

Vaše šance jít do práce

PRŮVODCE PRACOVNÍM TRHEM

UČEBNICE PRO CIZINCE

Evropská kontaktní skupina
Dejvická 28, Praha 6, 160 00
www.ekscr.cz, info@ekscr.cz

Vaše šance jít do práce (průvodce pracovním trhem)

Vydala: Evropská kontaktní skupina v roce 2011

Autorky: Hana Víznerová, Veronika Jedličková, Andrea Krchová

Na publikaci spolupracovaly: Eva Kavková, Kateřina Machovcová, Helena Košťálová

Odborné konzultace v oblasti podnikání: Tomáš Ryba (GLE)

Jazyková korektura: Karel Kratochvíl

Grafická úprava a sazba: Robert Hojný, Martin Litera

Ilustrace: Markéta Stará

Tisk: Tiskárny Havlíčkův Brod, a.s

První vydání, náklad 1000 výtisků

©Evropská kontaktní skupina, 2011

Tato publikace vznikla v rámci projektu „Šance – práce – integrace!“, který byl podpořen z prostředků ESF v rámci Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu ČR.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

ISBN 978-80-904452-3-9

Obsah

Úvod

1. kapitola	Zaměstnání nebo podnikání?	8
2. kapitola	Než uzavřete pracovní smlouvu Podmínky pro zaměstnávání cizinců v ČR	23
3. kapitola	Nastupuji do zaměstnání	32
4. kapitola	Průběh a ukončení zaměstnání	49
5. kapitola	Když nemůžu pracovat Nemocenské pojištění u zaměstnanců a podnikatelů	63
6. kapitola	Lékařská péče a zdravotní pojištění	76
7. kapitola	Jak najít zaměstnání	89
8. kapitola	Životopis	103
9. kapitola	Přijímací pohovor do zaměstnání	120
10. kapitola	Vzdělávání	133
11. kapitola	Jak začít podnikat Živnostenské podnikání I.	151
12. kapitola	Povinnosti podnikatelů Živnostenské podnikání II.	165
13. kapitola	Sociální zabezpečení	179
Kontakty		194

Úvod

Vážení čtenáři a čtenářky,

do rukou se vám dostává kniha, kterou pro vás připravila nezisková organizace Evropská kontaktní skupina. Již řadu let pracujeme s migranty a migrantkami. Především chceme všem, kteří přijedou do České republiky, pomoci poznat jejich novou zemi. Proto také pořádáme vzdělávací kurzy, ve kterých předáváme důležité informace potřebné pro život a práci v České republice.

Jeden takový kurz jsme uspořádali v Plzni v projektu Šance-práce-integrace! Už z názvu kurzu je vidět, že jsme se zaměřili hlavně na téma práce. Ano, práce je pro život důležitá. Jak práci najít a co všechno je potřeba zařídit, abychom mohli pracovat, to může být v každé zemi jiné.

Je samozřejmé, že ne každý z vás se mohl kurzu zúčastnit. Proto jsme pro vás vytvořili tuto učebnici. Informace, které v ní najdete, mohou být užitečné pro všechny, kteří chtějí vědět, jak se uplatnit na trhu práce v České republice. Jak najít zaměstnání nebo jak začít podnikat? Jak mohu využít své vzdělání nebo se dále vzdělávat? Na tyto a další otázky vám kniha odpoví.

Připravili jsme pro vás nejenom užitečné a praktické rady, ale také důležité informace, které každý z vás musí vědět. Jsou to informace ze zákonů. Zákony určují, co můžeme a co nemůžeme, určují pravidla, kterými se řídíme. Každý stát má také speciální zákony, které se týkají podmínek pro příchod a pobyt cizinců a cizinek. Tyto podmínky je dobré znát, abyste věděli, jaké jsou vaše možnosti (= co můžete), ale také povinnosti, které musíte splňovat. V této učebnici píšeme o pravidlech, které platí pro cizince z tzv. třetích zemí (to jsou země, které nejsou v Evropské unii). Ale jistě i ti z vás, kteří přišli z některé ze zemí Evropské unie, v knize najdete mnoho užitečného a zajímavého pro svůj život v České republice.

Je dobré mít na paměti, že zákony se mohou změnit. Ptejte se na úřadech nebo v neziskových organizacích, jestli vám nevznikly například nové povinnosti, které musíte splnit. Informace, které uvádíme v této knize, platí k 1. 1. 2011.

Tato kniha je především učebnicí. To znamená, že si můžete procvičit, jestli jste si dobře zapamatovali všechny informace, které jste si předtím přečetli a nastudovali. Cvičení, která v učebnici najdete, vám pomůžou lépe informacím porozumět.

Čeština

Učebnice je napsaná v českém jazyce na úrovni A1. To znamená na úrovni běžné komunikace. Složitější výrazy jsou uváděny vždy v jednodušší formě, aby rozuměli opravdu všichni. Kniha není napsaná pro úplné začátečníky.

Svoji znalost češtiny si můžete při čtení procvičovat a rozvíjet. Navíc v knize najdete i základní pravidla české gramatiky a cvičení zaměřená přímo na češtinu.

Na konci každé kapitoly najdete základní informace přeložené do ruštiny, angličtiny a vietnamštiny. To znamená, že pokud nebudete rozumět stoprocentně českému textu, můžete si tady důležité informace zkontrolovat ve svém jazyce, nebo jazyce, kterému rozumíte.

Gramatika a gramaticko-lexikální cvičení, která najdete v této knize, jsou opakováním opravdových základů českého jazyka, které potřebujete pro běžnou (= normální) komunikaci. Tato učebnice není přímo učebnicí češtiny, proto zde nenajdete vysvětlení soustavy českých pádů ani žádnou další složitější gramatiku. Úkolem gramatických cvičení je procvičení a upevnění si těch gramatických základů, bez kterých je obtížné (= těžké) pokračovat dál ve studiu češtiny. Vysvětlení gramatických jevů (= gramatiku) jsme upravili podle pravidel pro výuku cizinců.

Jak se v knize orientovat?

Učebnice má třináct kapitol. Každá kapitola má jiné téma. Je dobré číst knihu od začátku postupně, protože jinak by vám mohly chybět informace, které jsou v prvních kapitolách. Na konci knihy seznam důležitých úřadů a organizací s kontakty

V každé kapitole najdete stejné části. Některé části jsou označeny ikonami (= obrázky), podle kterých se můžete orientovat.

Co je důležité

Tady bude přehledně uvedeno, co je v kapitole nejdůležitější. Jsou to základní informace.

Slovíčka

Vysvětlení slovíček, která patří k tématu kapitol

Co říká zákon, rady a tipy

V této části najdete výklad. To je text, který obsahuje všechny důležité informace k tématu kapitoly. Přečtete si, co se o tom píše v zákonech, ale také různé rady a tipy, jak postupovat v různých situacích. U některých kapitol si také můžete prostudovat vzory formulářů nebo smluv.

Shrnutí

V rámečku si můžete znovu přečíst, co je k tématu kapitoly to nejdůležitější, co je dobré si zapamatovat.

Můj osobní příběh. Jaká je má zkušenost?

Můj osobní příběh. Jaká je má zkušenost? A tady už je místo pro vás. Napsali jsme vám sem nějaké otázky. Zkuste o nich přemýšlet a napsat si odpovědi.

Cvičení

Nejdříve najdete cvičení, na kterém si vyzkoušíte, zda jste všem informacím dobře porozuměli. Hned za cvičením bude řešení a vysvětlení. Potom navazují další cvičení.

Jak správně mluvit česky? Zlepšujte se v češtině!

Jak správně mluvit česky? Zlepšujte se v češtině! Nejdříve si můžete prostudovat nebo zopakovat základní pravidla české gramatiky.

Gramatická cvičení

Jak dobře umíte česky, si potom můžete ověřit na gramatických cvičeních.

Řešení cvičení

V této části najdete řešení všech cvičení. Můžete si zkontrolovat, zda jste všechna cvičení vyplnili správně.

**Moje poznámky.
Co nového jsme
se dozvěděli/a,
co je pro mě důležité?**

V každé kapitole je ještě jedno volné místo, kam si můžete psát další poznámky, vše co vás k tématu napadlo a co byste třeba chtěli udělat.

**Kde se dozvíte
více informací?**

Do naší učebnice se samozřejmě nemůže vejít všechno. Připravili jsme pro vás seznam úřadů, organizací, ale také zákonů, kde si můžete zjistit další potřebné informace. Pokud máte přístup na internet, můžete vyzkoušet také internetové odkazy, které jsme do kapitol uvedli.

**Překlad
základních
informací**

Na závěr najdete základní informace z každé kapitoly přeložené do ruštiny, angličtiny a vietnamštiny. Pokud jste si nebyli jistí, zda jste dobře rozuměli v češtině.

Ale než se pustíte do studia kapitoly, vždy na začátku za názvem kapitoly najdete „motto“, které Vám přiblíží její téma. Nejenom do těchto mott, ale také do některých textů a cvičení jsme vložili ironii, přísloví a občas i trochu humoru. Víte, co to znamená?

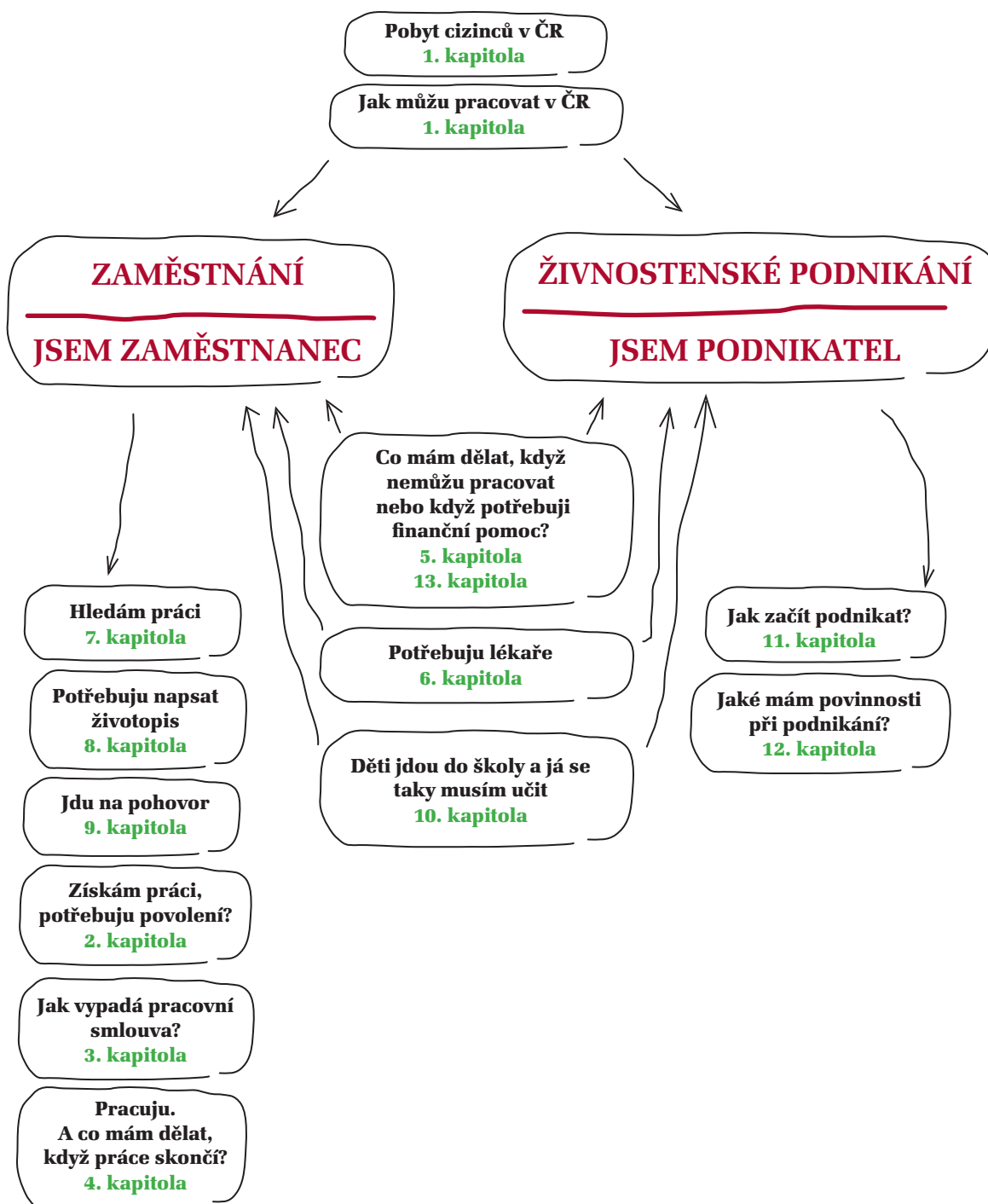
Ironie je výsměch. Je to situace, kdy si z něčeho dělám legraci. Je to úmyslné a jasné (= průhledné) vyjádření protikladem. Příslloví je životní moudro. Příslloví obsahuje obecně platné pravidlo. Příslloví vzniká ze zkušeností předchozích generací. Například: „Jak se do lesa volá, tak se z lesa ozývá.“ To znamená, že jak se chováme my, tak se k nám budou chovat i ostatní. Když budu na někoho zlý, on bude zase zlý na mě. Humor je legrace, vtip.

Používání humoru a ironie je typickou charakteristikou české povahy. My jsme v knize humor použili, abychom odlehčili náročný (= těžký) a odborný text.

Už jste si asi všimli, že občas do textu napíšeme závorku a rovnítko (=). To uvidíte často v celé učebnici. Znamená to, že slovo v závorce má stejný nebo podobný význam jako slovo před závorkou.

Jaká témata v učebnici najdete?

Podívejte se na následující schéma. Zjistíte, jaká témata najdete v jednotlivých kapitolách učebnice a co se vlastně z toho tématu dozvíte za informace a k čemu vám pomohou ve vašem životě. Můžete se nejdříve podívat do „Obsahu“ na začátku knihy, kde zjistíte čísla stránek, kde začínají kapitoly podle témat.

POVOLENÍ K POBYTU V ČR

Podmínky pro zaměstnání a podnikání

PŘECHODNÝ POBYT

KRÁTKODOBÝ POBYT – KRÁTKODOBÉ VÍZUM

zaměstnání – pracovní povolení

DLOUHODOBÉ VÍZUM (nad 90 dnů)

zaměstnání – pracovní povolení

podnikání – výpis
z živnostenského rejstříku

POVOLENÍ K DLOUHODOBÉMU POBYTU (po 6 měsících pobytu v ČR)

zaměstnání – pracovní povolení

podnikání – výpis
z živnostenského rejstříku

TRVALÝ POBYT (PO 5 LETECH POBYTU V ČR)

zaměstnání – bez pracovního povolení

podnikání – ohlášení živnosti
na živnostenském úřadu

**Nebojte se, že se v učebnici
ztratíte. Celou knihou vás bude
provázet paní Sofie, která se
vám sama představí.**

Dobrý
den, jmenuji se Sofie Maximova
a budu vás provázet učebnicí. Pocházím
z Moldavska. Mám také za sebou zkušenost s migrací do
České republiky. Ráda bych se s vámi podělila o to, co jsem zažila
a jaké překážky jsem musela překonávat. Myslím, že mnohé z nich
budou podobné těm, které zažíváte vy sami. Hodně věcí už znám, a tak
myslím, že vám mohu pomoci lépe se zorientovat v české společnosti. Přijela
jsem před necelými pěti lety s celou rodinou. Manžel vystudoval střední školu,
ale zatím se mu nedaří sehnat práci jinde než na stavbě. Mně se podařilo otevřít
si krejčovský salón a už dva roky podnikám. Zatím se mi daří a hodně mě to baví.
Máme dvě děti. Starší dcera se jmenuje Julie, je jí 9 let a chodí do třetí třídy.
Umí už výborně česky, asi nejlip z rodiny. V České republice se jí líbí. Synovi je 5 a
půl, když jsme přišli do České republiky, byl mu sotva rok. Brzy začne chodit na
základní školu. Jak už jsem řekla, budu vaší průvodkyní celou učebnicí. Budu k
vám promlouvat průběžně v každé kapitole. Na začátku vám vždy řeknu něco
o tom, co vás v kapitole čeká a co se v ní dozvíte. Pak se s vámi podělím o
svůj osobní příběh a přečtu vám kousek ze svého deníku. Vždy uvedu
všechna cvičení i gramatiku češtiny.
Přeju vám hodně úspěchů při studiu i ve vašem životě
v nové zemi.

Zaměstnání nebo podnikání?

MOTTO: „TEN UMÍ TO A TA ZAS TOHLE A VŠICHNI DOHROMADY UDĚLÁME MOC“

Tento citát je z písně, kterou zpívá Jan Werich ve filmu „Císařův pekař a pekařův císař.“ A jaký je smysl citátu? Každý z nás umí něco lépe než ostatní, a když dokážeme dobře spolupracovat, dát síly dohromady, může to vést k lepšímu výsledku.

Dobrý den, setkáváme se u první kapitoly.

Co se v ní naučíme?

Nejdřív se dozvíte, jaké jsou typy pobytu pro cizince v České republice.

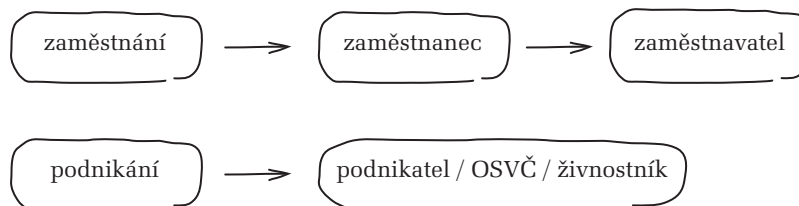
Je důležité, abyste věděli, jaká práva a povinnosti vyplývají z vašeho typu pobytu.

Druhé téma této lekce je vysvětlení rozdílu mezi zaměstnáním a podnikáním.

CO JE DŮLEŽITÉ

Jak se uplatnit na trhu práce

SLOVÍČKA

Daň z příjmů	Jsou to peníze, které odvádíme (= platíme) z vydělaných peněz finančnímu úřadu (státu).
Dlouhodobé vízum (nad 90 dnů)	Když můžu v ČR zůstat více než 3 měsíce (a nejdéle 6 měsíců).
Krátkodobý pobyt (krátkodobé vízum)	Když můžu v ČR zůstat maximálně 3 měsíce. Například jako turista.
Občanství	Příslušenství k nějakému státu. Občané mohou volit a být voleni. O občanství můžete požádat po 5 letech trvalého pobytu v ČR.
OSVČ (= osoba samostatně výdělečně činná)	Osoba, která samostatně vykonává výdělečnou činnost. Je to podnikatel/ podnikatelka, například živnostník. Není to zaměstnanec/zaměstnankyně. Je nezávislý, samostatně rozhoduje o své práci.
Podnikatel/ podnikatelka	Člověk, který vykonává soustavnou činnost pod vlastním jménem, na vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku (= za účelem vydělat peníze). Je to například živnostník. Je to OSVČ.
Povolení k dlouhodobému pobytu	Když už jsem v ČR 6 měsíců. Už mi skončila platnost dlouhodobého víza. Ale ještě nemám trvalý pobyt.
Pracovní poměr	Je to zaměstnání. Když podepíšu pracovní smlouvu, vznikne právní vztah mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem, který se nazývá pracovní poměr.
Sociální pojištění	Peníze na toto pojištění platím státu z vydělaných peněz každý měsíc. Má 2 části: nemocenské a důchodové pojištění. Z pojištění pak dostanu například důchod. Pojištění se platí na okresní správu sociálního zabezpečení (OSSZ).
Trvalý pobyt	Jsem v ČR už 5 let. Můžu požádat o trvalý pobyt a zůstat v ČR. Mám skoro stejné podmínky jako občané ČR. Nemůžu ale například volit.
Účel pobytu	Důvod, proč jsem v ČR. Například proto, že tu chci pracovat, podnikat nebo studovat. Nebo proto, že tu žije můj manžel/manželka.
Zaměstnání	Je to práce, kterou si vydělávám peníze. Jsem zaměstnanec/zaměstnankyně.
Zaměstnanec/ zaměstnankyně	Člověk, který pracuje například pro firmu. Není to podnikatel. Zaměstnanec/ zaměstnankyně musí mít podepsanou písemnou pracovní smlouvu se zaměstnavatelem/zaměstnavatelkou.
Zaměstnavatel/ zaměstnavatelka	Ten, kdo mi dává práci a mám s ním podepsanou písemnou pracovní smlouvu.
Zdravotní pojištění	Peníze na toto pojištění platím zdravotní pojišťovně. Když budu potřebovat lékaře, lékařské ošetření bude zapláceno z pojištění (nebudu platit v hotovosti).

Pocházíme z Moldavska. Než jsme se rozhodli odjet do České republiky, byli jsme tu jednou s manželem na dovolené. Žila tu jedna naše vzdálená teta. Pak jsme se doma dostali do nepříjemné situace. Ta se stále zhoršovala. Jednoho dne jsme si s manželem řekli dost a rozhodli se, že zkusíme žít v jiné zemi. Vybrali jsme si Českou republiku. Než jsme odjeli, museli jsme mít vyřízené všechny doklady, pracovní povolení a povolení k pobytu. Tenkrát jsme to ještě neuměli vyřídit sami, a tak jsme museli zaplatit zprostředkovateli. Dnes už vím, jak na to, a všechny záležitosti ohledně pobytu si zařizuji sama.

CO ŘÍKÁ ZÁKON

JAKÉ JSOU TYPY POVOLENÍ K POBYTU PRO CIZINCE V ČR

Na území České republiky (ČR) můžete pobývat 1. přechodně, 2. trvale nebo získat 3. české občanství.

1. Přechodně zde můžete být

a. krátkodobě, to znamená, že máte **krátkodobé vízum do 90 dnů**. Přijedete do ČR například jako turista. Žádost o krátkodobé vízum podáváte na zastupitelském úřadu ve své zemi.

b. dlouhodobě, to znamená, že máte:

I. dlouhodobé vízum nad 90 dnů

Žádost o dlouhodobé vízum podáte na zastupitelském úřadu ve své zemi (před příjezdem do ČR). Dlouhodobé vízum je vydáváno s dobou platnosti na 6 měsíců. Žádost o prodloužení dlouhodobého víza v ČR podáte na pracovišti Ministerstva vnitra – odboru azylové a migrační politiky (OAMP).

II. povolení k dlouhodobému pobytu

Pokud chcete zůstat v ČR déle než 6 měsíců, máte stále stejný účel pobytu (například zaměstnání), požádáte o povolení k dlouhodobému pobytu. Žádost podáte také na pracovišti Ministerstva vnitra (OAMP). Žádost musíte podat osobně, **nejdříve 90 dnů a nejpozději 14 dnů** před uplynutím platnosti dlouhodobého víza.

2. Trvale

O **povolení k trvalému pobytu** požádáte nejčastěji po 5 letech nepřetržitého pobytu v ČR. Musíte složit zkoušku z českého jazyka.

➔ Více o povinné zkoušce z češtiny se dozvíte v 10. kapitole na téma „vzdělávání“

Žádost o trvalý pobyt podáte na pracovišti Ministerstva vnitra – odboru azylové a migrační politiky (OAMP).

3. České občanství

O české občanství můžete požádat obvykle po 5 letech trvalého pobytu v ČR. Pokud žádáte dříve, musíte to dostatečně zdůvodnit. Žádost o udělení státního občanství České republiky se podává u krajského úřadu, městských částí nebo na magistrátu podle místa vašeho trvalého pobytu.

Ještě nemáte trvalý pobyt? Musíte plnit účel pobytu.

Když ještě nemáte trvalý pobyt, musíte mít povolení k pobytu (krátkodobé nebo dlouhodobé) za konkrétním účelem. To je důvod, proč žijete v ČR. Je to nejčastěji zaměstnání, podnikání, studium nebo soužití s rodinou (manželem/manželkou, rodičem atd.). Musíte dokládat, že tento účel pobytu plníte.

Účel pobytu dokládáte na zastupitelském úřadu ve své zemi, když žádáte o vízum. Když si prodlužujete povolení k pobytu (dlouhodobé vízum nebo povolení k dlouhodobému pobytu) v ČR (nebo žádáte o nové povolení k pobytu nebo změnu účelu pobytu), dokládáte na pracovišti Ministerstva vnitra (OAMP).

Když chcete začít podnikat, můžete požádat o nové povolení k pobytu. Žádáte o změnu účelu pobytu na podnikání. Podmínka je, že v ČR žijete už 2 roky.

Účel pobytu zaměstnání – doložíte prodloužené nebo nové pracovní povolení.

Účel pobytu podnikání – doložíte výpis z živnostenského rejstříku (když podnikáte jako živnostník).

Také musíte předložit doklad o svém měsíčním příjmu, potvrzení z OSSZ a z finančního úřadu o tom, že nemáte nedoplatky na daních a sociálním pojištění (= nic nedlužíte). Musíte také předložit doklad o cestovním zdravotním pojištění na komplexní péči.

Důležité úřady

Od ledna 2011 došlo ke změně zákona o pobytu cizinců. Změnila se činnost cizinecké policie.

Co budete vyřizovat na těchto úřadech?

Cizinecká policie – oddělení pobytových agend

hlásíte se k místu pobytu po příjezdu do ČR

podáváte žádost o prodloužení krátkodobého víza

policie kontroluje legálnost vašeho pobytu v ČR

Pracoviště Ministerstva vnitra, odbor azylové a migrační politiky (OAMP) – oddělení pobytu cizinců

podáváte žádost o prodloužení dlouhodobého víza, žádost o povolení k dlouhodobému pobytu

a prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu a žádost o povolení k trvalému pobytu

JAK MŮŽETE V ČR PRACOVAT?

Zaměstnání

Můžete pracovat jako **zaměstnanec/zaměstnankyně**. To znamená, že máte zaměstnání. Jste v zaměstnaneckém poměru. Pracujete pro zaměstnavatele. Říká se tomu závislá činnost (= práce). To znamená, že o vaši práci nerozhodujete zcela samostatně, ale rozhoduje váš zaměstnavatel (například vám říká, kdy máte přijít do práce, na jakém úkolu budete pracovat, kdy si můžete vzít dovolenou atd.). Je to ale pracovněprávní vztah, to znamená, že práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele se **musí řídit zákonem** (zákoník práce).

Nejčastěji uzavřete se zaměstnavatelem **pracovní smlouvu**, a tak vznikne **pracovní poměr**. Budete pracovat přímo pro svého zaměstnavatele. Můžete také pracovat na dohody mimo pracovní poměr. Druhá možnost je, že pracujete přes **agenturu práce**. Tomu se říká agenturní zaměstnávání. Agentura práce je váš zaměstnavatel a posílá vás na práci do jiných firem. S agenturou práce uzavřete pracovní smlouvu nebo dohodu.

Když ještě nemáte trvalý pobyt v ČR a chcete pracovat jako zaměstnanci, musíte mít vyřízené skoro vždy (existují výjimky) **pracovní povolení**. To vyřizuje **úřad práce**.

→ Více informací se dozvíte v 2. kapitole.

Zaměstnavatel vás musí nahlásit na těchto úřadech:

zdravotní pojišťovna – zdravotní pojištění

okresní správa sociálního zabezpečení (OSSZ) – sociální pojištění

Zaměstnavatel se také registruje na **finančním úřadu** k odvodu daní za všechny své zaměstnance.

Každý měsíc zaměstnavatel z vaší mzdy odvede zdravotní pojištění, sociální pojištění a daň z příjmů.

→ Více k tématu zaměstnání se dozvíte v 2., 3. a 4. kapitole.

Podnikání

Můžete také začít podnikat. Jako **osoba samostatně výdělečně činná (OSVČ)** nemáte zaměstnavatele ani pracovní smlouvu. Zákazníky si hledáte sami. Jste nezávislí. Sami rozhodujete o své práci, pracujete samostatně (můžete si sami určit pracovní dobu, kdy budete mít volno atd.). Jste ale sami za všechno zodpovědní. Musíte také plnit povinnosti vůči státním úřadům, sami se přihlásit na úřady a platit sociální pojištění, zdravotní pojištění a daně.

Když ještě nemáte trvalý pobyt, musíte mít povolení k pobytu za účelem podnikání. Neplatíte veřejné zdravotní pojištění, ale „komerční“ cestovní zdravotní pojištění.

Nejčastějším typem podnikání je **živnostenské podnikání**. Když se rozhodnete, že budete podnikat jako **živnostník**, musíte ohlásit živnost na **živnostenském úřadu**.

Registrujete se na těchto úřadech:

okresní správa sociálního zabezpečení (OSSZ) – sociální pojištění

finanční úřad – daně

zdravotní pojišťovna – zdravotní pojištění

→ Více k tématu podnikání se dozvíte v 11. a 12. kapitole.

SHRNUTÍ

- Když nemáte české občanství (nebo občanství jiné země Evropské unie) a žijete v České republice, musíte mít povolení k pobytu.
- Máte doklad, že zde žijete legálně: je to krátkodobé vízum, dlouhodobé vízum (nad 90 dnů) nebo povolení k dlouhodobému pobytu.
- Musíte plnit a dokládat účel pobytu – proč žijete v ČR (zaměstnání, studium, podnikání či sloučení rodiny).
- Krátkodobý pobyt prodloužujete na cizinecké policii. Žádost o prodloužení dlouhodobého víza podáváte na pracovišti Ministerstva vnitra, odbor azylové a migrační politiky (OAMP), oddělení pobytu cizinců. Tady také žádáte o povolení k dlouhodobému pobytu a prodloužení jeho platnosti.
- Po 5 letech můžete získat povolení k trvalému pobytu – to již máte skoro stejné právní postavení (práva a povinnosti) jako český občan. O trvalý pobyt žádáte také na pracovišti Ministerstva vnitra (OAMP).
- Když podnikáte, jste OSVČ (= osoba samostatně výdělečně činná). Častým typem podnikání je živnostenské podnikání.
- Nejčastějším typem zaměstnání je pracovní poměr s pracovní smlouvou.
- Hlavní rozdíl mezi podnikáním a zaměstnáním je: jako podnikatelé si vše vyřizujete sami, jste sami zodpovědní za svoji práci i povinnosti vůči úřadům (registrace a placení zdravotního a sociálního pojištění, registrace na finančním úřadu a placení daní; na úřady musíte také hlásit všechny důležité změny). Když jste zaměstnanci, hodně věcí za vás musí zařídit zaměstnavatel – zejména přihlášení (registraci) na úřady a povinnosti ke státním úřadům (placení pojištění a daní, hlášení změn a další).

MŮJ OSOBNÍ PŘÍBĚH. JAKÁ JE MÁ ZKUŠENOST?

Jaké máte povolení k pobytu? Jak dlouho žijete v ČR? Jaký je váš „účel pobytu“? Jak jste přijeli do ČR, proč?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Už jste v ČR pracovali? V současné době máte zaměstnání, podnikáte nebo jste doma a nepracujete?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Na řadu přichází procvičování. Cvičení budou v každé lekci (= kapitole). Samostatně si procvičíte naučené informace je nejlepší způsob, jak zjistit, co si pamatujete a co pro vás v lekci bylo důležité. Vždy budeme pracovat se třemi druhy cvičení. Nejprve je cvičení k pochopení obsahu kapitoly. Toto cvičení je spojené s vysvětlením. Následují obsahová cvičení. V této lekci se zaměříme například na pojmy zaměstnání a podnikání. Už víte, v čem je hlavní rozdíl? Potom si v české gramatice procvičíte sloveso být. Hurá do práce!

Váš úkol: Co jste si zapamatovali z předchozího textu? Přečtěte si věty a. – d. K jakému typu pobytu tato vysvětlení patří? Přiřaďte k názvům pobytů (1.–4.).

- a. Je to pobyt, kdy mám již skoro stejná práva jako čeští občané. O povolení k tomuto pobytu mohu požádat po 5 letech v ČR na pracovišti Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky.
- b. Přijedu do ČR pouze na krátkou dobu (například jako turista) a mám vízum do 90 dnů.
- c. Přijedu do ČR na delší dobu (například za účelem zaměstnání nebo podnikání) a mám vízum nad 90 dnů.
- d. Je to povolení k pobytu, o které požádám na pracovišti Ministerstva vnitra (OAMP), když: 1) už žiju v České republice 6 měsíců a 2) mám stále stejný účel pobytu.

- 1. krátkodobý pobyt
- 2. dlouhodobé vízum
- 3. povolení k dlouhodobému pobytu
- 4. trvalý pobyt

VYSVĚTLENÍ

1.b., 2.c., 3.d., 4.a.

Žádost o krátkodobé a dlouhodobé vízum podáváte na zastupitelském úřadu (ve vaší zemi/v zahraničí). Pokud žádáte o prodloužení povolení k pobytu v České republice – vyřizujete na cizinecké policii (krátkodobý pobyt).

Na pracovišti Ministerstva vnitra (OAMP) vyřizujete všechny ostatní typy pobytů – žádost o povolení k dlouhodobému pobytu a k trvalému pobytu (musíte vyřizovat vždy osobně), prodloužení dlouhodobého víza a prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu (můžete podat osobně i prostřednictvím zmocněnce). Musíte dokládat účel pobytu a další povinné dokumenty (například zdravotní pojištění, doklad o zajištění ubytování, finanční prostředky k pobytu).

Cvičení

A přichází na řadu další procvičování. Ověřte si, jak jste zvládli obsah této kapitoly.

① VÍTE CO ZNAMENAJÍ TYTO ZKRATKY?

Váš úkol: Napište ke každé zkratce celý název. Když nebudete vědět, podívejte se do textu v této kapitole.

OSVČ

OAMP

OSSZ

② PODNIKÁNÍ NEBO ZAMĚSTNÁNÍ?

Váš úkol: Každé z těchto slov napište do tabulky. Přiřaďte správně, co patří k zaměstnání a co patří k podnikání.

živnostník / zaměstnavatel / živnostenský úřad / pracovní smlouva / OSVČ / pracovní poměr / pracovní povolení / zaměstnanec / podnikatel / agentura práce / úřad práce

Zaměstnání

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Podnikání

ŽIVNOSTNÍK

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

③ DŮLEŽITÉ ÚŘADY

**Váš úkol: Co se vyřizuje na těchto úřadech?
Spojte, co k sobě patří.**

a. Cizinecká policie	1. Pracovní povolení (povolení k zaměstnání)
b. Úřad práce	2. Ohlášení živnosti (podnikání)
c. Zdravotní pojišťovna	3. Povolení k pobytu (prodloužení krátkodobého víza), ohlášení místa pobytu v ČR po příjezdu.
d. Finanční úřad	4. Sociální pojištění
e. Okresní správa sociálního zabezpečení	5. Zdravotní pojištění
f. Živnostenský úřad	6. Povolení k pobytu (prodloužení dlouhodobého víza, žádost o povolení k dlouhodobému a trvalému pobytu)
g. Ministerstvo vnitra, OAMP, oddělení pobytu cizinců	7. Daně

④ JAK ZMĚNIT ÚČEL POBYTU?

Váš úkol: Přečtěte si tři příběhy. U každého příběhu dejte věty do správného pořadí, podle toho, jak bude Said, Alexej a Tulpan postupovat.

a. Pan Said je ze Sýrie. Žije v ČR tři roky. Je **podnikatel**, prodává arabské koberce. Said teď chce obchod zavřít. Už nechce sám podnikat, ale **chce být zaměstnanec**. Našel práci v obchodě se zeleninou. Co musí Said dál udělat?

- ☐ Said požádá na pracovišti Ministerstva vnitra (OAMP) o nové povolení k pobytu za účelem zaměstnání.
- ☐ Said zruší živnost.
- ☐ Said podepíše pracovní smlouvu se svým zaměstnavatelem a začne pracovat.
- ☒ Said požádá na úřadu práce o pracovní povolení. Toto povolení získá.

b. Pan Alexej je architekt, sehnal v ČR **zaměstnání**. Po dvou letech musí firma propouštět a Alexej ztratí práci. Alexej ještě nemá trvalý pobyt. Novou práci nemůže sehnat a kamarád mu poradí, aby si **založil živnost** jako samostatný architekt. Jak má Alexej postupovat, když chce začít **podnikat**?

- ☐ Alexej jde na pracoviště Ministerstva vnitra (OAMP) a zažádá o nové povolení k pobytu za účelem podnikání.
- ☐ Alexej může začít podnikat jako samostatný architekt.
- ☒ Alexej ohlásí živnost na živnostenském úřadu.

c. Paní Tulpan přijela z Kazachstánu za svým manželem, který v ČR pracuje dva roky. Vyřídila si povolení k dlouhodobému pobytu **za účelem sloučení rodiny**. Po roce chce začít **pracovat**, ale neví, jak na to. Co jí poradíte, jak má Tulpan postupovat?

- ☒ 1 Tulpan najde volné pracovní místo. Zaměstnavatel Tulpan pozve na přijímací pohovor.
- ☐ Tulpan dostane od úřadu práce pracovní povolení, podepíše se svým zaměstnavatelem pracovní smlouvu a začne pracovat.
- ☐ Zaměstnavatel Tulpan přijme a dá jí potvrzení o tom, že ji chce zaměstnat.
- ☐ Tulpan požádá na úřadu práce o pracovní povolení.

Jak správně mluvit česky? Zlepšujte se v češtině!

*První lekce
gramatiky. Všichni, kdo chceme mít
dobrou práci, víme, že bez češtiny to nepůjde, proto se v učebnici
věnujeme i českému jazyku a jeho gramatice. V první lekci procvičíme sloveso
být.
Je to jedno z nejdůležitějších sloves. Víte, jaké tvary má v přítomném,
budoucím a minulém čase? Jestli ne, pomůžu vám.*

Sloveso být

PŘÍTOMNÝ ČAS	BUDOUCÍ ČAS	MINULÝ ČAS
já jsem	já budu	já jsem byl
ty jsi	ty budeš	ty jsi byl
on je	on bude	on byl
ona je	ona bude	ona byla
to je	to bude	to bylo
my jsme	my budeme	my jsme byli
vy jste	vy budete	vy jste byli
oni jsou	oni budou	oni byli

GRAMATICKÁ CVIČENÍ

① Váš úkol: Doplňte sloveso být v přítomném čase.

- a. Laura.....*JE*.....zaměstnanec firmy Škoda.
 b. Alexejpodnikatel.
 c. Umida a Tara.....z Uzbekistánu.
 d. Tu a Mičiko.....učitelé.
 e. Jáz Plzně.
 f. Tyz Prahy.

② Váš úkol: Sloveso být ve větách převed'te do budoucího času.

- a. Laura*BUDE*..... zaměstnanec firmy Škoda.
 b. Alexejpodnikatel.
 c. Umida a Tara.....podnikat.
 d. Tu a Mičiko.....učitelé.
 e. Jáz Plzně.
 f. Tyz Prahy.

③ Váš úkol: Sloveso být ve větách převed'te do minulého času.

- a. Laura*BYLA*..... zaměstnanec firmy Škoda.
 b. Alexejpodnikatel.
 c. Umida a Tara.....z Uzbekistánu.
 d. Tu a Mičiko.....učitelé.
 e. Jáz Plzně.
 f. Tyz Prahy.

④ Váš úkol: Určete časy ve větách (přítomný/budoucí/minulý).

- a. Já **jsem** Alexandra.
 b. Zítra **budu** v Plzni.
 c. Petr **byl** ve zdravotní pojišťovně.
 d. Oni **budou** žádat o trvalý pobyt.
 e. Jana **byla** na cizinecké policii.
 f. My **jsme** z Vietnamu.
 g. Vy **jste byli** zaměstnanci firmy „Fokus“.
 h. Ty **jsi byl** na správě sociálního zabezpečení.

ŘEŠENÍ CVIČENÍ

- ① OSVČ = osoba samostatně výdělečně činná
OAMP = odbor azylové a migrační politiky
OSSZ = okresní správa sociálního zabezpečení
- ② Zaměstnání – zaměstnavatel, pracovní smlouva, pracovní poměr, pracovní povolení, zaměstnanec, agentura práce, úřad práce

Podnikání – živnostník, živnostenský úřad, OSVČ, podnikatel
- ③ a3, b1, c5, d7, e4, f2, g6
- ④ Správné pořadí vět:
1. Said – 2, 4, 3, 1
2. Alexej – 2, 3, 1
3. Tulpan – 1, 4, 2, 3

GRAMATICKÁ CVIČENÍ

- ① a. je
b. je
c. jsou
d. jsou
e. jsem
f. jsi
- ② a. bude
b. bude
c. budou
d. budou
e. budu
f. budeš
- ③ a. byla
b. byl
c. byly
d. byli
e. jsem byl/byla
f. jsi byl/byla
- ④ a. přítomný čas
b. budoucí čas
c. minulý čas
d. budoucí čas
e. minulý čas
f. přítomný čas
g. minulý čas
h. minulý čas

MOJE POZNÁMKY:

CO NOVÉHO JSEM SE DOZVĚDĚL/A, CO JE PRO MĚ DŮLEŽITÉ?

KDE SE DOZVÍTE VÍCE INFORMACÍ?

Úřady

Ambasády/zastupitelské úřady ČR v zahraničí

Cizinecká policie, oddělení pobytových agend

Krajský úřad

Magistrát města

Ministerstvo vnitra ČR, odbor azylové a migrační politiky (OAMP), oddělení pobytu cizinců

Okresní správa sociálního zabezpečení (OSSZ)

Úřad práce

Živnostenský úřad

Důležité zákony:

Zákon o pobytu cizinců (Zákon č. 326/1999 Sb.)

Zákon o zaměstnanosti (Zákon č. 435/2004 Sb.)

Zákoník práce (Zákon č. 262/2006 Sb.)

Živnostenský zákon (Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání)

Všechny zákony najdete na internetu: **www.portal.gov.cz**

Informace a internetové odkazy

www.mzv.cz

(Ministerstvo zahraničních věcí)

www.mpsv.cz

(Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV))

www.mvcr.cz

(Ministerstvo vnitra)

www.statnisprava.cz

(seznam všech státních úřadů a kontakty)

www.mvcr.cz/cizinci

(informace o pobytu cizinců v ČR)

(kontakty na pracoviště cizinecké policie a pracoviště Ministerstva vnitra v celé ČR)

www.policie.cz

(informace a kontakty na pracoviště cizinecké policie v celé ČR)

PŘEKLAD ZÁKLADNÍCH INFORMACÍ:

The type of residence permit in the Czech Republic determines your position, meaning your rights and obligations. This booklet is to be used by foreign nationals of the Third countries, i.e. all such that are not Member States of the European Union. All information contained herein is exclusive to these foreign nationals.

Types of residence permits for foreigners in the Czech Republic

The residence permits offered to foreign nationals are as follows: temporary, permanent, and Czech citizenship. In all three cases, you need to carry a proof of your residence status, meaning that you live here legally, with you at all times. For the purposes of this section, temporary residence can mean: **short-term visa up to 90 days, long-term visa over 90 days, and a long-term residence permit**. You always need to claim the reason of your stay in the country, i.e. why did you come and what you came to do here (work-related, business-related, education-related, family reunion). The visa can be requested at the Embassy in your country, where the short-term visa can be prolonged by **the Alien Police inspectorate** in the Czech Republic. After 5 years of residence, you can apply for a **permanent residence permit**. Prolonging of the long-term visa, as well as requests for long-term or permanent residency is being dealt with by **the Department of Migration and Asylum policy at the Ministry of Interior** in the Czech Republic. After 5 years of permanent residence, you can apply for Czech citizenship.

What work are you allowed to do

You can be self-employed (i.e. run a business) or be employed. A common type of business is a so-called **trading license**. These entrepreneurs are regarded as self-employed under the provisions of Czech law (**OSVČ** in Czech). This 'OSVČ' is to be taken note of, for it is often used when dealing with the government offices. The most common type of **employment** is that with an **employment contract**. The major difference between running a business and being employed is that entrepreneurs make their own decisions when running a firm (they are responsible for it), as opposed to being an employee. Being an entrepreneur does, however, make you liable for keeping up with the legislation and following all regulations prescribed by law, including the financial liability for the firm. Being an employee, for that matter, means you have to comply with the tasks set to you by your employer (i.e. not all decisions are at your discretion) but are not liable for any problems, such as debts, that the firm might incur. Furthermore, the employer (and not the employee) is responsible for complying with the regulation set forth by law.

Важно знать , какой у Вас вид проживания в Чешской Республике. От этого зависит Ваше положение – права и обязанности. Это учебное пособие предназначено для иностранцев с гражданством в странах третьего мира , т.е. стран не входящих в Евросоюз. Вся информация относится только к этой группе иностранцев.

Виды проживания для иностранцев в Чешской республике(ЧР).

На территории ЧР Вы можете находиться временно , постоянно, или получить Чешское гражданство. Вы всегда должны иметь при себе документ о Вашем разрешении к пребыванию (документ, подтверждающий легальное пребывание).

Временное пребывание: краткосрочная виза на срок до **90** дней, долговременная виза на срок более **90** дней и разрешение к долговременному проживанию. Вы обязаны указывать цели проживания, почему Вы приехали и проживаете в ЧР (работа, учеба, предпринимательство, воссоединение с семьей).В вашей стране Вы подаете заявление о выдаче визы в посольстве ЧР, продление кратковременной визы ЧР оформляет полиция по делам иностранцев. После 5 лет проживания в Чешской Республике Вы можете запросить разрешение к постоянному проживанию. Продление долговременной визы, заявление о разрешении к долговременному и постоянному проживанию оформляет в Чешской республике Министерство Внутренних дел (отдел миграции). После 5 лет постоянного проживания Вы можете подать заявление о принятии Чешского гражданства.

Виды трудовых правоотношений в ЧР.

Вы можете заниматься предпринимательской деятельностью или быть трудоустроенным.

Одним из популярных видов предпринимательства является получение разрешения на ведение предпринимательской деятельности (**živnostenské podnikání**). Предприниматели, это osoby, которые занимаются индивидуальной трудовой деятельностью. Частым способом трудоустройства является трудоустройство на основании трудового договора. Главное различие между предпринимательством и трудоустройством в том, что предприниматель самостоятельно принимает решения о своей деятельности и несет ответственность за итоги своей деятельности, так же предприниматель самостоятельно несет ответственность перед государственными учреждениями

(регистрация, платежные расчеты, подача сведений о любых дальнейших изменениях). Трудоустройство - напротив так называемая наемная деятельность. Работники не принимают самостоятельные решения и должны руководствоваться правилами работодателя. Сведения о работниках в государственные учреждения подает работодатель.

Điều quan trọng nhất cần biết là bạn có loại giấy phép cư trú nào tại Cộng hòa Séc. Loại giấy phép cư trú có ảnh hưởng đến quyền lợi và nghĩa vụ của bạn. Quyển sách này dành cho những người nước ngoài đến từ những nước thứ ba, đó là những nước không nằm trong Liên minh châu Âu. Tất cả thông tin là dành cho nhóm người này

Các loại giấy phép cư trú dành cho người nước ngoài tại Cộng hòa Séc

Bạn có thể được cấp giấy phép tạm trú, thường trú hay được cấp quốc tịch Séc tại Cộng hòa Séc. Bạn luôn luôn phải có giấy tờ tùy thân công nhận việc bạn được phép cư trú tại Cộng hòa Séc (giấy tờ chứng tỏ việc bạn sống hợp pháp tại đây). Tạm trú là: **thị thực ngắn hạn dưới 90 ngày, thị thực dài hạn (trên 90 ngày) và giấy phép thường trú**. Bạn luôn luôn phải thi hành và chứng tỏ mục đích cư trú, tại sao bạn lại đến và sống tại Cộng hòa Séc (làm việc, học tập, kinh doanh hay ăn theo). Bạn sẽ nộp đơn xin thị thực thông qua Lãnh sự quán Séc tại nước mình, việc gia hạn thị thực ngắn hạn sẽ được giải quyết tại **sở ngoại kiều** tại Cộng hòa Séc. Sau thời gian 5 năm sống tại Cộng hòa Séc, bạn có thể đệ đơn xin **giấy phép thường trú** tại Cộng hòa Séc. Việc gia hạn thị thực dài hạn, đơn xin cấp giấy phép tạm trú dài hạn và thường trú sẽ được giải quyết tại **bộ nội vụ (cục di dân và chính sách tị nạn)**. Sau 5 năm có giấy phép thường trú tại Cộng hòa Séc bạn có thể đệ đơn xin cấp quốc tịch Séc.

Bạn có thể làm việc như thế nào tại Cộng hòa Séc

Bạn có thể tự kinh doanh hay xin vào làm ở đâu đó. Loại hình kinh doanh phổ biến nhất là **kinh doanh cá thể**. Doanh nhân (những người kinh doanh cá thể) là những người tự làm chủ (viết tắt là **OSVČ**). Đây là khái niệm quan trọng được sử dụng tại các công sở nhà nước. Hình thức phổ biến nhất **khi đi làm ở đâu đó là làm việc theo hợp đồng**. Sự khác nhau cơ bản giữa kinh doanh và đi làm ở chỗ, các doanh nhân tự quyết định công việc của mình và phải tự chịu trách nhiệm. Và họ cũng phải chịu trách nhiệm thực hiện các nghĩa vụ đối với các công sở nhà nước (đăng ký tại các công sở, trả các loại tiền, thông báo sự thay đổi). Ngược lại đối với việc kinh doanh thì đi làm là việc lệ thuộc. Những người lao động không hoàn toàn tự quyết định, phải tuân theo mọi chỉ dẫn của chủ lao động. Chủ lao động phải thông báo cho các công sở về nhân viên của mình.

Než uzavřete pracovní smlouvu

Podmínky pro zaměstnávání cizinců v ČR

**MOTTO: „CO TO VŠECHNO MUSÍM?
JÁ SE Z TOHO DUSÍM!“**

Povinností, které musíte splnit, než začnete pracovat, je tolik, že vám z toho někdy může být těžko.

V KAPITOLE SE DOZVÍTE:

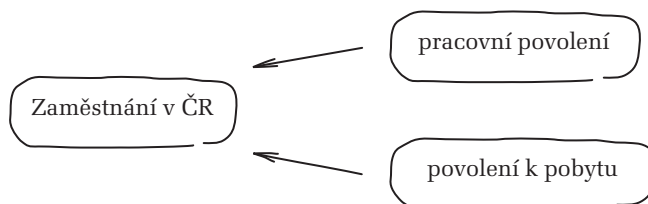
*V minulé kapitole jsme se dozvěděli, že můžete pracovat
jako zaměstnanci nebo podnikat. Rozumíte, v čem je základní rozdíl?
Druhá kapitola je o zaměstnání a o tom, co musíte udělat, abyste mohli v České republice
pracovat jako zaměstnanec/zaměstnankyně.
Jaké jsou možnosti legálního zaměstnávání cizinců v ČR?
Na to vám odpoví tato kapitola.*

CO JE DŮLEŽITÉ

přechodný – dlouhodobý pobyt:

SLOVÍČKA

Povolení k pobytu

Povolení (a doklad), že můžu zůstat legálně v ČR. Je to krátkodobé nebo dlouhodobé vízum, povolení k dlouhodobému nebo trvalému pobytu.

**Povolení k zaměstnání
= pracovní povolení**

Když chci v ČR pracovat legálně, musím mít pracovní povolení. Pokud už máte trvalý pobyt, pracovní povolení nepotřebujete.

Úřad práce

Úřad, kde žádám o pracovní povolení.

Volné pracovní místo

Neobsazená práce (= pracovní pozice), na kterou firma (= zaměstnavatel) hledá nového zaměstnance a dává kvůli tomu například do novin a na internet inzerát. Zaměstnavatel nahlásí volné pracovní místo na úřadu práce.

*Když jsem přijela do České republiky, moc se mi tu líbilo. Chodila jsem do práce a s manželem jsme poznávali město, kam jsme se přistěhovali.
Po roce jsem ztratila práci. Zaměstnavatel mi prostě neprodloužil smlouvu. Abych nemusela odjet, musela jsem si rychle najít novou práci a hlavně vyřídit nové pracovní povolení. Na tu dobu nevzpomínám ráda, tehdy jsem nevěděla, jestli nebudu muset Českou republiku navždy opustit.*

CO ŘÍKÁ ZÁKON

Už jsme si řekli v první kapitole, že v ČR můžete buď podnikat jako OSVČ (= osoba samostatně výdělečně činná), nebo být v zaměstnání. Jaké podmínky musíte splnit, když chcete v ČR pracovat jako zaměstnanci?

Když už máte trvalý pobyt, nepotřebujete speciální povolení k zaměstnání.

PRACOVNÍ POVOLENÍ

Když ještě nemáte trvalý pobyt, musíte mít **pracovní povolení** (oficiální název je povolení k zaměstnání) a platné **povolení k pobytu (dlouhodobé vízum nad 90 dnů nebo povolení k dlouhodobému pobytu)**.

Žádost o pracovní povolení podáváte písemně na **úřadu práce** v místě, kde jste si našli zaměstnání. Musíte mít dopředu **potvrzení od zaměstnavatele**, že vás zaměstná. Když přijdete na úřad práce, vyplníte formulář „Žádost cizince o povolení k zaměstnání / o prodloužení povolení k zaměstnání“ a ukážete vyplněný formulář „Vyjádření zaměstnavatele“. Musíte doložit svou odbornou způsobilost (svoje vzdělání, pracovní praxi).

Pozor! Úřad práce vám nemusí vydat pracovní povolení. Úřad rozhoduje individuálně. Musíte čekat na rozhodnutí.

Můžete být zaměstnancem a zároveň podnikat. Musíte mít povolení k pobytu (například za účelem zaměstnání) a plnit účel tohoto pobytu (pracovat), navíc můžete i podnikat – bude to vaše vedlejší činnost. Stačí mít jenom jedno povolení k pobytu. Ale vždy, když máte zaměstnání, musíte mít pracovní povolení pro práci u svého zaměstnavatele.

Pracovní povolení platí vždy na jednu práci u jednoho zaměstnavatele. Můžete mít více pracovních povolení – můžete vykonávat více zaměstnání najednou.

Prodloužení pracovního povolení

Pro další zaměstnávání (u stejného zaměstnavatele) musíte zažádat na úřadu práce o prodloužení povolení k zaměstnání **nejdříve 3 měsíce a nejpozději 30 dnů před uplynutím doby platnosti** vašeho povolení k zaměstnání (formulář „Žádost cizince o povolení k zaměstnání / o prodloužení povolení k zaměstnání“).

KDO NEPOTŘEBUJE PRACOVNÍ POVOLENÍ?

Už jsme si řekli, že pokud máte trvalý pobyt, nepotřebujete pracovní povolení. Také tyto skupiny cizinců jej nepotřebují:

- občané Evropské unie (EU), občané ČR;
- rodinní příslušníci občana EU (rodina);
- azylanti;
- cizinec s povolením k dlouhodobému pobytu za účelem sloučení rodiny – rodinný příslušník cizince s trvalým pobytem nebo azylem;
- žáci a studenti; absolventi českých škol.

Nezapomeňte, pokud patříte do některé z těchto skupin, ale ještě nemáte trvalý pobyt, musíte mít platné povolení k pobytu (například za účelem studia nebo sloučení rodiny).

JINÉ ZPŮSOBY LEGÁLNÍHO ZAMĚSTNÁNÍ V ČR:

Zelena karta

- Vyřizujete jenom jedno povolení – **povolení k pobytu a pracovní povolení jsou sloučeny do jednoho povolení.**
- Účelem pobytu na území ČR je zaměstnání na pracovní pozici, která je uvedena v registru míst vhodných pro zelené karty. Najdete na internetových stránkách Ministerstva práce a sociálních věcí (MPSV): http://portal.mpsv.cz/sz/zahr_zam/zelka.
- Je nutné splnit požadované vzdělání a případně také odbornou způsobilost k výkonu práce.
- **Žádost** o vydání zelené karty se podává na **zastupitelském úřadu v zemi původu**, v některých případech je možné požádat na území ČR na pracovišti Ministerstva vnitra (OAMP).
- O vydání zelené karty mají právo požádat státní občané těchto zemí: Austrálie, Černá Hora, Chorvatská republika, Japonsko, Kanada, Korejská republika, Nový Zéland, Bosna a Hercegovina, Makedonie, Spojené státy americké, Srbsko, Ukrajina.

Modrá karta

- Nový typ povolení k pobytu (platné od ledna 2011) je určen pro cizince, kteří mají vysokou kvalifikaci (= vzdělání) a budou v ČR pracovat v zaměstnání.
- Karta je také jedno povolení – povolení k dlouhodobému pobytu a zároveň povolení k zaměstnání. Nemusíte si vyřizovat zvlášť pracovní povolení.
- Kdo může požádat o modrou kartu? Pokud chcete pobývat v ČR více než 3 měsíce a budete zaměstnání na pracovní pozici, která vyžaduje vysokou kvalifikaci. **Vysoká kvalifikace = ukončené vysokoškolské vzdělání nebo vyšší odborné vzdělání, které trvalo aspoň 3 roky.**
- Žádost podáte na zastupitelském úřadě v zahraničí, v některých případech také na pracovišti Ministerstva vnitra (OAMP) v ČR. K žádosti musíte doložit: pracovní smlouvu sjednanou na dobu nejméně jednoho roku a doklady, které potvrzují vaši vysokou kvalifikaci.

SHRNUTÍ

- Když chcete v ČR pracovat jako zaměstnanci a ještě nemáte trvalý pobyt, musíte skoro vždy (existují výjimky) mít zařízené pracovní povolení (oficiální název je povolení k zaměstnání).
- Toto povolení se vyřizuje na úřadu práce v místě, kde jste si našli zaměstnání.

MŮJ OSOBNÍ PŘÍBĚH. JAKÁ JE MÁ ZKUŠENOST?

Jaké máte pracovní zkušenosti v České republice?

Máte zaměstnání? Museli jste mít nebo ještě i v současné době musíte mít pracovní povolení?

.....

.....

.....

.....

.....

Víte, jestli byla vaše práce v ČR vždy legální? Měli jste vždy pracovní povolení?

.....

.....

.....

.....

Vyřizovali jste si pracovní povolení sami?

.....

.....

.....

.....

Je tu opět procvičování. Nejprve si zjistěte, zda jste pochopili základ této kapitoly, a pak se pusťte do podrobnějšího opakování. První cvičení je vlastně příběh jednoho mého kamaráda, který se rozhodl, že tu začne pracovat ve svém oboru. Sebral všechny síly a začal vyřizovat vše potřebné. Jak to udělal, se dozvíte, když příběh správně sestavíte. A co vaše čeština? Lepšíte se? Abyste udělali další pokrok, naučte se správně používat ženský, mužský a střední rod.

Váš úkol: Odpovězte na 2 otázky.

1. Co potřebují cizinci, když ještě nemají v ČR trvalý pobyt, aby tady mohli pracovat jako zaměstnanci?
 - a. stačí platné povolení k pobytu
 - b. platné povolení k pobytu a pracovní povolení (povolení k zaměstnání)
 - c. peníze
2. Na kterém úřadu se vyřizuje pracovní povolení?
 - a. živnostenský úřad
 - b. městský úřad
 - c. úřad práce

VYSVĚTLENÍ

1. b., 2. c.

Nezapomeňte, na každé zaměstnání (pracovní pozici) musíte mít zvlášť pracovní povolení. To znamená, že pokud budete mít více zaměstnání (a ještě nemáte trvalý pobyt), musíte požádat o pracovní povolení na každé z nich zvlášť.

Také je důležité si uvědomit, že když žádáte o pracovní povolení na úřadu práce, nemáte právní nárok na vydání tohoto povolení (= úřad práce nemá povinnost vám toto povolení vydat). Nemáte jistotu, že pracovní povolení získáte. Úřad práce rozhoduje podle situace na trhu práce (podle toho, kolik je volných pracovních pozic a kolik je zájemců o práci).

Cvičení

A přichází na řadu další procvičování. Pojďme se podívat na to, jak to, co jsme se naučili, funguje v praxi...

① JAK ZAČÍT V ČESKÉ REPUBLICE PRACOVAT JAKO ZAMĚSTNANEC

Pan Tuan žije s rodinou v Plzni 3 roky. Má **povolání k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání**. Má obchod s potravinami. V podnikání se mu v poslední době moc nedaří. Tuan má vysokoškolské vzdělání a chce si najít zaměstnání ve firmě jako počítačový odborník. Co musí udělat? Poradíte mu?

Váš úkol: Dejte věty do správného pořadí. Jak má pan Tuan postupovat? Jaký bude jeho první krok, druhý, třetí ...?

- ☐ Pan Tuan pošle životopis a jde na pohovor k zaměstnavateli.
- ☒ 1 Pan Tuan hledá práci – inzeráty, úřad práce, noviny, internet.
- ☐ Pan Tuan požádá o nové povolení k pobytu (za účelem zaměstnání) na pracovišti Ministerstva vnitra (OAMP). Ukončí své podnikání.
- ☐ Pan Tuan písemně požádá o pracovní povolení – úřad práce.
- ☐ Pan Tuan najde volné pracovní místo.
- ☐ Pan Tuan má u pohovoru úspěch. Je přijat. Dostane od zaměstnavatele potvrzení, že ho zaměstná.
- ☒ 8 Pan Tuan má pracovní smlouvu a začne pracovat.
- ☐ Pan Tuan dostane pracovní povolení od úřadu práce.

② POVOLENÍ K POBYTU A PRÁCI V ČR

Váš úkol: Zopakujte si, jak správně postupovat, když chcete žít a pracovat v ČR. Doplňte v příběhu Olgy, co chybí. Vyberte správné slovo z těchto možností:

- a. 1. povolání, 2. zaměstnání, 3. práce
- b. 1. dlouhodobé vízum, 2. trvalý pobyt, 3. občanství
- c. 1. učitel, 2. zaměstnavatel, c. prodáváč
- d. 1. sociální pojištění, 2. peníze, 3. kvalifikaci
- e. 1. sociálním úřadu, 2. úřadu práce, 3. policii

Jmenuju se Olga. Jsem z Ukrajiny. Narodila jsem se 12. ledna 1981. Vystudovala jsem střední ekonomickou školu. Moje **a.** je účetní. Doma jsem vydělávala málo peněz. Nebylo to dost ani na základní potraviny a bydlení. Rozhodla jsem se odejít do České republiky, protože tady byla šance pracovat. Moje sestřenice už rok pracovala v Plzni. Zařídila mi **b.** a pracovní povolení. Když jsem přijela do Česka, začala jsem pracovat v hotelu jako uklízečka. Můj **c.** mě nutil pracovat 12 hodin denně. Platil mi 23 korun na hodinu. Byla to hrůza! Chtěla jsem dělat práci, na kterou mám **d.** Začala jsem chodit na kurzy češtiny. Po roce jsem udělala zkoušky na střední ekonomické škole. Pak jsem si našla volné pracovní místo účetní a vyřídila nové pracovní povolení na **e.** Konečně dělám svoji práci a čeština se mi také zlepšila. Našla jsem si totiž české přátele.

Jak správně mluvit česky?

Zlepšujte se v češtině!

Víte, že čeština má čtyři rody? Mužský životný, mužský neživotný, ženský a střední. Poradím vám, jak se v nich orientovat. Většina podstatných jmen v ženském rodě totiž končí na A a ve středním na O. Podívejte se do tabulky.

Rody

MASKULINUM mužský rod životný	MASKULINUM mužský rod neživotný	FEMININUM ženský rod A/KA/E	NEUTRUM střední rod O/E/Í
muž	pomeranč	žena	pivo
kamarád	čaj	kamarádka	mléko
učitel	banán	učitelka	víno
kluk	kufr	dívka	kuře
bratr	nůž	sestra	náměstí
řidič	olej	židle	jablko

Mužský a ženský rod u povolání

MUŽSKÝ ROD ŽIVOTNÝ	ŽENSKÝ ROD
podnikatel	podnikatelka
zaměstnavatel	zaměstnavatelka
učitel	učitelka
prodavač	prodavačka
zaměstnanec	zaměstnankyně
soudce	soudkyně
úředník	úřednice
pracovník	pracovnice

GRAMATICKÁ CVIČENÍ

① Váš úkol: Napište ke každému slovu, jaký je to rod. Je to maskulinum-M nebo femininum-F nebo neutrum-N?

a. káva	_____	e. rádio	_____
b. pero	_____	f. náměstí	_____
c. úředník	_____	g. dívka	_____
d. úřednice	_____	h. zmrzlina	_____
		i. vypínač	_____

② Váš úkol: V každé větě vyberte správné slovo ze dvou možností.

- a. Marie je(zaměstnanec / zaměstnankyně).
- b. Sergej je.....(podnikatelka / podnikatel).
- c. Olga je(úřednice / úředník).
- d. Josef je(policista / policistka).
- e. Roman je.....(učitel / učitelka).

ŘEŠENÍ CVIČENÍ

① správné pořadí vět je: 3, 1, 7, 5, 2, 4, 8, 6

② a1, b1, c2, d3, e2

GRAMATICKÁ CVIČENÍ

① a. F, b. N, c. M, d. F, e. N, f. N, g. F, h. F, i. M

② a. zaměstnankyně, b. podnikatel, c. úřednice, d. policista, e. učitel

MOJE POZNÁMKY:

CO NOVÉHO JSEM SE DOZVĚDĚL/A, CO JE PRO MĚ DŮLEŽITÉ?

.....

.....

.....

.....

.....

KDE SE DOZVÍTE VÍCE INFORMACÍ?

Úřady

Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR (MPSV)

Ministerstvo vnitra (odbor azylové a migrační politiky – OAMP)

Úřad práce

Důležité zákony:

Zákon o pobytu cizinců (Zákon č. 326/1999 Sb.)

Zákon o zaměstnanosti (Zákon č. 435/2004 Sb.)

Informace a internetové odkazy

www.portal.mpsv.cz/sz/zahr_zam

(informace o podmínkách zaměstnávání cizinců v ČR)

www.portal.mpsv.cz/sz/zahr_zam/prociz

(databáze volných pracovních míst z úřadů práce)

www.portal.mpsv.cz/sz/zahr_zam/zelka

(zelené karty)

www.portal.mpsv.cz/sz/zahr_zam/modka

(modré karty)

PŘEKLAD ZÁKLADNÍCH INFORMACÍ:

Conditions for employing foreign nationals in the Czech Republic

Foreign nationals, who have not acquired a **permanent residence permit**, need to register for a work permit first, prior to their undertaking any business-related activities in the Czech Republic. This means in particular that you must have secured job offer from a Czech source. This is an important part of your application for the work permit, and cannot be left out. Once complete, you have to submit this application at the **labor office** nearest to your employer. This must be accompanied by a proof of the residence permit.

Условия трудоустройства иностранцев в ЧР.

Иностранцы, не имеющие ПМЖ должны иметь разрешение на работу(официальное название – разрешение на трудоустройство), если Вы собираетесь быть трудоустроенным в ЧР. Прежде всего, Вы должны получить от работодателя подтверждение о том, что он Вас трудоустроит. Это подтверждение прилагается к письменному заявлению о разрешении на трудоустройство. Заявление на разрешение о трудоустройстве подается в бюро по трудоустройству в том месте, где Вы нашли работу. Вместе с тем Вы должны иметь действующее разрешение к пребыванию в ЧР.

Những điều kiện khi thuê người nước ngoài tại Cộng hòa Séc

Các loại giấy phép cư trú dành cho người nước ngoài tại Cộng hòa Séc

Người nước ngoài không có thường trú thì phải có **giấy phép lao động** (tên chính thức là giấy phép lao động), nếu như họ muốn làm việc tại Cộng hòa Séc. Đầu tiên chủ lao động phải cấp cho bạn giấy chứng nhận là sẽ thuê bạn làm việc. Bạn sẽ nộp giấy chứng nhận này cùng với đơn xin cấp giấy phép lao động. Bạn sẽ nộp đơn xin cấp giấy phép lao động tại **sở lao động** thuộc địa phận, nơi bạn sẽ làm việc. Đồng thời bạn luôn luôn phải có giấy phép cư trú hợp lệ.

Nastupuji do zaměstnání

MOTTO: „BEZ PRÁCE NEJSOU KOLÁČE“

České přísloví, moudro našich babiček. Co nám říká? Nic není zadarmo. Když něco chceme, musíme pro to něco udělat.

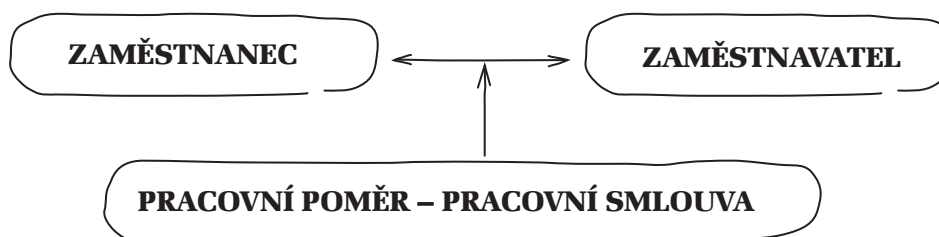
V KAPITOLE SE DOZVÍTE:

*Setkáváme se už potřetí. V této kapitole se naučíme, co všechno je spojené s uzavřením pracovního poměru. Klíčovým pojmem celé lekce je pracovní smlouva. Dozvíte se, co všechno by měla obsahovat. Jaké jsou další smlouvy a jaké výhody nebo nevýhody z uzavření určité smlouvy vyplývají. Když lekci úspěšně zvládnete, budete dobře znát svá práva a povinnosti k zaměstnavateli. Dozvíte se i o agenturním zaměstnávání. Celý jeden okruh tvoří informace o mzdě.
Přeji hodně zdaru!*

CO JE DŮLEŽITÉ

SLOVÍČKA

Agentura práce	Organizace, která mi zprostředkuje práci u různých firem. Agentura je můj zaměstnavatel.
Čistá mzda	Jsou to moje vydělané peníze za práci, které dostanu od svého zaměstnavatele a můžu je utratit. Jsou to peníze po zaplacení daně, sociálního a zdravotního pojištění.
Dohoda o pracovní činnosti (DPČ)	Je to zaměstnání, ale není to pracovní poměr. Pracujete méně hodin týdně. Z vydělaných peněz se platí daň, zdravotní i sociální pojištění.
Dohoda o provedení práce (DPP)	Není to pracovní poměr. Z vydělaných peněz se platí jenom daň! Maximálně 150 hodin ročně pro zaměstnavatele. Vhodné jako brigáda.
Dovolená	Je to placené pracovní volno. Je to doba, kdy nechodím do práce, odpočívám, ale dostávám peníze.
Hrubá mzda	Peníze, které si vydělám, ale ještě z nich zaměstnavatel nezaplatil daň, sociální a zdravotní pojištění. Uvádí se v mzdovém výměru nebo v pracovní smlouvě.
Inspektorát práce	Úřad, který kontroluje zaměstnavatele, jestli dodržují zákony. Když se ke mně zaměstnavatel nechová dobře, informuji inspektorát práce.
Mzdový výměr	Je to písemný dokument, který dostanu k pracovní smlouvě při nástupu do nového zaměstnání. Je tam napsáno, kolik budu brát peněz (= jaká bude moje mzda).
Pracovní doba	Počet hodin, které musím každý týden odpracovat. Běžná pracovní doba je 40 hodin týdně.
Pracovní poměr na dobu neurčitou	Nemám v pracovní smlouvě napsáno datum, kdy mi končí pracovní poměr.
Pracovní poměr na dobu určitou	Mám v pracovní smlouvě napsáno datum, kdy mi končí pracovní poměr.
Pracovní smlouva	Je to písemný dokument, který musím podepsat, když nastupuji do nové práce. Jsem v pracovním poměru. Je tam napsáno, co budu dělat za práci, na jaké adrese, kdy přesně začnu pracovat a do kdy trvá můj pracovní poměr.
Výplatní páska	Je to písemný dokument, který každý měsíc dostanu od svého zaměstnavatele. Jsou v něm informace o mojí mzdě, odvedených penězích na daň a pojištění a také počet dnů dovolené.
Zkušební doba	Je to období hned po nástupu do nové práce, které trvá maximálně 3 měsíce. Jsem v nové práci na zkoušku. V této době můžu kdykoliv skončit s touto prací. Zaměstnavatel mě také může kdykoliv propustit.

Nástup do nové práce nebyl jednoduchý. Měla jsem radost, že se mi podařilo práci najít, ale zároveň jsem se bála. Kladla jsem si spoustu otázek. Jaké budou mé nové kolegyně? Přijmou mě mezi sebe? Když jsem šla do práce poprvé, nechtěla jsem udělat špatný dojem. Chtěla jsem zapadnout, těšila jsem se, že budu zase mezi lidmi a že se konečně začnu pořádně učit česky. Po nástupu jsem se musela rychle naučit velké množství nových informací. Kolegyně ale byly skvělé a hodně mi pomohly. Já se stále bála, že udělám něco špatně a můj zaměstnavatel mě vyhodí ve zkušební době. Zvládla jsem to a naučila se hodně nového.

CO ŘÍKÁ ZÁKON

NEJČASTĚJŠÍ FORMY ZAMĚSTNÁNÍ

Je několik způsobů, jak můžete být zaměstnaní. Nejčastější je tak zvaný **pracovní poměr**. Je to druh zaměstnání, kdy podepíšete se svým zaměstnavatelem **pracovní smlouvu**.

Další možnost je práce na **dohody mimo pracovní poměr**. Jsou to **dohoda o provedení práce (DPP)** a **dohoda o pracovní činnosti (DPČ)**. Tyto dohody se uzavírají na práci, která je na málo pracovních hodin (brigády), nebo na práci, která se opakuje. Není to ale plný pracovní úvazek (je to méně než 40 hodin týdně).

DPP a DPČ musí být vždy uzavřeny písemně!

Pokud pracujete na **DPP**, můžete pracovat jen **150 hodin ročně u jednoho zaměstnavatele**.

Z vydělaných peněz vám zaměstnavatel neplatí sociální a zdravotní pojištění. Platí se jenom daň.

Když pracujete na **DPČ**, můžete pracovat v ročním průměru **20 hodin týdně**. Z peněz, které si vyděláte, zaměstnavatel platí sociální a zdravotní pojištění a samozřejmě daň.

Pokud pracujete na dohody, nemáte stejné podmínky jako zaměstnanci v pracovním poměru, například nemáte ze zákona nárok na dovolenou. Pokud pracujete na DPČ, je možné se dohodnout se zaměstnavatelem na dovolené.

Další možnost, jak být zaměstnaný, je přes **agenturu práce**. Nezapomeňte, že agentura práce je váš zaměstnavatel, který vám hledá práci u jiných firem. S agenturou práce uzavřete pracovní smlouvu nebo DPČ (ne DPP!). Agentura práce za vás musí odvádět (platit) sociální, zdravotní pojištění a daň. S agenturou obvykle uzavíráte pracovní poměr na dobu určitou.

PRACOVNÍ POMĚR A PRACOVNÍ SMLOUVA

Pracovní poměr mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem vznikne na základě uzavření **písemné** pracovní smlouvy.

Pracovní smlouva musí být uzavřena **před dnem nástupu do práce**. Dnem nástupu do práce vzniká pracovní poměr.

Jeden podepsaný výtisk pracovní smlouvy musí dostat zaměstnanec.

Vaše práva a povinnosti jsou napsané v pracovní smlouvě a v dalších dokumentech, o kterých vás musí zaměstnavatel informovat.

V každé pracovní smlouvě musí být napsáno:

- **den nástupu do práce**
- **druh práce**
- **místo výkonu práce**

V pracovní smlouvě můžou být dále tyto informace:

Zkušební doba:

Je doba, která může být domluvena mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem, než nastoupíte do nového zaměstnání. Musí být domluvena nejpozději v den nástupu do práce, a to písemně. Nelze domluvit zpětně. Může být domluvena **maximálně na 3 měsíce**. Tuto dobu nejde dále prodlužovat! Tato doba slouží ke vzájemnému poznání: zaměstnavatel zjišťuje, jestli práci zvládáte, vy jako zaměstnanci máte možnost zjistit, jestli se vám bude v nové práci líbit. V této době je jednoduché odejít – zaměstnavatel vás může propustit z práce a nemusí vysvětlit proč. Stejně tak vy jako zaměstnanec můžete v této době kdykoliv odejít.

Pracovní doba:

podle zákona je pracovní doba **maximálně 40 hodin týdně**

Doba trvání pracovního poměru:

Pracovní poměr může být domluven na dobu určitou nebo na dobu neurčitou. **Pracovní poměr na dobu určitou** může být uzavřen **maximálně na 2 roky**. **Pozor!** Toto je jiné u zaměstnání u agentury práce. Agentura práce s vámi může opakovaně uzavírat smlouvy na dobu určitou, neplatí limit maximálně na 2 roky.

Dovolená:

Podle zákona má zaměstnanec nárok na minimálně **4 týdny** dovolené za rok .

Mzda:

Výše hrubé mzdy je uvedena v pracovní smlouvě nebo v mzdovém výměru (příloha k pracovní smlouvě)

Z hrubé mzdy každý měsíc zaměstnavatel odvádí:

- Sociální pojištění = důchodové a nemocenské pojištění
- Zdravotní pojištění
- Daň z příjmu

Jak se vypočítá čistá mzda?

Hrubá mzda – odvody za zaměstnance (zdravotní pojištění, sociální pojištění) – daň z příjmů (15 %, slevy na dani) = **čistá mzda** (peníze, které dostanete v hotovosti nebo na účet).

Minimální mzda je výše mzdy, kterou každý rok stanovuje stát

(pro rok 2011 je to 8 000 Kč za měsíc). Znamená to, že nemůžete dostávat méně peněz.

Za **práci přesčas**, noční práce, o víkendu a ve státní svátek vám zaměstnavatel musí zaplatit příplatky. Nebo si můžete vzít náhradní volno.

Jak má vypadat pracovní smlouva a dohody mimo pracovní poměr? Podívejte se na vzory.

VZORY PRACOVNÍ SMLOUVY A DOHOD MIMO PRACOVNÍ POMĚR

PRACOVNÍ SMLOUVA

ABC, s.r.o., se sídlem: Železniční 3, Plzeň, IČO: 1234567
zastoupená: paní Janou Svobodovou, ředitelkou společnosti
dále **zaměstnavatel**

a
pan Jan Novák, nar. 1.10.1969, rodné číslo: 691001/2264
bytem: Klášterní 15, Plzeň
dále **zaměstnanec**

uzavírají podle **zákoníku práce č. 262/2006 Sb.** tuto pracovní smlouvu.

1. Zaměstnanec bude v pracovním poměru u zaměstnavatele
a **bude vykonávat práci jako účetní.**
2. Tuto práci bude vykonávat v **sídle firmy, na adrese Železniční 3, Plzeň.**
3. **Den nástupu do práce je 1. 10. 2010**, a tímto dnem vzniká mezi zaměstnavatelem
a zaměstnancem pracovní poměr.
4. Pracovní poměr se sjednává na **dobu neurčitou.**
5. Smluvní strany se dohodly na **zkušební době** v délce 2 měsíce. Ve zkušební době může
zaměstnavatel i zaměstnanec zrušit pracovní poměr písemně z jakéhokoliv důvodu
anebo bez uvedení důvodů.
6. Za práci bude zaměstnanci vyplácena **mzda** napsaná v příslušném **mzdovém výměru.**
7. **Týdenní pracovní doba** je 40 hodin.
8. Zaměstnanec má nárok na **dovolenou 4 týdny ročně**, pokud pracovní poměr trval
nepřetržitě po celý kalendářní rok.
9. **Výpovědní doba** je 2 měsíce.
10. Sjednaný obsah této pracovní smlouvy lze změnit **dohodou** firmy a pracovníka. **Změna
musí být provedena písemnou formou.**
11. Tato smlouva byla sepsána ve **dvou stejnopisech**, jeden dostal zaměstnanec a jeden
zaměstnavatel.

V Plzni dne 30. 9. 2010

.....
podpis zaměstnance

.....
razítko firmy
a podpis

DOHODA O PRACOVNÍ ČINNOSTI

Zaměstnavatel: AHOJ, s.r.o., Americká 5, Plzeň, IČ: 3330033,
zastoupen Petrem Procházkou, ředitelem společnosti
a

pracovník: Lenka Malá, nar. 15.3. 1970,
rodné číslo: 1111111/333333, bytem: Nemocniční 6, Klatovy

uzavírají podle ustanovení **§ 232 a násl. zákoníku** práce tuto dohodu o pracovní činnosti.

Zaměstnanec se zavazuje na základě této dohody vykonávat **od 1. 6. 2010**

tyto práce: **administrativní výpomoc, asistentka, recepční**

Místo výkonu práce: **sídlo firmy, Americká 5, Plzeň**

Rozsah dohodnuté práce: **10 hodin / týden**

Dohoda se uzavírá na dobu určitou do **31. 8. 2010**

Za vykonanou práci vyplatí zaměstnavatel zaměstnanci odměnu sjednanou
dohodou ve výši **100 Kč / hodinu**. Odměna zaměstnance bude provedena
hotově / bankovním převodem na jeho účet 6666333/1111.

V Plzni dne 31. 5. 2010 .

.....
podpis zaměstnance

.....
razítko firmy
a podpis

DOHODA O PROVEDENÍ PRÁCE

Zaměstnavatel: AHOJ, s.r.o., Americká 5, Plzeň, IČ: 3330033,
zastoupen Petrem Procházkou, ředitelem společnosti
a

pracovnice: Lenka Malá, nar. 15.3. 1970,
rodné číslo: 111111/333333, bytem: Nemocniční 6, Klatovy

uzavírají podle § 236 zákoníku práce tuto **dohodu o provedení práce.**

Pracovník se zavazuje, že v době od **1. 6. 2010 do 31. 8. 2010** provede tuto práci:

**Příprava a organizační výpomoc na 3 seminářích - školení pro zaměstnance firmy
v termínech: 5. 6. 2010, 7.7.2010 a 9. 8. 2010.**

v rozsahu **30 hodin.**

Místem výkonu práce je sídlo zaměstnavatele, na adrese: **Americká 5, Plzeň .**

Za řádně provedenou práci odpovídající sjednaným podmínkám vyplatí zaměstnavatel
pracovníkovi odměnu ve výši **100 Kč/ hodinu**. Odměna je splatná v nejbližším výplatním
termínu zaměstnavatele po ukončení a převzetí výsledku práce.

Práva a povinnosti účastníků této dohody se řídí zákoníkem práce a dalšími
pracovněprávními předpisy. Tato dohoda byla sepsána ve dvou vyhotoveních, z nichž
jedno převzal pracovník a druhé zaměstnavatel.

V Plzni dne 1. 6. 2010

.....
podpis zaměstnance

.....
razítko firmy
a podpis

SHRNUTÍ

- Nejčastější forma zaměstnání je **pracovní poměr**. Zaměstnanec a zaměstnavatel uzavřou **písemnou pracovní smlouvu**. Jeden podepsaný výtisk smlouvy musí dostat zaměstnanec!
- Můžete také pracovat na **dohody mimo pracovní poměr – DPČ** (dohoda o pracovní činnosti) a **DPP** (dohoda o provedení práce). Máte však omezená práva a možnosti.
- Nebo pracujete přes agenturu práce. **Agentura práce** je váš zaměstnavatel. Uzavřete spolu pracovní smlouvu nebo DPČ.
- Zaměstnavatel za zaměstnance platí (odvádí ze mzdy) sociální a zdravotní pojištění a daň. Pozor! Na DPP se platí pouze daň.
- Zaměstnanec každý měsíc dostane **čistou mzdu a výplatní pásku**.

MŮJ OSOBNÍ PŘÍBĚH. JAKÁ JE MÁ ZKUŠENOST?

Jaké jsou vaše zkušenosti se zaměstnáním v ČR? Pracovali jste nebo v současné době pracujete přes agenturu práce nebo přímo pro firmu (organizaci)?

.....

.....

.....

.....

.....

Je podle vás lepší pracovat přes agenturu nebo přímo pro firmu? Proč si to myslíte?

.....

.....

.....

.....

.....

Máte zkušenost s prací na dohody nebo máte zaměstnání na pracovní smlouvu?

.....

.....

.....

.....

.....

*V procvičování
této kapitoly se zaměříme na vztah zaměstnance
a zaměstnavatele. Jak se jmenuje dokument, který tento vztah upravuje?
Ano, je to pracovní smlouva. Trochu jsem vám napověděla a teď už procvičujte sami.
Správná řešení najdete za cvičením.*

1) Váš úkol: V každé větě vyberte ze dvou možností, co je správně.

- a. Pracovní poměr je pracovně-právní vztah mezi zaměstnavatelem / úřadem
a podnikatelem / zaměstnancem.
b. Vždy musí být uzavřena pracovní smlouva. Pracovní smlouva musí být ústní / písemná.

2) Váš úkol: Tři povinné informace, které musí být v každé pracovní smlouvě – co znamenají? Spojte pojmy vlevo s větami vpravo:

a. druh práce	1. datum, od kdy budu pracovat
b. místo výkonu práce	2. co budu dělat, jakou práci budu dělat
c. den nástupu do práce	3. místo, kde budu pracovat (adresa nebo město)

3) Váš úkol: Odpovězte na otázku

Kolik hodin můžete odpracovat za jeden rok u jednoho zaměstnavatele, když pracujete na dohodu o provedení práce? (jedna odpověď je správná, která?)

- a. kolik chcete
b. 20 hodin
c. 150 hodin

4) Váš úkol: Odpovězte na otázku

Z peněz, které si vydělám, odvede zaměstnavatel sociální a zdravotní pojištění, jenom v případě, když pracuji na: (jedna odpověď **není správná**, která?)

- a. pracovní smlouvu
b. dohodu o provedení práce
c. dohodu o pracovní činnosti

VYSVĚTLENÍ

1) a. zaměstnavatelem, zaměstnancem; b. písemná

2) a – 2, b – 3, c – 1

3) c.

4) b.

Je důležité vědět, že pracovní poměr je právní vztah. To znamená, že zaměstnavatel se musí řídit zákonem. Musíte mít písemnou pracovní smlouvu – to je právní dokument, je důležité mít ho u sebe, můžete se na pracovní smlouvu odvolávat. Než smlouvu podepíšete, prostudujte si ji. V pracovní smlouvě mohou být také další informace. Musíte s pracovní smlouvou souhlasit.

Také dohody (DPČ a DPP) musí být písemné, vždy musíte dostat jeden podepsaný výtisk.

Nezapomeňte, že pokud pracujete na DPP, neplatí za vás zaměstnavatel sociální a zdravotní pojištění. To znamená, že si to musíte zařídit sami.

Cvičení

A přichází na řadu další procvičování. Ověřte si, jak jste zvládli obsah této kapitoly.

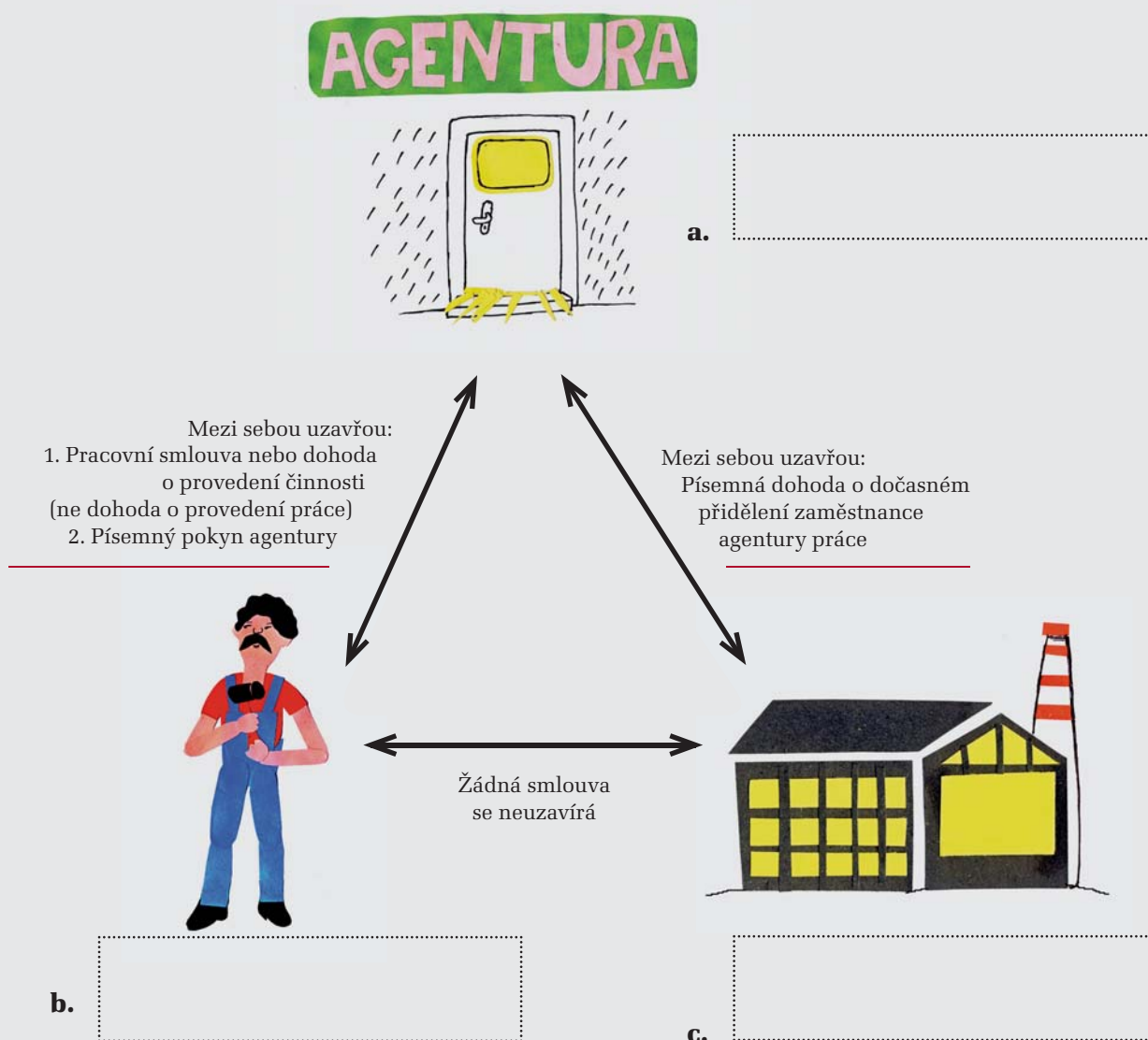
① AGENTURNÍ ZAMĚSTNÁVÁNÍ

**Váš úkol: Prohlédněte si obrázek a napište „kdo to je“ (písmeno a–c)?
Vyberte z těchto možností:**

Firma, kde budu pracovat

Zaměstnavatel

Zaměstnanec agentury práce

② PRÁVA A POVINNOSTI ZAMĚSTNANCE A ZAMĚSTNAVATELE

Váš úkol: Spojte slova v pravém sloupci s větami v levém sloupci

a. Zkušební doba	1. Budu pracovat omezenou dobu. V pracovní smlouvě mám napsáno, kdy mi zaměstnání skončí (například do 31. 12. 2010). Může být maximálně na 2 roky.
b. Pracovní smlouva na dobu určitou	2. Není stanoveno, kdy mi zaměstnání skončí. V pracovní smlouvě to není napsané.
c. Pracovní doba	3. Je to doba, která může (není to povinné) být domluvena se zaměstnavatelem, když nastoupím do nového zaměstnání. Může trvat maximálně 3 měsíce.
d. Dovolená	4. Počet hodin, které musím každý den nebo za týden odpracovat. Nesmí to být více než 40 hodin za týden.
e. Pracovní smlouva na dobu neurčitou	5. Je to placené volno. Doba, kdy nechodím do práce, ale dostávám peníze. Podle zákona to musí být nejméně 4 týdny za rok.

③ PRACOVNÍ SMLOUVA

**Váš úkol: Jak má vypadat správně pracovní smlouva?
Vyberte ze dvou možností, co je správně – písmena (a) až (h)**

ABC, s.r.o., se sídlem: Železniční 3, Plzeň, IČO: 1234567, zastoupená: paní Janou Svobodovou, ředitelkou společnosti

a **pan Jan Novák**, nar. 1. 10. 1969, rodné číslo: 691001/2264, bytem: Klášterní 15, Plzeň uzavírají podle zákoníku práce č. 262/2006 Sb. tuto pracovní smlouvu.

1. Zaměstnanec bude v pracovním poměru u zaměstnavatele a bude vykonávat práci jako účetní.
2. Tuto práci bude vykonávat **(a) v České republice / v sídle firmy: Železniční 3, Plzeň.**
3. Den nástupu do práce je 1. 10. 2010, a tímto dnem vzniká mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem pracovní poměr.
4. Pracovní poměr se sjednává **(b) na dobu určitou do 31. 12. 2010 / na dobu určitou.**
5. Smluvní strany se dohodly na zkušební době v délce **(c) 4 měsíců / 3 měsíců.**
6. Za práci bude zaměstnanci vyplácena **(d) hrubá mzda / čistá mzda** napsaná ve mzdovém výměru .
7. Týdenní pracovní doba je **(e) 60 hodin / 40 hodin.**
8. Zaměstnanec má nárok na dovolenou **(f) 4 týdny / 2 týdny** ročně, pokud pracovní poměr trval nepřetržitě po celý kalendářní rok.
9. Sjednaný obsah této pracovní smlouvy lze změnit dohodou firmy a pracovníka.
Změna musí být provedena **(g) ústní formou / písemně.**
10. Tato smlouva byla sepsána ve dvou stejnopisech, jeden dostal zaměstnanec a jeden zaměstnavatel.
V Plzni dne **(h) 30. 9. 2010 / 12. 10. 2010**

④ AGENTURNÍ ZAMĚSTNÁVÁNÍ

Váš úkol: Přečtete si příběh paní Anny a odpovězte na otázky.

Paní Anna pracuje v továrně přes agenturu práce, agentura práce je její zaměstnavatel. Uzavřeli spolu písemnou pracovní smlouvu. Agentura poslala Annu na práci do továrny. Od agentury práce dostává každý měsíc mzdu a výplatní pásku. To je dokument, kde je napsáno kolik je mzda, odvody ze mzdy, kolik dní má Anna dovolené,...).

- Kdo je zaměstnavatel Anny? _____ (továrna / agentura práce).
- Anna uzavřela se svým zaměstnavatelem písemnou _____ (pracovní smlouvu / dohodu o provedení práce).
- Od koho dostává Anna každý měsíc mzdu? _Od _____ (agentury práce / továrny).
- Jak se jmenuje dokument, který dostává Anna každý měsíc od svého zaměstnavatele?
_____.

⑤ MZDA

**Váš úkol: Co musí zaměstnavatel každý měsíc odvést (státu) z mojí mzdy?
Doplňte co chybí, vyberte slova z těchto možností.**

sociální / daň / zdravotní / hrubé

- Zaměstnavatel odvede každý měsíc z mojí _____ mzdy:
- _____ **SOCIÁLNÍ** pojištění (= důchodové a nemocenské pojištění)
- _____ pojištění, ze kterého je placené ošetření u lékaře.
- _____ z příjmu.

Jak správně mluvit česky?

Zlepšujte se v češtině!

A už je tu zase čas na gramatiku. Víte, jak tvoříme v češtině přítomný čas? Ne? Poradím vám. Slovesa skloňujeme podle 4 vzorů. Máme slovesa které končí na AT, slovesa končící na ET, ĚT, IT, slovesa končící na OVAT a bohužel ještě nepravidelná slovesa. Nepravidelná slovesa si musíme pamatovat. Podívejte se na tabulku.

Přítomný čas

Slovesa s koncovkou -AT	Slovesa s koncovkami -ET, ĚT, IT	Slovesa s koncovkou -OVAT	Nepravidelná slovesa
infinitiv: DĚLAT	infinitiv: UKLÍZET	infinitiv: PRACOVAT	infinitiv: PÍT
děl-ám	uklíz-ím	prac-uju/i	pij-u
děl-áš	uklíz-íš	prac-uješ	pij-eš
děl-á	uklíz-í	prac-uje	pij-e
děl-áme	uklíz-íme	prac-ujeme	pij-eme
děl-áte	uklíz-íte	prac-ujete	pij-ete
děl-ají	uklíz-í/ejí	prac-ujou/ují	pij-ou/í

U „nepravidelných sloves“ můžete v některých případech použít v první osobě singuláru (= já) také koncovku „í“ (pijí/piji, hraju/hraji, píšou/píši). Nejde to ale u všech sloves!

Seznam nejpoužívanějších nepravidelných sloves

Infinitiv slovesa	Skloňování v osobě JÁ
číst	čtu
psát	píšu/i
pít	piju/i
jet	jedu
jít	jdu
hrát	hraju/i
plavat	plavu
brát	beru
chtít	chci

Pozor: slovesa spát, jíst se skloňují podle druhého pravidla. Příklad: já spím. Já jím.

GRAMATICKÁ CVIČENÍ

① Váš úkol: Slovesa v závorce dejte do správného tvaru v přítomném čase.

- a. Marina (pracovat) jako osoba samostatně výdělečně činná.
 b. Oleg a Martin si (platit) sociální a zdravotní pojištění každý měsíc.
 c. Světlana je doma, nemocná. (dostávat) dávky nemocenského pojištění.
 d. Náš soused Tu je na rodičovské dovolené. Každý měsíc (brát) rodičovský příspěvek.

② Váš úkol: Rozřaďte slovesa v závorce do skupin podle jejich časování (konjugace). Napište je do správného sloupce.

(jíst, pracovat, zaměstnávat, hradit, brát, studovat)

-AT

-ET, ĚT, IT

.....

.....

.....

.....

-OVAT

Nepravidelná slovesa

.....

.....

.....

.....

③ Váš úkol: Určete osobu podle koncovky slovesa.

- a. platím *JÁ*
 b. zaměstnává
 c. pracuješ
 d. hledáme
 e. podepíšu
 f. zaplatíš
 g. zaregistrujete se
 h. organizuje

ŘEŠENÍ CVIČENÍ

- ① a. zaměstnavatel, b. zaměstnanec agentury práce, c. firma, kde budu pracovat
- ② a – 3, b – 1, c – 4, d – 5, e – 2
- ③ (a) v sídle firmy: Železniční 3, Plzeň
(b) na dobu určitou do 31. 12. 2010
(c) 3 měsíců
(d) hrubá mzda
(e) 40 hodin
(f) 4 týdny
(g) písemně
(h) například 30. 9. 2010 (musí být před dnem nástupu do zaměstnání)
- ④ a. agentura práce, b. pracovní smlouvu, c. agentury práce, d. výplatní páska
- ⑤ (a) hrubé, (b) sociální, (c) zdravotní, (d) daň

GRAMATICKÁ CVIČENÍ

- 1 a. pracuje
b. platí
c. dostává
d. bere
- 2 -AT
zaměstnávat

-OVAT
pracovat, studovat
- ET, ĚT, IT
jíst, hrdit

Nepravidelná slovesa
brát
- 3 a. já
b. on/ona
c. ty
d. my
e. já
f. ty
g. vy
h. on/ona

MOJE POZNÁMKY:

CO NOVÉHO JSEM SE DOZVĚDĚL/A, CO JE PRO MĚ DŮLEŽITÉ?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

KDE SE DOZVÍTE VÍCE INFORMACÍ?

Úřady

Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV)

Úřad práce

Oblastní inspektorát práce

Důležité zákony:

Zákoník práce (Zákon č. 262/2006 Sb.)

Zákon o zaměstnanosti (Zákon č. 435/2004 Sb.)

Informace a internetové odkazy

Call centrum služeb zaměstnanosti – poradenství:

Telefon: 844 844 803

www.suip.cz

(státní úřad inspekce práce)

www.suip.cz/informacni-materialy/pracovnepravni-vztahy/

informace o pracovním poměru a agenturním zaměstnávání)

www.mpsv.cz

(v sekci „Práce a právo“ najdete informace ze zákoníku práce)

www.spocitej.cz

(zde si můžete sami vypočítat výši čisté mzdy)

PŘEKLAD ZÁKLADNÍCH INFORMACÍ:

Getting employed

The most common form employment in the Czech Republic is when there exists a legal relationship between the employee and the employer (as dictated by applicable law particularly by the labor code). This relationship is effective when the employment contract is signed. The employee will get one signed copy of this contract. The employment contract must clearly show the start date the place of work and the nature of the task being done. It is also possible to work on a contract without signing the long term employment contract (i.e. work agreement and agreement on the work done). These agreements must be done in writing. If you signed a contract with the employment agency then this agency is your employer. Any employer is liable for observing the legal regulation (in particular, this means social and health insurance, and the income tax). The employee is paid a net monthly wage, and will receive a receipt.

Поступление на работу.

Самая частая форма трудоустройства в ЧР это договор о трудоустройстве (контракт). Т.е. трудовые правоотношения между работником и работодателем (должны руководствоваться законом, трудовым кодексом), которые возникают при заключении трудового соглашения. Работник должен получить один подписанный экземпляр трудового соглашения, обязательно должна быть указана дата начала трудовой деятельности, место проведения и вид выполняемой работы. Работать можно на основании некоторых других договоров (договор о трудовой деятельности и договор о проведении работ). Эти соглашения также должны быть оформлены письменно. Также агентства по трудоустройству, которые посылают Вас на работу в другие фирмы, являются Вашим работодателем. Работодатель обязан оплачивать своему работнику социальное страхование, медицинское страхование и налоги. Работник каждый месяц получает заработную плату и расчетный лист.

Bắt đầu làm việc

Hình thức phổ biến nhất khi đi làm ở đâu đó tại Cộng hòa Séc là làm việc theo hợp đồng. Đó là mối quan hệ dựa trên luật lao động giữa người lao động và người sử dụng lao động (phải tuân thủ theo pháp luật, cụ thể là bộ luật lao động), trên cơ sở ký kết hợp đồng lao động. Người lao động sẽ giữ một bản hợp đồng lao động đã được ký. Trong mỗi bản hợp đồng lao động phải có ngày tháng bắt đầu làm việc, nơi làm việc và loại công việc sẽ làm. Bạn cũng có thể làm việc dựa trên các thỏa thuận (thỏa thuận về công việc và thỏa thuận thực hiện công việc). Những thỏa thuận này cũng phải được viết thành văn bản. Các văn phòng môi giới việc làm cử bạn đến làm việc tại các công ty khác cũng là chủ lao động của bạn. Chủ lao động phải nộp cho nhà nước tiền bảo hiểm xã hội, bảo hiểm sức khỏe và thuế thu nhập của người lao động. Hàng tháng thì người lao động sẽ nhận được lương sạch và bảng lương.

Průběh a ukončení zaměstnání

MOTTO: „KDYŽ NĚCO KONČÍ, NĚCO NOVÉHO ZAČÍNÁ.“

České přísloví. Říká, že žádný konec v životě není definitivní, je to nový start. Staré události se uzavírají a nové otevírají.

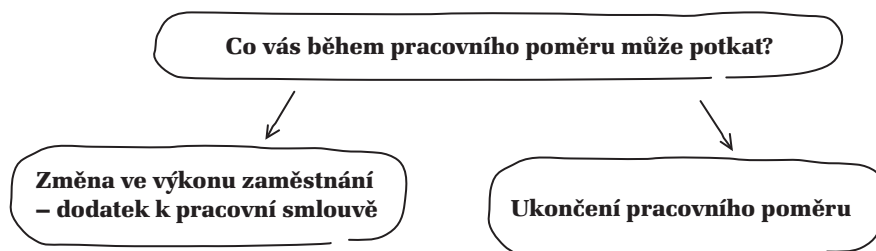

V KAPITOLE SE DOZVÍTE:

Jsme stále u tématu zaměstnávání. Během trvání pracovního poměru může nastat mnoho změn, které je nutné řešit. Je dobré vědět, jak je řešit. Co dělat, když mi skončí zkušební doba? Jak prodloužit pracovní poměr na dobu určitou? Jak mohu pracovní poměr ukončit? Nebo jak mi může být ukončen ze strany zaměstnavatele? To jsou témata této kapitoly. S chutí do práce!

CO JE DŮLEŽITÉ

SLOVÍČKA

Diskriminace

Situace, kdy se s určitým člověkem zachází jinak než s ostatními lidmi, protože je muž nebo žena, protože se narodil jinde než v ČR nebo například protože je mu víc než 50 let. K diskriminaci dochází například u přijímacích pohovorů (otázky u pohovoru) nebo přímo v zaměstnání (například rozdílné platy/mzdy pro muže a ženy, jiné pracovní podmínky pro cizince apod.).

Dodatek k pracovní smlouvě

Písemně domluvená změna pracovního poměru. Například když mi zaměstnavatel dá jinou práci nebo mi sníží úvazek. Napíše dodatek, který bude platit, pokud s ním budu souhlasit. Změny smlouvy vyžadují dohodu zaměstnance a zaměstnavatele.

Odstupné

Situace, kdy odcházím ze zaměstnání, například protože firma krachuje.

Výpovědní doba

Pracovní poměr je ukončen a já za to nemůžu. V některých případech mi zaměstnavatel musí dát peníze navíc. Když dostanu výpověď od zaměstnavatele. Nebo já dám výpověď. Pracovní poměr skončí až za 2 měsíce.

Zápočtový list

Písemný dokument, který mi musí zaměstnavatel dát, když odcházím z práce. Je tam napsáno, kde a jak dlouho jsem pracoval.

Dneska nebudu psát hezké věci. Známe to všichni. Když sem člověk přijde, tak neví nic. Nechá si za pár korun libit skoro všechno. Každý to snáší jinak. Nejhorší je, když z toho člověk začne být nemocný. Podobně to bylo u mé kamarádky Saši. Budu vám vyprávět její příběh. Saša přijela do České republiky z Kyrgyzstánu. Je to moc pracovitá žena a nikdy od nikoho nechtěla nic zadarmo. Když přijela do České republiky, začala pracovat ve fabrice. Byla na místě, kde byla hrozná zima. Někdy pracovala i 16 hodin denně několik týdnů bez jediného dne volna. To se postupně začalo projevovat na jejím zdraví. Nikdy si nedovolila odmítnout, když ji zaměstnavatel řekl, že musí v práci zůstat déle. Bála se, že o práci přijde. Nevěděla, že se zaměstnavatel chová v rozporu se zákonem, a že kdyby se ozvala, mohla by mít víc volna. Saša si nakonec raději našla jinou práci a v té staré dala výpověď. Ale že nemusí dít od rána až do večera, to dlouhou dobu nevěděla. Až jí jednou došla trpělivost a zeptala se své sousedky, o které věděla, že je právnička. Sousedka jí poradila, co je a co není v souladu se zákonem. A hlavně jí dala kontakt na neziskovou organizaci. Ta poskytuje právní poradenství přímo cizincům a cizinkám. Saše poradila a Saša pak věděla, jak se bránit a co si může nebo nemůže její zaměstnavatel dovolit.

CO ŘÍKÁ ZÁKON

ZMĚNY V PRACOVNÍM POMĚRU A ZMĚNY PRACOVNÍ SMLOUVY

V průběhu zaměstnání může dojít ke změně. Například vás zaměstnavatel převede na jinou pracovní pozici, sníží se váš úvazek z celého na poloviční, začnete pracovat na jiné adrese (změna místa výkonu práce) nebo se změní vaše pracovní doba.

Důležité je, že na každé změně se **musí zaměstnanec a zaměstnavatel dohodnout**. Je potřeba oboustranný souhlas.

Protože se **změní obsah pracovní smlouvy**, je nutné, aby vám dal zaměstnavatel **písemný dodatek k pracovní smlouvě**. V tomto dokumentu bude přesně popsána změna, ke které došlo. Například změni se „druh práce“ (budete pracovat na nové pracovní pozici), v dodatku bude přesně popsána vaše nová pracovní činnost. Dodatek platí, pouze pokud s ním souhlasíte a podepíšete jej.

Vždy si schovejte původní smlouvu i všechny podepsané dodatky!

Jsou případy, kdy vás **zaměstnavatel musí převést na jinou práci**, ale je potřeba donést zaměstnavateli potvrzení od lékaře: zdravotní důvody

- pracovní úraz, nemoc z povolání
- těhotná žena, kojící žena, matka dítěte mladšího 9 měsíců – když práce ohrožuje její zdraví, těhotenství a mateřství
- když lékař potvrdí, že zaměstnanec nemůže pracovat v noci
- pokud požádá těhotná či kojící žena nebo žena do konce 9 měsíců po porodu o přeložení z noční směny

Pracovní poměr na dobu neurčitou znamená, že není určena doba, kdy skončí. Můžete tak pracovat pro jednoho zaměstnavatele třeba celý život.

Pracovní poměr na dobu určitou může být maximálně na **2 roky**. Když zaměstnavatel i zaměstnanec souhlasí, že zaměstnanec bude dále v práci pokračovat, změní se pracovní poměr po těchto 2 letech na pracovní poměr na dobu neurčitou. Zaměstnavatel musí zaměstnanci napsat dodatek o změně pracovní smlouvy nebo novou pracovní smlouvu.

Agentury práce mají **výjimku** (když je agentura práce váš zaměstnavatel). Pracovní poměr mohou s vámi na dobu určitou uzavírat opakovaně a bez omezení a neplatí omezení 2 roky.

UKONČENÍ PRACOVNÍHO POMĚRU

Pracovní poměr může být ukončen podle zákona těmito způsoby:

1. ve zkušební době
2. dohodou
3. výpovědí ze strany zaměstnance nebo zaměstnavatele
4. okamžitým zrušením ze strany zaměstnance nebo zaměstnavatele
5. uplynutím smluvené doby (pracovní poměr na dobu určitou)
6. dnem, kdy vám skončí platnost vašeho povolení k pobytu nebo pracovního povolení

Dohoda i výpověď musí být vždy **písemná**.

Zaměstnavatel může dát zaměstnanci **výpověď** jen z důvodů uvedených v **zákoníku práce**. Když je pracovní poměr ukončen výpovědí, skončí až za 2 kalendářní měsíce od předání výpovědi. **Výpovědní doba** tedy netrvá 60 dní, ale dva celé měsíce, které následují po jejím podání/obdržení. Zaměstnavatel **nesmí dát výpověď** zaměstnanci v **ochranné době**. Například pokud je zaměstnankyně těhotná, když je na mateřské dovolené nebo pokud je zaměstnankyně nebo zaměstnanec na rodičovské dovolené. Zaměstnavatel také nemůže ukončit pracovní poměr, když jste v dočasné pracovní neschopnosti (= když jste nemocní, máte potvrzení od lékaře a jste doma).

Ve zkušební době může být pracovní poměr zrušen ze strany zaměstnance i zaměstnavatele z jakéhokoliv důvodu nebo i bez udání důvodu.

Zaměstnavatel musí vždy vydat zaměstnanci při ukončení pracovního poměru **zápočtový list** = písemné potvrzení o zaměstnání.

V některých případech máte nárok na **odstupné**. Například když dostanete výpověď z důvodu organizačních změn (zrušení podniku, stěhování podniku, snížení stavu zaměstnanců apod.) nebo když pracovní poměr skončil dohodou z důvodu organizačních změn nebo pokud vy jako zaměstnanec okamžitě zrušíte pracovní poměr, protože vám zaměstnavatel nevyplatil mzdu. Zaměstnavatel vám musí vyplatit odstupné také v případě, když odcházíte ze zaměstnání, protože jste měli pracovní úraz nebo z důvodu nemoci z povolání.

JAK SE BRÁNIT DISKRIMINACI V ZAMĚSTNÁNÍ?

Je to například situaci, kdy víte, že na stejné pracovní pozici máte nižší mzdu než váš kolega/kolegyně (jiný zaměstnanec). Nebo když musíte pracovat každý víkend (každou sobotu a neděli), pracujete přesčas, ale nedostáváte za to příplatky. Pracujete více než ostatní zaměstnanci. Zaměstnavatel se k vám chová jinak než k ostatním zaměstnancům, například protože jste cizinci nebo protože máte malé děti nebo jste starší.

Situaci můžete řešit přes soud (můžete podat žalobu na zaměstnavatele). Nejprve ale zkuste tyto možnosti:

- Nejdříve se zkuste domluvit přímo v zaměstnání.
- Pak můžete podat stížnost nadřízenému.
- Když budete potřebovat pomoc, navštivte neziskovou organizaci, která pomáhá cizincům nebo která nabízí zdarma právní poradenství.
- Nebo můžete podat podnět státnímu orgánu: úřady práce, které řeší diskriminaci při přijímání do zaměstnání, nebo inspektoráty práce, které řeší diskriminaci v zaměstnání.
- Můžete také využít službu tzv. mediaci – to je pomoc školené osoby při řešení konfliktu a jeho zvládnutí (například mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem).

ZTRÁTA ZAMĚSTNÁNÍ

Co dělat, když ztratíte práci? Pokud ještě nemáte trvalý pobyt, ale máte **dlouhodobé vízum nebo povolení k dlouhodobému pobytu za účelem zaměstnání** – musíte si najít novou práci a na tuto novou práci získat od úřadu práce **nové povolení k zaměstnání**. Protože ukončením zaměstnání ztrácíte také povolení k pobytu v České republice.

V některých případech můžete na hledání a získání nové práce (a pracovního povolení) využít **tzv. ochrannou lhůtu 60 dnů**. Například když jste dostali výpověď nebo zaměstnání bylo ukončeno dohodou, ale pouze z důvodů, které jsou v zákoně (zákoník práce). Například když zaměstnavatel zrušil část podniku, kde jste pracovali, nebo jste měli pracovní úraz a už tam nemůžete dále pracovat. Zároveň už jste v ČR nejméně 1 rok a máte povolení k dlouhodobému pobytu za účelem zaměstnání.

→ Jak hledat novou práci se dozvíte v 7. kapitole.

Důležité úřady

Oblastní inspektorát práce

- kontrolní státní úřad
- provádí kontroly zaměstnavatelů, zda dodržují zákony
- poskytuje zaměstnavatelům a zaměstnancům zdarma základní informace a poradenství týkající se ochrany pracovních vztahů, pracovních podmínek a bezpečnosti práce
- na tento úřad můžete přijít se poradit nebo podat stížnost, pokud váš zaměstnavatel porušuje zákony

Úřad práce

- nabízí pomoc při hledání nové práce (zprostředkování zaměstnání)
- poradenství
- za splnění podmínek podle zákona poskytne finanční podporu v nezaměstnanosti
- může vám také pomoci najít, a pokud splníte podmínky také zaplatit rekvalifikační kurzy

SHRNUTÍ

- Obsah pracovního poměru a pracovní smlouvy se v průběhu zaměstnání může změnit (například začnete pracovat na nové pracovní pozici). Ale musí se na tom zaměstnanec a zaměstnavatel dohodnout (zaměstnanec musí souhlasit).
- Změny musí být potom popsány v dokumentu „dodatek k pracovní smlouvě“, který napíše zaměstnavatel. Tento dokument dostane v podepsané kopii zaměstnanec.
- Zejména ze zdravotních důvodů nebo kvůli těhotenství vás zaměstnavatel musí převést na jinou práci nebo pouze na denní práci. Musíte mít potvrzení od lékaře.
- Zaměstnání (pracovní poměr) může podle zákona být ukončeno ve zkušební době, dohodou, výpovědí, okamžitým zrušením, uplynutím smluvené doby (pracovní poměr na dobu určitou – může být maximálně na 2 roky) nebo dnem, kdy skončí platnost povolení k pobytu nebo pracovního povolení.
- V zaměstnání je podle zákona zakázána diskriminace. Zaměstnavatel musí dodržovat české zákony. Musí se řídit zejména zákoníkem práce, zákonem o zaměstnanosti a antidiskriminačním zákonem.
- Stížnost či podnět ke kontrole zaměstnavatele můžete podat a také zjistit další informace na oblastním inspektorátu práce.

MŮJ OSOBNÍ PŘÍBĚH. JAKÁ JE MÁ ZKUŠENOST?

Ztratili jste práci? Jak jste situaci řešili?

.....

.....

Byli jste někdy diskriminováni? Víte, co je to diskriminace a jak se jí bránit?

.....

Znali jste za všech okolností svá práva a povinnosti?

.....

.....

Co v práci dělat musíte a co už je za hranicí vašich povinností?

.....

.....

.....

V této kapitole je první cvičení ještě o trochu těžší než obvykle. Musíte si vzpomenout, co jste se učili v minulé kapitole. Určitě to pro vás nebude žádný problém, ale kdyby náhodou byl, vraťte se k obsahu předchozí kapitoly a vše si ještě jednou zopakujte. Následující cvičení pak zvládnete bez chyby.

① Váš úkol: Napište 3 informace, které musí být v každé pracovní smlouvě.

1.
.....
2.
.....
3.
.....

② Váš úkol: Odpovězte na otázky, označte správnou odpověď.

- a. Může v průběhu zaměstnání dojít ke změně obsahu pracovní smlouvy (například nová pracovní pozice, nové místo výkonu práce atd.)?
 1. ano, zaměstnavatel to zaměstnanci může přikázat
 2. ano, ale zaměstnavatel a zaměstnanec se musí dohodnout
- b. Na jak dlouho může být smluven pracovní poměr na dobu určitou (běžné zaměstnávání, NE zaměstnání u agentury práce)?
 1. maximálně na 2 roky
 2. maximálně na 5 měsíců
 3. může to být opakovaně na dobu určitou až 10 let
- c. Můžete dostat výpověď od zaměstnavatele, když jste na mateřské dovolené?
 1. ano
 2. ne

③ Váš úkol: Odpovězte na otázku

Co je to „dodatek k pracovní smlouvě“?

.....

.....

.....

.....

VYSVĚTLENÍ

- ① 1. druh práce – co budu dělat, popis pracovní činnosti, jaká bude moje náplň práce
2. místo výkonu práce – kde budu pracovat, jméno města nebo přesná adresa
3. den nástupu do práce – datum, kdy začnu pracovat

Pracovní smlouva musí být uzavřena před tímto dnem. Od tohoto dne vzniká pracovně-právní vztah mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem, musí se řídit pracovní smlouvou a zákoníkem práce.

- ② a2., b1., c2.

Zaměstnavatel se musí řídit pracovní smlouvou, pokud navrhne změnu, musí s ní zaměstnanec souhlasit. Změna musí být popsána v nové pracovní smlouvě nebo v dodatku k pracovní smlouvě. Pracovní poměr může být domluven maximálně na 2 roky. Potom, když zaměstnanec i zaměstnavatel souhlasí, že bude v práci zaměstnanec pokračovat, pracovní poměr se změní na pracovní poměr na dobu neurčitou. Pozor! Pokud je váš zaměstnavatel agentura práce (tzv. agenturní zaměstnání) tak tato podmínka neplatí. Agentura s vámi může uzavřít opakovaně a neomezeně pracovní poměr na dobu určitou. Když jste na mateřské nebo rodičovské dovolené, jste v tzv. ochranné době, zaměstnavatel vás nesmí propustit (stejně tak, když jste v pracovní neschopnosti, když jste nemocní) – více informací k pracovní neschopnosti a mateřské dovolené se dozvíte v 5. kapitole. V 13. kapitole se dozvíte více o rodičovské dovolené.

- ③ Dodatek k pracovní smlouvě je písemný dokument, který dá zaměstnavatel zaměstnanci, když dojde ke změně pracovní smlouvy. Musí být podepsán zaměstnavatelem i zaměstnancem.

Cvičení

1. ZMĚNY V ZAMĚSTNÁNÍ

Váš úkol: Přečtete si následující 4 příběhy (Tuya, Andrey, Duong a Kristina). U každého příběhu se rozhodněte, která varianta rozhovoru je správná: A nebo B? A proč?

a. „Jmenuji se Tuya a našla jsem si novou práci. Uzavřela jsem pracovní smlouvu se svým zaměstnavatelem. Dohodli jsme se na zkušební době 3 měsíce.“ Po 3 měsících Tuya i zaměstnavatel souhlasí, že Tuya bude dále v práci pokračovat. Zaměstnavatel si jde promluvit s paní Tuyou.

Změní se něco s pracovní smlouvou? Jaký rozhovor je v této situaci správný?

	1.	2.
Zaměstnavatel:	„Už uplynula zkušební doba. Pracujete dobře a chceme vás zaměstnávat. Nejste už ve zkušební době a můžete například požádat o dovolenou“	„Budete pracovat dál ve zkušební době další 3 měsíce.“
Tuya:	„A bude se něco měnit na naší pracovní smlouvě?“	„Ale v pracovní smlouvě mám napsáno, že zkušební doba je 3 měsíce.“
Zaměstnavatel:	„Ne.“	„Ukončím s vámi práci a dostanete novou pracovní smlouvu.“

b. „Jmenuji se Andrey a pracuji jako učitel matematiky ve škole už 2 roky. Při uzavření pracovní smlouvy bylo dohodnuto, že budu pracovat na dobu určitou – 2 roky. Chci v této práci dále pokračovat. Zaměstnavatel je také se mnou spokojený.“

Co bude dál? Jaký rozhovor je v této situaci správný?

	1.	2.
Ředitelka školy:	„Andrey, velice se mi líbí, jak učíte děti. Budu ráda, když budete u nás ve škole dále učit.“	„Andrey, velice se mi líbí, jak učíte děti. Budu ráda, když budete u nás ve škole dále učit.“
Andrey:	„Děkuji. Jsem tady také velice spokojený.“	„Děkuji. Jsem tady také velice spokojený.“
Ředitelka školy:	„Dostanete novou pracovní smlouvu na další 1 rok.“	„Už tady pracujete 2 roky. Napíšeme novou pracovní smlouvu. Od teď budete pracovat na dobu neurčitou“

c. „Jmenuji se Duong a pracuji jako inženýr ve firmě v Klatovech už 3 roky. Práce se mi moc líbí. Firma otevřela novou pobočku v Plzni. Zaměstnavatel chce, abych tam začal pracovat.“

Co bude Duong dělat? Jaký rozhovor je v této situaci správný?

	1.	2.
Zaměstnavatel:	„Pane Duong, otevřeli jsme novou pobočku v Plzni a je tam jedno volné pracovní místo. Od příštího měsíce budete pracovat v Plzni.“	„Pane Duong, otevřeli jsme novou pobočku v Plzni a je tam jedno volné pracovní místo. Od příštího měsíce budete pracovat v Plzni.“
Duong:	„To je zajímavá nabídka. Jaká bude moje mzda?“	„To je zajímavá nabídka. Jaká bude moje mzda?“
Zaměstnavatel:	„Mzdu budete mít pořád stejnou, je to stejná pracovní pozice.“	„Mzdu budete mít pořád stejnou, je to stejná pracovní pozice.“
Duong:	„Aha. Souhlasím, není to pro mne problém.“	„Aha. Mohu si to rozmyslet?“
Zaměstnavatel:	„Dobře. Napíšeme dodatek k Vaší pracovní smlouvě. Uvedeme tam změnu místa výkonu práce.“	„Bohužel, je to opravdu nutné. Máte s námi uzavřenou pracovní smlouvu. Musíte začít pracovat v Plzni.“

d. „Jmenuji se Kristina a pracuji v továrně v Plzni. Pracuji také na noční směny. Zjistila jsem, že jsem těhotná. Čekám dítě. Nechci už pracovat v noci. Je to pro mě moc namáhavé a mám strach o dítě. Jdu to říct své zaměstnatelce, paní Novákové.“

Jak to dopadne? Jaký rozhovor je v této situaci správný?

	1.	2.
Kristina:	„Dobrý den, paní Nováková. Chtěla bych Vás požádat, jestli bych od teď mohla pracovat pouze na denní směny. Jsem totiž těhotná.“	„Dobrý den, paní Nováková. Chtěla bych Vás požádat, jestli bych od teď mohla pracovat pouze na denní směny. Jsem totiž těhotná.“
Paní Nováková:	„Bohužel Kristino, to není možné. Máme hodně práce.“	„Máte potvrzení od lékaře?“
Kristina:	„Ale já mám tady potvrzení od lékaře.“	„Ano, mám. Tady je.“
Paní Nováková:	„Máte s námi uzavřenou pracovní smlouvu. Musíte pracovat podle plánu. Tedy na denní i noční směny.“	„Dobře. Samozřejmě vás zařadíme jenom na denní směny.“

2. UKONČENÍ PRACOVNÍHO POMĚRU

Lena, Petr, Martina, Andrey, Světlana a Honza pracují v Plzni ve velké továrně. Každý z nich pracuje na jiné pracovní pozici. Všichni nakonec z práce odešli. Ale z různých důvodů...

ZAPAMATUJTE SI!

Příběhy si přečtěte pozorně, jsou v nich důležité informace, jak správně (podle zákona) se má postupovat, když chcete odejít ze zaměstnání nebo když vás chce zaměstnavatel propustit!

Váš úkol: Přečtěte si příběhy a rozhodněte, jak došlo k ukončení pracovního poměru? Proč? Vyberte z těchto možností:

1. okamžité zrušení pracovního poměru
2. konec platnosti povolení k zaměstnání nebo povolení k pobytu
3. skončí domluvená doba práce – pracovní poměr na dobu určitou
4. dohoda
5. ukončení ve zkušební době
6. výpověď

a. Petr pracuje ve firmě jako účetní 2 měsíce. V pracovní smlouvě má napsanou zkušební dobu 3 měsíce. Zaměstnavatel není spokojený s jeho prací. Rozhodne se, že Petra propustí během týdne. Výpověď Petrovi předá písemně. Do této výpovědi nenapiše důvod propuštění.

b. Světlana pracuje jako prodavačka v bufetu. Tato práce se Světlaně nelíbí, našla si práci v butiku s oblečením. Přijde za vedoucím a řekne mu, že by chtěla ze zaměstnání odejít, protože si našla jinou práci. Vedoucí s tím souhlasí a písemně spolu potvrdí ukončení pracovního poměru ke konci měsíce.

c. Martina pracuje ve firmě 1 rok jako lektorka – dělá školení pro zaměstnance firmy. Na začátku se zaměstnavatelem uzavřela pracovní smlouvu na dobu konání školení – na 1 rok. Po tomto roce školení už dále nepokračuje. Zaměstnavatel neuzavřel s Martinou novou pracovní smlouvu.

d. Andrey pracuje jako kuchař v kantýně. Zaměstnavatel Andreyovi několikrát zaplatil mzdu pozdě. Naposledy Andrey dostal mzdu před 2 měsíci. Andrey řekne zaměstnavateli, že druhý den do práce už nepřijde.

e. Honza pracuje ve výrobě. Firma nemá velký odbyt, musí snížit výrobu a začne propouštět zaměstnance. Zaměstnavatel písemně Honzovi předá výpověď 15. března. Nesmí Honzu propustit hned. Pracovní poměr je ukončen až 31. května. Honza dostane od zaměstnavatele odstupné.

f. Lena pracuje spolu s Honzou ve výrobě. Lena nemá v České republice trvalý pobyt. Má dlouhodobé vízum a povolení k zaměstnání. Úřad práce jí povolení k zaměstnání dále neprodloužil. Nemůže si tedy prodloužit ani povolení k pobytu.

**5. UKONČENÍ
VE ZKUŠEBNÍ DOBĚ**

Jak správně mluvit česky?

Zlepšujte se v češtině!

*Hola,
hola, gramatika volá. Znáte
pravidla koncovek přídavných jmen? Ne?
Pomůžu vám. Hlavní pravidlo je jednoduché. Mužský rod
používá koncovku Ý, ženský Á a střední Ě. Podívejte se do tabulky.
Pozor! Koncovky v závorkách (ej, ý) se používají pouze hovorově.
Není to formální, spisovná čeština.*

Adjektiva = přídavná jména v singuláru (jaký/jaká/jaké)

MASKULINUM MUŽSKÝ ROD	FEMININUM ŽENSKÝ ROD	NEUTRUM STŘEDNÍ ROD
dobrý (ej)	dobrá	dobré (ý)
drahý (ej)	drahá	drahé (ý)
velký (ej)	velká	velké (ý)
malý (ej)	malá	malé (ý)

Koncovky v závorce jsou hovorová čeština – nepoužívejte například v oficiálních dopisech!

Pozor výjimka! Adjektiva s koncovkou „í“ se nemění

MASKULINUM MUŽSKÝ ROD	FEMININUM ŽENSKÝ ROD	NEUTRUM STŘEDNÍ ROD
kvalitní	kvalitní	kvalitní
inteligentní	inteligentní	inteligentní
kuřecí	kuřecí	kuřecí
husí	husí	husí

Příklady:

1. Mám ráda husí paštiku.
2. On má rád kuřecí polévku.
3. My máme inteligentní ředitelku.
4. Můj kamarád je nervózní.
5. Ta práce je kvalitní.

GRAMATICKÁ CVIČENÍ

1. Váš úkol: Vyberte a podtrhněte správný tvar adjektiva (přídavného jména).

- a. dobrý / dobrá / dobré zaměstnavatel
- b. špatný / špatná / špatné zaměstnankyně
- c. rychlý / rychlá / rychlé auto
- d. pomalý / pomalá / pomalé učitelka

2. Váš úkol: Ve 2. cvičení (ukončení pracovního poměru) zkuste v 1.– 6. textu (příběh Petr, Světlana, Martina, Andrey, Honza a Lena) najít přídavná jména (= adjektiva) a vypište je.

Například:

- a. text (Petr) *ZKUŠEBNÍ, SPOKOJENÝ*
- b. text (Světlana)
- c. text (Martina)
- d. text (Andrey).....
- e. text (Honza)
- f. text (Lena)

ŘEŠENÍ CVIČENÍ

- 1.**
- a. Tuya – 1.
 - b. Andrey – 2.
 - c. Duong – 1.
 - d. Kristina – 2.
- 2.**
- a. Petr – 5. ukončení ve zkušební době
 - b. Světlana – 4. dohoda
 - c. Martina – 3. skončí domluvená doba práce (pracovní poměr na dobu určitou).
 - d. Andrey – 1. okamžité zrušení pracovního poměru
 - e. Honza – 6. výpověď
 - f. Lena – 2. konec platnosti povolení k zaměstnání nebo povolení k pobytu

Gramatická cvičení

- 1.**
- a. dobrý
 - b. špatná / špatné (= plurál/množné číslo)
 - c. rychlé
 - d. pomalá
- 2.**
- a. text (Petr): zkušební, spokojený
 - b. text (Světlana): X
 - c. text (Martina): pracovní, pracovní
 - d. text (Andrey): druhý
 - e. text (Honza): velký, pracovní
 - f. text (Lena): trvalý, dlouhodobé

MOJE POZNÁMKY:

CO NOVÉHO JSEM SE DOZVĚDĚL/A, CO JE PRO MĚ DŮLEŽITÉ?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

KDE SE DOZVÍTE VÍCE INFORMACÍ?

Úřady

Oblastní inspektorát práce
Úřad práce

Organizace

Neziskové organizace (právní poradenství, podle možností i právní zastupování)
Občanské poradny (bezplatné poradenství)

Důležité zákony

Zákoník práce (Zákon č. 262/2006 Sb.)
Zákon o zaměstnanosti (Zákon č. 435/2004 Sb.)
Antidiskriminační zákon (Zákon č. 189/2009 Sb.)

Informace a internetové odkazy

www.suip.cz

(státní úřad inspekce práce)

www.suip.cz/informacni-materialy/pracovnepravni-vztahy/

(informace o pracovním poměru a agenturním zaměstnávání)

www.mpsv.cz

(v sekci „Práce a právo“ najdete informace ze zákoníku práce)

www.ochrance.cz

(veřejný ochránce práv (ombudsman) - nezávislý státní orgán, zabývá se ochranou osob před jednáním úřadů, které je v rozporu se zákonem, pomáhá obětem diskriminace)

PŘEKLAD ZÁKLADNÍCH INFORMACÍ:

Duration and termination of work contract

The contents of the work contract are subject to **change** at any time during your stay at a firm. This could mean, for example, an amendment in the position occupied. The employee has to give consent with the terms of the settlement. The employer will lay out any provisions of this amendment in an attachment to the employment contract. The employee will get one signed copy of this attachment. In case you, as an employee, are not sure about some of the terms laid out in the amendment or want to submit a complaint on the employer's procedure, please get in touch with the **Labor Inspectorate**. The employee can opt out of the employment contract during the so called try out period (where the try out period is commenced by the date of entry in work, and lasts up to a maximum of three months.). The act of opting out can also be done through an agreement, cancellation, immediate withdrawal, exceeding the duration of the contract (Only applicable if the work contract were fixed for a particular time period), or by the day of the expiry of the permanent residence permit or of the work permit. Under similar conditions, an employer can also exercise any of the abovementioned procedures to revoke the employment contract

Течение и окончание трудовой деятельности.

Содержание трудовой деятельности и трудового договора в течение трудоустройства может быть изменено (например Вас переведут на новую должность или в иное место). Работник должен быть согласен с этими изменениями. Работодатель предоставит дополнения к трудовому договору, где изменения опишет и передаст одну подписанную копию работнику. В случае, если Вам необходимо посоветоваться или подать жалобу на работодателя, нарушающего закон, Вы можете обратиться в государственное учреждение - Инспекцию по труду (Inspektorát práce).

Трудовое соглашение может быть закончено по закону во время испытательного срока (это период в начале трудовой деятельности, который может быть обговорен и может быть не более трех месяцев), договором, увольнением, мгновенным аннулированием, окончанием договоренного периода (если трудовой договор подписан на строго определенное время) или в день, когда закончилось разрешение к проживанию или разрешение на работу.

Quá trình làm việc và kết thúc việc làm

Phạm vi công việc và nội dung của hợp đồng lao động có thể thay đổi trong quá trình làm việc (thí dụ: bạn nhận vị trí mới trong công việc hoặc làm việc ở nơi khác). Người lao động phải đồng ý với thay đổi đó. Người chủ lao động sẽ ghi bản bổ sung của hợp đồng lao động và người lao động sẽ được nhận một bản sao đã được ký. Trong trường hợp bạn cần tư vấn hay khiếu nại chủ lao động vì việc vi phạm pháp luật bạn hãy nhờ đến cơ quan nhà nước là **văn phòng thanh tra lao động**.

Theo luật pháp thì **công việc** có thể bị **chấm dứt** trong thời gian thử việc (đây là thời gian đầu tiên được thỏa thuận khi bắt đầu làm việc và dài nhất là 3 tháng) với hình thức: thỏa thuận, sa thải, chấm dứt tức thời hoặc hết thời gian thỏa thuận (nếu như đó là công việc với thời hạn nhất định) hoặc là vào ngày hết hạn giấy phép cư trú hay giấy phép lao động.

Když nemůžu pracovat

Nemocenské pojištění u zaměstnanců a podnikatelů.

MOTTO: „CO DĚLAT, KDYŽ NEMŮŽU DĚLAT?“

Jak si poradit s tím, když nemůžete chodit do práce

V KAPITOLE SE DOZVÍTE:

Už víte dost o tom, jak to chodí, když člověk má práci a může pracovat. Ale jak se zachovat, když vám ve vykonávání práce brání nemoc, těhotenství nebo péče o blízkou osobu? V páté kapitole se dozvíte, co je to nemocenské pojištění a na co máte nebo nemáte nárok při jeho čerpání. Opět je velký rozdíl, jestli jste zaměstnaní nebo zda pracujete jako OSVČ.

CO JE DŮLEŽITÉ

Pracovní neschopnost = nemoc, těhotenství
a narození dítěte, péče o nemocné dítě

Dávky nemocenského pojištění

SLOVÍČKA

Mateřská dovolená	Je to doba (až 8 týdnů) před porodem (= narození dítěte) a po porodu (celkem 28 týdnů), kdy jsem doma a nechodím do práce. Zaměstnavatel musí mou nepřítomnost v práci omluvit.
Nemocenské	Je to dávka (= peníze) z nemocenského pojištění, o kterou požádám, když jsem dlouho nemocný/á a nemůžu chodit do práce.
Nemocenské pojištění	Je to část sociálního pojištění. Když jsem dlouho nemocný/á a nemůžu chodit do práce, nebo když jsem na mateřské dovolené, nedostávám mzdu, ale peníze (= dávky) z tohoto pojištění.
Pojistné	Peníze za zdravotní nebo sociální pojištění, které zaplatím zdravotní pojišťovně nebo okresní správě sociálního zabezpečení.
Pracovní neschopnost	Když nemůžu chodit do práce například kvůli nemoci. Musím mít potvrzení od doktora. Nedostávám mzdu, ale peníze z nemocenského pojištění.

Jak víte, máme dvě děti. Nežili jsme tady ještě moc dlouho, v té době jsem byla zaměstnaná, když naše dcera onemocněla. Musela jsem s ní zůstat doma. Do práce jsem donesla potvrzení od lékaře. Dozvěděla jsem se, že můžu dostávat peníze od úřadu. Julie byla nakonec nemocná skoro dva týdny. To je na malé dítě moc dlouhá doba. Prvních několik dní jsem ji udržela v posteli tak, že jsem ji četla pohádky. Ale po týdnu se jí udělalo lépe a začala zlobit. Přemýšlela jsem, čím ji můžu zaměstnat? Šla jsem do kníhkupectví a koupila jsem jí různé omalovánky, doplňovačky a skládačky. Tím se Julie zabavila na dostatečnou dobu, aby se uzdravila a mohla jít na hřiště a do školky.

CO ŘÍKÁ ZÁKON

PRACOVNÍ NESCHOPNOST A DÁVKY NEMOCENSKÉHO POJIŠTĚNÍ

K čemu je nemocenské pojištění?

Když nemůžete chodit do práce kvůli nemoci nebo z důvodu rodičovství (těhotné ženy, péče o narozené dítě, péče o nemocné dítě apod.). Jste v situaci dočasné pracovní neschopnosti. V těchto situacích budete dostávat peníze (= dávky) z nemocenského pojištění od **okresní správy sociálního zabezpečení (OSSZ)**.

Kdo platí nemocenské pojištění, když jsem zaměstnanec/zaměstnankyně?

Nemocenské pojištění je povinné pro každého (občany i cizince), kdo pracuje v ČR pro zaměstnavatele se sídlem na území ČR. Placení pojistného **zajišťuje zaměstnavatel!**

Zaměstnavatel každý měsíc odvádí z vaší mzdy sociální pojištění. **Sociální pojištění** se skládá z: **1. nemocenského pojištění a 2. důchodového pojištění.**

→ Více o tématu důchodové pojištění se dozvíte ve 13. kapitole.

Povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele:

Na OSSZ vás přihlásí váš zaměstnavatel. Potom za vás každý měsíc odvádí pojistné na tento úřad. Žádost o dávku spolu s potvrzením od lékaře dáte svému zaměstnavateli. Dávky z nemocenského pojištění dostanete přímo od OSSZ.

Jako zaměstnanec máte nárok na tyto dávky: 1) nemocenské, 2) peněžitá pomoc v mateřství („mateřská“), 3) ošetrovné, 4) vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství.

Všechny dávky nemocenského pojištění (jejich výše) se vypočítávají z příjmů zaměstnance = z příjmů, ze kterých se odvádí pojistné na sociální pojištění.

Nemocenské pojištění podnikatelů (OSVČ)

Každý podnikatel musí mít zaplacené zdravotní pojištění. To je povinné. Potom také platíte sociální pojištění = nemocenské a důchodové pojištění. Nemocenské pojištění není pro podnikatele povinné. Musíte platit povinně pouze důchodové pojištění. Když neplatíte nemocenské pojištění, nemáte nárok na žádnou z dávek nemocenského pojištění.

Pokud se rozhodnete, že si budete platit nemocenské pojištění, **vše si musíte vyřizovat sami!** Nejdříve se musíte přihlásit na okresní správě sociálního zabezpečení (OSSZ). Na tento úřad potom budete platit každý měsíc pojistné. Výši pojistného (zálohy) si můžete zvolit sami, stát stanovuje minimální částku v každém roce. O dávky z nemocenského pojištění také budete žádat na OSSZ.

Jako OSVČ máte nárok pouze na 2 dávky: 1) Nemocenské, 2) Peněžitá pomoc v mateřství („mateřská“)

Dávky nemocenského pojištění

1. Nemocenské

Tato dávka se vyplácí v situaci, kdy onemocníte a nemůžete chodit do práce.

Zaměstnanec

- Dostanete potvrzení od lékaře, které předáte svému zaměstnavateli.
- První 3 dny nemoci nedostanete žádné peníze.
- Od 4. pracovního dne nemoci budete dostávat náhradu mzdy od svého zaměstnavatele – prvních 21 kalendářních dnů (ale jenom za dny nebo směny, v nichž měl zaměstnanec pracovat).
- Když budete delší dobu nemocní, máte nárok na dávku z nemocenského pojištění – „nemocenské“ (od 22. dne nemoci, dávky dostáváte za všechny kalendářní dny).

Podnikatel (OSVČ)

- „Nemocenské“ budete dostávat až od 22. dne nemoci (pracovní neschopnosti), pokud jste měli nemocenské pojištění aspoň tři měsíce bezprostředně před touto pracovní neschopností.
- Prvních 21. dnů nebudete mít žádný příjem (nebudete dostávat žádné peníze)
- Po dobu nemoci, kdy dostáváte nemocenské dávky, nemůžete podnikat.
(Nejedná se však o přerušení živnosti, pouze o dočasnou neschopnost).

2. Peněžitá pomoc v mateřství („mateřská“)

Zaměstnankyně

- Tato dávka se vyplácí nejdříve od začátku 8. týdne před očekávaným dnem porodu a trvá celkem 28 týdnů. Je to doba mateřské dovolené, jste doma, zaměstnavatel vás musí v práci omluvit.
- **Pozor! Podmínka** pro nárok na tuto dávku je: musíte být nemocensky pojištěni nejméně 270 dnů v posledních 2 letech před nástupem na „mateřskou“ a v den, kdy začnete pobírat tuto dávku musí trvat vaše pojištění. V případě výpovědi ze zaměstnání jste 180 dní v ochranné lhůtě, kdy vaše pojištění stále platí. Pokud vaše zaměstnání bylo kratší než 180 dní, pak ochranná lhůta trvá stejně dlouho jako toto zaměstnání.

Podnikatelka (OSVČ)

- Tato dávka se vyplácí nejdříve od začátku 8. týdne před očekávaným dnem porodu a trvá celkem 28 týdnů. Po tuto dobu nemůžete sama vykonávat svoje podnikání, můžete ale zaměstnat někoho, kdo bude ve vaší živnosti pokračovat.
- Musíte si dobrovolně platit nemocenské pojištění nejméně 270 dnů za poslední dva roky. Sčítá se vám placení z předchozího zaměstnání i z podnikání, ale platí, že jako OSVČ si musíte platit nemocenské pojištění minimálně 180 dní. Zároveň nesmíte mít nedoplatky na pojistném (= nesmíte dlužit).

Od 7. týdne po porodu může „mateřskou“ dostávat místo matky i otec.

3. Ošetřovné

Pouze zaměstnanci

- O tuto dávku můžete požádat, když jste doma a staráte se (= ošetřujete) nemocného v rodině (například malé dítě), nemůžete tedy chodit do zaměstnání.
- Tuto dávku dostanete od prvního dne po dobu nejdéle 9 kalendářních dnů nebo 16 kalendářních dnů v případě osamělého rodiče (o dítě se stará pouze matka nebo otec), který má v péči dítě ve věku do 16 let, které neukončilo povinnou školní docházku.

4. Vyrovňovací příspěvek v těhotenství a mateřství

Pouze zaměstnanci

- Kvůli těhotenství, mateřství nebo kojení jste převedena v zaměstnání na jiné pracovní místo. Tady dostanete méně peněz. Tato dávka zčásti hradí ztrátu (= snížení) vašeho příjmu ze zaměstnání.

SHRNUTÍ

- Nemůžete pracovat kvůli nemoci, těhotenství, narození dítěte nebo péči o nemocné dítě – nemáte příjem, nechodíte do práce – v těchto situacích požádáte o dávky z nemocenského pojištění.
- Nemocenské pojištění je součástí sociálního pojištění.
- Základní podmínka pro nárok na dávky z nemocenského pojištění: musíte být přihlášení na okresní správě sociálního zabezpečení (OSSZ) a platit pojistné.
- Pro zaměstnance je to povinnost mít nemocenské pojištění. Pojistné za vás platí zaměstnavatel – každý měsíc odvádí z vaší mzdy. Můžete požádat o tyto dávky: nemocenské, „mateřská“, ošetrovné a vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství.
- Pro podnikatele (OSVČ) není povinné nemocenské pojištění, ale povinné je důchodové pojištění! Když se rozhodnete platit si nemocenské pojištění, musíte se přihlásit na okresní správu sociálního zabezpečení a každý měsíc platit pojistné. Můžete požádat o tyto dávky: „mateřská“ a nemocenské.
- Důležitý úřad: okresní správa sociálního zabezpečení.

MŮJ OSOBNÍ PŘÍBĚH. JAKÁ JE MÁ ZKUŠENOST?

Jste zaměstnaní? Odvádí za vás zaměstnavatel každý měsíc sociální pojištění?

.....

.....

Podnikáte? Platíte si nemocenské pojištění, které je dobrovolné?
Nebo si platíte jenom povinné důchodové pojištění?

.....

.....

Už jste někdy byli doma na „neschopence“ (to znamená, že jste byli nemocní, měli jste potvrzení od lékaře a nechodili do zaměstnání)? Jaká je vaše zkušenost z období, kdy jste nemohli pracovat?

.....

.....

Máte nárok na „mateřskou“? Splňujete všechny podmínky?

.....

.....

.....

*Cvičení, cvičení,
cvičení. Tato kapitola je plná nových pojmů, a tak i
procvičování bude hodně náročné. Seberte všechny síly a zjistěte si, co
všechno jste si zapamatovali. Gramatika této lekce se zabývá budoucím časem.
Až se naučíte jeho užívání, budete si moci napláňovat celou svou budoucnost.
Hodně zdaru!*

1. Váš úkol: Odpovězte na otázky, vyberte 1 správnou odpověď.

- a. Jak se říká situaci, kdy nemůžu přijít do práce, protože jsem nemocný?
1. zkušební doba
 2. pracovní neschopnost
 3. dovolená
- b. Jak se nazývají peníze, které se platí na pojištění?
1. pojistné
 2. mzda
 3. daň
- c. Z čeho se skládá sociální pojištění?
1. zdravotní a nemocenské pojištění
 2. nemocenské a důchodové pojištění
 3. zdravotní a důchodové pojištění
- d. Podnikatel (OSVČ) musí sám povinně platit:
1. důchodové i nemocenské pojištění
 2. nemocenské pojištění
 3. důchodové pojištění
- e. Kdo platí pojistné na sociální pojištění, když jsem zaměstnanec?
1. platím si sám, jednou za půl roku
 2. platí to za mě zaměstnavatel každý měsíc (odvádí z mojí mzdy)
 3. platí to za mě zaměstnavatele jednou za rok

VYSVĚTLENÍ

1. a2, b1, c2, d3, e2

Když jste nemocní, jste v situaci pracovní neschopnosti. Musíte mít potvrzení od lékaře. Toto potvrzení předáte svému zaměstnavateli a ten vás musí z práce omluvit. Zůstanete doma.

Pojistné jsou peníze za sociální pojištění, které platí váš zaměstnavatel (odvádí z vaší mzdy každý měsíc) nebo vy sami, pokud podnikáte. Peníze platíte na OSSZ.

Každý musí mít zaplacené zdravotní pojištění – podnikatelé i zaměstnanci

➔ Více o zdravotním pojištění se dozvíte v 6. kapitole.

Druhé důležité pojištění je sociální pojištění. To se skládá z důchodového pojištění – to je povinné pro zaměstnance i podnikatele, a z nemocenského pojištění – to je pro podnikatele dobrovolné.

➔ Více o důchodovém pojištění se dozvíte v 13. kapitole.

Cvičení

A přichází na řadu další procvičování. Ověřte si, jak jste zvládli obsah této kapitoly

1. K ČEMU SLOUŽÍ RŮZNÉ DRUHY POJIŠTĚNÍ?

Váš úkol: Spojte, co k sobě patří.

NÁZEV POJIŠTĚNÍ

SITUACE

a. Nemocenské pojištění

1. Když mám úraz nebo jsem nemocný a jdu k lékaři, ten mě ošetří, nebudu ale nic platit, léčení bude zapláceno z pojištění.

b. Důchodové pojištění

2. Až budu starý a nebudu už chodit do práce, budu dostávat peníze z tohoto pojištění.

c. Zdravotní pojištění

3. Když jsem nemocná nebo když otěhotním a zůstanu doma po narození dítěte, nebo když musím zůstat doma a starat se o nemocné dítě – nemůžu tedy chodit do práce a nedostávám mzdu, ale peníze (dávky) z tohoto pojištění.

2. K ČEMU SLOUŽÍ RŮZNÉ DRUHY POJIŠTĚNÍ?

Váš úkol: Přečtěte si 4 situace, podívejte se na obrázky. U každé situace napište název dávky z nemocenského pojištění, která k situaci patří. Vyberte z těchto možností:

1. Nemocenské

2. Peněžitá pomoc v mateřství („mateřská“)

3. Ošetrovné

4. Vyrovňovací příspěvek v těhotenství a mateřství

- a. „Jsem těhotná, před porodem a po porodu nechodím do práce, jsem na mateřské dovolené, celkem 28 týdnů.“

.....

- b. „Moje desetiletá dcera onemocní, musím s ní zůstat doma, nemůžu chodit do práce.“

.....

- c. „Čekám miminko, už nemůžu dělat svoji práci, je moc těžká, tak mě zaměstnavatel převedl na jinou práci. Tam dostávám méně peněz, a proto mi je ze sociálky doplatí.“

- d. „Jsem už dlouho nemocná, jsem doma a nemůžu chodit do práce.“

3. NEMOCENSKÉ POJIŠTĚNÍ A ROZDÍLY MEZI PODNIKATELEM (OSVČ) A ZAMĚSTNANCEM

Váš úkol: Tyto věty rozdělte a napište, co patří k zaměstnání (zaměstnanec) a co k podnikání (OSVČ). Co říká Světlana, která je podnikatelka? Co říká Kristina, která je zaměstnaná?

1. „Bylo to dobré, zaměstnavatel mě přihlásil kvůli pojištění na správu sociálního zabezpečení, ale radši jsem si to ověřila.“
2. „Musela jsem se sama jít přihlásit kvůli pojištění na správu sociálního zabezpečení.“
3. „Zařídila jsem si jenom důchodové pojištění, to jsem musela. Nemocenské pojištění nemám.“
4. „Mám zařízené důchodové i nemocenské pojištění, to je pro mě povinné.“
5. „Protože mám zařízené nemocenské pojištění, můžu dostávat všechny 4 dávky z tohoto pojištění.“
6. „Pojistné musím platit sama každý měsíc.“
7. „Pojistné odvádí za mě zaměstnavatel, odečítá se to z mojí mzdy každý měsíc.“
8. „Radši si zařídím a budu platit i to nemocenské pojištění. Budu ho potřebovat, kdybych byla dlouho nemocná nebo kdybych chtěla miminko.“

Světlana - podnikatelka:

- a.
b.
c.
d.

Kristina - zaměstnankyně:

- a.
b.
c.
d.

4. DÁVKY Z NEMOCENSKÉHO POJIŠTĚNÍ – ZAMĚSTNANEC

Váš úkol: Přečtěte si 2 příběhy – Andrey a Tuya. U každého příběhu vyberte z nabídky správné slovo nebo slova a podtrhněte.

a. Andrey

„Co mám dělat, když jsem dlouho nemocný a nemůžu chodit do práce? Dostanu nějaké peníze?“

Andrey měl úraz, zlomil si nohu a nemůže chodit do práce.

Šel k doktorovi a ten mu dal (1.) peníze / neschopenku = potvrzení o dočasné pracovní neschopnosti.

Andrey dal potvrzení od lékaře svému (2.) zaměstnavateli / kamarádovi.

Za první 3 pracovní dny nemoci nedostal Andrey vůbec žádné peníze.

Za další dny nemoci (od 4. pracovního dne) dostal peníze (náhradu mzdy = část průměrného výdělku) od (3.) úřadu práce / svého zaměstnavatele.

Andrey je pořád nemocný. Od 22. dne dostal (4.) mzdu / dávku nemocenského pojištění / pojistné.

Tato dávka se jmenuje (5.) mateřská / nemocenské / ošetřovné.

Peníze (dávku) dostával Andrey každý měsíc od (6.) úřadu práce / okresní správy sociálního zabezpečení.

Když se Andrey uzdravil, dostal od lékaře potvrzení o ukončení pracovní neschopnosti a dal ho zaměstnavateli, když se do práce vrátil.

b. Tuya

„Co mám dělat, když jsem těhotná a nemůžu chodit do práce? Na jakou dávku mám nárok?“

Tuya pracuje už tři roky jako prodavačka v obchodě.

Zjistí, že je těhotná. Nebude moct chodit do práce před porodem a po porodu.

Tuya dostane od své lékařky (1.) potvrzení o těhotenství / potvrzení o zaměstnání.

Toto potvrzení potom dá (2.) svému zaměstnavateli / okresní správě sociálního zabezpečení.

(3.) Manžel / zaměstnavatel vždy platil (odváděl) za Tuyu pojistné na nemocenské pojištění z jejich vydělaných peněz (mzdy).

Tuya tedy může (má nárok) dostat dávku, která se jmenuje (4.) ošetřovné / nemocenské / peněžitá pomoc v mateřství („mateřská“).

Tyto peníze (dávku) bude Tuya dostávat místo mzdy v době, které se říká (5.) rodičovská dovolená / mateřská dovolená / zkušební doba.

Tato doba začíná nejpozději 6 týdnů před porodem.

Po narození dítěte zůstane Tuya dál doma na mateřské dovolené a pořád bude dostávat dávku nemocenského pojištění.

Tyto peníze bude dostávat přímo od (6.) okresní správy sociálního zabezpečení / úřadu práce / svého zaměstnavatele.

Dohromady zůstane Tuya na mateřské dovolené (7.) 5 let / 3 roky / 28 týdnů.

Potom nastoupí na rodičovskou dovolenou a bude dostávat peníze, kterým se říká rodičovský příspěvek. Nebudou to už peníze z nemocenského pojištění.

Jak správně mluvit česky?

Zlepšujte se v češtině!

A už je tu zase gramatika. Víte, jak se správně tvoří budoucí čas? Poradím vám. Budoucí čas vytvořím pomocí budoucího tvaru slovesa být a infinitivu významového slovesa. Pozor slovesa pohybu (jít, jet, letět, odejít.....) a perfektivní slovesa (dodělat, přechít, umýt si, dokončit, zaplatit...) nepoužívají sloveso být k tvorbě budoucnosti! Podívejte se do tabulek. Vidíte? Tato slovesa mají koncovky jako v přítomnosti

Budoucí čas = zítra, příští měsíc, příští rok...

Budoucí tvar slovesa BÝT

budu	}	+ infinitiv slovesa
budeš		
bude		
budeme	}	
budete		
budou		

Pozor! Slovesa pohybu mají jiná pravidla

jít	jet	letět
půjdu	pojedu	poletím
půjdeš	pojedeš	poletíš
půjde	pojede	poletí
půjdeme	pojedeme	poletíme
půjdete	pojedete	poletíte
půjdou	pojedou	poletí

Pozor! Perfektní slovesa mají jiné pravidlo.

Budoucí čas od perfektních sloves má koncovky jako přítomný čas a nepoužívá pomocné sloveso být.

GRAMATICKÁ CVIČENÍ

1. Váš úkol: Sloveso v závorce dejte do budoucího času.

- Olga (mít) v březnu miminko.
- Tu (platit) nemocenské pojištění.
- Ben (potřebovat) dávky nemocenského pojištění.
- Erika a Josef (hradit) sociální a zdravotní pojištění každý měsíc.

2. Váš úkol: V každé větě vyberte a podtrhněte správnou variantu ze dvou možností.

- Zítra půjdu / budu jít na okresní správu sociálního zabezpečení.
- Příští měsíc budeme poletět / poletíme na dovolenou.
- Pozaplatí / Bude platit penále, protože včas nezaplatil sociální pojištění.
- Příští týden pojedu / budu jet do Prahy.
- Tento měsíc budu platit / pozaplatím zálohu na sociální pojištění.

3. Váš úkol: Doplňte chybějící tvary sloves.

napsat	uklidit	zaplatit
napišu	uklidím	
napišeš	uklidíš	
napiše	uklidí	
napišeme		
napišete		
napišou		

4. Váš úkol: Ve 4. cvičení je příběh paní Tuyi. Najděte a podtrhněte v textu tvary budoucího času. Je jich dvanáct.

Například: Nebude moci chodit do práce před porodem a po porodu. .

ŘEŠENÍ CVIČENÍ

- 1.** a. – 3.
b. – 2.
c. – 1.

- 2.** a. 2. Peněžítá pomoc v mateřství
b. 3. Ošetřovné
c. 4. Vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství
d. 1. Nemocenské

- 3.** Světlana Kristina
– podnikatelka: – zaměstnankyně:
a. 2. a. 1.
b. 3. b. 4.
c. 6. c. 5.
d. 8. d. 7.

- 4.** a. Andrey
(1) neschopenku = potvrzení
o dočasné pracovní neschopnosti
(2) zaměstnavateli
(3) svého zaměstnavatele.
(4) dávku nemocenského pojištění
(5) nemocenské
(6) okresní správy sociálního zabezpečení

- b. Tuyu
(1) potvrzení o těhotenství
(2) svému zaměstnavateli
(3) zaměstnavatel
(4) peněžítá pomoc v mateřství („mateřská“)
(5) mateřská dovolená
(6) okresní správy sociálního zabezpečení
(7) 28 týdnů

Gramatická cvičení

- 1.** a. bude mít
b. bude platit
c. bude potřebovat
d. budou hradit

- 2.** a. půjdu
b. poletíme
c. bude platit
d. pojedu
e. budu platit

- 3.** uklidíme, uklidíte, uklidí
zaplatím, zaplatíš, zaplatí,
zaplatíme, zaplatíte, zaplatí

- 4.** nebude moci chodit
dostane
dá
může dostat
bude dostávat
zůstane
bude dostávat
bude dostávat
zůstane
nastoupí
bude dostávat
nebudou

MOJE POZNÁMKY:

CO NOVÉHO JSEM SE DOZVĚDĚL/A, CO JE PRO MĚ DŮLEŽITÉ?

KDE SE DOZVÍTE VÍCE INFORMACÍ?

Úřady

Okresní správa sociálního zabezpečení (OSSZ)
Česká správa sociálního zabezpečení
Ministerstvo práce a sociálních věcí

Důležité zákony

Zákon o nemocenském pojištění (Zákon č. 187/2006 Sb.)
Zákon o důchodovém pojištění (Zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění)
Zákon o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti (Zákon č. 589/1992 Sb.)
Zákon o organizaci a provádění sociálního zabezpečení (Zákon č. 582/1991 Sb.)

Informace a internetové odkazy

Call centrum pro oblast nemocenského pojištění – poradenství:
Telefon: 840 406 040

socialniporadce.mpsv.cz

www.mpsv.cz

(sekce „Nemocenské pojištění“)

www.cssz.cz

(česká správa sociálního zabezpečení)

PŘEKLAD ZÁKLADNÍCH INFORMACÍ:

Sickness insurance options for employees and entrepreneurs

Sometimes you are unable to attend work on a regular basis because you, say, suffer from an **illness**, are **pregnant**, or **care about your infant (or sick) child**. If you are an employee, you need to get a “proof” of being unable to attend work. Depending on the nature of the problem, most often you will go see your doctor to get this document. Once obtained, this needs to be handed over to your employer so that you get excused properly.

When you cannot attend work, you can request a government support, which is covered by the fees your employer pays the government on a monthly basis. The amount of money you can get again depends on the nature of the problem for which you cannot attend work, ranging from support whilst being ill to support during pregnancy. The health insurance is a part of social insurance. The underlying condition for you to be able to get this support is that you need to be registered with your local OSSZ and pay a monthly fee. If you are an employee, you do not have to worry about this, for the employer is responsible to register you and cover the fee (subtracted from your monthly salary). If you are an OSVC, this is purely voluntary.

Медицинское страхование работников и предпринимателей.

Существуют ситуации, когда Вы не можете работать и зарабатывать, например из-за болезни, беременности, рождения ребенка, либо вследствие болезни ребенка. Пока Вы трудоустроены, Вы предоставляете работодателю подтверждение от доктора, а работодатель обязан Вас отпустить. В этих случаях потребуйте оплату больничного листа (например декретный отпуск, или больничный). Медицинское страхование является частью социального страхования. Основным условием получения пособия по медицинскому страхованию является то, что Вы должны быть зарегистрированы в Районном департаменте социального обеспечения (Okresní správa sociálního zabezpečení) и оплачивать страховые взносы. За работника страховые взносы оплачивает работодатель каждый месяц с заработной платы работника. Для предпринимателя медицинское страхование не является обязательным.

Bảo hiểm ốm đau của người lao động và doanh nhân

Có những khi bạn không thể làm việc được và bạn không có thu nhập, thí dụ như bạn **bị ốm**, bạn **có thai**, khi bạn **sinh con** bạn phải ở nhà và **chăm sóc con ốm**. Nếu như bạn đi làm, bạn phải mang giấy chứng nhận bác sỹ đến cho chủ lao động và chủ lao động phải cho bạn nghỉ. Trong những hợp này bạn sẽ được xin trợ cấp của **bảo hiểm ốm đau** (ví dụ „tiền nghỉ đẻ“ hoặc „tiền ốm đau“). Bảo hiểm đau ốm là một phần của bảo hiểm xã hội. Điều kiện cơ bản để được hưởng trợ cấp ốm đau là bạn phải đăng ký tại **phòng xã hội** tại địa phận mà bạn làm việc (viết tắt là OSSZ) và phải trả bảo hiểm. Hàng tháng chủ lao động sẽ trả bảo hiểm trích từ lương cơ bản cho người lao động. Đối với các doanh nhân kinh doanh cá thể (OSVČ) thì bảo hiểm ốm đau là không bắt buộc, chỉ là tự nguyện.

Lékařská péče a zdravotní pojištění

**MOTTO: „KAM NECHODÍ SLUNCE,
TAM CHODÍ LÉKAŘ“**

Toto přísloví říká, že když nemáte dostatek slunce, lehce onemocníte.

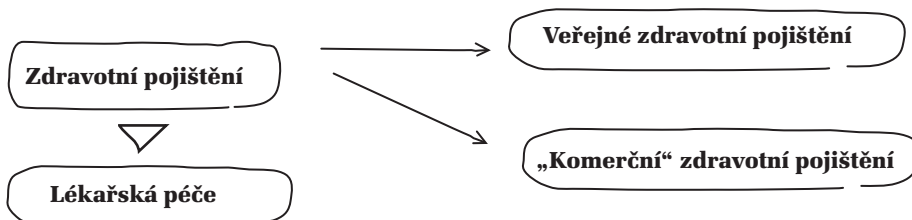
V KAPITOLE SE DOZVÍTE:

V této lekci se budeme věnovat opět tématu zdraví a nemoci. Každý z nás někdy potřebuje lékaře. Proto musíme mít zdravotní pojištění. Jaké jsou jeho typy a ke kterému typu pojištění máte přístup? Co vám vaše pojišťovna u lékaře platí a co ne? Po prostudování této kapitoly budete také vědět, jak zvládnout situaci u lékaře nebo v nemocnici. Představíme vám různé typy zdravotnických zařízení a budete vědět, jaké specializace lékař může mít. Na jednu lekci je toho opravdu moc. Věřím, že vše zase zvládnete.

CO JE DŮLEŽITÉ

SLOVÍČKA

Ambulantní péče	Jsem nemocný/nemocná, ale léčím se doma sám/sama. K doktorovi (= lékaři) chodím jenom na vyšetření a kontroly.
Dětský lékař/lékařka	Doktor/doktorka, který/á léčí jenom děti a mládež.
Lékárna	Místo, kde mi dají léky – na recept od lékaře nebo si je tam mohu koupit – volně prodejné léky.
Lékařský předpis (recept)	Dokument, který mi napíše doktor/doktorka. Jdu s ním do lékárny. Tam mi na něj dají léky.
Léky	Jsou to medikamenty, které potřebuju k léčbě nemoci. Můžou to být tablety, kapky, mast, sirup atd.
Nemocnice	Je zdravotnické zařízení, kde mě budou léčit, když budu mít vážnější zdravotní problémy. Provádějí se tu složitější vyšetření a operace.
Pacient/pacientka	Když jsem u lékaře registrován, mám u něj kartu a on se o mě stará (jsem jeho pacient).
Pohotovost	Když mám akutní zdravotní problém (v noci, o víkendu nebo večer) jedu/jdu na pohotovost. Je to zdravotní zařízení, kde mě vyšetří a dají mi nutné léky. Když je situace vážná, pošlou mě do nemocnice.
Praktický lékař /lékařka	Osoba, která mě ošetří, například když mám chřipku. Není to specialista/specialistka. Léčí běžné nemoci nebo rozhoduje o tom, zda potřebuju speciální vyšetření.
Preventivní prohlídka	Nejsem nemocný. Jdu na pravidelnou kontrolu k lékaři. Preventivní prohlídku potřebuju například při vstupu do nové práce. Lékař mi potvrdí, že jsem zdravý. Je to kontrola mého zdravotního stavu.
Průkaz pojištěnce Registrace	Je to kartička, kterou dostanu od zdravotní pojišťovny. Musím ji mít u sebe, když jdu k doktorovi. Když přijdu k novému lékaři, musím se u něj zapsat (= registrovat). Lékař mi založí kartu, kde jsou moje osobní údaje a informace o mém zdravotním stavu.
Regulační poplatky	Peníze, které platíte v hotovosti za návštěvu lékaře nebo pobyt v nemocnici. Platíte pouze, když máte veřejné zdravotní pojištění.
Specialista/specialistka	Specializovaný doktor/doktorka, zaměřený na určitou část těla. Například chirurg, ortoped, kožní, oční.
Ústavní péče (hospitalizace)	Když musím zůstat v nemocnici, jsem hospitalizován. Znamená to, že se o mě starají zaměstnanci nemocnice. Neléčím se doma sám.
Záchranná služba	Je mi špatně. Nemůžu sám dojít k lékaři. Zavolám záchrannou službu (ambulanci). Telefonní číslo na záchrannou službu je 155. Je to akutní situace, potřebuji rychle pomoc.
Zdravotní pojišťovna	Instituce, u které se pojistím a kam platím zdravotní pojištění. Mohu si vybrat mezi několika pojišťovnami. Když jsem nemocný, když potřebuji lékařskou péči, platí za mě pojišťovna ošetření v nemocnici, operace, některé léky, zubaře a jiné.
Zdravotní zařízení	Místo, kam jdu, když jsem nemocný/nemocná. Je to například zdravotní středisko, nemocnice, poliklinika a jiné.

Zdraví má člověk jen jedno a někdy si ani neuvědomujeme, jak moc na něm záleží. Také jsem se o něj v minulosti moc nestarala. Když jsem byla nemocná, styděla jsem se někam jít. Bála jsem se, že mi nikdo nebude rozumět, že se nedomluví. Ani jsem vlastně nevěděla, kam mám jít. Nevěděla jsem, jestli budu za lékaře něco platit, nebo ne. Jednou mě ale začal hrozně bolet zub, už se to nedalo vydržet. Měla jsem dokonce vysokou horečku a tvář mi otekla jako míč. Nakonec jsem musela jít k zubaři. Zdravotní sestríčka mi na místě všechno vysvětlila, za co se platí a za co ne. Ale zub už se nepodařilo zachránit. Museli mi ho vytrhnout. Kdybych přišla včas a zánět by nebyl tak velký, nemuselo to tak dopadnout.

CO ŘÍKÁ ZÁKON

ZDRAVOTNÍ POJIŠTĚNÍ

Lékařská péče je v České republice placena ze zdravotního pojištění. To znamená, že když půjdete k lékaři nebo do nemocnice, nebudete platit za lékařské ošetření v hotovosti. Ošetření bude zaplacené z vašeho zdravotního pojištění.

Zdravotní pojištění je povinné!

Každý, kdo bydlí v České republice, musí mít zařízené zdravotní pojištění.

Jaké existují typy zdravotního pojištění?

1. „komerční“ (oficiální název v zákoně o pobytu cizinců je „cestovní zdravotní pojištění“)
2. veřejné zdravotní pojištění

Hlavní rozdíl je v tom, jaký rozsah lékařské péče vám bude z pojištění proplaceno a jakou lékařskou péči budete muset doplatit přímo. Jiné jsou také podmínky placení pojištění (pojistného).

1. „Komerční“ pojištění (cestovní zdravotní pojištění)

Cestovní zdravotní pojištění je pro vás povinné, když přijedete do České republiky. Při žádosti o dlouhodobé vízum (na zastupitelském úřadu **ve své zemi/v zahraničí**) musíte přeložit doklad o cestovním zdravotním pojištění. Musíte mít pojištění, které pokryje náklady spojené **s nutnou a neodkladnou zdravotní péčí**.

Pokud již žijete v České republice a žádáte o prodloužení pobytu na dlouhodobé vízum nebo o povolení k dlouhodobému pobytu nebo o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu – také musíte k žádosti předložit doklad o cestovním zdravotním pojištění. V tomto případě musíte mít sjednáno pojištění **u pojišťovny**, která má oprávnění provozovat pojištění **na území ČR**. Musíte mít sjednáno pojištění na **komplexní zdravotní péči**.

Práva a povinnosti:

- Komerční pojištění musíte zaplatit vždy celé naráz na celou dobu povoleného pobytu v ČR.
- **Můžete si sami zvolit pojišťovnu.**
- Každá pojišťovna má asistenční službu, kde vám poskytnou informace a poradi.
- Podmínky pojištění a rozsah placené lékařské péče se můžou lišit u každé pojišťovny – prostudujte si podmínky, než uzavřete smlouvu s pojišťovnou!
- Zároveň máte povinnost kontaktovat asistenční službu pojišťovny, když potřebujete k lékaři.
- Vždy se musíte domluvit, k jakému lékaři můžete jít (tzv. smluvní lékař) – máte právo na lékařskou péči pouze u lékařů, kteří mají smlouvu s vaší pojišťovnou. **Seznam smluvních lékařů a nemocnic vám poskytne vaše pojišťovna.**

Od pojišťovny dostanete průkaz (= kartičku pojištění), doklad o tom, že máte zařízené a zaplacené zdravotní pojištění. **Tento doklad noste u sebe pro případ kontroly a také vždy když jdete k lékaři nebo do nemocnice!**

Komplexní „komerční“ pojištění

- Pokud ještě nemáte trvalý pobyt a nejste v ČR zaměstnaní, ale studujete, jste tu s rodinou nebo podnikáte (= jste OSVČ) a požádáte v ČR o prodloužení pobytu (víza) nebo požádáte o dlouhodobý pobyt, musíte si zařídit tento typ pojištění. Také když ještě nemáte trvalý pobyt a narodí se vám v ČR dítě, musíte pro svoje dítě zařídit a zaplatit komerční pojištění.
- Pojišťovna zaplatí například tuto lékařskou péči: preventivní prohlídky, základní očkování, léky, jednoduché akutní ošetření zubů, péči v těhotenství, péči o matku v porodnici a další.
- Můžete si navíc zařídit pojištění pro péči o narozené dítě v porodnici („Novorozenec“).

2. Veřejné zdravotní pojištění

- Když **máte dlouhodobý pobyt** (vízum nad 90 dnů nebo povolení k dlouhodobému pobytu) **a zároveň jste v ČR zaměstnaní** (máte pracovní povolení) nebo už máte **trvalý pobyt** – ve všech těchto případech máte veřejné pojištění.
- Když se vám v ČR **narodí dítě** a vy už máte trvalý pobyt, požádáte pro vaše dítě také o trvalý pobyt a veřejné zdravotní pojištění.
- Z tohoto pojištění vám pojišťovna zaplatí tuto lékařskou péči: ošetření u lékaře (praktického i specialisty), ošetření v nemocnici, ošetření na pohotovosti, u zubaře, záchrannou službu, péči v průběhu těhotenství, preventivní prohlídky, léky, lázeňskou péči, některé typy očkování a další.
- Pamatujte si! Za některé léky, které vám předepíše lékař, musíte dopláct. Ale vždy u každého léku existuje jeden, který je úplně zaplacený z pojištění. Zeptejte se svého lékaře nebo v lékárně, který lék to je.
- Máte právo si sami **vybrat svoji zdravotní pojišťovnu**. Jsou to veřejné zdravotní pojišťovny, v České republice jich existuje kolem deseti.
- Můžete změnit svoji pojišťovnu jen k 1. dni kalendářního čtvrtletí a jen jednou za rok.

Kdo platí pojistné u veřejného zdravotního pojištění?

To jsou peníze, které platíme za veřejné zdravotní pojištění, posíláme do naší zdravotní pojišťovny.

Zaměstnanci:

Pojistné platí zčásti zaměstnavatel a zčásti zaměstnanec. Zaměstnavatel každý měsíc celé pojistné odečte z vaší mzdy a pošle přímo do zdravotní pojišťovny.

Podnikatelé (OSVČ):

Celé pojistné si platíte a odvádíte zdravotní pojišťovně sami. Každý měsíc posíláte zálohy a jednou za rok je vyúčtování.

➔ Více v kapitole Živnostenské podnikání I. a II. (11. a 12. kapitola)

Stát platí zdravotní pojištění například za tyto osoby: děti (žáci a studenti) do 26 let, důchodci (pokud dostávají důchod v ČR), otec nebo matka na mateřské a rodičovské dovolené, nezaměstnaný, který je registrovaný na úřadu práce a jiní.

Co to jsou regulační poplatky?

To jsou peníze, které se platí při návštěvě lékaře, v nemocnici nebo v lékárně (ve výši 30 až 90 Kč). Platíte, jenom když máte veřejné zdravotní pojištění!

SHRNUTÍ

- Lékařská péče v České republice je hrazena ze zdravotního pojištění.
- Je vaše povinnost mít zařízené zdravotní pojištění.
- Existují 2 základní typy pojištění: „komerční“ (cestovní zdravotní pojištění) a veřejné.
- **„Komerční“ pojištění** si musíte zařídit, když ještě nemáte trvalý pobyt (to znamená, když máte dlouhodobé vízum nad 90 dnů nebo povolení k dlouhodobému pobytu) a zároveň v ČR podnikáte nebo studujete nebo jste tu s rodinou.
- **Veřejné zdravotní pojištění** si zařídíte, když už máte trvalý pobyt. Ale také v případě, když máte dlouhodobé vízum nebo povolení k dlouhodobému pobytu a zároveň pracujete (= jste zaměstnaní) u zaměstnavatele v ČR. Zaměstnavatel vás přihlásí na zdravotní pojišťovnu a každý měsíc z vaší mzdy odvádí pojistné.
- Když máte veřejné zdravotní pojištění (máte trvalý pobyt) a podnikáte (jste OSVČ), musíte si sami platit pojistné na zdravotní pojišťovnu.

MŮJ OSOBNÍ PŘÍBĚH. JAKÁ JE MÁ ZKUŠENOST?

Jaké zdravotní pojištění máte zařízené vy? Veřejné nebo „komerční“ pojištění?

A víte, u jaké jste pojišťovny, jak se jmenuje vaše pojišťovna?

.....

.....

Víte, jakou lékařskou péči vám proplatí pojišťovna z vašeho pojištění?

.....

.....

Už jste v ČR byli u lékaře nebo v nemocnici? Máte svého lékaře, u kterého jste registrovaní?

.....

Jste zaměstnaní? Ověřte si, že za vás zaměstnavatel platí zdravotní pojištění

– podívejte se na svou výplatní pásku.

.....

Podnikáte, máte trvalý pobyt a tedy veřejné pojištění? Platíte si zálohy na pojištění každý měsíc?

.....

.....

.....

*V této lekci
je procvičování opravdu hodně. Kromě už
známých cvičení jsem pro vás připravila křížovku. To je nejlepší
způsob, jak zjistit, co si doopravdy pamatujete. Když ji správně vyplníte,
čeká na vás rozluštění a odhalení tajenky.
Tak tedy do práce.*

1. Váš úkol: Přečtěte si 6 situací a doplňte ke každé, jaký typ pojištění k této situacím patří. Vyberte z těchto typů pojištění:

- a. cestovní zdravotní pojištění („komerční“) na komplexní péči
- b. cestovní zdravotní pojištění („komerční“) na nutnou a neodkladnou péči
- c. veřejné zdravotní pojištění

1. V zahraničí (ve své zemi) žádám o dlouhodobé vízum nad 90 dnů (za účelem podnikání) před cestou do ČR, musím doložit, že mám zařízení _____.
2. Už žiju v ČR a žádám o prodloužení dlouhodobého víza za účelem podnikání. Musím mít zařízení _____.
3. Žiju v ČR, mám dlouhodobé vízum (nad 90 dnů) za účelem zaměstnání, jsem v ČR zaměstnaný. Mám _____.
4. Žiju v ČR, mám povolení k dlouhodobému pobytu, narodí se mi dítě. Pro svoje dítě žádám o povolení k dlouhodobému pobytu a musím zařídit _____.
5. Už žiju v ČR víc než 5 let, mám trvalý pobyt a podnikám. Mám _____.
6. Už žiju v ČR víc než 5 let, mám trvalý pobyt. Narodí se mi dítě, požádám pro něj také o povolení k trvalému pobytu. Moje dítě bude mít _____.

VYSVĚTLENÍ

- 1.** 1. b., 2. a., 3. c., 4. a., 5. c., 6. c.

Když žádáte o prodloužení dlouhodobého víza (nad 90 dnů) nebo o povolení k dlouhodobému pobytu v ČR, musíte si zařídit „komerční“ zdravotní pojištění v rozsahu komplexní péče. Tato povinnost platí nově od ledna 2011.

Pokud ještě nemáte trvalý pobyt (máte dlouhodobé vízum nebo povolení k dlouhodobému pobytu) a zároveň jste zaměstnaní (máte pracovní povolení), máte veřejné zdravotní pojištění. Pojištění odvádí z vaší mzdy váš zaměstnavatel. Ale pokud máte jiný účel pobytu (podnikání, studium nebo sloučení rodiny) a ještě nemáte trvalý pobyt, nemáte veřejné zdravotní pojištění a musíte si zařídit „komerční“ zdravotní pojištění v rozsahu komplexní péče.

Každý, kdo má trvalý pobyt v ČR, má přístup k veřejnému zdravotnímu pojištění (podnikáte, studujete, jste zaměstnaní, nemáte práci...).

A jak je to, když se mi v ČR narodí dítě? Pokud ještě nemá ani jeden z rodičů trvalý pobyt, musíte požádat pro svoje dítě o stejný typ pobytu, jako máte vy (dlouhodobý pobyt) – do 60 dnů od narození. Pro svoje dítě musíte zařídit „komerční“ zdravotní pojištění v rozsahu komplexní péče. Když už jeden z rodičů má trvalý pobyt, požádejte pro svoje dítě také o trvalý pobyt – do 60 dnů od narození. Vaše dítě potom bude mít také veřejné zdravotní pojištění.

Cvičení

1. TYPY ZDRAVOTNÍHO POJIŠTĚNÍ PODLE DRUHU POBYTU A PRÁCE V ČR

Váš úkol: Přečtěte si 4 příběhy (odstavec a.–d.) a jejich pokračování (odstavec 1.–4.). Každá osoba z příběhu má jiný typ zdravotního pojištění. Ke každému příběhu napište písmeno odstavce, který na příběh navazuje.

a. Ali pochází z Indonésie. Po 5 letech pobytu v ČR získal trvalý pobyt. Má zahradnictví – podniká, není tedy zaměstnaný.	1. Protože žádal o povolení k dlouhodobému pobytu v České republice, musel si zařídit komerční pojištění na komplexní péči.
b. Tatiana a Alex jsou z Ruska, žijí v České republice již 3 roky, oba mají povolení k dlouhodobému pobytu. Narodil se jim syn.	2. Protože má trvalý pobyt, má veřejné zdravotní pojištění.
c. Rašid je ze Sýrie, v Čechách žije již dva roky. Podniká, má obchod, kde prodává potraviny. Má povolení k dlouhodobému pobytu.	3. Má veřejné zdravotní pojištění. Nemá ještě trvalý pobyt, ale má zaměstnání, pracovní smlouvu
Zaměstnavatel platí z její mzdy pojištění.
d. Simona je Američanka. Je zaměstnaná (má pracovní smlouvu) jako učitelka angličtiny ve škole. Má pracovní povolení a dlouhodobé vízum.	4. Protože oba rodiče ještě nemají trvalý pobyt, požádali a získali pro syna dlouhodobý pobyt. Museli mu zařídit komerční pojištění na komplexní péči.

a. ☐ b. ☐ c. ☐ d. ☐

2. NÁZVY LÉKAŘŮ (SPECIALISTÉ)

Víte, jak se říká lékařským specialistům a oddělením ve zdravotních zařízeních? Tabulka vám pomůže.

Váš úkol: Doplňte chybějící slova do tabulky. Jaké slovo patří do kterého sloupce? Vyberte z těchto možností:

gynekolog / ušní lékařka / **chirurgie** / dětský lékař / kožní oddělení/dermatologie / oční (oddělení) / ortoped / zubní lékařka (zubařka) / psychiatrie

Doktor / Lékař	Doktorka / Lékařka	Oddělení
praktický lékař	praktická lékařka	ordinace praktického lékaře
chirurg	chirurgka/chirurgyně	a. CHIRURGIE
b.	c.	ortopedie
zubní lékař (zubař)	oční lékařka (očkařka)	zubní (oddělení)
oční lékař (očkař)	dětská lékařka	d.
e.	f.	dětské (oddělení)
ušní lékař	psychiatrická	ORL (otorhinolaryngologie)
psychiatr	kardioložka	g.
kardiolog	alergoložka	kardiologie
alergolog	gynekoložka	alergologie
h.	kožařka /dermatoložka	gynekologie
kožař/dermatolog		i.

3. K JAKÉMU LÉKAŘI MÁM JÍT?

Váš úkol: U každé otázky doplňte název lékaře / lékařky. Vyberte z těchto možností:

Chirurg/chirurgka – praktický lékař/praktická lékařka – **zubař/zubařka** – oční lékař/oční lékařka – ušní lékař/ušní lékařka

Kam půjdete, když:

a. vás bolí zub?

ZUBAŘ/ZUBAŘKA

b. si zlomíte nohu?

c. vás bude bolet v uchu?

d. budete zvracet?

e. budete mít rýmu, kašel a horečku?

f. budete mít problém s očima?

4. DŮLEŽITÁ TELEFONNÍ ČÍSLA – KAM MŮŽETE ZAVOLAT, KDYŽ POTŘEBUJETE POMOC?

Váš úkol: Spojte, co k sobě patří.

155

policie

150

záchranná služba

112

hasiči

158

univerzální tísňová linka

5. U DOKTORA

Váš úkol: Vyberte slovo ze závorek, které se do rozhovoru hodí.

Doktor:

Dobrý den, paní Nowak! Tak, co vás trápí?

Paní Nowak:

Dobrý den, pane doktore. Mám kašel a bolí mě (*bota / hlava / židle*).

Doktor:

A měřila jste si (*teplotu / váhu / výšku*) ?

Paní Nowak:

Ano, mám (*128,1 / -220 / 37,5*).

Doktor:

Otevřete ústa, podívám se do (*krku / hlavy / nohy*).

Paní Nowak:

Aáááá.

Doktor:

V pořádku, můžete ústa zavřít. Je to pěkná chřipka. Hlava vás bolí proto, že rýma nemůže ven. Předepíšu vám kapky do nosu, sirup na kašel a prášky proti bolesti. Musíte také zvýšit přísun (*vitamínu C / rumu / čokolády*).

Paní Nowak:

A musím zůstat doma?

Doktor:

Samozřejmě. Zůstanete nejméně týden doma v teple a klidu. Léky berte pravidelně podle předpisu. A za týden se mi přijdete ukázat. Pokud by se to ale do dvou dnů nezlepšilo, (*přijďte dřív / už nechoďte/ přijďte za měsíc*)!

Paní Nowak:

Dobře pane doktore, děkuji.

Doktor:

Na shledanou.

Paní Nowak:

Na shledanou. Pardon, ještě jsem zapomněla zaplatit regulační poplatek!

Doktor:

Ale vy ho přece nemusíte platit, máte komerční zdravotní pojištění.

Paní Nowak:

Aha, tak ještě jednou děkuju. Na shledanou.

Doktor:

Na shledanou.

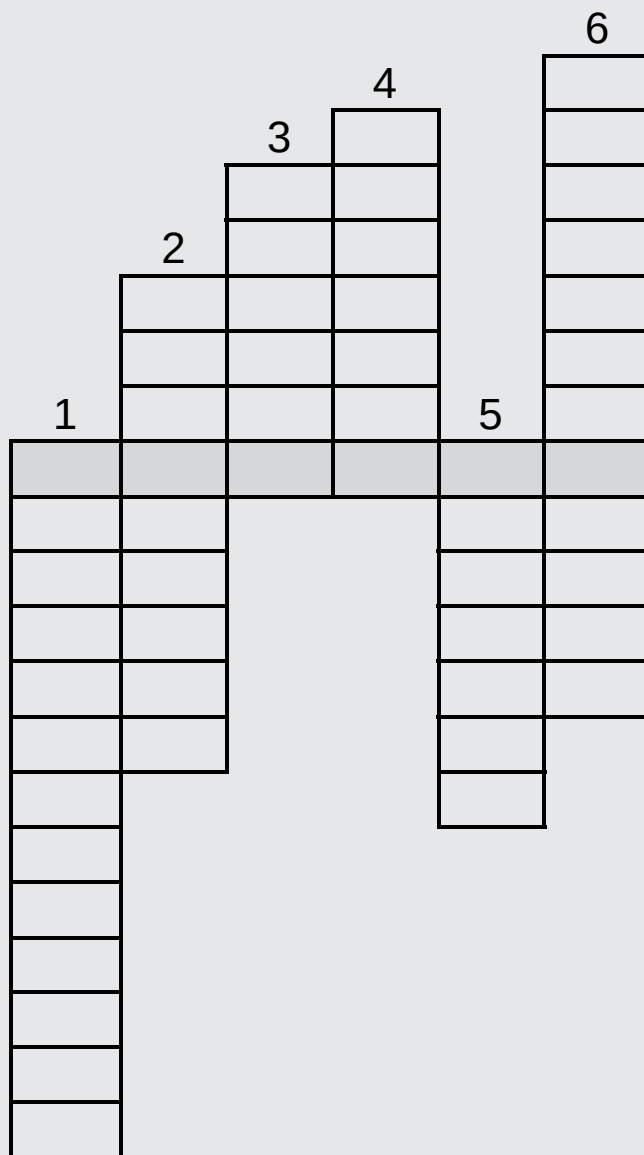
Sestra:

Další! Kdo je na řadě?

6. KŘÍŽOVKA

Váš úkol: Odpovězte na otázky, doplňte do křížovky. Jaká je tajenka?

- 1 - Když jsem zaměstnanec, kdo za mě platí (odvádí) zdravotní pojištění?
- 2 - Jak se jmenuje úřad, kde si vyřizuji povolení k zaměstnání?
- 3 - Jak se jinak řekne „lékař“?
- 4 - Jak se jmenuje místo, kde si mohu vyzvednout léky na recept?
- 5 - Ještě nemám v ČR trvalý pobyt, ale jsem zaměstnanec, mám pracovní smlouvu. Jaké mám zdravotní pojištění?
- 6 - Jak se jmenuje doba na začátku pracovního poměru (tato doba trvá maximálně 3 měsíce)?

Jak správně mluvit česky?

Zlepšujte se v češtině!

*A zase
je tu gramatické okénko. Víte, jak
správně používat minulý čas? Nejste si jisti? Nevadí, tato
tabulka vám pomůže. Hlavní pravidlo je takové, že dáte u významového
slovesa pryč poslední písmeno
a nahradíte ho koncovkou podle osoby. U mužského rodu přidáte koncovku L,
u ženského rodu LA, středního rodu LO a u množného čísla (= plurálu) LI. Minulý čas se
tedy tvoří pomocí významového slovesa a slovesa být. Pozor u třetích osob jednotného
(=on/ona/ono) a množného čísla (=oni) se sloveso být nepřidává!
Bohužel existují nepravidelná slovesa.
Ty si musíte pamatovat.*

Minulý čas sloves

MASKULINUM MUŽSKÝ ROD	FEMININUM ŽENSKÝ ROD	NEUTRUM STŘEDNÍ ROD	MNOŽNÉ ČÍSLO PLURÁL
dělal jsem	dělala jsem	dělalo jsem	dělali jsme
dělal jsi	dělala jsi	dělalo jsi	dělali jste
dělal	dělala	dělalo	dělali

Pozor! Když mluvím v množném čísle o ženách, na konci slovesa je Y. Například ženy pracovaly.

Nepravidelná slovesa

být	mít	chtít	jíst
byl / byla	měl / měla	chtěl / chtěla	jedl / jedla

moci	psát	spát	umřít
mohl / mohla	psal / psala	spal / spala	umřel / umřela

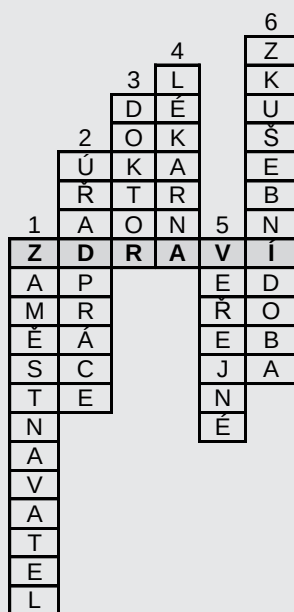
jít	pít	číst
šel / šla	pil / pila	četl / četla

GRAMATICKÁ CVIČENÍ

1. Váš úkol: Slovesa v závorce dejte do minulého času podle osoby.

- Marie.....(podat) stížnost na svého zubaře.
- Josef a Igor.....(zaplatit) zdravotní pojištění.
- My(muset) zaplatit komerční zdravotní pojištění.
- Anna(zlomit si) nohu.

2. Váš úkol: Vyberte a podtrhněte správný tvar slovesa.a. Olga *měl* / *měla* / *měli* jsme zlomenou nohu.b. Tung *jedlo* / *jedl* / *jedla* italské špagety.c. Alexandr *spali jsme* / *spala* / *spal* včera pět hodin.d. Marina *pila* / *pilo* / *pil* kávu s mlékem.**ŘEŠENÍ CVIČENÍ****1** a2, b4, c1., d3.**2** a. chirurgie, b. ortoped, c. zubní lékařka (zubařka), d. oční (oddělení), e. dětský lékař, f. ušní lékařka, g. psychiatrie, h. gynekolog, i. kožní oddělení/dermatologie**3** a. zubař / zubařka, b. chirurg/chirurgka, c. ušní lékař / ušní lékařka, d. praktický lékař / praktická lékařka, e. praktický lékař / praktická lékařka, f. oční lékař / oční lékařka**4** 155 – záchranná služba, 150 – hasiči, 112 – univerzální tísňová linka, 158 – policie**5** hlava / teplotu / 37,5 / krku / vitamínu C / přijdete dřív**6****Gramatická cvičení****1.** a. podala, b. zaplatili, c. jsme museli, d. si zlomila**2.** a. měla, b. jedl, c. spal, d. pila

MOJE POZNÁMKY:

CO NOVÉHO JSEM SE DOZVĚDĚL/A, CO JE PRO MĚ DŮLEŽITÉ?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

KDE SE DOZVÍTE VÍCE INFORMACÍ?

Úřady

Ministerstvo zdravotnictví

Krajský úřad – Odbor sociálních věcí a zdravotnictví

Důležité zákony

Zákon o pobytu cizinců (Zákon č. 326/1999 Sb.)

Zákon o veřejném zdravotním pojištění (Zákon 48/1997 Sb.)

Informace a internetové odkazy

www.mzcr.cz

(Ministerstvo zdravotnictví ČR)

www.cmu.cz

(seznam mezinárodních smluv o bezplatném poskytování zdravotní péče)

(seznam českých zdravotních pojišťoven)

www.help-lic.cz

(katalog lékařů a zdravotnických zařízení v ČR)

www.lkcr.cz

(Česká lékařská komora)

www.dent.cz

(Česká stomatologická komora)

www.lekarnici.cz

(Česká lékárnická komora)

www.pacienti.cz

(Svaz pacientů ČR: práva pacientů, poradna a právní pomoc)

PŘEKLAD ZÁKLADNÍCH INFORMACÍ:

Health care provision and health insurance

The provision of health care (medical treatment at the doctor's or in the hospital, medications etc.) is covered by health insurance. This means that you do not pay your doctor directly, because he gets paid by the insurance company. For this reason, every citizen and resident of the Czech Republic must pay health insurance fee. You will be given a card that proves you cover the health insurance fee. This card will be requested by your doctor upon your visit. There are two types of insurance, commercial and government-run public. The commercial is legally called as travel health insurance. The public insurance covers a wider range of treatment. This form of insurance is available to all foreign nationals who hold long-term visa or permanent residence permit who are employed with any Czech firm. The private insurance needs to be covered at once for the duration of your stay in the country. The public insurance is paid for by your employer (in case you are employed), or by you if you are a business owner, in a form of monthly installments.

Медицинский уход в Чешской Республике и медицинское страхование.

Медицинский уход (осмотр врача, операция в больнице, лекарства) в ЧР оплачивается с медицинского страхования. Это значит, что медицинский уход не оплачивается наличными, но оплачивается медицинским страхованием. Каждый проживающий в ЧР обязан иметь действительную медицинскую страховку. Должны иметь документ о медицинском страховании, который предоставляется у доктора и в госучреждениях. Существует два базовых типа страхования. Коммерческое (официальное название - туристическое медицинское страхование) и общественное медицинское страхование. Общественное медицинское страхование покрывает большую часть медицинского ухода. Его могут иметь иностранцы постоянно проживающие на территории ЧР, а также иностранцы с долговременной визой и долговременным проживанием, работающие у работодателя с юридическим адресом в ЧР. Коммерческое страхование оплачивается в страховой компании сразу на весь период Вашего разрешения к пребыванию. Публичное медицинское страхование оплачивает за работника работодатель. Предприниматель должен оплачивать медицинское страхование каждый месяц самостоятельно

Chăm sóc y tế tại Cộng hòa Séc và bảo hiểm y tế

Chăm sóc y tế (khám bệnh, mổ trong bệnh viện, thuốc v.v.) được chi trả tại Cộng hòa Séc từ bảo hiểm y tế. Có nghĩa là không phải trả tiền chăm sóc y tế tại chỗ bằng tiền mặt mà tiền đó được lấy từ bảo hiểm y tế. Tất cả mọi người sống tại Cộng hòa Séc đều phải có bảo hiểm y tế (và phải trả). Bạn phải có chứng từ công nhận bạn có bảo hiểm và phải trình khi đi bác sỹ hoặc lên công sở. Có hai loại bảo hiểm cơ bản: „**thương mại**“ (tên chính thức theo pháp luật là **bảo hiểm y tế du lịch**) và bảo hiểm y tế công cộng. Bảo hiểm y tế công cộng chi trả phần lớn chăm sóc y tế. Những người nước ngoài có giấy phép thường trú, có thị thực dài hạn và tạm trú dài hạn nhưng làm việc cho chủ lao động với trụ sở tại Cộng hòa Séc đều được dùng loại bảo hiểm này. Bảo hiểm „thương mại“ là bạn phải trả cho hãng bảo hiểm một lần khoản tiền bảo hiểm cho cả thời gian bạn có giấy phép cư trú. Bảo hiểm y tế công cộng của người lao động là do chủ lao động chi trả, thương nhân phải tự trả trước khoản tiền bảo hiểm này hàng tháng.

Jak najít zaměstnání

MOTTO: „JAK NAJÍT JEHLU V KUPCE SENA“

„Hledat jehlu v kupce sena“ je staré české přísloví. Říká nám to, že některé věci je velmi obtížné hledat a naděje na nalezení je velmi malá. Víme, jak je těžké najít v České republice práci. Ale není to nemožné.

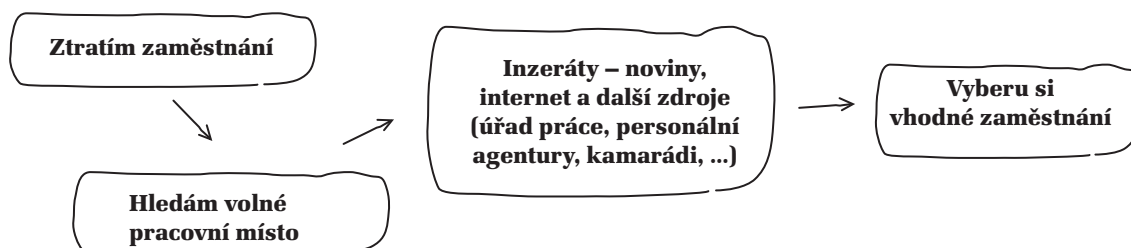
V KAPITOLE SE DOZVÍTE:

Vracíme se zpět k trhu práce. Téma této kapitoly je jedno z nejzajímavějších z celé učebnice. Jak si hledat práci a co dělat, když práci ztratíte? Kde je možné dozvědět se o volné pracovní pozici? To je předmětem této kapitoly. Připravila jsem pro vás ukázkou inzerátu na práci a až si kapitolu přečtete, budete možná víc vědět o tom, jaká práce je pro vás ta nejlepší!

CO JE DŮLEŽITÉ

SLOVÍČKA

Tato slovíčka jsou důležitá pro porozumění této kapitole, ale také 8. a 9. kapitole.

Databáze volných pracovních míst	Nabídka pracovních míst, která nejsou obsazená.
Inzerát	Je krátké oznámení nebo reklama v tisku (= novinách, časopisech) nebo na internetu. Druhy inzerátů: hledání práce, nabídka práce, nákup a prodej, seznámení atd.
Inzertní noviny	Je to tisk, do kterého můžu napsat (= podat) svůj inzerát.
Personální agentura	Je to komerční instituce, která nabízí volná pracovní místa od zaměstnavatelů a hledá lidem práci. Je to zprostředkovatel mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem.
Komunikační dovednosti	Schopnost dobře se dorozumět v různých situacích (na jednání, na schůzce oddělení).
Kurz / školení	Je to soubor přednášek, které zvyšují moje znalosti nebo dovednosti. Můžu například absolvovat kurz: práce s počítačem, jazykový kurz, svářečský kurz, kurz vaření atd.
Motivační dopis	Dopis, který společně s životopisem posíláte zaměstnavateli, když máte zájem o volnou pozici. Píšete zde, proč vás pozice zajímá a jak byste mohl/a být zaměstnavateli užitečný/á.
Nástupní plat	Plat (mzda, odměna), který dostanete ve zkušební době (3 měsíce max.). Někdy se plat po ukončení zkušební doby zvýší.
Pracovní zkušenosti	Roky, které již člověk odpracoval, ale také konkrétní dovednosti, které se přitom naučil.
Praxe	Jsou to zkušenosti v oboru, ve kterém pracujete.
Praxe podmínkou	Zaměstnavatel vyžaduje praxi (= zkušenost v oboru).
Přijímací pohovor	Rozhovor, jehož cílem je zjistit, jestli je uchazeč o zaměstnání vhodnou osobou pro práci, kterou zaměstnavatel nabízí.
Reference	Zhodnocení vašich pracovních schopností poskytnuté důvěryhodnou osobou (např. váš předchozí zaměstnavatel, lektor kurzu). Bývalý zaměstnavatel vás buď může doporučit do nové práce, nebo ne.

Stáž	Je to například studijní pobyt v zahraničí nebo dočasná práce u nějaké firmy (zadarmo nebo za odměnu). Cílem je získat nové pracovní zkušenosti, praxi, znalosti.
Výběrové řízení	Proces, kdy zaměstnavatel hledá nové zaměstnance. Vybírá z uchazečů (zájemců) o volnou pracovní pozici.
Zájmy	Jsou to vaše koníčky, hobby. Co vás baví ve volném čase. Můžete je napsat do životopisu, ale nemusíte.
Zkrácený pracovní úvazek	Pracujete méně než 40 hodin týdně (= nepracujete na plný úvazek). Pracujete například na poloviční úvazek (= 20 hodin týdně).
Znalost jazyka	Jak umíte nějaký cizí jazyk (číst, psát, porozumět mluvené řeči). Tuto informaci napíšete do životopisu.
Zprostředkování zaměstnání	Pokud si například hledám práci přes personální agenturu nebo přes úřad práce. Práci si nenajdu sám/sama. Není to přímý vztah zaměstnanec a zaměstnavatel. Práci zprostředkuje (= vyhledá, zařídí) třetí osoba.
Životopis	Je to dokument, který napíšu o sobě. Jsou tam strukturované informace o mých předchozích zaměstnáních, o mém vzdělání a dalších zkušenostech důležitých při hledání nové práce. Životopis posílám zaměstnavateli, který hledá nové zaměstnance (má volné pracovní místo). Místo slova „životopis“ můžete v inzerátu najít „CV“ – to znamená „Curriculum vitae“ (latinsky).

Hledat si práci bez pracovní agentury a bez dalších zprostředkovatelů je opravdu těžká věc. Člověk naráží na mnoho překážek, od toho, že nerozumíme dobře česky, až po to, že nás mnozí diskriminují. Jen otevřeme pusy a je slyšet náš přízvuk. Někdy je mi z toho smutno. Ale říkám si, že už se to někomu podařilo. Setkala jsem se s úspěšnými cizinci a cizinkami a i ti tu začínali se stejně nekvalifikovanou prací jako my. I mně se to po několika letech podařilo a dnes se cítím úspěšná v tom, co umím. Dalo to hodně práce a jsem si jistá, že úspěch je závislý na zvládnutí češtiny, bez té to nejde.

CO ŘÍKÁ ZÁKON A RADY A TIPY

CO DĚLAT, KDYŽ ZTRATÍM PRÁCI (ZAMĚSTNÁNÍ)?

Ve 4. kapitole jsme si řekli, jak může být ukončeno zaměstnání – jaké máte podle zákona možnosti, když chcete ze zaměstnání odejít, nebo jak vás může (a nemůže) zaměstnavatel propustit.

Nezapomeňte, že pokud odcházíte ze zaměstnání, musí vám zaměstnavatel dát dokument „**zápočtový list**“ (jsou tam informace kde a jak dlouho jste pracoval/la).

Když máte **dlouhodobý pobyt za účelem zaměstnání**, ukončením zaměstnání bude také ukončeno vaše povolení k pobytu v ČR. Proto si musíte co nejdříve najít **nové zaměstnání (a získat nové pracovní povolení)** nebo například začít podnikat (změníte účel pobytu, to můžete po 2 letech pobytu v ČR).

Když ztratíte práci, jste **nezaměstnaní**. Už víte, že **úřad práce** (státní úřad) pomáhá lidem, kteří nemají práci. Zajděte na úřad práce v místě, kde bydlíte, a zjistěte, jak vám úřad práce pomůže. Musíte splnit podmínky podle zákona, jestli budete mít nárok na využívání služeb úřadu práce (zprostředkování zaměstnání, individuální poradenství, rekvalifikační kurzy apod.) nebo na vyplácení finanční podpory v nezaměstnanosti.

KDE HLEDAT NOVOU PRÁCI

Je hodně možností, jak a kde hledat novou práci. Můžete hledat novou práci sami, využít služeb personální agentury nebo úřadu práce.

Kde najdete informace o volných pracovních pozicích (= nabídka práce)?

Inzerce v tisku (noviny a časopisy)

Hodně inzerátů najdete v novinách. Například v MF Dnes, v Hospodářských novinách, denících zdarma (Metro, Sedmička), ale i lokálních novinách, například v Plzeňském deníku. Existují i speciální noviny zaměřené pouze na inzerci – například Annonce.

Občas můžete nabídku volných míst najít i v časopisech, hlavně těch odborných, kde se nabízejí pozice v konkrétní profesi. Například Učitelské noviny mají nabídku míst pro učitele, časopis Sestra pro zdravotní sestry, atd.

Internet

Hlavním zdrojem nabídky volných míst je v současné době internet. Můžete zde najít různé typy webových stránek (portály).

Nejdůležitější jsou portály, kde své nabídky zveřejňují tisíce zaměstnavatelů z celé České republiky i zahraničí. Mezi nejznámější patří:

- www.monster.cz
- www.jobs.cz
- www.jobpilot.cz
- www.sprace.cz
- www.cvonline.cz
- www.prace.cz
- www.joblist.cz
- jobdnes.idnes.cz

Pro ty z vás, kteří potřebují pracovat na zkrácený úvazek nebo z domova, existují i stránky zaměřené přímo na takové nabídky práce:

- www.workline.cz
- www.prace-jinak.cz/nabizim-zamestnani/nabidka-prace.html

Na těchto uvedených portálech si také můžete zveřejnit svůj vlastní životopis. Ten se zobrazí zaměstnavatelům, kteří hledají nové zaměstnance, a ti se vám mohou sami přímo ozvat.

→ Jak si napsat kvalitní životopis, se dozvíte v 8. kapitole.

Někteří z vás stále ještě potřebují pracovní povolení a povolení k pobytu. Pro zjednodušení existují stránky práce přímo pro cizince nabízející možnost zaměstnání na tzv. **zelené karty** nebo **modré karty**:

- www.portal.mpsv.cz/sz/zahr_zam/zelka/vm
- www.portal.mpsv.cz/sz/zahr_zam/modka/vm

Nemáte doma přístup na internet?

Můžete zajít například do internetové kavárny, do knihovny nebo také do neziskové organizace nebo na úřad práce – tady nabízí zdarma přístup na internet.

Personální agentury

Hodně z vás má asi zkušenosti se zaměstnáním přes agenturu práce. Agentura se může stát vaším zaměstnavatelem a vysílat vás k práci do různých firem. Ale také vám může pouze pomoci práci zajistit (= najít, zprostředkovat). Nejznámější personální agentury v ČR:

- www.manpower.cz
- www.adecco.cz
- www.grafton.cz

Zaměstnavatelé

Někteří zaměstnavatelé nabízejí volné pracovní pozice na různých výše uvedených internetových stránkách nebo prostřednictvím inzerce v novinách. Protože ale za tyto služby platí, je možné, že inzeráty budou mít uvedené pouze na svých internetových stránkách.

Tip: Promyslete, jaké firmy ve vašem okolí by vás mohly zaměstnat, a podívejte se přímo na jejich internetové stránky. Obvykle zde najdete část, která se jmenuje „volná místa“ nebo „kariéra“, kde mohou být inzerovány pracovní pozice, které jinde nenajdete.

Úřady práce

Volné pozice najdete buď přímo na úřadu práce – nástěnky, anebo na internetových stránkách úřadu práce:

- www.portal.mpsv.cz/sz/obcane/vmjedno volná pracovní místa
- www.portal.mpsv.cz/eures práce v zemích EU

Kde ještě hledat práci?

- nástěnky v obchodech
- výlohy prodejen, reklamy v autobusech, tramvajích a reklamy/inzeráty na dalších veřejných místech
- informace od kamarádů a známých

INZERÁT – PŘÍKLAD

Společnost HALO, s. r. o., působící v oblasti mezinárodního obchodu hledá osobu na pozici:

Asistent/ka vedoucí oddělení

Požadujeme: - Minimálně středoškolské vzdělání - Znalost ruského a německého jazyka - Pečlivost a přátelské vystupování - Zodpovědný přístup k práci - Dobré komunikační dovednosti - Praxe na obdobné pozici výhodou	Nabízíme: - Zaškolení - Zaměstnanecké výhody – závodní stravování, týden dovolené navíc - Dobré finanční podmínky. - Možnost osobního rozvoje. Prátelský kolektiv. - Možnost pracovního poměru na zkrácený úvazek
--	---

Místo výkonu práce je v Plzni. V případě zájmu zašlete CV a motivační dopis na adresu: alena.novakova@halo.cz, telefon 11 22 33 44.

O jakou pracovní pozici se jedná = název pozice

Co od vás zaměstnavatel očekává. Jaké podmínky byste měli splňovat.

V tomto případě není praxe podmínkou = není nutná, ale je výhodou, to znamená, že zvyšuje vaše šance práci získat, ale hlásit se můžete, i když praxi nemáte.

SHRNUTÍ

- Když máte povolení k pobytu (dlouhodobé vízum nebo povolení k dlouhodobému pobytu) za účelem zaměstnání a toto zaměstnání ztratíte, musíte hned najít novou práci a požádat o nové pracovní povolení.
- V některých případech jste v ochranné lhůtě (60 dnů) – v této době musíte získat novou práci.
- Pozor! Vždy musíte plnit účel svého povolení k pobytu.
- Informace o volných pracovních místech najdete v inzerátech v tisku (noviny, časopisy), na internetu (speciální webové stránky s nabídkou práce), v personálních agenturách a na úřadu práce.
- Úřad práce je státní úřad, kterému musí všichni zaměstnavatelé v ČR povinně hlásit volná pracovní místa.

MŮJ OSOBNÍ PŘÍBĚH. JAKÁ JE MÁ ZKUŠENOST?

Nabídku volných pozic můžete najít na různých místech. Jak jste si našli svoji současnou práci? Kde jste našli nabídku volné pracovní pozice?

.....

.....

.....

.....

Kde a jak hledáte novou práci vy?

Máte stejné zkušenosti tady v České republice s hledáním práce jako u vás doma?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Hledáte práci sami nebo využíváte služeb úřadu práce, agentur nebo hledáte přes kamarády a známé?

.....

.....

.....

.....

Procvičování
tэта lekce je moc důležitá. V následujících cvičeních už si můžete prakticky ověřit, jak jste schopni vybrat si správnou pracovní pozici a jestli rozumíte všemu, co se v inzerátech na práci píše. Češtinu si obohatíme o číslovky.

1. Váš úkol: Napište, kde se dozvíte o volném pracovním místě.

a. **INZERÁTY V TISKU**

b.

c.

d.

e.

f.

g.

h. jiné

Je řada možností, možná máte zkušenost i s jiným způsobem, kde získat informace o volném pracovním místě, napište si.

A jaký způsob je podle vás nejlepší? Jaká je vaše zkušenost, co nejlépe „funguje“?

.....

.....

.....

VYSVĚTLENÍ

- 1.** a. inzeráty v tisku (= noviny, časopisy)
b. inzeráty a reklamy na veřejných místech (výlohy, nástěnky v obchodech, autobusy, tramvaje ...)
c. inzeráty na internetu
d. úřad práce
e. personální agentury
f. zaměstnavatelé
g. kamarádi, známí

Nejllepší je využít všechny možnosti! Sledujte inzeráty, zajděte na úřad práce, dívejte se všude kolem sebe, zeptejte se svých kamarádů, aktivně hledejte u zaměstnavatelů. Sledujte firmy, které nyní práci nenabízí, ale budou třeba brzy potřebovat nové pracovníky. Můžete také sami napsat inzerát, co nabízíte a jakou hledáte práci, a vložit na internet nebo předat informace o sobě a o tom, jakou hledáte práci v personální agentuře nebo na úřadu práce.

Cvičení

① JAKÁ PRÁCE JE PRO MĚ VHODNÁ?

Inzerátů s nabídkami volných pracovních míst existují tisíce. Jak poznáte, která nabídka je pro vás správná a máte šanci (=možnost) toto místo získat? Je dobré si nejdříve rozmyslet, jaká práce vám vyhovuje, o jakou máte zájem.

Váš úkol: Zkuste si odpovědět na následující otázky. Pomohou vám zorientovat se a určit, na jaká místa se hlásit.

Mám zdravotní omezení? Je pro mě některý typ práce nevhodný?

.....

.....

.....

Jak daleko mohu dojíždět? Jsem ochotný se za prací přestěhovat, když to bude nutné?

.....

.....

.....

Jaká je minimální mzda, kterou potřebuji k pokrytí nezbytných nákladů na život?

.....

.....

.....

Od kolika do kolika hodin denně mohu pracovat? Můžu pracovat na směny?
Potřebuji pracovat na zkrácený úvazek?

.....

.....

.....

Je pro konkrétní pozici povinné vzdělání, kvalifikace nebo minimální praxe atp.?
Splňuji tyto podmínky?

.....

.....

.....

Co mě ještě napadá? Co je pro mě ještě důležité?

.....

.....

.....

2. ZKRATKY V INZERÁTECH

Váš úkol: Napište, co znamenají zkratky, které se objevují v inzerátech.
Vyberte z této nabídky:

vyšší odborná škola – střední škola – životopis – vysoká škola – střední odborné učiliště

Pokud nebudete vědět, podívejte se do 10. kapitoly. Ta se věnuje tématu vzdělávání, najdete tam zkratky všech typů škol v České republice.

vš *VYSOKÁ ŠKOLA*

SŠ

SOU

CV

VOŠ

3. INZERÁT

Váš úkol: Podívejte se znovu na ukázkou inzerátu v této kapitole.
Odpovězte na otázky.

a. Kdo je zaměstnavatel?

.....

b. Jaké volné pracovní místo je nabízeno?

.....

c. Jaké minimální vzdělání je požadováno na tuto práci?

.....

d. Kde je práce nabízena, v jakém městě?

.....

e. Nabízí zaměstnavatel zajištění jídla?

.....

f. Jedná se o práci na živnostenské oprávnění nebo na pracovní smlouvu?

.....

g. Musíte mít praxi?

.....

h. Musíte umět nějaký cizí jazyk?

.....

i. Víte, jaká bude vaše mzda?

.....

j. Jaké další informace potřebujete zjistit při pohovoru?

.....

.....

Jak správně mluvit česky?

Zlepšujte se v češtině!

A už tu je zase ta čeština. Tentokrát se podíváme na číselky. Dělají vám problémy? Pokud ano, podívejte se na tuto tabulku, pomůže vám. Jestli číselky umíte, můžete si je procvičit.

ČÍSLOVKY

0	nula	10	deset	20	dvacet	30	třicet	100	sto
1	jeden jedna jedno	11	jedenáct	21	dvacet jedna	40	čtyřicet	200	dvěstě
2	dva dvě dvě	12	dvanáct	22	dvacet dva	50	padesát	300	tři sta
3	tři	13	třináct	23	dvacet tři	60	šedesát	400	čtyři sta
4	čtyři	14	čtrnáct	24	dvacet čtyři	70	sedmdesát	500	pět set
5	pět	15	patnáct	25	dvacet pět	80	osmdesát	600	šest set
6	šest	16	šestnáct	26	dvacet šest	90	devadesát	700	sedm set
7	sedm	17	sedmnáct	27	dvacet sedm			800	osm set
8	osm	18	osmnáct	28	dvacet osm			900	devět set
9	devět	19	devatenáct	29	dvacet devět				

1 000	tisíc	1 000 000	jeden milion	1 000 000 000	miliarda
2 000	dva tisíce	2 000 000	dva miliony	2 000 000 000	dvě miliardy
3 000	tři tisíce	3 000 000	tři miliony	3 000 000 000	tři miliardy
4 000	čtyři tisíce	4 000 000	čtyři miliony	4 000 000 000	čtyři miliardy
5 000	pět tisíc	5 000 000	pět milionů	5 000 000 000	pět miliard
6 000	šest tisíc	6 000 000	šest milionů	6 000 000 000	šest miliard
7 000	sedm tisíc	7 000 000	sedm milionů	7 000 000 000	sedm miliard
8 000	osm tisíc	8 000 000	osm milionů	8 000 000 000	osm miliard
9 000	devět tisíc	9 000 000	devět milionů	9 000 000 000	devět miliard

Jak tvoříme číslovky

124 = sto dvacet čtyři (= jedno sto dvacet čtyři)
 225 = dvě stě dvacet pět
 3 381 = tři tisíce tři sta osmdesát jedna
 11 215 = jedenáct tisíc dvě stě patnáct
 3 651 000 = tři miliony šest set padesát jedna tisíc

GRAMATICKÁ CVIČENÍ

1. Váš úkol: Přepište písemně nebo jako číslo.

Příklady:

33 000 –třicet tři tisíc

dvě stě padesát jedna – 251

- a. 128
- b. 2 038
- c. 10 623 000
- d. 3 000 128
- e. tisíc pět set šedesát osm
- f. dva miliony čtyři sta tisíc
- g. pět tisíc dvě stě dvacet
- h. šest set dvacet jedna

2. Váš úkol: Napište, jaká jsou vaše oblíbená čísla.

Příklad: Moje oblíbená čísla jsou šest, třináct, dvacet osm, dva miliony.

.....

3. Váš úkol: Odpovězte písemně na tyto otázky.

Příklad: Kolik stojí v Praze sklenice piva? Asi třicet korun.

- a. Kolik stojí v ČR chleba?
- b. Kolik stojí v ČR lahev limonády?
- c. Kolik stojí v ČR kilo kuřecího masa?
- d. Kolik stojí v ČR známka na dopis?

ŘEŠENÍ CVIČENÍ

- ② VŠ = vysoká škola
SŠ = střední škola
SOU = střední odborné učiliště
CV = životopis
VOŠ = vyšší odborná škola
- ③ a. Zaměstnavatel je společnost HALO, s. r. o. Působí v oblasti mezinárodního obchodu.
b. Nabízené volné pracovní místo: asistent/ka vedoucí oddělení
c. Minimálně vzdělání středoškolské (střední škola s maturitou = SŠ)
d. Práce je nabízena v Plzni.
e. Ano, závodní stravování.
f. Jedná se o pracovní poměr, tedy na pracovní smlouvu. Nabízí možnost pracovního poměru na zkrácený úvazek.
g. Praxi mít nemusíte, není to podmínka. Ale pokud máte, je to vaše výhoda.
h. Musíte umět ruský a německý jazyk.
i. V inzerátu není informace o mzdě.
j. Při pohovoru se zeptejte a ujasněte si, zda bude zkušební doba, zda půjde o pracovní poměr na plný nebo zkrácený úvazek, na dobu určitou nebo neurčitou, jaká bude pracovní doba, přesný den nástupu do práce, jakou vám nabízí mzdu za práci.

Gramatická cvičení

1. a. sto dvacet osm
b. dva tisíce třicet osm
c. deset milionů šest set dvacet tři tisíc
d. tři miliony sto dvacet osm
e. 1 568
f. 2 400 000
g. 5 220
h. 621

MOJE POZNÁMKY:

CO NOVÉHO JSEM SE DOZVĚDĚL/A, CO JE PRO MĚ DŮLEŽITÉ?

[illegible]

KDE SE DOZVÍTE VÍCE INFORMACÍ?

Úřady

Úřad práce

Informace a internetové odkazy

www.monster.cz

www.jobs.cz

www.jobpilot.cz

www.sprace.cz

www.cvonline.cz

www.prace.cz

www.joblist.cz

jobdnes.idnes.cz

www.neziskovky.cz

(specializované portály s nabídkami práce pro neziskové organizace)

www.workline.cz

www.prace-jinak.cz/nabizim-zamestnani/nabidka-prace.html

(specializované portály na flexibilní formy práce = práce na zkrácený úvazek, práce z domova)

www.portal.mpsv.cz/sz/zahr_zam/prociz/vmciz

www.portal.mpsv.cz/sz/zahr_zam/zelka/vm

www.portal.mpsv.cz/sz/zahr_zam/modka/vm

(práce pro cizince) („zelené karty“, „modré karty“)

www.portal.mpsv.cz/sz/obcane/vmjedno

(volná pracovní místa)

www.portal.mpsv.cz/eures

(práce v zemích EU)

www.portal.mpsv.cz/kontakty

(kontakty na jednotlivé úřady práce)

PŘEKLAD ZÁKLADNÍCH INFORMACÍ:

How to find an employment

There are several ways of finding an employment. In case you have a work-related permanent residence permit and you lose your current work, in due course (in some cases up to 60 days) you need to begin the search for new employment and request a new work permit. This is in order to meet the purpose of your stay in the country. Employment can be looked for in **newspapers, magazines**, on the Internet, at the **work agency**, or in the **Labour office**. Labour office is a government-run office that gathers information about all job openings. All employers must inform this office of any job openings they might have in their firm.

Как найти новое рабочее место.

Существует много способов, как и где, начать искать новое рабочее место. Важно знать, что пока Вы имеете разрешение к пребыванию в Чешской Республике (долгременную визу, либо разрешение к долговременному пребыванию) на основании рабочего разрешения и работу потеряете, Вы сразу обязаны (в некоторых случаях существует лимит 60 дней) найти новую работу и подать заявление о получении нового разрешения на работу. Потому что Вы всегда должны исполнять условия пребывания в ЧР. Информацию о свободных рабочих местах можно найти в объявлениях в печатных изданиях (газеты, журналы), в интернете, в агентствах по трудоустройству и в бюро по трудоустройству. Это государственное учреждение, куда все работодатели обязаны подавать информацию о свободных рабочих местах.

Tìm công việc mới như thế nào

Có rất nhiều cách, làm cách nào và tìm một công việc mới ở đâu. Điều quan trọng nên biết, nếu như bạn có giấy phép cư trú tại Cộng hòa Séc (thị thực dài hạn hay giấy phép tạm trú dài hạn) với mục đích làm việc và bạn bị mất việc, ngay lập tức bạn phải tìm một công việc mới và đệ đơn xin giấy phép lao động mới (có những trường hợp thời hạn là 60 ngày). Bởi vì bạn luôn luôn phải ở đây đúng mục đích. Bạn có thể tìm thấy thông tin về vị trí tuyển dụng tại phần **quảng cáo** trên báo (**báo, tạp chí**), trên **mạng** (trang thông tin đặc biệt cho việc tuyển dụng), tại **các văn phòng môi giới việc làm** và tại **sở lao động**. Đó là cơ quan nhà nước, nơi mà các chủ lao động tại cộng hòa Séc có nghĩa vụ thông báo tuyển lao động.

Životopis

MOTTO: „VŠUDE JSEM BYL, VŠECHNO JSEM VIDĚL, VŠECHNO ZNÁM.“

Ano, takhle některé životopisy vyznívají, ale správné to není. Je dobré do životopisu napsat všechno, co umíte, a nezveličovat vaše schopnosti a dovednosti.

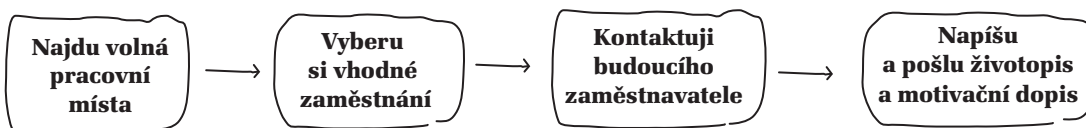
V KAPITOLE SE DOZVÍTE:

Prošli jste inzeráty a některý vás zaujal tak, že byste na něj chtěli odpovědět? Víte, jak se to dělá? Pro první kontakt s možným zaměstnavatelem slouží životopis. Co se do něj píše a jakou má mít formu? To se dozvíte v této kapitole. Kromě životopisu je někdy potřebné poslat zaměstnavateli i motivační dopis. Víte, jak se píše?

CO JE DŮLEŽITÉ

SLOVÍČKA

Slovíčka k této kapitole jsou uvedeny v předchozí, 7. kapitole. Zopakujte si je. Zapamatovali jste si je správně?

Váš úkol: Doplňte chybějící písmena do slov.

P	R			E										
		O	L	E	N									
I	N			Á	T									
		I	V	A	Č	N	Í	D	O			S		
Z	N	A			T	J	A			K	A			
P				M	A	C	Í	P	O	H	O			
Z	Á			Y										
V	Ý	B	Ě			É	Ř	Í				Í		
		F		R	E		C	E						
		P	O	Č	T	O	V	Ý	L			T		
S	T													

Oslovování, zdvořilostní fráze a slovní spojení, která potřebujete pro správné kontaktování zaměstnavatele:

- DOBRÝ DEN, REAGUJI NA VÁŠ INZERÁT ...
- VOLÁM NA VÁŠ INZERÁT...
- VOLÁM KVŮLI VAŠEMU INZERÁTU...
- VOLÁM OHLEDNĚ VAŠEHO INZERÁTU...
- MLUVÍM PLYNNĚ RUSKY/ANGLICKY ...
- ŽIVOTOPIS ZASÍLÁM V PŘÍLOZE
- VÁŽENÝ PANE ŘEDITELI/PANÍ ŘEDITELKO
- S POZDRAVEM
- DĚKUJI ZA POSOUZENÍ SVÉ ŽÁDOSTI
- TĚŠÍM SE NA PŘÍPADNOU SPOLUPRÁCI
- REAGUJU / REAGUJI
- POSÍLÁM / ZASÍLÁM

- PRACUJU / PRACUJI
- MŮŽU / MOHU
- DĚKUJU / DĚKUJI
- DÁT / POSKYTNOUT
- PŘIJÍT NA POHOVOR / DOSTAVIT SE NA POHOVOR
- PROMIŇTE, MOHL BYSTE JEŠTĚ JEDNOU ZOPAKOVAT...
- MOHL BYSTE UPŘESNIT...?
- CO JSTE MYSLEL TÍM, ŽE ...?
- MOHL BYSTE PROSÍM MLUVIT POMALEJI?

V záplavě všech informací, které se týkají práce, jsem vám úplně zapomněla říct, že moje rodina hrozně ráda chodí do kina, divadla a poznává Českou republiku. Když jsme se přistěhovali do Čech, věděla jsem o nich jen málo. Ze školy jsem si pamatovala, že ČR patřila do zemi bývalého sovětského bloku. A že v listopadu 1989 tu proběhla revoluce, která se jmenovala „sametová“. Z osobností jsem si zapamatovala jenom jméno prezidenta Václava Havla. Ale co to ostatní? Nevěděla jsem nic o zdejších historických památkách, významných stavbách, hudbě a výtvarném umění. Všechno jsem to chtěla poznat, jen jsem nevěděla, kde začít. Napadlo mě, že se vydáme na rodinný výlet do Prahy a prohlédneme si Pražský hrad. Byl to podařený výlet i začátek objevování české kultury.

RADY A TIPY

JAK KONTAKTOVAT (OSLOVIT) ZAMĚSTNAVATELE

V minulé kapitole jsme se naučili, kde všude je možné najít informace o volných pracovních místech. Také jste si promysleli, jakou práci byste chtěli dělat. Teď se podíváme na to, jak správně zaměstnavatele oslovit a jaké dokumenty je potřeba mu zaslat.

Máte tyto možnosti, jak reagovat na inzerát a jak oslovit zaměstnavatele, když máte zájem o práci:

- kontakt e-mailem
- telefonicky
- psaný dopis poslaný poštou
- osobní návštěva

Kontakt e-mailem

V dnešní době je nejčastější způsob kontaktování e-mail. V inzerátu obvykle bývá uvedena osoba, které se máte ozvat (personalista) a její adresa.

Obvykle se očekává, že v e-mailu pošlete jako přílohu životopis a případně také motivační dopis. Naučíme se je v této kapitole napsat.

V případě, že posíláte e-mail:

- Zkontrolujte správnost e-mailové adresy.
- Vaše vlastní e-mailová adresa by měla mít formální charakter, správně je například: jana.svobodova@seznam.cz, nepoužívejte adresy jako kocicka88@email.cz nebo vaši současnou pracovní adresu.
- Do předmětu napište, na jakou pozici se hlásíte, např. „výběrové řízení – asistent“
- V emailu se krátce představte, informujte o zasílaných přílohách a nabídněte osobní schůzku, uveďte svoje kontaktní údaje.
- Přiložte aktualizovaný životopis a motivační dopis.

Kontakt telefonem

Telefon má výhodu, že se rychle dozvíte, co je potřeba udělat pro přihlášení do výběrového řízení. Můžete se také zeptat na informace, které chyběly v inzerátu. Obvykle se v telefonickém rozhovoru dozvíte, kdy můžete přijít na pohovor a jaké dokumenty máte do firmy přinést nebo jak budou vybírání kandidáti na pohovor a co je potřeba zaslat dopředu.

Netelefonujte na ulici, hlučných místech, nedělejte u telefonování jiné činnosti, soustřeďte se na komunikaci.

Představte se a řekněte, proč voláte. Informujte o tom, o jakou pracovní pozici máte zájem.

Kontakt poštou

Požadované dokumenty (životopis a motivační dopis) můžete zaslat i poštou. Pošlete je doporučeně a telefonicky se ujistěte, zda opravdu došly. Přiložte vždy stručný dopis, kde napíšete, na jakou pozici se hlásíte a vaše kontaktní údaje.

Osobní kontakt

V některých případech můžete přijít i osobně bez předem domluvené schůzky. Třeba v situaci, kdy inzerát vidíte ve výloze obchodu a jdete se rovnou zeptat na nabízené pracovní místo. Některé firmy také mají svoje náborová centra, kde jsou připraveni na vaši návštěvu. Podobné to je u některých agentur práce.

Spíše doporučujeme mít dopředu sjednanou schůzku, na kterou se můžete připravit. První dojem hraje ve výběrovém řízení velkou roli.

JAK NAPSAT ŽIVOTOPIS

Životopis, nebo také latinsky curriculum vitae („běh života“), známe i pod zkratkou CV. Je to strukturovaný dokument, který obsahuje základní informace o vás a vašich studijních a pracovních zkušenostech. **Strukturovaný** znamená, že je členěný do tematických částí (vzdělání, zaměstnání, další kurzy a jiné). **Nepoužíváte celé věty, ale výstižná hesla.** To znamená, že nepíšete: V roce 1998 jsem vystudoval střední školu zdravotnickou v Plzni. Ale píšete: SŽ zdravotnická, Plzeň, 1993–1998.

Standardizovaný formát životopisu pro EU je tzv. Europass (více informací najdete na www.europass.cz).

Životopis si napište na PC (= počítači), ne ručně. Pokud nemáte doma počítač, využijte nabídky neziskových organizací, které zdarma poskytují přístup na počítač i internet.

Další užitečné rady:

- Do CV není nutné dávat osobní údaje jako národnost, rodinný stav, počet dětí, věk či vkládat fotografii – je to vaše rozhodnutí, jestli tyto údaje uvedete.
- Koníčky či zájmy (hoby) – můžete napsat, ale stručně.
- Napište informace i o svých brigádách (nejenom o zaměstnání) nebo že jste někde pracovali dobrovolně (= zadarmo) – pokud je to přínosné pro pozici, na kterou se hlásíte (například je to ve stejném oboru, získali jste tím praxi).
- Používejte jednoduchou strukturu a grafiku, dokument musí být srozumitelný a přehledný, nepoužívejte barevné nadpisy apod.
- Pokud kontaktujete zaměstnavatele přes e-mail: vše jednoznačně pojmenujte – přílohy e mailu (např. Eva_Novotna_CV_datum_firma.doc/.rtf/.pdf), název spíše bez háček a čárek, neposílejte příliš velké soubory (pozor na obrázky atp.).

Nyní vám ukážeme příklad toho, jak životopis může vypadat:

VZOR: ŽIVOTOPIS

Ing. Eva Novotná

U lesa 26

121 25 Plzeň

Tel.: +420 123 121, E-mail: eva_novotna@seznam.cz

Zaměstnání

7/2007 – současnost: První česká a.s.

Specialistka marketingu – zajišťování komplexních marketingových aktivit pro propagaci produktů, komunikace s dodavateli, plánování akcí

3/2005 – 6/2007: Šance o. s.

Asistentka marketingu – vyřizování objednávek, vyhledávání nových firemních zákazníků, organizace marketingových akcí, zahraniční spolupráce

Vzdělání

2000–2006: Masarykova univerzita, Ekonomicko-správní fakulta, Brno

Magisterský studijní program Marketing a propagace, diplomová práce

na téma: Průzkumy spokojenosti zákazníků v sektoru telekomunikací

1996–2000: Gymnázium Plzeň

Zakončeno maturitní zkouškou z angličtiny, matematiky, češtiny a základů společenských věd, absolvovala s vyznamenáním

Jazykové znalosti

Angličtina – C1 (plynně), jazyková zkouška Certificate in Advanced English (2006)

Ruština – B1 (středně pokročilá)

Práce s počítačem

Microsoft Office, základy HTML

Ostatní kurzy a dovednosti

Kurzy Time management, vedení porad

(organizuje Informační centrum pro vzdělávání s. r. o.)

Řidičský průkaz skupiny B

MOTIVAČNÍ DOPIS

Průvodní dopis

K životopisu přikládáte motivační dopis a také průvodní dopis. Průvodní dopis není příloha, ale stačí, když to napíšete přímo do e-mailu. Napíšete faktické údaje, stručně k žádané, volné pracovní pozici. Nabídnete možnost schůzky, napíšete svoje kontaktní údaje (telefon, e-mail, adresa). Máte-li trvalý pobyt, může být vhodné napsat, že nepotřebujete pracovní povolení.

Motivační dopis

V některých inzerátech naleznete požadavek na motivační dopis. Pokud jej zaměstnavatel vyžaduje, je to jednoznačně v inzerátu napsané. Nemusí být vždy. Z motivačního dopisu zaměstnavatel zjišťuje, jaké máte důvody, proč chcete pracovat u něj. Můžete ho zde například přesvědčit, že vaše předchozí pracovní zkušenosti pro něj mohou být velmi užitečné. Nebo doložit, že dobře znáte činnost této organizace (firmy) a stojíte o zaměstnání právě u ní. Také je dobré napsat svoje silné stránky, které můžete v zaměstnání uplatnit.

Co působí špatně (jak dopis nepsat):

když zaměstnavateli napíšete dopis, ze kterého je zřejmé, že o nabízené práci ani firmě nic nevíte, prostě vám to „přišlo zajímavé“ a „potřebujete práci“.

Další užitečné rady, jak napsat motivační dopis:

- Obvyklý rozsah je cca 1 strana.
- Důležité je zdůvodnit váš přínos pro nabízenou pracovní pozici a zdůraznit váš zájem, proč chcete pracovat právě u této firmy (organizace).
- Rozepište podrobněji vaše předchozí pracovní pozice, které jsou v CV stručně (a jsou důležité vzhledem k práci, o kterou se ucházíte).
- Používejte vždy formální, spisovnou češtinu.
- Nepište žádné zbytečné informace navíc.
- Pokud si nejste jisti svojí češtinou, dejte dopis zkontrolovat rodilému mluvčímu.
- Pozor na správné oslovení.
- Nikdy nepoužívejte neformální ty, vždy vykejte.

Podívejte se, jak má správně vypadat motivační dopis.

VZOR: MOTIVAČNÍ DOPIS

Agentura pro vás, s. r. o.
Školní 16
125 78 Rokycany
Plzeň 14. 3. 2011

Vážená paní, vážený pane,

reaguji na Vaši nabídku práce specialistky marketingu pro zahraniční oddělení zveřejněnou dne 10. 3. 2011 na stránkách jobs.cz. **Jak se můžete přesvědčit v přiloženém životopise,** splňuji všechny požadavky na tuto pozici. Vystudovala jsem manažersko-ekonomický obor na Ekonomicko-správní fakultě Masarykovy univerzity a mluvím plynule anglicky a dobře rusky.

S marketingem **mám dlouholeté zkušenosti**, protože v této oblasti pracuji již od roku 2005, kdy jsem během studia nastoupila na asistentskou pozici. Nyní již třetím rokem pracuji jako specialista. Připravovala jsem například podklady pro marketingovou komunikaci ve společnosti Telefon a. s. a podílela jsem se též na mezinárodní kampani firmy EduCation Ltd., která získala řadu cen. Do budoucna bych se ráda věnovala především kampaním se zahraniční účastí, **proto jsem se rozhodla reagovat** na Vaši nabídku.

Pokud Vás můj životopis zaujme, ráda se dostavím na osobní pohovor. Těším se na případnou spolupráci.

S pozdravem,

Ing. Eva Novotná
U lesa 26
121 25 Plzeň
Tel.: +420 123 121, E-mail: eva_novotna@seznam.cz

MŮJ OSOBNÍ PŘÍBĚH. JAKÁ JE MÁ ZKUŠENOST?

Jaký volíte způsob kontaktování zaměstnavatele, když odpovídáte na inzerát? Posíláte dopis poštou nebo telefonujete, píšete e-mail nebo zajdete osobně přímo do firmy? Co vám nejvíce vyhovuje?

.....

.....

.....

Máte napsaný svůj životopis? Už jste v ČR hledali práci a posílali životopis zaměstnavateli, který hledal nové pracovníky?

.....

.....

.....

Máte doma počítač, abyste si mohli napsat životopis? Pokud ne, víte například o neziskové organizaci nebo centru, které pomáhá cizincům ve vašem městě nebo okolí, kam můžete zajít a máte zdarma přístup na počítač a internet?

Zjistěte si a napište:

.....

.....

.....

.....

SHRNUTÍ

- Už jste našli volná pracovní místa, už jste si vybrali, kam se chcete hlásit o zaměstnání. Nyní musíte kontaktovat (oslovit) zaměstnavatele.
- Kontaktovat zaměstnavatele můžete: telefonicky, přes e-mail, poslat dopis poštou nebo zajít k zaměstnavateli osobně.
- Skoro vždycky bude chtít zaměstnavatel vidět váš životopis. Někdy najdete v inzerátu také informaci, abyste poslali motivační dopis.
- Životopis (CV) musí být strukturovaný (= nepíšete celé věty, ale stručná hesla) a obsahuje informace o vašem vzdělání, pracovní praxi a dalších znalostech a dovednostech (= co umíte).
- Napište si životopis podle standardizovaného vzoru.
- Do motivačního dopisu napište více informací, proč vás zajímá konkrétní nabízená pracovní pozice a firma (organizace), kam se hlásíte, jaký bude váš přínos pro firmu atd. Musí být vidět, že opravdu máte o práci zájem a jste připravení.

*Dnešní
procvičování je už od začátku hodně praktické.
Vše, co si tu nacvičíte, můžete použít do svého skutečného životopisu,
který budete posílat zaměstnavateli. Stejně tak je dobré vědět,
jak na inzerované pracovní pozice reagovat a na co je dobré se hned
od začátku zeptat. Přeji hodně úspěchů!*

JAK SPRÁVNĚ NAPSAT MOTIVAČNÍ DOPIS

Pan Novák si vybral pracovní pozici a napsal motivační dopis, který chce poslat zaměstnavateli

Váš úkol: Přečtete si dopis a u označených (podtržených) výrazů vyberte správnou variantu.

Pan Vladimír Houska
GYZ, s. r. o.
Americká 18
301 00 Plzeň

Plzeň 19. 2. 2011

Vážený pane řediteli / nazdar řediteli,

reaguji na Váš / tvůj inzerát z deníku Mladá Fronta Dnes. Mám zájem o místo účetního, které zde nabízíte.

Jak dokládá můj životopis v příloze, splňuji / splňuju všechny požadavky na tuto pozici. Vystudoval jsem / Prolezl jsem s vodřenýma ušima Obchodní akademiiv Plzni a mluvím plynně francouzsky, dost blbě anglicky a dorozumím se rusky a německy. Několik let jsem makal v oboru jako kůň / Mám několikaletou praxi v oboru a velmi dobré počítačové znalosti / umím to s počítačem. V současné době pracuji / pracuju v zahraniční konzultační společnosti jako účetní.

Pokud budete mít zájem, prosím, kontaktujte mě na uvedeném telefonním čísle nebo na mé e mailové adrese. Rád se dostavím na osobní pohovor / určitě přijdu, jestli chcete, a můžem zajít na pivko.

Díky Vládo a měj se / Děkuji za posouzení žádosti a těším se na naši případnou spolupráci.

S pozdravem / čus

Karel Novák
Nádražní 25
301 00 Plzeň
tel: 777 25 84 67
e-mail: karel.novak@centrum.cz

VYSVĚTLENÍ

Pan Vladimír Houska
GYZ, s. r. o.
Americká 18
301 00 Plzeň

Plzeň 19. 2. 2011

Vážený pane řediteli / nazdar řediteli,

reaguji na Váš / tvůj_inzerát z deníku Mladá Fronta Dnes. Mám zájem o místo účetního, které zde nabízíte.

Jak dokládá můj životopis v příloze, splňuji / splňuju všechny požadavky na tuto pozici. Vystudoval jsem / Prolezl jsem s vodřenýma ušima Obchodní akademiiv Plzni a mluvím plynně francouzsky, dost blbě anglicky / a dorozumím se rusky a německy. Několik let jsem makal v oboru jako kůň / Mám několikaletou praxi v oboru a velmi dobré počítačové znalosti / umím to s počítačem. V současné době pracuji / pracuju v zahraniční konzultační společnosti jako účetní.

Pokud budete mít zájem, prosím, kontaktujte mě na uvedeném telefonním čísle nebo na mé e mailové adrese. Rád se dostavím na osobní pohovor / určitě přijdu, jestli chcete, a můžem zajít na pivko.

Díky Vládo a měj se / Děkuji za posouzení žádosti a těším se na naši případnou spolupráci.

S pozdravem / čus

Karel Novák
Nádražní 25
301 00 Plzeň
tel: 777 25 84 67
e-mail: karel.novak@centrum.cz

Vysvětlení chyb:

Nazdar řediteli = oslovení nazdar můžete použít jen v kontaktu s kamarády nebo příbuznými. Nikdy tak nesmíte oslovit budoucího zaměstnavatele. Jedná se o neformální, nespisovnou češtinu.

tvůj inzerát – v oficiálním dopise nesmíte nikdy tykat. To znamená, že nesmíte používat osobní zájmeno ty, ale vždy vy. To samé platí i pro přivlastňovací zájmena tvůj a váš.

splňuji = splňuji - můžete použít obě dvě formy tohoto slovesa.

Do formálního dopisu je ale lepší použít „i“ formu.

„prolezl jsem s vodřenýma ušima“ – toto spojení, nesmíte nikdy do formálního dopisu použít. Znamená to, že škola, kterou jste studovali, pro vás byla moc těžká, a že jste ji málem nedokončili. „Prolezl jsem s vodřenýma ušima“, můžete říct svému kamarádovi. Je to nespisovná čeština.

„dost blbě anglicky“ – znamená to, že dané jazyky ovládáte (= umíte) špatně (= pasivně). Je to neformální čeština, kterou můžete použít jen v kontaktu s kamarády a rodinou.

„makal jsem v oboru jako kůň“ – to znamená, že jste těžce pracovali. Nikdy tuto větu, ale nesmíte použít do formálního dopisu.

„umím to s počítačem“ – opět (= zase) nevhodné slovní spojení do formálního dopisu.

pracuju = pracuji – můžete použít obě formy. Do formálního dopisu je ale lepší „i“ forma.

„určitě přijdu, jestli chcete, a můžem zajít na pivko“ – Tuto větu, nesmíte nikdy do motivačního dopisu použít. Takový návrh můžete dát pouze svému kamarádovi při neformálním kontaktu.

„díky Vládo a měj se“ – toto můžete použít při komunikaci s rodinou nebo kamarády. Do formálního dopisu nesmíte používat oslovení ty! Nikdy svého budoucího zaměstnavatele/ku neoslovujte křestním jménem.

Čus = pozdrav „čus“ patří do neformální češtiny. Je převzatý z německého jazyka a můžu tak oslovit kamaráda nebo člena rodiny.

Cvičení

A přichází na řadu další procvičování. Ověřte si, jak jste zvládli obsah této kapitoly

1. JAK KONTAKTOVAT ZAMĚSTNAVATELE. UKÁZKA TELEFONICKÉHO ROZHOVORU.

Váš úkol: Prostudujte si, jak má správně vypadat telefonický rozhovor mezi zájemcem o volné pracovní místo a zaměstnavatelem. Zapamatujte si důležité fráze.

Recepční kadeřnického salonu „Berta“:

Kadeřnický salon „Berta“, dobrý den.

Aha, vy myslíte to volné místo vlasové stylistky?

Kadeřnice. Voláte na volné místo kadeřnice, že?

Jste vyučená kadeřnice?

Máte nějakou praxi?

Umíte anglicky?

Výborně.
Můžete zítra přijít osobně?

Zítra v půl deváté ráno.

Mariana Nowak - zájemkyně o volné místo kadeřnice:

Dobrý den tady Mariana Nowak.
Volám na váš inzerát.

Promiňte, mohla byste mluvit pomalu? Jsem cizinka. Co jste myslela tím slovem „vlasová stylistka“?

Ano. Děkuji za pochopení.

Ano, jsem.

Ano, pracovala jsem 15 let jako dámská kadeřnice u nás v Polsku.

Domluví se, ale lépe umím německy.

Samozřejmě, ráda
V kolik hodin mám přijít?

Výborně, zítra v osm třicet. Budu tam
Děkuji a na shledanou.

② SLOVÍČKA

Váš úkol: Přečtěte si definice (= vysvětlení). Ke každé definici napište pojem (slovíčko). Vyberte z těchto možností:

znalost práce na PC - životopis - motivační dopis - zápočtový list - stáž - kurz/školení - znalost jazyků - zájmy - praxe

- a. jak dlouho pracuji v oboru *PRAXE*
- b. kolika jazyky mluvím
- c. dokument, kde píšu o sobě, o své praxi, znalostech a vzdělání
- d. učil/a jsem se pracovat s novým programem v počítači – byl/bylo to
- e. dopis, kterým reaguji na inzerát, posílám zaměstnavateli spolu se životopisem
- f. moje hobby/koníčky, to co dělám ve volném čase, to co mě zajímá a baví
- g. dokument, kde je napsáno kde a v jaké pozici jsem pracoval/pracovala. Dostanu od zaměstnavatele, když ze zaměstnání odcházím
- h. když jsem byl/a například na půl roku pracovně v zahraničí (poslal mě tam můj zaměstnavatel naučit se novinkám v mém oboru)
- i. když umím pracovat s počítačem, mám

③ VÁŠ ŽIVOTOPIS

Váš úkol: Zkuste si vyplnit svůj životopis.

ŽIVOTOPIS

Jméno a příjmení, titul:

Adresa:

Telefon:

E-mail:

Pracovní zkušenosti:
(od – do) název firmy,
pracovní pozice,
náplň práce:

Dosažené vzdělání:
(od – do) název školy,
obor, typ ukončení

Další vzdělání:

Jazykové znalosti:

Počítačové znalost:

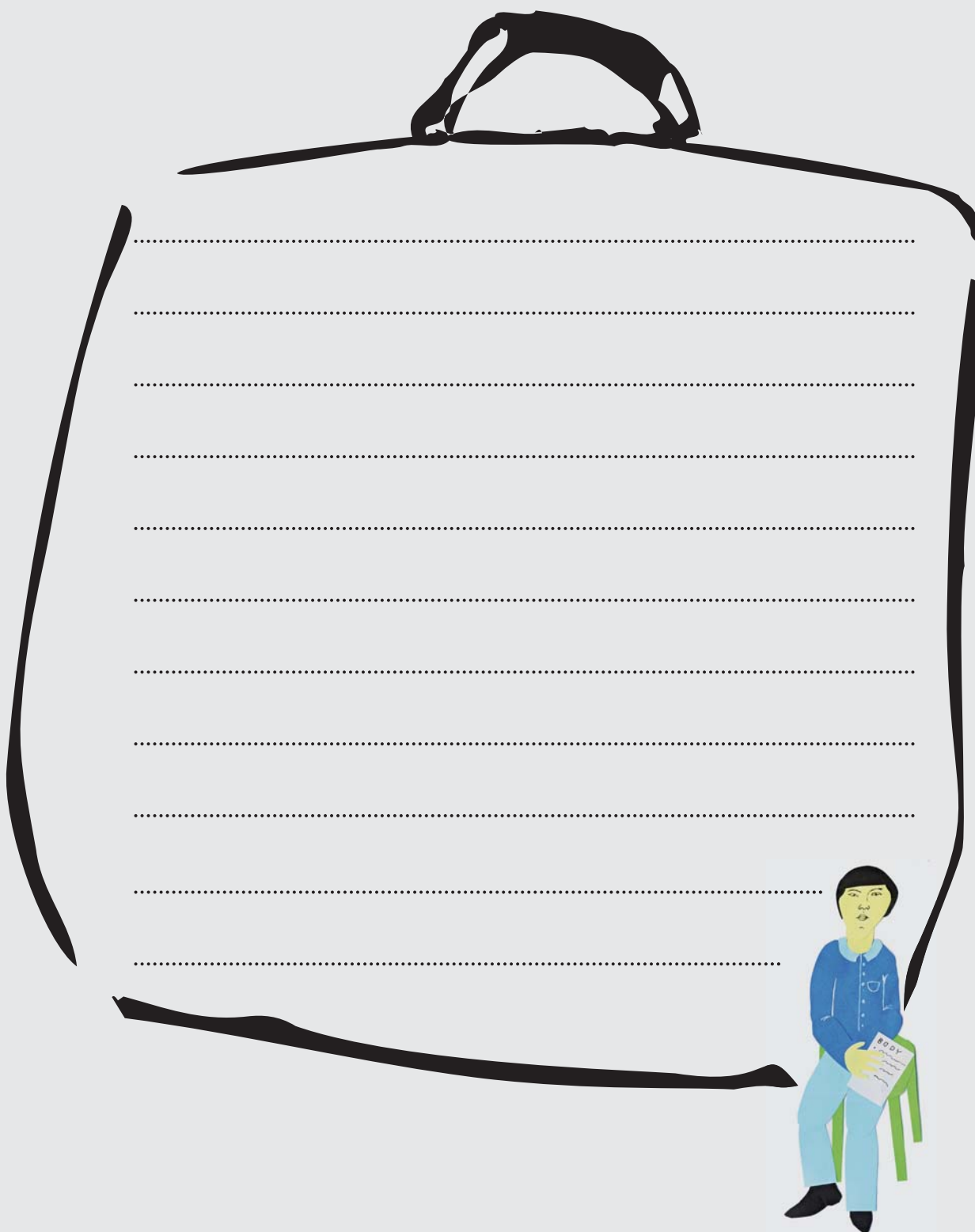
Řidičský průkaz:

Vlastnosti a zájmy:

**4. CO VŠECHNO UMÍM? JAKÝ/JAKÁ JSEM?
CO MOHU NABÍDNOUT ZAMĚSTNAVATELŮM?**

Váš úkol: Zamyslete se a napište do „kufříku“, co můžete zaměstnavateli nabídnout? Co umíte? V čem jste dobrá/dobrý? A co vás těší dělat? Můžete to napsat do motivačního dopisu a také zdůraznit při pohovoru (vaše silné stránky).

Například: pečlivost a spolehlivost – umím cizí jazyky (ruský a německý) – chovám se příjemně k zákazníkům – ...

Jak správně mluvit česky?

Zlepšujte se v češtině!

Gramatika

v této kapitole je provázána s tématem životopisu, kde potřebujete uvádět mnoho kalendářních terminů. V této kapitole se podíváme na řadové číslovky, které odpovídají na otázku: „kolikátého?“ nebo „kdy?“

DEN	MĚSÍC	ROK
1. prvního	1. ledna	1942 tisíc devět set čtyřicet dva (= devatenáct set čtyřicet dva)
2. druhého	2. února	
3. třetího	3. března	1978 tisíc devět set sedmdesát osm (=devatenáct set sedmdesát osm)
4. čtvrtého	4. dubna	
5. pátého	5. května	1447 tisíc čtyři sta čtyřicet sedm (=čtrnáct set čtyřicet sedm)
6. šestého	6. června	
7. sedmého	7. července	2000 dva tisíce
8. osmého	8. srpna	2001 dva tisíce jedna
9. devátého	9. září	2010 dva tisíce deset
10. desátého	10. října	
11. jedenáctého	11. listopadu	
12. dvanáctého	12. prosince	
13. třináctého		
14. čtrnáctého		
15. patnáctého		kdy ?
17. sedmnáctého		v lednu
18. osmnáctého		v únoru
19. devatenáctého		v březnu
20. dvacátého		v dubnu
21. dvacátého prvního		v květnu
22. dvacátého druhého		v červnu
23. dvacátého třetího		v červenci
24. dvacátého čtvrtého		v srpnu
25. dvacátého pátého		v září
26. dvacátého šestého		v říjnu
27. dvacátého sedmého		v listopadu
28. dvacátého osmého		v prosinci
29. dvacátého devátého		
30. třicátého		
31. třicátého prvního		

GRAMATICKÁ CVIČENÍ

1. Váš úkol: Přepište tato data do písemné podoby.

Například: 28. 10. 1918 = dvacátého osmého října tisíc devět set osmnáct

- a. 18. 02. 1978
- b. 04. 06. 1864
- c. 31. 07. 2001
- d. 02. 11. 2007
- e. 26. 04. 2010
- f. 01. 01. 2001

2. Váš úkol: Odpovězte na tyto otázky.

Například: Kdy slavíš/te narozeniny? Dvacátého pátého dubna.

- a. Kdy jste se narodil/la?
- b. Kdy se v ČR slaví Vánoce?
- c. Kdy se slaví v ČR Nový rok?
- d. Kolikátého se slaví silvestr?
- e. Kolikátého se narodila vaše maminka?
- f. Kdy jste přijel/la do ČR?
- g. V jakém měsíci jste se narodil/la?
- h. V jakém měsíci se narodil váš tatínek?
- i. V jakém měsíci slaví Češi založení ČSR?

Poznámka: ČSR = Československá republika

ŘEŠENÍ CVIČENÍ

Řešení slovíček ze str. 104 praxe, školení, inzerát, motivační dopis, znalost jazyka, přijímací pohovor, zájmy, výběrové řízení, reference, zápočtový list, stáž

2. a. praxe
- b. znalost jazyků
- c. životopis
- d. kurz / školení
- e. motivační dopis
- f. zájmy
- g. zápočtový list
- h. stáž
- i. znalost práce na PC

Gramatická cvičení

1. a. osmnáctého února tisíc devět set sedmdesát osm
b. čtvrtého června tisíc osm set šedesát čtyři
c. třicátého prvního července dva tisíce jedna
d. druhého listopadu dva tisíce sedm
e. dvacátého šestého dubna dva tisíce deset
f. prvního ledna dva tisíce jedna

MOJE POZNÁMKY:

CO NOVÉHO JSEM SE DOZVĚDĚL/A, CO JE PRO MĚ DŮLEŽITÉ?

[illegible]

KDE SE DOZVÍTE VÍCE INFORMACÍ?

Informace a internetové odkazy

www.europass.cz

(standardizovaný formát životopisu)

www.europass.cedefop.europa.eu

(stránky ve všech jazykových verzích EU)

PŘEKLAD ZÁKLADNÍCH INFORMACÍ:

Curriculum Vitae

Once you have find a job offer that suits your needs, you need to respond to it. There are many ways you can **get in touch with the firm you would like to work for**. To name a few: phone, email, mail or in person. In most cases, the employer's HR department will request your curriculum vitae, and some will also ask for a motivation letter (a cover letter). **CV** is a well structured written document that contains all the information about your education, work experience and other skills you might have that are suitable for the job.

Резюме

После того как Вы найдете свободное рабочее место, которое Вас заинтересует, Вы должны связаться с работодателем. **Контактировать будущего работодателя** Вы можете по телефону, написать письмо на e-mail, связаться с ним по почте, либо договориться о личной встрече. Всегда работодатель попросит Вас предоставить резюме, а иногда еще и мотивирующее письмо. Резюме, это письменный документ, в котором указывается подробная информация об образовании, рабочем стаже, знаниях и возможности

Sơ yếu lý lịch

Sau khi bạn đã tìm được công việc mà bạn quan tâm và thích hợp với bạn, bạn có thể liên lạc với chủ lao động.

Liên lạc với chủ lao động tương lai có thể qua điện thoại, qua hòm thư điện tử, gửi thư qua bưu điện hoặc gặp trực tiếp. Hầu như chủ lao động yêu cầu sơ yếu lý lịch của người lao động và trong một vài trường hợp cả động cơ tìm việc. **Sơ yếu lý lịch** (viết tắt là **CV**) là bản khai ngắn gọn, trong đó đề cập đến trình độ của bạn, kinh nghiệm làm việc và các kiến thức cũng như kỹ năng khác của bạn.

Přijímací pohovor do zaměstnání

MOTTO: „MLČETI STŘÍBRO, MLUVITI ZLATO“

České přísloví správně zní: „mluviti stříbro, mlčeti zlato.“ Při pohovoru na nové pracovní místo musíte něčím zaujmout a je dobré, když člověku, který s vámi pohovor vede, řeknete vše podstatné a důležité. Samozřejmě ani extrémní upovídanost není na místě. Neměli byste z pohovoru odcházet s pocitem, že jste o svém zájmu o pracovní pozici řekli málo.

V KAPITOLE SE DOZVÍTE:

Základ je dobře se na pohovor připravit. V této kapitole se dozvíte, jaké otázky můžete u pohovoru čekat a jakým chybám se vyvarovat. Důležitý je i způsob komunikace, který zvolíte. V kapitole se také dozvíte, jaké otázky vám zaměstnavatel nesmí při pohovoru pokládat. Takové otázky se považují ze zákona za diskriminační.

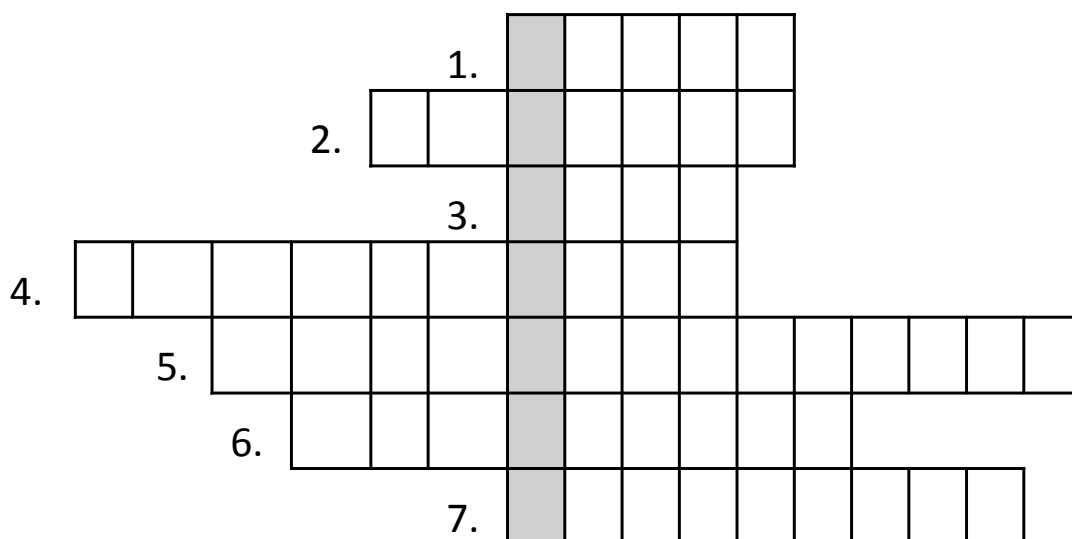
CO JE DŮLEŽITÉ

SLOVÍČKA

Slovíčka k této kapitole jsou uvedeny v 7. kapitole. Zopakujte si je. Zapamatovali jste si je správně?

Váš úkol: Vyplněte křížovku. Jaká je tajenka?

1. Jsou to zkušenosti v oboru, ve kterém pracujete.
2. Navštěvuji kurz, vzdělávám se, zvyšuji si své znalosti nebo dovednosti. Například můžu absolvovat kurz práce s počítačem nebo jazykový kurz. Absolvuji
3. Jsou to vaše koníčky, zájmy. Co vás baví ve volném čase. Můžete napsat do životopisu.
4. Roky, které již člověk odpracoval, ale také konkrétní dovednosti, které se přitom naučil. Máte pracovní
5. Dopis, který společně s životopisem posíláte zaměstnavateli, když máte zájem o volnou pozici. Píšete zde, proč vás pozice zajímá a jak byste mohl/a být zaměstnavateli užitečný/á.
6. Je to dokument, který napíšu o sobě. Jsou tam strukturované informace o mých předchozích zaměstnáních, o mém vzdělání a dalších zkušenostech důležitých při hledání nové práce.
7. Zhodnocení vašich pracovních schopností poskytnuté důvěryhodnou osobou (např. váš předchozí zaměstnavatel, lektor kurzu). Bývalý zaměstnavatel vás buď může doporučit do nové práce, nebo ne.

Už víte, co je to diskriminace. Diskriminační chování se může odehrávat i u přijímacího pohovoru nebo už v inzerátech na volné pracovní místo. Jak vypadá inzerát, který někoho diskriminuje z důvodu pohlaví nebo věku?

„Přijmeme skladníka“ Proč ne skladníci?

„Přijmeme prodavačku“ Proč ne prodavače?

„Přijmeme ženu do 35 let“ Proč ne starší?

Jaká je rada? Jestliže splňujete kvalifikační a další požadavky v souladu se zákonem, můžete se o danou pozici ucházet.

Někdy se mi stávalo, že jsem budila nepříjemné reakce už jen tím, že mám odlišný přízvuk. Ovšem nedá se to dokázat. Stejně je to s otázkami, které, jak už jste se dozvěděli, zaměstnavatel u přijímacího pohovoru nesmí pokládat.

Jednou se mi stalo, že mi při přijímacím pohovoru položili otázku, jestli mám děti a kdo je bude hlídat, když budou nemocné. V té době jsem už věděla, že taková otázka není správná. Nechtěla jsem ale navozovat nepříjemnou atmosféru pohovoru tím, že někoho budu opravovat. Řekla jsem tedy jen, že o mé děti je dobře postaráno a jejich nemoc neohroží mé pracovní nasazení. Neřekla jsem tím nic než pravdu. Byla jsem rozhodnutá pracovat svědomitě, a že budu muset někdy zůstat doma s dětmi, když budou nemocné? Je to přeci stejné, jako bych byla nemocná sama.

RADY A TIPY

JAK SE PŘIPRAVIT A ÚSPĚŠNĚ ZVLÁDNOUT POHOVOR

V předchozích kapitolách jsme se naučili, kde všude se můžete dozvědět o volném pracovním místě, jak kontaktovat zaměstnavatele a napsat životopis a motivační dopis. Zaměstnavatel vás pozve na přijímací pohovor. Je důležité se na pohovor dopředu připravit.

Zjistěte si co nejvíce informací o firmě (zaměstnavateli), u které žádáte o práci.

Rozmyslete si odpověď na otázky: *Proč chcete pracovat právě u nás? Proč na této pozici? Jakou máte představu o této pozici? Co víte o naší firmě? Kolik peněz byste si představoval/a?*

Například pokud má firma své vlastní internetové stránky, je dobré si je prostudovat.

Promyslete si ještě jednou nabízenou pracovní pozici.

Co se vám líbí? Z čeho máte strach? Splňujete všechny požadavky? Pokud ne – jste schopni se zaučit, zvládnout novou situaci? Vyhovuje vám práce s ohledem na fyzickou náročnost nebo na dojíždění? ...

Přečtěte si znova svůj životopis.

Promyslete si, co budete říkat o svojí praxi a vzdělání – zejména v souvislosti s místem, na které se hlásíte. Můžete ještě něco k životopisu doplnit, co by zvýšilo vaše šance získat práci, na kterou se hlásíte?

Připravte si otázky, na které se chcete při pohovoru zeptat.

Jaká je pracovní doba? Bude sjednaná zkušební doba? Jakou zaměstnavatel nabízí mzdu? Bude to práce na pracovní smlouvu? Na dobu určitou nebo neurčitou?...

Ověřte si (= zkontrolujte si), že máte správnou adresu, kam se máte na pohovor dostavit, a telefonní číslo na kontaktní osobu (to je důležité v případě neočekávaných komplikací). Budete-li schůzku muset zrušit, vždy informujte předem a pokuste se o změnu termínu. Chodte s mírným předstihem (o 10–15 minut dříve).

Na pohovor se oblečte adekvátně dané pracovní pozici (vždy slušně a spíše decentně, jednoduché doplňky, s výraznými barvami opatrně).

Výběrová řízení se obvykle odehrávají v příjemné a profesionální atmosféře, ale mohou být i záměrně provokativní, negativní, překvapivá, aby zaměstnavatel viděl, jak umíte reagovat v neobvyklé a stresující situaci.

Nezapomeňte! Ve výběrovém řízení musíte zaujmout.

Smutný, nepříjemně naladěný člověk, který pomlouvá bývalé zaměstnavatele a personalistu nepustí ke slovu, nebude přátelsky přivítán. Představte si sami, s kým se vám dobře pracuje, koho chcete mít za kolegu nebo kolegyni, a tím se při pohovoru řiďte! Pamatujte si, že firma má nejspíš desítky uchazečů. Musíte zaujmout, tak abyste pro ni „vystoupili z davu“.

Při pohovoru se snažte mluvit **formální češtinou**. Rozhodně nepoužívejte tykání, **vždy vykejte!**

CO ŘÍKÁ ZÁKON**DISKRIMINACE PŘI PŘIJÍMÁNÍ DO ZAMĚSTNÁNÍ**

Na dotazy ohledně rodinného zázemí, etnického původu nebo zdravotního stavu nemusíte odpovídat. Výjimkou je situace, kdy nějaké důvody výrazně ovlivňují možnosti vykonávat danou práci (např. jste osobou se změněnou pracovní schopností – to znamená, že máte od lékaře potvrzení o vaší dlouhodobé nemoci a nemůžete dělat těžké práce).

Zaměstnavatel nesmí podle zákona vyžadovat informace o národnosti, rasovém nebo etnickém původu, náboženství či sexuální orientaci. Nemá se vás ptát na váš rodinný stav (jestli jste vdaná/ženatý) nebo jestli máte nebo plánujete mít děti.

Může se vám stát, že vás zaměstnavatel odmítne už při telefonickém kontaktu (uslyší váš cizí přízvuk) kvůli tomu, že jste cizinci.

Zajděte do **neziskové organizace**, která pomáhá cizincům, a poraďte se. Mohou vám také pomoci zprostředkovat kontakt se zaměstnavatelem.

Můžete se také obrátit na úřad práce, který kontroluje zaměstnavatele, zda nediskriminují uchazeče o práci, například kvůli tomu, že jsou cizinci nebo jsou ve vyšším věku nebo mají malé děti.

SHRNUTÍ

- Odpověděli jste na inzerát, kontaktovali zaměstnavatele a poslali mu svůj životopis a motivační dopis.
- Zaměstnavatel vás pozve na **přijímací pohovor**.
- Je to osobní pohovor se zástupcem firmy, například s personalistou nebo vedoucím nebo přímo se zaměstnavatelem.
- Je důležité se na tento pohovor **dobře připravit**.
- Zjistěte si co nejvíce informací o firmě, kam se hlásíte.
- Připravte si otázky, na které se chcete při pohovoru zeptat.
- Připravte se na otázky, na které se vás mohou na pohovoru zeptat (například proč jste si vybrali tuto práci, co nabízíte, jaké máte zkušenosti).
- Při pohovoru se vás nesmí ptát na otázky týkající se vaší národnosti, věku nebo pokládat osobní otázky na rodinu a děti.

MŮJ OSOBNÍ PŘÍBĚH. JAKÁ JE MÁ ZKUŠENOST?

Máte zkušenost s přijímacím pohovorem v České republice?

.....

.....

.....

Jak jste se připravovali na pohovor?

.....

.....

.....

Co byste příště při pohovoru udělali lépe? Byli jste se svým výkonem spokojení?

.....

.....

.....

Máte zkušenost s diskriminací při pohovoru?

.....

.....

.....

Procvičujte si, jak se účinně bránit diskriminaci při přijímacím pohovoru. Někdy se vám to může hodit. Už víte, co se při pohovoru neříká a co není vhodné udělat? Ověřte si, jak dobře jste připraveni na výběrové řízení.

Váš úkol: Jak se připravit na pohovor a jak se správně chovat u pohovoru. Vyberte u každé věty ano nebo ne.

ANO – co je správně (co je dobře udělat)

NE – co není vhodné (není správně, nesmíte udělat)

Zaměstnavatel mě pozval na přijímací pohovor. Domluvili jsme se na 18. 8. 2011 v 9.30.

a. Ráno jsem vstal, oblékl si kraťasy a sandály, protože venku bylo horko. Běžel jsem na autobus, trochu jsem zaspal.	ANO / NE
b. Do firmy jsem přišel v deset hodin.	ANO / NE
c. Pozdravil jsem: „Dobrý den“, a představil se (jak se jmenuji a proč jsem přišel).	ANO / NE
d. Hned na začátku jsem se zeptal, kolik mi dají peněz.	ANO / NE
e. Při pohovoru jsem řekl, že už jsem podobnou práci dělal, a řekl, co umím.	ANO / NE
f. Dostal jsem hlad, a tak jsem vytáhl svačinu.	ANO / NE
g. Požádal jsem o sklenici vody.	ANO / NE
i. Na všechny otázky jsem odpovídal jenom „ano“ nebo „ne“.	ANO / NE
j. Na konci pohovoru jsem poděkoval a řekl: „budu čekat na vaši odpověď a na shledanou“.	ANO / NE

VYSVĚTLENÍ

a. ne, b. ne, c. ano, d. ne, e. ano, f. ne, g. ano, i. ne, j. ano

Není dobré spěchat. Je dobré mít dost času, abyste se v klidu mohli na pohovor připravit. Kraťasy a sandály jsou neformální oblek (není to do práce, ale je to například na výlet do přírody). Musíte mít formální oblek (košile, kalhoty, sukně, apod.). Nesmíte přijít pozdě. Když víte, že to přesně nestihnete, zavolejte dopředu a omluvte se. Je dobré chodit asi 10 minut dopředu. Při pohovoru se můžete zeptat, jakou vám nabídnou mzdu, ale ne hned na začátku. Zajímá vás práce, co budete dělat, nejenom kolik peněz za to dostanete. Je dobré mluvit o tom, co už umíte a jak to uplatníte v nové práci. Na otázky odpovídejte celými větami, ne moc dlouho, ale ani ne moc stručně. Jíst při pohovoru není vůbec vhodné. Požádat o vodu můžete. Na konci je důležité poděkovat a rozloučit se. Při pozdravu se podává ruka. Když přijdete a když odcházíte. V tomto případě vám ruku podává jako první zaměstnavatel.

Cvičení

A přichází na řadu další procvičování. Ověřte si, jak jste zvládli obsah této kapitoly.

1. PŘIJÍMACÍ POHOVOR. ÚSTNÍ POHOVOR S BUDOUCÍM ZAMĚSTNAVATELEM.

Váš úkol: Přečtěte si rozhovor zájemkyně o práci při přijímacím pohovoru se zaměstnavatelem. Odpovědi Mariany Nowak jsou ve špatném pořadí (= jsou proházené). Dejte je do správného pořadí. Odpovědi označte číslem od 1 do 11, podle částí rozhovoru Martina Beneše.

Martin Beneš, vedoucí vlasového studia „Berta“

Mariana Nowak – zájemkyně o volné místo kadeřnice

1. Dobrý den, já jsem Martin Beneš vedoucí tohoto vlasového studia.

2. Děkuji

2. Posadte se

Ano.

3. Vy tedy máte zájem o místo vlasové stylistky v našem salonu „Berta“, že?

1. Těší mě, Mariana Nowak.

4. Jste vyučená kadeřnice?

Děkuji, na shledanou.

5. Máte praxi v oboru?

Angličtinu ovládám pasivně, ale domluví se. Německy mluvím plynule.

6. Výborně! A co nějaká školení nebo kurzy. Úprava vlasů se stále mění, je dobré vědět, co je právě moderní.

Minulý rok jsem absolvovala měsíční stáž v Paříži a jeden kurz na novinky v barvení vlasů je dobré vědět, co je právě moderní

7. Skvěle! A co nějaké soutěže?

Když jsem si v novinách přečetla váš inzerát, hned mě zaujaly pracovní podmínky, které nabízíte. Také se mi líbí moderní vybavení tohoto salónu.

8. Dobře. Mluvíte anglicky nebo německy?

Samozřejmě. Patnáct let jsem pracovala pro jedno prestižní vlasové studio v Polsku.

9. Proč jste si vybrala právě naše studio?

Ano, účastnila jsem se několika soutěží. Jednu z nich jsem vyhrála. Můžu vám donést certifikát.

10. Byla byste ochotna pracovat i o víkend?

Ano, pokud by to nebyl každý víkend.

11. Výborně! Děkuji, do konce týdne se Vám ozveme.

Ano, studovala jsem v Polsku.

2. ČASTO KLADENÉ OTÁZKY U POHOVORU

Váš úkol: Přečtete si otázky. Vyberte ze seznamu otázky, které do pracovního pohovoru nepatří. Proč?

Na ostatní otázky se můžete připravovat s předstihem doma, zaměstnavatelé je mohou klást.

1. Jaké byly Vaše běžné povinnosti v předchozí práci?
2. Budete se vdávat/ženit?
3. V jaké pozici v zaměstnání jste byl/a nejlépeší a proč?
4. Můžete uvést příklad práce, kterou byste přenechal jiným, a práce, kterou byste raději dělal/a sám/a?
5. Byl byste připraven/a pracovat přesčas a o víkendech, pokud by to práce vyžadovala?
6. Pracujete raději v týmu či samostatně?
7. Jaké jsou Vaše silné a slabé stránky?
8. Jak často jsou nemocné Vaše děti?
9. Čím byste mohl/a přispět naší firmě?
10. Kde byste chtěl/a být ve své pracovní kariéře ode dneška za pět let?
11. Jak byste popsal/a svůj pracovní styl?
12. Kde je Váš partner/manžel/manželka zaměstnán?
13. Povězte mi, kdy jste musel/a řešit konflikt v zaměstnání. O jaký konflikt šlo, jak jste situaci řešil/a?
14. Proč bychom Vás měli přijmout?
15. Máte v plánu založit rodinu? Kdy?
16. Co jste měl nejméně rád na svém posledním zaměstnání?
17. Myslíte, že budete schopný/a zvládnout tuto práci, když nejste Češka/Čech?
18. Co si myslíte o svém předchozím šéfovi?
19. Co Vám nejvíce vyhovovalo v minulé práci?

3. PRACOVNÍ POHOVOR

Pan Karel Novák byl pozván na pohovor, ale řekl spoustu věcí špatně

Váš úkol: Přečtete si následující text a škrtněte, co do pohovoru nepatří.

~~Čau~~, já jsem Karel Novák.

V sobotu mi bude třicet pět, to bude zase oslava ☺. Nakoupím hodně piva a rumu. Bydlím v Plzni kousek od centra, v Nádražní ulici 8. Vystudoval jsem Obchodní akademii v Plzni. Vystudovat tuhle školu bylo opravdu těžké, protože mi nejde matematika a tu v účetnictví a ekonomii potřebujete. V roce 1994 jsem však úspěšně složil maturitní zkoušku. Po škole jsem nastoupil do České spořitelny jako účetní. Byl jsem tam fakt úspěšnej. Bohužel jsem tam dostával nízký plat.

V roce 2003 jsem odešel do anglické firmy „Hallo“, kde jsem absolvoval super školení v internetové reklamě a marketingu. V roce 2006 jsem měl půlroční stáž v ústředí firmy v Anglii. Bylo to tam fajn, anglický bary se mi moc líbily, ale počasí bylo nic moc ☹. Anglicky a italsky se domluví velmi dobře. Pasivně ovládám ruštinu, i když ne nějak extra. Německy rozumím blbě, spíš vůbec.

Ovládám různé počítačové programy, Word, Excel a PowerPoint.

Také rád sportuju, hraju fotbal. Mám rád grilovaný kuře s majonézou a hranolkama. Kontaktovat mě můžete na telefonním čísle 726 15 63 21. Jsem ženatý, mám holku a kluka a psa Rexíka.

Rád jsem vás poznal, těšilo mě, ahoj

Jak správně mluvit česky?

Zlepšujte se v češtině!

A už je tu zase ta čeština. Tentokrát se podíváme na to, jak rozumíte čtenému textu. Nemusíte znát všechna slova z textu, důležité jen, abyste si uměli najít potřebné informace.

GRAMATICKÁ CVIČENÍ

1. Váš úkol: Rychle si pročtete text a zkuste odpovědět na otázky pod textem.

Jmenuju se Mariana Nowak. Jsem z Polska. V České republice žiju už tři roky. Momentálně pracuji jako prodavačka v jednom butiku s dívčím a dámským oblečením. Je to dobrá práce, ale přesto bych se hrozně ráda vrátila ke svému povolání. Jsem vyučená kadeřnice. V Polsku jsem patnáct let pracovala v prestižním vlasovém studiu jako vlasová stylistka. Miluju tuhle práci. Doufám, že se mi podaří najít si nějaké dobré místo v kadeřnictví i tady v Čechách.

Zrovna dnes jsem byla na jednom pohovoru v salónu „Berta“. Našla jsem si inzerát v novinách a zavolala jsem tam. Pozvali mě, abych přišla osobně. Pan vedoucí byl moc milý a vypadal, že je z mých zkušeností nadšený. Tak uvidíme, třeba budu mít štěstí.

Můj manžel je Čech. To je taky důvod, proč jsem tady. Máme spolu dvě děti, holčičky. Starší Ewa se narodila ještě v Polsku. Je jí osm a chodí do druhé třídy. Je to moc šikovná školačka. Mladší Marta se narodila v Čechách. Jsou jí tři roky a chodí do mateřské školy. Má to tam moc ráda.

Když mám chvíli volna, hrozně ráda chodím na procházky do města. Taky ráda čtu, ale české knížky jsou pro mě pořád trochu těžké. Další můj koníček je jídlo ☺. Jsem prostě gurmánka. Moje opravdu oblíbené jídlo je kozí sýr s brusinkovou omáčkou a toasty. Když se k tomu ještě přidá šampaňský, je to úplná báseň!!!! Nejradši mám stravu, kterou mi uvaří můj manžel Libor. Umí připravovat různé speciality světové kuchyně.

To, co opravdu nemám ráda, je žehlení. Naštěstí mi s tím pomáhá moje tchyně Martina. Jinak mi nevadí žádné domácí práce.

- Jaké je Marianino povolání?
- Co teď dělá?
- Má děti?
- Proč je v ČR?
- Kam chodí její mladší dcera?
- Jaká školačka je její starší dcera?
- Jak se jmenuje její manžel?
- Jaké je její oblíbené jídlo?
- Kdo jí pomáhá s žehlením?

ŘEŠENÍ CVIČENÍ

Slovíčka

1.	Martin Beneš, vedoucí vlasového studia „Berta“	Mariana Nowak-zájemkyně o volné místo kadeřnice
	<i>Dobrý den, já jsem Martin Beneš, vedoucí tohoto vlasového studia.</i>	<i>Těší mě, Mariana Nowak.</i>
	<i>Posadte se</i>	<i>Děkuji</i>
	<i>Vy tedy máte zájem o místo vlasové stylistky v našem salonu „Berta“, že?</i>	<i>Ano.</i>
	<i>Jste vyučená kadeřnice?</i>	<i>Ano, studovala jsem v Polsku.</i>
	<i>Máte praxi v oboru?</i>	<i>Samozřejmě. Patnáct let jsem pracovala pro jedno prestižní vlasové studio v Polsku.</i>
	<i>Výborně! A co nějaká školení nebo kurzy. Úprava vlasů se stále mění, je dobré vědět, co je právě moderní.</i>	<i>Minulý rok jsem absolvovala měsíční stáž v Paříži a jeden kurz na novinky v barvení vlasů v Polsku.</i>
	<i>Skvěle! A co nějaké soutěže?</i>	<i>Ano, účastnila jsem se několika soutěží. Jednu z nich jsem vyhrála. Můžu vám donést certifikát.</i>
	<i>Dobře. Mluvíte anglicky nebo německy?</i>	<i>Angličtinu ovládám pasivně, ale domluví se. Německy mluvím plynule.</i>
	<i>Proč jste si vybrala právě naše studio?</i>	<i>Když jsem si v novinách přečetla váš inzerát hned mě zaujaly pracovní podmínky, které nabízíte. Také se mi líbí moderní vybavení tohoto salónu.</i>
	<i>Byla byste ochotna pracovat o víkend?</i>	<i>Ano, pokud by to nebyl každý víkend.</i>
	<i>Výborně! Děkuji, do konce týdne se Vám ozvěme.</i>	<i>Děkuji, na shledanou.</i>

2. Do pohovoru nepatří otázky číslo 2, 8, 12, 15, 17

- ③ Jsem Karel Novák. Bydlím v Plzni. Vystudoval jsem Obchodní akademii v Plzni. V roce 1994 jsem úspěšně složil maturitní zkoušku. Po škole jsem nastoupil do České spořitelny jako účetní. V roce 2003 jsem odešel do anglické firmy „Hallo“, kde jsem absolvoval školení v internetové reklamě a marketingu. V roce 2006 jsem měl půlroční stáž v ústředí firmy v Anglii. Anglicky a italsky se domluvím velmi dobře. Pasivně ovládám ruštinu. Ovládám různé počítačové programy, Word, Excel a PowerPoint. Také rád sportuju. Kontaktovat mě můžete na telefonním čísle 726 15 63 21. Rád jsem vás poznal, těšilo mě!

Gramatická cvičení

- ① a. kadeřnice/vlasová stylistka
b. prodavačka v butiku s dívčím a dámským oblečením
c. ano
d. její manžel je Čech
e. do mateřské školy
f. šikovná
g. Libor
h. kozí sýr s brusinkovou omáčkou a toasty
i. tchyně Martina

MOJE POZNÁMKY:

CO NOVÉHO JSEM SE DOZVĚDĚL/A, CO JE PRO MĚ DŮLEŽITÉ?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

KDE SE DOZVÍTE VÍCE INFORMACÍ?

Téma diskriminace:

Úřady a organizace

Úřad práce

Neziskové organizace (právní poradenství, podle možností i právní zastupování)

Občanské poradny (bezplatné poradenství)

Důležité zákony

Zákoník práce (Zákon č. 262/2006 Sb.)

Zákon o zaměstnanosti (Zákon č. 435/2004 Sb.)

Zákon o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací a o změně některých zákonů (antidiskriminační zákon, Zákon č. 198/2009 Sb.)

Informace a internetové odkazy

www.ochrance.cz

(Veřejný ochránce práv (ombudsman) - nezávislý státní orgán, zabývá se ochranou osob před jednáním úřadů, které je v rozporu se zákonem, pomáhá obětem diskriminace.)

Téma přijímací pohovor:

radly-a-tipy.monster.cz

www.jak-najit-praci.cz/zaujmout-a-oslovit/pracovni-pohovor

PŘEKLAD ZÁKLADNÍCH INFORMACÍ:

Interview for the job

The employer can ask you to come for interview. At a typical interview, the employer will try to find out whether you are suitable for the position offered. It is very important to prepare well for this interview, as it is often the deciding factor. A good idea would be to find background information about the firm you are applying to, as well as to prepare some questions to ask about the job or the firm. Possibly, the employer might ask you why you want to work with them specifically, why you like the position offered, what makes you suitable for it, and what skills you can offer. During the interview, you may **not** be asked questions that concern your nationality, age or such that interfere with the privacy of you, your family and your children.

Собеседование при приеме на работу.

Работодатель может пригласить на собеседование кандидата, желающего получить рабочее место. Это личное собеседование, его целью является понять является ли кандидат на рабочее место для работодателя лучшим. Важно быть хорошо подготовленным к собеседованию. Найдите наибольшее количество информации о фирме, куда пытаетесь устроиться, подготовьте вопросы, которые Вы хотите задать, или которые могут спросить у Вас (например, почему Вы выбрали именно эту рабочую позицию, что Вы предлагаете, какая у Вас практика и опыт работы). При собеседовании Вам не могут задавать вопросы, относящиеся к вашей национальности, возрасту, семье и детям.

Phòng vấn nhận việc

Chủ lao động có thể cho mời người có nhu cầu về vị trí tuyển dụng đến phỏng vấn. Đó là cuộc phỏng vấn trực tiếp với mục đích xác nhận là người có nhu cầu về việc làm có thích hợp với vị trí tuyển dụng mà chủ lao động yêu cầu hay không. Điều quan trọng là phải chuẩn bị tốt cho cuộc phỏng vấn này. Bạn phải tìm hiểu thật nhiều thông tin về công ty nơi bạn sẽ nộp đơn, chuẩn bị những câu hỏi mà bạn cần hỏi hay là họ sẽ hỏi bạn trong khi phỏng vấn (thí dụ, tại sao bạn chọn công việc này, bạn sẽ mang lại lợi ích gì, bạn có kinh nghiệm gì). **Trong khi phỏng vấn không được phép đặt câu hỏi** liên quan đến vấn đề sắc tộc của bạn, tuổi tác hay đặt những câu hỏi liên quan đến đời tư về gia đình hay con cái.

Vzdělávání

MOTTO: „VÍM, ŽE NIC NEVÍM“

Vzdělávání je celoživotní záležitost. Stále se učíme. Nové poznání nám otevírá dveře k dalším zajímavým zkušenostem a třeba i k lepší práci.

V KAPITOLE SE DOZVÍTE:

Desátá kapitola je rozdělena do tří samostatných bloků. Prvním je okruh vzdělávacího systému. Víte, jaké různé typy škol můžete během celého života navštěvovat v České republice? Pro lepší orientaci vám představím vzdělávací systém a všechny školy, které do něj spadají. Druhým tématem lekce je nostrifikace, uznání vašeho vzdělání tak, abyste měli dokumenty platné v České republice. Třetím tématem je skládání zkoušky z češtiny pro získání trvalého pobytu v ČR

CO JE DŮLEŽITÉ

VZDĚLÁVACÍ SYSTÉM ČR

– mateřská škola – základní škola – střední škola – vysoká škola

NOSTRIFIKACE = uznání vzdělání ze zahraničí

ČEŠTINA

JAZYKOVÁ ZKOUŠKA

TRVALÝ POBYT

SLOVÍČKA

Celoživotní vzdělávání

Člověk se neustále po celý život vzdělává. Rozvíjí vědomosti, znalosti a praktické dovednosti. Stále se učí novým věcem. Celoživotní vzdělávání může být neformální (vzděláváme se a zjišťujeme nové informace sami z knížek, internetu, televize, novin atd.) Nebo formální (kurzy, školení, rekvalifikační kurzy, univerzita třetího věku pro seniory atd.)

Druhý stupeň základní školy

Je to šestá až devátá třída na základní škole. Chodí tam žáci od jedenácti do patnácti let.

Diplomová práce

Písemná práce na určité téma, kterou musím napsat, když chci dostudovat (= úspěšně ukončit) vysokou školu (= univerzitu).

Družina

Místo, kam malé dítě může chodit po vyučování (= škole). V družině si děti hrají, píšou si domácí úkoly nebo chodí na výlety. Za družinu se musí platit poplatek (= peníze).

Gymnázium

Druh střední školy, kde se student připravuje na studium na univerzitě. Na konci skládá maturitní zkoušku.

Lektor / lektorka

Je to odborný učitel. Například na kurzu nebo školení.

Mateřská škola (= školka) zkratka = MŠ

Místo (= vzdělávací ústav), kam chodí malé děti před tím, než jdou do školy.

Maturitní vysvědčení

Je to dokument (= certifikát), který student dostane na konci SŠ potom, co udělá maturitní zkoušku.

Nástavbové studium = nástavba

Je to vzdělávací systém, kdy si můžu dodělat maturitní zkoušku a zvýšit si kvalifikaci. Například pokud jsem vystudoval SOU, můžu jít pak na nástavbové maturitní studium.

Nostrifikace

Je to uznání zahraničního vzdělání.

Ověřená kopie

Není to originál. Je to kopie dokumentu, kterou ověří (= úředně potvrdí) notář a dá na ni notářské razítko. Ověřenou kopii získám (= dostanu) i na městském úřadu. Ověřené kopie dokumentů potřebuju skoro na všech úřadech.

Povinná školní docházka

Doba, kdy dítě podle zákona musí chodit do školy. V ČR to je 9 let.

První stupeň základní školy

Je to první až pátá třída základní školy. Chodí tam děti od šesti do jedenácti let.

Spádová škola

Škola, která je v místě, kde bydlím (je v místě mého bydliště).

Stipendium

Když jsem dobrý/á student/ka na vysoké škole, můžu dostat stipendium. Jsou to peníze pro studenty/ky s dobrým prospěchem.

Střední odborné učiliště zkratka = SOU	Vzdělávací ústav, který připravuje studenty do praxe. Studium trvá většinou 3 roky. Na konci musí studenti dělat praktické zkoušky a dostanou výuční list.
Střední škola zkratka = SŠ	Je to vzdělávací ústav. Střední škola není povinná. SŠ je příprava na budoucí zaměstnání nebo na studium na univerzitě. Trvá 4 roky. Na konci musí student absolvovat (= složit = udělat) maturitní zkoušku (= maturitu).
Student / studentka	Je to člověk, který studuje vyšší stupně vzdělávacího procesu. To znamená například střední nebo vysokou školu.
Školní rok	Je to doba, kdy dítě musí chodit do školy (jsou v ní započítány i prázdniny). Školní rok začíná 1. září a končí 31. srpna.
Učitel / učitelka	Je to osoba, která předává svým žákům a studentům odborné informace a znalosti z určitého oboru.
Vysoká škola Zkratka = VŠ	Vysoká škola = univerzita. Je to nejvyšší stupeň vzdělání. Na univerzitě se obvykle studuje 5 let. Některé obory až 6 let (například medicína). Na univerzitu můžu nastoupit jenom, když mám maturitu.
Vysvědčení	Dokument, který dostanou děti na konci školního roku. Jsou tam zapsané známky, které dostaly například z matematiky, českého jazyka nebo angličtiny. Je tam také záznam o chování a počet hodin, kdy nebyly ve škole. V ČR je nejlepší známka 1 a nejhorší je 5.
Vyšší odborná škola Zkratka = VOŠ	Po maturitě si můžu zvýšit kvalifikaci na vyšší odborné škole. Je to pomaturitní studium. Není to vysoká škola (= univerzita). Na VOŠ se většinou studuje 3 roky.
Výuční list	Je to dokument (= certifikát), který student dostane po úspěšném složení zkoušek na sou po 3 letech.
Základní škola zkratka = ZŠ	Je to vzdělávací ústav. V ČR musí ze zákona každé dítě absolvovat povinnou devítiletou školní docházku na této škole. ZŠ se dělí na dva stupně.
Žák / žákyně	Je to student základní školy (= ZŠ). Dítě, které chodí do základní školy.
Žákovská knížka	Dokument (= knížka/sešit), kam celý rok učitelé zapisují dítěti známky a záznamy o chování. Je tam také napsáno, kdy dítě chybělo. Najdete tam telefonní čísla do školy, data třídních schůzek a další informace.

Tento rok budeme v České republice už 5 let. Můžeme žádat o trvalý pobyt. Říkám si, co se tím pro nás změní. Budou nás Češi a české úřady konečně brát jako osoby, které sem patří? Nebo už navždycky budeme žít jenom jako cizí přistěhovalci?

Rádi bychom tu zůstali hlavně kvůli dětem, které vnímají Českou republiku jako svůj domov. Mají tu kamarády, chodí do školky a na základní školu, jejich čeština je perfektní. My s manželem jsme na tom hůř. Nemůžeme se zbavit našeho ruského přízvuku. Ani s psaním to není nejlepší. Musíme se ještě hodně učit, abychom zvládli zkoušku, kterou musíme mít k získání trvalého pobytu.

CO ŘÍKÁ ZÁKON

VZDĚLÁVACÍ SYSTÉM V ČR

Vzdělávání zajišťují v ČR 4 stupně:

1. mateřská škola (předškolní vzdělávání),
2. základní škola (povinná školní docházka),
3. střední škola
4. vysoká škola (= univerzita)

Všechny školy jsou buď státní (= veřejné) nebo soukromé (platí se vyšší poplatky a školné).

Podmínky ke vzdělávání pro děti cizinců

Mateřská škola

- Děti cizinců mají stejný přístup (stejné podmínky) jako české děti k předškolnímu vzdělávání.
- Musíte ale splnit jednu podmínku: **v ČR máte povolení k pobytu nad 90 dnů.**

Základní škola

- Každé dítě musí povinně chodit do základní školy po dobu **9 let = povinná školní docházka.**
- **Všechny děti** (děti cizinců stejně jako české děti) mají stejný přístup a stejné podmínky ke vzdělání na této škole v době povinné školní docházky.
- Stejný přístup mají také ke školnímu stravování a dalším službám (například školní družina), platí stejné poplatky (= peníze) ve školách jako české děti.
- Pamatujte si! V rámci povinné školní docházky **nemusíte** na základní škole prokazovat legálnost pobytu na území ČR (**= nemusíte dokládat povolení k pobytu**).

Střední škola

- Při přijímání na střední školu už **musíte prokazovat** povolení k pobytu.
- Střední školy jsou pro cizince **zdarma** – pokud studují v češtině.
- Při přijímacích zkouškách se cizincům, kteří získali předchozí vzdělání v zahraniční škole, na žádost promíjí přijímací zkouška z českého jazyka. Znalost češtiny je ověřena pohovorem.

Mateřská škola (MŠ) = „školka“

Do této školy chodí děti ve věku 3–6 let. **Zápis** (= přihlášení dítěte) do školy probíhá v dubnu každý rok. Obvykle dítě přihlašujeme do školy podle toho, kde bydlíme – do tzv. **spádových škol**. Někdy můžete mít problém, že školka nebude mít volné místo.

Pozor! Když je vašemu dítěti 5–6 let, musí ho ve školce přijmout. Je to poslední rok před nástupem do školy.

Ve školce musíte platit měsíční poplatek (cca 600 korun za měsíc) a také za jídlo. Existují také soukromé mateřské školy – tam platíte vyšší poplatky.

Základní škola (ZŠ)

Do této školy chodí děti ve věku 6 až 15 let. **Povinná školní docházka je 9 let.** Dítě musí začít chodit do školy, nejpozději když mu je 8 let.

Zápis do první třídy se koná v období 15. ledna – 15. února; do vyšších tříd se může dítě zapsat kdykoli během školního roku. Škola se dělí na 1. a 2. stupeň. Během studia na této škole je možné přejít na víceleté gymnázium. Školní rok trvá od 1. září do 31. srpna. Děti mají během školního roku prázdniny, kdy nechodí do školy. Vyučování začíná většinou v 8.00 hodin. Vyučovací hodina trvá 45 minut. Děti dostávají **známky** 1–5. Na konci školního roku dostane žák **vysvědčení**.

Děti dostávají domácí úkoly, které píšou doma, rodiče by na ně měli dohlédnout. Žáci mají žákovskou knížku, do které se zapisují známky. Rodiče by měli pravidelně podepisovat žákovskou knížku. Pokud je vaše dítě nemocné, musíte zavolat do školy a omluvit jej.

Při škole funguje **družina**, kam děti chodí po vyučování, než si je vyzvednete. Družina je pro děti prvního stupně. To znamená pro děti od první do čtvrté až páté třídy.

Základní škola je pro všechny (české děti i děti cizince) zdarma, platí se strava a školní družina.

Škola organizuje rodičovské schůzky, kam se rodiče chodí informovat o svých dětech.

Střední škola (SŠ)

Střední školy jsou: střední odborná škola, střední odborné učiliště a gymnázium.

Do této školy chodí studenti od 15 let a připravují se na své budoucí povolání. Na tuto školu studenti skládají přijímací zkoušky většinou v dubnu a květnu. Přihláška do školy se posílá do 15. března.

Na středním odborném učilišti (SOU) se studenti 2 nebo 3 roky připravují na řemesla a manuální práce – například kuchař/ka, zedník, čistič, prodáváč/ka, zahradník/zahradnice. Na konci studia získají **výuční list**.

Na **střední odborné škole (SOŠ)** se studenti 4 roky připravují na speciální profese – například zdravotní škola, obchodní akademie, průmyslová škola a jiné. Školu ukončí **maturitní zkouškou**.

Na **gymnáziu** se děti 4 roky připravují na studium na vysoké škole (= univerzitě). Studium ukončí **maturitní zkouškou**.

Vyšší odborná škola (VOŠ)

Po ukončení střední školy, když máte maturitu, si můžete zvýšit kvalifikaci na VOŠ – například vyšší odborná škola pedagogická, sociální, právní nebo zdravotnická. Není to vysoká škola. Studuje se 3 roky.

Vysoká škola (VŠ)/univerzita

Po maturitě můžete jít na vysokou školu. Na tuto školu se dělají přijímací zkoušky nebo Národní srovnávací zkouška (Scio test). Na konci studia studenti píšou diplomovou práci a skládají státní zkoušky (= státnice).

Na této škole se studuje **3 roky s titulem bakalář** – Bc. nebo **5 let s titulem magistr** – Mgr. nebo **inženýr** – Ing. Jsou obory, které trvají déle – například medicína (= lékařství) nebo architektura, studium trvá 6 let.

Studenti mohou získat stipendium (= finanční podporu), například za výborný prospěch. Vysoká škola je pro cizince **zdarma, pokud studují v češtině**. Do 26 let za studenta platí zdravotní a sociální pojištění stát (trvalý pobyt). Studenti mají nárok na studentské slevy.

UZNÁNÍ VZDĚLÁNÍ ZE ZAHRANIČÍ (= NOSTRIFIKACE)

Když chcete uznat vaše vzdělání na **základní, střední nebo vyšší odborné škole ze zahraničí** tady v České republice, musíte podat žádost na **krajském úřadu – odbor školství, mládeže a sportu** v krajské městě kraje, kde žijete.

Vyplníte formulář „Žádost o uznání zahraničního vzdělání“. K žádosti musíte dodat:

1. originál nebo notářsky ověřenou kopii vysvědčení
2. popis obsahu vzdělávání (například seznam předmětů, ročníková vysvědčení, počet hodin za rok atd.)
3. kopii dokladu o místě pobytu v ČR.

Všechny dokumenty musí být ověřené a přeložené do češtiny soudním překladatelem. Úřad rozhodne do 30 dnů. Úřad vám vydá **osvědčení o uznání rovnocennosti zahraničního vysvědčení** nebo vystaví tzv. nostrifikační doložku. Nebo vám může nařídit tzv. nostrifikační zkoušku, která ověřuje (= zjišťuje), jestli máte v daném oboru dostatečné znalosti.

O uznání zahraničního **vysokoškolského vzdělání** musíte požádat na **české veřejné vysoké škole**, která má podobný studijní program, jako byl ten váš. Když najdete vhodnou vysokou školu, na její webové stránce si stáhnete formulář žádosti o uznání zahraničního vzdělání. K žádosti musíte doložit kopii diplomu či vysvědčení, včetně seznamu absolvovaných předmětů a zkoušek. Všechny dokumenty musí být ověřené a přeložené do češtiny soudním překladatelem.

Vysoká škola se k žádosti vyjádří ve lhůtě 30–60 dnů. Poplatek může být 0–1 000 Kč. Vysoká škola může žádost schválit a pak vám vydá **osvědčení o uznání rovnocennosti vysokoškolského vzdělání a kvalifikace v ČR**, nebo zamítnout. Proti zamítnutí se můžete odvolat – do 15 dnů na dané vysoké škole nebo přímo na Ministerstvu školství.

ZKOUŠKA Z ČESKÉHO JAZYKA

Pokud **žádáte v ČR o povolení k trvalému pobytu**, musíte složit zkoušku z českého jazyka na úrovni A1. Jak na to?

Nejprve zajdete na pracoviště **Odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra (OAMP)**. Tady požádáte o poukaz na zkoušku. První pokus máte zdarma. Ke zkoušce se přihlásíte na **škole s právem státní jazykové zkoušky**. Ve škole odevzdáte poukaz a absolvujete zkoušku. Zkouška se skládá ze čtení, psaní, poslechu a ústního pohovoru.

Pokud zkoušku uděláte, dostanete **„Osvědčení o znalosti českého jazyka“**, které přiložíte k žádosti o trvalý pobyt. Osvědčení **nesmí být starší 180 dnů!** Pokud zkoušku neuděláte, můžete se na ni přihlásit znovu. To už ale za zkoušku musíte zaplatit.

Jak se naučit česky

- Před absolvováním jazykové zkoušky je dobré navštěvovat jazykové kurzy.
- Připravovat se ale můžete i samostudiem. Tato forma je ale pomalejší a méně efektivní. Na českém trhu jsou už ale dobré učebnice češtiny, které vám pomohou.
- Pozor, nepoužívejte učebnice češtiny pro české děti/studenty, gramatika v nich je jinak vysvětlená než v učebnicích pro cizince.
- Nejdůležitější je čeština v praxi. Zkoušejte stále mluvit. Najděte si co nejdříve české kamarády a s nimi češtinu procvičujte.
- Zapomeňte na stud! Nestyďte se mluvit! Zkoušejte to co nejčastěji.
- Zkoušejte poslouchat české rádio, sledovat české programy v televizi (nejdříve je lepší sledovat pořady pro děti, kde se mluví pomaleji), čtěte české noviny, časopisy a knížky. Na začátku je opět dobré číst knížky pro děti.

SHRNUTÍ

- Školy v České republice jsou: 1) mateřské školy (předškolní vzdělávání), 2) základní školy, 3) střední školy a 4) vysoké školy.
- Děti cizinců mají stejný přístup ke vzdělávání na základní škole jako české děti (je to povinná školní docházka, všechny děti musí chodit do školy 9 let).
- V mateřské škole platíte měsíční poplatky a za jídlo, základní škola je zadarmo (platíte jenom za jídlo nebo za družinu), střední a vysoká škola je zadarmo, když studujete v češtině.
- Na základní škole děti cizinců nemusí prokazovat povolení k pobytu v ČR, na střední škole musí.
- Když chcete, aby vaše vzdělání z domova, bylo uznané (platilo) také v České republice, musíte podat žádost o nostrifikaci.
- Žádost o uznání vzdělání ze základní, střední nebo vyšší odborné školy vyřídíte na krajském úřadu (odbor školství, mládeže a sportu).
- Žádost o uznání vysokoškolského vzdělání podáte na veřejné vysoké škole, která má podobný studijní program jako ten váš (podle oboru vašeho vzdělání).
- Budete žádat v ČR o povolení k trvalému pobytu? Musíte povinně složit zkoušku z českého jazyka. Zajděte na OAMP (odbor migrační a azylové politiky Ministerstva vnitra). Tady získáte bezplatný poukaz na vykonání zkoušky a více informací.

MŮJ OSOBNÍ PŘÍBĚH. JAKÁ JE MÁ ZKUŠENOST?

Jaké máte vzdělání?

Máte vysvědčení, diplom, certifikát nebo jiný dokument, který dokládá vaše vzdělání?
Máte vaše vzdělání z domova uznané (= nostrifikované) v České republice?

Pokud ano, kde a jak jste si v ČR vyřizovali uznání vzdělání? Věděli jste, jak na to? Kdo vám poradil?

Využíváte své vzdělání v práci?

Máte dítě v předškolním věku? Je u vás v místě bydliště problematické najít volné místo ve školce?
Jak doma v rodině řešíte hlídání dětí?

Chcete žádat v ČR o trvalý pobyt?

Jak se budete připravovat na zkoušku z češtiny?

Navštěvujete jazykový kurz?

V této lekci je hodně cvičení na gramatiku a na slovní zásobu. To proto, že jedním z témat lekce je složení jazykové zkoušky, potřebné pro získání trvalého pobytu. Držím palce, ať zvládnete všechna cvičení na jedničku.

Váš úkol: Označte správnou odpověď.

- a. Děti cizinců nemusí prokazovat povolení k pobytu v ČR na:
 1. střední škole
 2. základní škole
- b. Studium na střední škole je pro cizince zadarmo, když:
 1. studují v češtině
 2. studují jenom v sobotu a v neděli
- c. Nostrifikace je:
 1. doktorka, která léčí problémy s nosem
 2. uznání mého vzdělání ze zahraničí
- d. Ověřená kopie dokumentu je:
 1. kopie dokumentu, kterou mi ověří prodavač v obchodě
 2. kopie dokumentu, kterou mi ověří notář
- e. Zkoušku z českého jazyka musí udělat:
 1. cizinec, který žádá o dlouhodobé vízum v ČR
 2. cizinec, který žádá o trvalý pobyt v ČR
- f. Osvědčení o znalosti českého jazyka je:
 1. doklad o tom, že jsem složil/a zkoušku z českého jazyka; potřebuji ho k žádosti o trvalý pobyt
 2. dokument, který dostanu na konci střední školy

VYSVĚTLENÍ

a. 2., b. 1., c. 2., d. 2., e. 2., f. 1.

Vzdělávání na veřejných školách je v České republice zadarmo. Studium musí probíhat v češtině. Školné se musí platit jenom na soukromých školách (mateřských, středních i vysokých školách). Můžete si vybrat.

Nezapomeňte, když přihlašujete svoje dítě do základní školy, nemusíte prokazovat povolení k pobytu v ČR.

Cvičení

1. SLOVÍČKA

Váš úkol: Ke každému slovíčku (pojmu) vyberte správné vysvětlení, správný význam.

- a. Povinná školní docházka je
- b. Zápis do mateřské školy znamená, že... ..
- c. Poplatek v mateřské škole... ..
- d. Spádová škola je... ..
- e. Vysvědčení je... ..
- f. Družina je... ..
- g. Žákovská knížka je... ..

1. dokument (= sešit), který má každé dítě na základní škole. Do sešitu celý rok učitelé zapisují známky a záznamy o chování.
2. škola, která je v místě (= blízkém okolí) mého bydliště, tam kde s rodinou bydlíme. Škola, kam přihlásím své dítě.
3. doba, kdy dítě musí povinně (= podle zákona) chodit do školy. Chodí do základní školy. Je to celkem 9 let. Pro všechny děti (cizince i české děti) je toto vzdělávání zadarmo.
4. dokument, který dostanou děti na konci školního roku na základní a střední škole. Jsou tam napsané známky.
5. musím přijít do školky, když chci aby tam moje dítě začalo chodit. Musím své dítě nahlásit – zapsat.
6. místo, kam mohou děti prvního stupně základní školy chodit po vyučování. Hrají si tam, píšou domácí úkoly nebo chodí na výlety. Musíte za to zaplatit poplatek.
7. peníze, které musíte každý měsíc zaplatit za svoje dítě v mateřské škole. Je to v každé školce jiné, je to okolo 600 korun za měsíc. Za jídlo musíte zaplatit ještě navíc.

2. ZKRATKY ŠKOL

Váš úkol: Napište, ke každé škole zkratku. Vyberte z těchto možností:

VOŠ – SŠ – SOU – ZŠ – ~~MS~~ – VŠ – SOŠ

- a. Mateřská škola = **MS**
- b. Základní škola =
- c. Střední škola =
- d. Střední odborná škola =
- e. Střední odborné učiliště =
- f. Vyšší odborná škola =
- g. Vysoká škola =

3. ŠKOLY V ČR

Váš úkol: Přečtěte si tyto věty. Jsou v nich důležité informace, které se týkají různých typů škol. Přiřadte správně, ke které škole patří.

- a. Do této školy chodí děti ve věku 6–15 let.
- b. Tato škola je pro cizince zdarma, pokud studují v češtině.
- c. Pro přijetí do této školy nemusí děti cizinců prokazovat povolení k pobytu v ČR.
- d. Pro přijetí do této školy musí děti cizinců prokazovat povolení k pobytu v ČR.
- e. Do této školy chodí děti ve věku 3–6 let.
- f. Jsou to střední odborné učiliště, střední odborná škola nebo gymnázium.
- g. Tato škola je pro všechny děti zdarma, platíte jenom za stravu a školní družinu.
- h. Studenti píší na konci studia diplomovou práci a dělají státní zkoušky.
- ch. Povinná školní docházka je 9 let.
- i. Do této školy chodí studenti od 15 let a připravují se na budoucí povolání.
- j. Při škole funguje družina. Tam děti chodí po vyučování, než si je vyzvednou rodiče.
- k. Ve škole zaplatíte měsíční poplatek okolo 600 Kč a za stravu.
- l. Tato škola je na 3 roky (titul Bc.) nebo na 5 let (titul Mgr. nebo Ing.).
- m. Dítě ve věku 5–6 let tato škola musí přijmout vždy (nesmí vás odmítnout).
- n. Na konci studia na těchto školách student dostane výuční list nebo maturitní vysvědčení.
- o. Tato škola je pro cizince také zdarma, pokud studují v češtině.

1. Mateřská škola

.....

.....

.....

2. Základní škola

.....

.....

.....

3. Střední škola

.....

.....

.....

3. Vysoká škola

.....

.....

.....

.....

4. Jak správně postupovat: nostrifikace a zkouška z češtiny

Víte, jak správně postupovat, když:

1. Musíte složit zkoušku z češtiny, protože budete žádat o trvalý pobyt?
2. Potřebujete uznat své vzdělání na základní, střední nebo vyšší odborné škole ze zahraničí v ČR?
3. Potřebuje uznat vysokoškolské vzdělání ze zahraničí v ČR?

Váš úkol: Podívejte se na komiksy. Na prázdná místa doplňte, co tam správně patří. Vyberte z těchto možností:

180 dní - poukaz na zkoušku - osvědčení o znalosti českého jazyka

30 dnů - nostrifikační zkoušku - na krajském úřadu - přeložené do češtiny a ověřené

žádost o uznání zahraničního vzdělání - osvědčení o uznání rovnocennosti
vysokoškolského vzdělání - kopii diplomu

Jak správně mluvit česky?

Zlepšujte se v češtině!

A už jsem tu zase já s jazykovým okénkem. Tentokrát si zkusíte krátký test na svoje základní znalosti českého jazyka.

GRAMATICKÁ CVIČENÍ

ZKOUŠKA Z ČEŠTINY „NANEČISTO“

Vyzkoušejte si test z českého jazyka. Podobně vypadají testy při státní jazykové zkoušce, kterou musíte absolvovat, když chcete žádat o trvalý pobyt.

1. Váš úkol: Zakroužkujte co nepatří mezi tato slova:

JÍDLO

pivo
guláš
mléko
ovoce
ubrousek
pacient

PODNIKÁNÍ

zaměstnavatel
daňové přiznání
OSVČ
rohlíky
mýdlo
odběratel

LÉKAŘ

nemocenská
prázdniny
předpis
instalatér
rádio
faktura

2. Váš úkol: V každé větě doplňte vhodné slovo:

pracovat, podnikatel/ka, budu chodit, podává, přihlásit, platit, uznání, mateřské školy

- Každý den musím od 7 ráno do 14 hodin odpoledne.
- Můj manžel každý rok daňové přiznání k 31. 3.
- Musím se na cizinecké policii.
- Nemám žádného zaměstnavatele, jsem
- Příští rok na kurzy češtiny.
- Musím si každý měsíc zálohy na zdravotní a sociální pojištění.
- Nostrifikace je mého vzdělání ze zahraničí.
- Moje tříletá dcera chodí do

**3. Váš úkol: Určete rod podstatných jmen
(f = ženský rod, m = mužský rod, n = střední rod).**

☐ učitelka	☐ daňový poradce	☐ lampa
☐ pivo	☐ úřednice	☐ čaj
☐ koberec	☐ úředník	☐ káva
☐ zaměstnavatel	☐ zaměstnankyně	☐ počítač
☐ zaměstnavatelka	☐ víno	☐ výplata
☐ mléko	☐ televize	☐ koruna

4. Váš úkol: Vysvětlete tato slova:

zaměstnanec	
nádraží	
podnikatel	
náměstí	
vysokoškolák	
středoškolák	
mateřská škola (školka)	
nostrifikace	

5. VÁŠ ÚKOL: VYBERTE SI JEDNO TÉMA A MLUVTE O NĚM PĚT MINUT.

- můj příjezd do ČR
- výhody a nevýhody života v ČR
- moje oblíbená místa v ČR
- jídlo a pití v ČR
- rozdíly mezi kulturou naší země a ČR

ŘEŠENÍ CVIČENÍ

1. a. 3., b. 5., c. 7., d. 2., e. 4., f. 6., g. 1.
2. a. MŠ, b. ZŠ, c. SŠ, d. SOŠ, e. SOU, f. VOŠ, g. VŠ
3.
 1. Mateřská škola: e, k, m
 2. Základní škola: a, c, g, ch, j
 3. Střední škola: b, d, f, i, n
 4. Vysoká škola: h, l, o
4.
 1. komiks:
poukaz na zkoušku
osvědčení o znalosti českého jazyka
180 dní
 2. komiks:
na krajském úřadu
30 dnů
přeložené do češtiny a ověřené
nostrifikační zkoušku
 3. komiks:
A. žádost o uznání zahraničního vzdělání
B. kopii diplomu
osvědčení o uznání rovnocennosti vysokoškolského vzdělání

Gramatická cvičení

1. Jídlo – pivo, mléko, ubrousek, pacient
Podnikání – rohlíky, mýdlo
Lékař – prázdniny, instalatér, rádio, faktura
2. a. pracovat, b. podává, c. přihlásit, d. podnikatel/ka, e. budu chodit,
f. platit, g. uznání, h. mateřské školy.
3. femininum = ženský rod: učitelka, zaměstnavatelka, úřednice, zaměstnankyně,
televize, lampa, káva, výplata
maskulinum = mužský rod: koberec, zaměstnavatel, daňový poradce, úředník, čaj, počítač
neutrum = střední rod: mléko, pivo, víno
4.

Zaměstnanec:	člověk, který má svého zaměstnavatele a pracuje pro něj. Má podepsanou pracovní smlouvu. Není to podnikatel (= OSVČ).
Nádraží:	je to zastávka pro vlaky. Nebo se tak může říkat i autobusovému nádraží. To znamená, že to je stanice odkud autobusy vyjíždějí nebo kam na konci své cesty přijíždějí.
Podnikatel:	člověk, který není zaměstnanec. Vydělává si peníze sám na sebe. Je to osoba samostatně výdělečně činná. Nemá žádného zaměstnavatele.
Náměstí:	je to volný veřejný prostor, ohraničený domy. Uprostřed bývá fontána, socha, nebo kostel atd. Náměstí může být kulaté nebo čtvercové. Nejznámější náměstí v Praze: Staroměstské náměstí, Václavské náměstí, Malostranské náměstí, Karlovo náměstí. Ve staré češtině se tomu říkalo rynk.
Vysokoškolák:	student/ka nebo absolvent/ka univerzity (= vysoké školy).
Středoškolák:	student/ka nebo absolvent/ka střední školy.
Mateřská škola (= školka):	vzdělávací instituce pro děti předškolního věku od 3 do 6 let.
Nostrifikace:	uznání zahraničního vzdělání.

MOJE POZNÁMKY:

CO NOVÉHO JSEM SE DOZVĚDĚL/A, CO JE PRO MĚ DŮLEŽITÉ?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

KDE SE DOZVÍTE VÍCE INFORMACÍ?

Úřady a organizace

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy – odbor vysokých škol

Krajský úřad – odbor školství, mládeže a sportu

Meta - nezisková organizace

- poradenské a informační centrum pro mladé migranty

- nostrifikace

Důležité zákony

Školský zákon (Zákon č. 561/2004 Sb.) - uznávání zahraničního vzdělávání je podrobně popsáno v § 108

Uznávání vysokoškolských diplomů je upraveno § 89 a § 90 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách.

Informace a internetové odkazy

www.msmt.cz

(Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy)

www.kr-plzensky.cz

(v sekci „vzdělávání a sport“ najdete seznam všech škol (internetových stránky plzeňského kraje)

www.msmt.cz/vzdelavani/vysoke-skolstvi

(seznam vysokých škol v ČR)

Nostrifikace:

www.meta-os.cz

www.kr-plzensky.cz

(sekce – „vzdělávání a sport“)

Čeština:

www.cestina-pro-cizince.cz

(webová stránka je v češtině, angličtině, ruštině, ukrajinštině, vietnamštině, mongolštině, francouzštině, arabštině, informace získáte také na bezplatné telefonní lince 800 400 469 v češtině, angličtině a ruštině).

www.cestina-pro-cizince.cz/index.php?p=mista-kde-lze-vykonat-zkousku&hl=cs_CZ

(seznam míst, kde můžete vykonat zkoušku z češtiny)

www.kcvjs.cz

(Krajské centrum vzdělávání a jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky v Plzni)

www.kcj.zcu.cz/cz/zk/index.shtml

(informace o zkouškách pro cizince v Plzni)

www.jazykovky.cz

(jazykové školy a kurzy)

www.ujop.cuni.cz

(jazykové kurzy)

www.cicpraha.org

(kurzy češtiny pro cizince)

www.meta-os.cz

(kurzy češtiny pro cizince)

www.integracnicentra.cz

(integrační centra v regionech – kurzy češtiny pro cizince)

PŘEKLAD ZÁKLADNÍCH INFORMACÍ:

Education

Children are being educated at four stages. **Kindergarten** (pre-school education), **primary school, secondary school and university**. Children of foreign nationals have the same access to educational facilities at the primary school as native Czechs. **Primary school has to be attended by law**, for the duration of **9 years**. Any academic certifications obtained abroad must be **nostrified** in the Czech Republic. This means that you have to ask for an official recognition of an achieved level of education, before you can officially claim it. Foreign nationals can enroll into Czech language courses, some of which are for free. These courses will help you with improving your Czech proficiency. When you apply for **permanent residence permit**, a proof of completing **Czech language test is a requirement**.

Образование.

Образование детей в Чешской Республике состоит из 4 ступеней: детский сад (дошкольное образование), начальная (базовая) школа, средняя школа и высшее учебное заведение (университет). Дети иностранцев имеют одинаковые возможности получения образования в начальной школе, как и чешские дети (этообязательное школьное образование, все дети обязаны посещать школу 9 лет). Образование, полученное за границей необходимо в Чешской Республике нострифицировать. Это значит, что Вы должны подать заявление об официальном признании Вашего образования из дома, для того , чтобы Вы могли трудоустроиться в ЧР. Для иностранцев ряд организаций предлагают курсы по изучению чешского языка, некоторые из них являются бесплатными. Курсы помогут Вам выучить чешский язык. При подаче заявления на получение постоянного места жительства Вы обязаны представить документ о положительной сдаче экзамена по чешскому языку.

Trình độ văn hóa

Giáo dục trẻ em tại Cộng hòa Séc được chia ra làm 4 cấp độ: **mẫu giáo** (giáo dục mầm non), **tiểu học, trung học** và đại học. Trẻ con của người nước ngoài được tiếp cận giáo dục bình đẳng như trẻ em Séc tại các trường tiểu học (**đó là giáo dục bắt buộc**, tất cả trẻ em phải đến trường **9 năm**). **Trình độ văn hóa ở nước ngoài** phải được công nhận của công sở tại Cộng hòa Séc. Nghĩa là, bạn phải nộp đơn yêu cầu chứng nhận trình độ của bạn tại nước nhà, để bạn có thể sử dụng tại cộng hòa Séc. Có rất nhiều tổ chức dạy những khóa học tiếng Séc cho người nước ngoài, thậm chí một số nơi còn dạy miễn phí. Những khóa học này giúp bạn học tiếng Séc. Khi nộp đơn **xin giấy phép thường trú** bạn có nghĩa vụ nộp chứng chỉ là bạn đã hoàn thành **môn thi từ tiếng Séc**.

V KAPITOLE SE DOZVÍTE:

Na to odpoví tato kapitola.

CO JE DŮLEŽITÉ

Živnostník = OSVČ = podnikatel

Živnostenské podnikání

ohlášení živnosti – živnostenský úřad

živnostenské oprávnění

SLOVÍČKA

Činnost hlavní	Je to práce, kterou si vydělávám většinu peněz (= hlavní zdroj příjmů).
Činnost vedlejší	Je to menší podnikání, které dělám při zaměstnání, studiu nebo rodičovské dovolené. Není to můj hlavní zdroj příjmů.
Finanční úřad	Úřad, kam platím daně. Kontroluje účetní evidenci a stanovení daní podnikatelů.
Fyzická osoba	Je každý jednotlivý člověk. Když podniká, je to OSVČ, živnostník.
Jednotný registrační formulář	Tento formulář mi pomůže najednou udělat několik věcí 1.) Ohlásit živnost 2.) Přihlásit se na finančním úřadě (daně) 3.) Přihlásit se k sociálnímu pojištění (důchody) 4.) Přihlásit se ke zdravotní pojišťovně (veřejné zdravotní pojištění)
Nebytové prostory	Jsou to domy nebo místnosti určené pro podnikání (pracovní činnosti), ne pro bydlení. Například pro zařízení kanceláře. Když hledáte místo, kde budete podnikat, hledáte v inzerátech pronájem nebytových prostor.
Okresní správa sociálního zabezpečení (OSSZ)	Úřad, kterému platím pojistné na sociální pojištění. Tento úřad mi vyplácí například důchody, nemocenské (peníze, které dostávám, když jsem nemocný) nebo „mateřskou“.
Právnícká osoba	Jsou to například obchodní společnosti, které slouží k podnikání (například s. r. o. = společnost s ručením omezeným), a. s. (= akciová společnost) nebo družstvo.
Provozovna	Místo, kde podnikáte. Je to například prodejna, kancelář, dílna nebo ordinace.
Předmět (obor) činnosti	Je to název (jméno) toho, co budu dělat (v čem budu podnikat). Je to napsané ve výpisu z živnostenského rejstříku. Najednou můžu dělat více činností.
Výpis z živnostenského rejstříku	Dokument, který potřebuju, když chci podnikat. Dříve to byl živnostenský list. Tento výpis dostanu na živnostenském úřadě.
Živnost vázaná	Je to podnikatelská činnost, kterou můžu dělat, jenom když mám na ni
Živnost řemeslná	vzdělání (školu, kurz, kvalifikaci) anebo praxi (už jsem tuto činnost dělal,
Živnost koncesovaná	mám zkušenost).

Živnost volná	Je to podnikatelská činnost, kterou může dělat každý. Základní podmínky jsou: 1) 18 let věku 2) Bezúhonnost (= výpis z rejstříku trestů) 3) Způsobilost k právním úkonům (= můžu za sebe rozhodovat)
Živnostenské oprávnění	Když ohlásím živnost (chci začít podnikat) na živnostenském úřadě, získám povolení k podnikání = živnostenské oprávnění.
Živnostenský úřad	Úřad, kde ohlašuju živnost a všechny změny při podnikání. Dostávám tam také výpis z živnostenského rejstříku.

Když jsem začínala podnikat, už jsem uměla celkem dobře česky. Navíc jsem měla kamarády, na které jsem se mohla obrátit, když jsem přesně nevěděla, co dělat. To mi moc pomohlo.

Než jsem si založila živnost, dlouho jsem se před tím rozhodovala. Měla jsem strach, že se mi nebude dařit. Ale touha pracovat v mém oboru byla silnější, a tak jsem se nakonec rozhodla pro nejistotu. Ještě jsem vám nenapsala, co dělám, jaký je obor mého podnikání. Jsem švadlena. Než jsem začala úředně řešit založení živnosti, rozhlédla jsem se po okolí, jestli je tu nějaký krejčovský salón. Žádný jsem v okolí nepotkala. To pro mě bylo znamení, že by mé podnikání mohlo mít úspěch. Potom jsem zjišťovala ceny nájmu nebytových prostor, ve kterých bych si založila provozovnu. Podařilo se mi sehnat malou příjemnou místnost. Podepsala jsem smlouvu o pronájmu s majitelem a místnost jsem si mohla začít upravovat, nebyla v dobrém stavu. Pustila jsem se do úklidu a malování a za týden se z ní stala ideální místnost pro krejčovský salón. Ještě zbývalo vyřídit vše potřebné na úřadech.

CO ŘÍKÁ ZÁKON

ŽIVNOSTENSKÉ PODNIKÁNÍ

Podnikání je vedle zaměstnání další způsob, jak se uplatnit na trhu práce (= jak pracovat a vydělávat peníze). V první kapitole jsme si vysvětlili základní rozdíl mezi podnikáním (= samostatně výdělečná činnost) a zaměstnáním (= závislá činnost). Jako podnikatelé sami rozhodujete o své práci (nejste závislí na zaměstnavateli), jste sami zodpovědní za všechny povinnosti spojené s podnikatelskou činností a s jednáním na úřadech.

Je několik možností jak podnikat:

1. jako fyzická osoba/OSVČ – nejčastěji živnostníci (živnostenské oprávnění)
2. jako právnická osoba – obchodní společnosti (například s. r. o.) nebo družstva

V naší knize se zaměřujeme na živnostenském podnikání. Živnostník je OSVČ, fyzická osoba, ručí za závazky ze svého podnikání celým svým majetkem! To znamená, že pokud neplníte (= neplatíte) své závazky (= dluhy), můžou vám vzít váš majetek, kterým ručíte.

Jaké podmínky musíte splnit pro zahájení živnostenského podnikání

Podle zákona se rozlišují 4 druhy živností: volná, vázaná, řemeslná a koncesovaná. Volná, vázaná a řemeslná jsou ohlašovací živnosti. Stačí, když živnost ohlásíte na živnostenském úřadu a splníte následující podmínky.

Volná živnost

Stačí splnit 3 základní (všeobecné) podmínky:

1. věk minimálně 18 let
2. bezúhonnost (to znamená, že jste nespáchali trestný čin)
3. způsobilost k právním výkonům (jste duševně zdraví a svéprávní sami za sebe rozhodovat)

Vázaná a řemeslná živnost

Navíc musíte mít požadované vzdělání (kvalifikaci), případně praxi (pracovní zkušenosti). Konkrétní podmínky si můžete prostudovat – jsou popsány v příloze živnostenského zákona.

Jak postupovat a co budete potřebovat pro ohlášení živnosti

Při ohlášení živnosti na živnostenském úřadu musíte doložit:

- vyplněný „Jednotný registrační formulář“ nebo formulář „Ohlášení živnosti“
- průkaz totožnosti (= občanský průkaz nebo pas)
- výpis z rejstříku trestů nebo obdobný doklad z jiného státu, jehož jste občanem – ne starší než 3 měsíce, pokud příslušný stát takový doklad nevydává, stačí čestné prohlášení učiněné před notářem nebo úřadem státu, jehož jste občanem (nebo před notářem ve státě vašeho posledního pobytu)
- doklad o místě podnikání (například nájemní smlouva)
- doklad o zaplacení poplatku (1 000 Kč)
- povolení k pobytu na území ČR (dlouhodobé vízum nebo povolení k dlouhodobému pobytu)

U živnosti vázané a řemeslné (a také u koncesované živnosti) navíc musíte doložit:

- doklad o své odborné způsobilosti (nebo odpovědného zástupce – to je někdo, kdo má praxi v oboru, ve kterém chcete podnikat, a zaručí se za vás)
- pokud je nutné také prohlášení odpovědného zástupce

Dokumenty musí být úředně přeloženy do českého jazyka.

Živnostenský úřad je součástí městského úřadu nebo magistrátu. Živnostenský úřad do 5 dnů provede zápis do živnostenského rejstříku. Živnostenský úřad vám potom vydá **výpis z živnostenského rejstříku** – to je doklad o vaší podnikatelské činnosti (dříve to byl živnostenský list).

Registrace na další úřady

Po ohlášení živnosti můžete začít podnikat. Musíte se ale registrovat (= přihlásit) na další úřady (pokud tak neučiníte najednou pomocí Jednotného registračního formuláře).

Finanční úřad – přihlášení k daním, tento úřad vám přidělí DIČ (daňové identifikační číslo). Přihlásit se musíte do 30 dnů ode dne, kdy jste získali povolení k podnikání.

Okresní správa sociálního zabezpečení (OSSZ) – přihlášení k důchodovému (povinně) a nemocenskému (dobrovolně) pojištění (= sociální pojištění). Přihlásit se musíte do osmého dne následujícího měsíce po měsíci, ve kterém jste začali podnikat.

Jaké formuláře budete vyplňovat na OSSZ:

- „Oznámení o zahájení (opětovném zahájení) samostatné výdělečné činnosti“
- „Přihláška OSVČ k účasti na důchodovém pojištění“
- „Přihláška k dobrovolné účasti na nemocenském pojištění OSVČ“

Zdravotní pojišťovna – veřejné zdravotní pojištění. Přihlásit se musíte do 8 dnů od zahájení podnikatelské činnosti.

Úřad práce – hlášení volného pracovního místa. Tady se přihlásíte pouze v případě, že budete chtít někoho zaměstnat (= budete mít zaměstnance).

Na všechny úřady **musíte hlásit všechny důležité změny v průběhu podnikání!** Například změna sídla podnikání, jména, příjmení nebo přerušení podnikání.

Živnostenské podnikání cizinců

Máte v České republice **povolení k trvalému pobytu**? Potom máte v oblasti živnostenského podnikání stejné postavení (práva a povinnosti) jako občané ČR.

Máte **dlouhodobé vízum nebo povolení k dlouhodobému pobytu**:

Musíte mít **povolení k pobytu** za účelem, který stále trvá a kvůli kterému jste do ČR přijeli (například sloučení rodiny), nebo máte povolení k pobytu přímo za účelem podnikání.

Když chcete začít podnikat a **změnit účel pobytu** – například ztratíte práci, už nebudete mít povolení k pobytu za účelem zaměstnání, a proto musíte požádat o nové povolení k pobytu: můžete požádat o změnu účelu pobytu na podnikání až po 2 letech pobytu v ČR. Žádost podáte na **pracovišti Ministerstva vnitra OAMP**.

Už víte, že pokud máte dlouhodobé vízum nebo povolení k dlouhodobému pobytu a nejste zaměstnaní (= nejste zaměstnanci, nemáte pracovní povolení), **musíte mít zařízené a zaplacené „komerční“ zdravotní pojištění** na celou dobu povolení k pobytu. To znamená, že se neregistrujete k veřejnému zdravotnímu pojištění a neplatíte měsíční zálohy. **Pojištění zaplatíte najednou celé dopředu.** Doklad o zdravotním pojištění dokládáte při žádosti o nové povolení k pobytu (nebo když žádáte o prodloužení pobytu) na pracovním Ministerstvu vnitra OAMP. Co ještě musíte doložit? Výpis z živnostenského rejstříku a také doklad o tom, že nic nedlužíte na finančním úřadu nebo OSSZ. Také musíte prokázat stanovenou výši příjmu.

SHRNUTÍ

- Živnostenské podnikání je častá forma podnikání v České republice.
- Je to samostatná výdělečná činnost, sami rozhodujete o své práci, jste sami zodpovědní za všechny povinnosti při podnikání.
- Nejprve si musíte vybrat druh živnosti (volná, vázaná, řemeslná = ohlašovací živnost nebo koncesovaná živnost) a předmět podnikání (co budete dělat, v jaké oblasti budete podnikat).
- Musíte splnit požadované podmínky.
- Vše při zahájení živnostenského podnikání vyřizujete na živnostenském úřadu (ohlášení živnosti, odevzdání formuláře, výpis z živnostenského rejstříku = doklad o vašem podnikání).
- Když ohlásíte živnost, můžete začít podnikat. Zároveň musíte mít platné povolení k pobytu a registrovat se na dalších úřadech (finanční úřad, OSSZ, a pokud už máte trvalý pobyt, také na veřejné zdravotní pojišťovně).
- Pokud máte dlouhodobý pobyt a podnikáte (máte povolení k pobytu za účelem podnikání), musíte mít zařízené a zaplacené „komerční“ zdravotní pojištění.

MŮJ OSOBNÍ PŘÍBĚH. JAKÁ JE MÁ ZKUŠENOST?

Máte zkušenost s podnikáním v České republice? Proč jste se rozhodli, že začnete podnikat?

.....

.....

.....

.....

.....

Jaké jsou výhody a nevýhody podnikání oproti zaměstnání?

.....

.....

.....

.....

.....

Co jste si museli zařídit před zahájením podnikání? Co pro Vás bylo nejtěžší, když jste se rozhodli, že začnete v ČR podnikat?

.....

.....

.....

.....

.....

Pokud plánujete, že začnete podnikat – jakou živnost byste chtěli dělat?

Jaké živnosti jsou potřebné, a je možné získat hodně zákazníků?

Máte pro vámi zvolenou živnost potřebnou kvalifikaci? Pokud ne – co musíte udělat, abyste ji získali?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Je tu pro vás další procvičování. Zkuste si procvičit, co jste si zapamatovali, jestli byste zvládli přihlášení své živnosti. Jestli ještě někde váháte, vraťte se k textu kapitoly. Opakování je matka moudrosti.

Váš úkol: U každé otázky vyberte správnou odpověď.

- a. Když chcete začít podnikat jako živnostník (zahájit živnostenské podnikání), co musíte udělat ze všeho nejdřív?
 1. ohlásit živnost na živnostenském úřadu
 2. ohlásit živnost na úřadu práce
 3. požádat o pracovní povolení
- b. Jak se nazývá dokument, který získáte na živnostenském úřadu a který dokládá vaše podnikání?
 1. živnostenský list
 2. výpis z živnostenského rejstříku
 3. podnikatelské oprávnění

VYSVĚTLENÍ

- a. 1., b. 2.

Na živnostenském úřadu ohlásíte živnost (když si vyberete ohlašovací živnost = volná, vázaná nebo řemeslná) nebo podáte žádost o koncesi (když si vyberete koncesovanou živnost).

Nezapomeňte, že také musíte mít stále platné povolení k pobytu. Toto povolení musíte vždy doložit na živnostenském úřadu.

Na pracovišti Ministerstva vnitra (OAMP) musíte požádat o nové povolení k pobytu za účelem podnikání, pokud ještě nemáte trvalý pobyt a pokud neplníte jiný účel pobytu (například už nejste zaměstnaní, takže nemůžete mít povolení k pobytu za účelem zaměstnání). Podat žádost o nové povolení k pobytu za účelem podnikání, to znamená změnit účel pobytu, můžete až po 2 letech pobytu v ČR. Můžete ale začít podnikat a zároveň mít třeba povolení k pobytu za účelem sloučení rodiny. Potom nemusíte žádat o nové povolení k pobytu (nemusíte měnit účel pobytu).

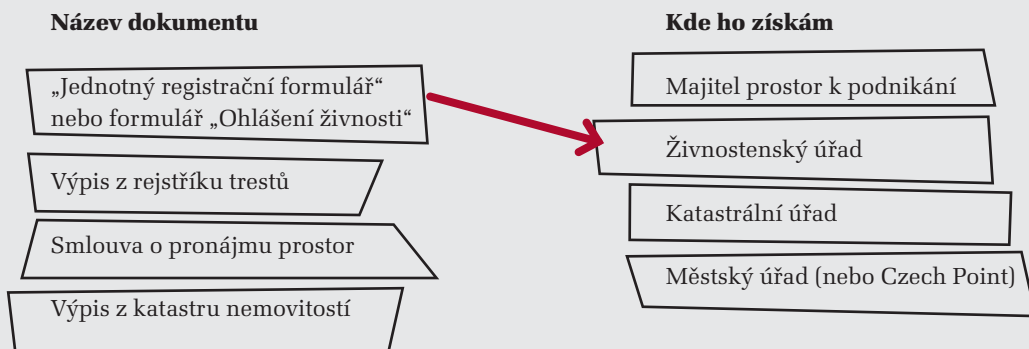

Cvičení

1. JAKÉ DOKUMENTY POTŘEBUJETE K OHLÁŠENÍ ŽIVNOSTI?

Váš úkol: Prohlédněte si tyto 2 sloupce. V levém sloupci je seznam důležitých dokumentů, které dokládáte na živnostenském úřadu při ohlášení živnosti. Každý dokument spojte se správným úřadem/místem, kde dokument získáte.

2. JAK POSTUPOVAT PŘI OHLÁŠENÍ ŽIVNOSTI NA ŽIVNOSTENSKÉM ÚŘADU

Váš úkol: Přečtete následující věty. Určete postup při zahájení podnikání. Ke každé větě napište číslo (správné pořadí).

- ☐ Získám ověřenou kopii pasu a víza/povolení k pobytu.
- ☐ Vyberu si druh živnosti a předmět podnikání.
- ☒ 9 Můžu si vyzvednout výpis z živnostenského rejstříku.
- ☒ 1 Na živnostenském úřadu si vezmu Jednotný registrační formulář nebo formulář Ohlášení živnosti.
- ☐ Všechny dokumenty a vyplněný Jednotný registrační formulář nebo vyplněný formulář Ohlášení živnosti odevzdám na živnostenském úřadu, tím jsem ohlásil/a živnost.
- ☐ Na městském úřadu získám výpis z rejstříku trestů a zároveň pořídím ověřenou kopii.
- ☐ Na (živnostenském) úřadu zaplatím poplatek (kolek) za 1 000 Kč.
- ☐ Získám dokumenty o místě podnikání: nájemní smlouvu a výpis z katastru nemovitostí; pořídím ověřenou kopii.
- ☐ Živnostenský úřad do 5 dnů zapíše živnost do živnostenského rejstříku.

3. MÁM V ČR TRVALÝ POBYT A CHCI ZAČÍT PODNIKAT

Pan Karel Novák si chce založit živnost, chce začít podnikat. Co musí udělat a co potřebuje?

Váš úkol: Přečtěte si příběh pana Karla Nováka. U podtržených slov v závorce (1–9) vyberte správnou variantu.

Jmenuju se Karel Novák. Byl jsem zaměstnanec stavební firmy „DEMOLICE“ s. r. o. Firma bohužel minulý měsíc propouštěla, a tak jsem přišel o práci. Proto jsem se rozhodnul, že začnu podnikat.

V České republice už mám trvalý pobyt.

Chci si vyřídit (1) (*živnostenské oprávnění / obchodní záznam*) na úklidové práce. Moje kamarádka mi poradila, co mám dělat.

Nejdřív musím dojít na (2) (*poštu / živnostenský úřad*) a ohlásím svojí živnost.

Musím s sebou přinést (3) (*vysvědčení ze základní školy / průkaz totožnosti – občanský průkaz nebo pas*), výpis z rejstříku trestů, dokumenty o místě podnikání (nájemní smlouva), doklad o zaplacení (4) (*poplatku / úplatku*). Potom budu mít (5) (*živnostenské oprávnění / dávky nemocenského pojištění*). (6) (*Ústavní soud / živnostenský úřad*) mi potom vydá (7) (*osvědčení o živnosti / výpis z živnostenského rejstříku*), dříve to byl živnostenský list. To je dokument, kterým dokládám, že mohu podnikat.

Bude ze mě podnikatel a na rozdíl od zaměstnance, kterému vše zařizuje zaměstnavatel, si musím vše vyřídit sám. Musím se sám nahlásit na (8) (*obecním úřadě / finančním úřadě*), okresní správě sociálního zabezpečení a (9) (*zdravotní pojišťovně / ambulanci*).

4. ÚŘADY – NA JAKÝ ÚŘAD MUSÍTE ZAJÍT, KDYŽ CHCETE ZAČÍT PODNIKAT?

Váš úkol: Ke každému úřadu napište, proč tam půjdete. U jednoho úřadu může být více možností. Vyberte z těchto možností:

~~registrace k daním~~ - žádost o nové povolení k pobytu za účelem podnikání - ohlášení živnosti - přihláška OSVČ k účasti na důchodovém pojištění (povinně) - nahlášení volného pracovního místa - přihláška OSVČ k účasti na nemocenském pojištění (dobrovolně) - registrace k účasti na veřejném zdravotním pojištění (trvalý pobyt) - vyzvednutí výpisu z živnostenského rejstříku

- a. Finanční úřad: **REGISTRACE K DANÍM**
- b. Živnostenský úřad:
- c. Úřad práce:
- d. Okresní správa sociálního zabezpečení:
- e. Zdravotní pojišťovna (veřejná):
- f. OAMP - Ministerstvo vnitra:

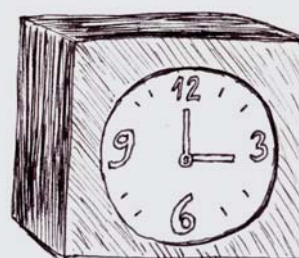
Jak správně mluvit česky?

Zlepšujte se v češtině!

*Umět
správně čas je velice důležitá věc,
pokud nechcete chodit pozdě. Jestli ještě neumíte
hodiny na 100 %, raději se podívejte na následující tabulku.
Čas můžeme říct (= vyjádřit) různými způsoby.*

KOLIK JE HODIN?		V KOLIK HODIN?
1:00	je jedna hodina	v jednu (hodinu)
2:00	jsou dvě hodiny	ve dvě (hodiny)
3:00	jsou tři hodiny	ve tři (hodiny)
4:00	jsou čtyři hodiny	ve čtyři (hodiny)
5:00	je pět hodin	v pět (hodin)
6:00	je šest hodin	v šest (hodin)
7:00	je sedm hodin	v sedm (hodin)
8:00	je osm hodin	v osm (hodin)
9:00	je devět hodin	v devět (hodin)
10:00	je deset hodin	v deset (hodin)
11:00	je jedenáct hodin	v jedenáct (hodin)
12:00	je dvanáct hodin	ve dvanáct (hodin) (= v poledne)
13:00	je třináct hodin (=jedna)	ve třináct hodin (=v jednu)
14:00	je čtrnáct hodin (= jsou dvě)	ve čtrnáct hodin (=ve dvě)
15:00	je patnáct hodin (= jsou tři)	v patnáct hodin (=ve tři)
16:00	je šestnáct hodin (= jsou čtyři)	v šestnáct hodin (=ve čtyři)
17:00	je sedmnáct hodin (=pět)	v sedmnáct hodin (=v pět)
18:00	je osmnáct hodin (= šest)	v osmnáct hodin (= v šest)
19:00	je devatenáct hodin (= sedm)	v devatenáct hodin (=v sedm)
20:00	je dvacet hodin (=osm)	ve dvacet hodin (=v osm)
21:00	je dvacet jedna hodin (=devět)	ve dvacet jedna hodin (=v devět)
22:00	je dvacet dva hodin (=deset)	ve dvacet dva hodin (= v deset)
23:00	je dvacet tři hodin (=jedenáct)	ve dvacet tři hodin (=v jedenáct)
24:00	je dvacet čtyři hodin (=dvanáct)	ve dvacet čtyři hodin (= ve dvanáct = o půlnoci)

Den dělíme na:

ráno = od 01:00 do 09:00

dopoledne = od 9:00 do 12:00

poledne = 12:00

odpoledne = od 12:00 do 17:00

večer = od 17:00 do 24:00

noc = od 10:00 do 24:00

půlnoc = 24:00

Příklady pro porozumění:

Sejdeme se v pět hodin odpoledne. = Sejdeme se v 17:00.

Sejdeme se v pět hodin ráno. = Sejdeme se v 5:00.

Sejdeme se o půlnoci. = Sejdeme se ve 24:00.

Sejdeme se ve dvanáct v noci. = Sejdeme se ve 24:00.

Sejdeme se ve dvanáct dopoledne = Sejdeme se ve 12:00.

Sejdeme se v poledne. = Sejdeme se ve 12:00.

Pozor! Některé určení času se dá říct různými způsoby!

GRAMATICKÁ CVIČENÍ

① Váš úkol: Napište, kolik je hodin.

Příklad: 12:00

Je dvanáct hodin. /Je poledne./Je dvanáct hodin dopoledne.

- a. 13:00
- b. 01:00
- c. 16:00
- d. 24:00
- e. 09:00
- f. 07:00

② Váš úkol: Váš úkol: Přepište digitálně.

Příklad: Jsou dvě hodiny odpoledne.

14:00

- a. Je devět hodin ráno.
- b. Je půlnoc.
- c. Jsou tři hodiny ráno.
- d. Je osm hodin večer.
- e. Jsou dvě hodiny ráno.
- f. Je deset hodin dopoledne.

ŘEŠENÍ CVIČENÍ

1. Název dokumentu

Kde ho získám

„Jednotný registrační formulář“
nebo formulář „Ohlášení živnosti“

Majitel prostor k podnikání

Živnostenský úřad

Výpis z rejstříku trestů

Katastrální úřad

Smlouva o pronájmu prostor

Městský úřad (nebo Czech Point)

Výpis z katastru nemovitostí

2. Správné pořadí vět je: 5, 2, 9, 1, 7, 3, 6, 4, 8
(toto je příklad, některé kroky lze učinit i v jiném pořadí)

3. (1) živnostenské oprávnění
(2) živnostenský úřad
(3) průkaz totožnosti – občanský průkaz nebo pas
(4) poplatku
(5) živnostenské oprávnění
(6) živnostenský úřad
(7) výpis z živnostenského rejstříku
(8) finančním úřadě
(9) zdravotní pojišťovně
4. a. Finanční úřad: registrace k daním
b. Živnostenský úřad: ohlášení živnosti, vyzvednutí výpisu z živnostenského rejstříku
c. Úřad práce: nahlášení volného pracovního místa (pouze pokud budu hledat zaměstnance)
d. Okresní správa sociálního zabezpečení: přihláška OSVČ k účasti na důchodovém pojištění (povinně) a přihláška OSVČ k účasti na nemocenském pojištění (dobrovolně)
e. Zdravotní pojišťovna (veřejná): registrace k účasti na veřejném zdravotním pojištění (trvalý pobyt)
f. OAMP – Ministerstvo vnitra: žádost o nové povolení k pobytu za účelem podnikání

Gramatická cvičení

1. a. Je třináct hodin./Je jedna hodina./Je jedna hodina odpoledne.
b. Je jedna hodina ráno
c. Je šestnáct hodin./ Jsou čtyři hodiny./Jsou čtyři hodiny odpoledne
2. a. pracovat, b. podává, c. přihlásit, d. podnikatel/ka, e. budu chodit,
f. platit, g. uznání, h. mateřské školy.

CO NOVÉHO JSEM SE DOZVĚDĚL/A, CO JE PRO MĚ DŮLEŽITÉ?

[illegible]

Úřady a organizace

Pracoviště Ministerstva vnitra (OAMP)

Krajská hospodářská komora Plzeňského kraje

Zákon o živnostenském podnikání (Zákon č. 455/1991 Sb.) - zde najdete například seznam živností

(Ministerstvo průmyslu a obchodu, sekce „Podpora podnikání – živnostenské podnikání - Průvodce živnostenským podnikáním“)

PŘEKLAD ZÁKLADNÍCH INFORMACÍ:

Starting your own business

A very common form of business is **OSVČ**. First, you need to choose the type of business you want to run, and provide the documents required. Local **licensing authority** will be able to provide you with more details on this matter, and process your application. This office will then issue a statement for you. This is a **licence that allows you to run a business**. You can start your business only once you have obtained this statement. You also need to have a valid permanent residence permit, and you have to bring this when go to licensing authority. You also need to **register with other offices**, too (Tax Office, OSSZ, insurance company (usually VZP)).

Начало индивидуальной трудовой деятельности.

Индивидуальное предпринимательство частая форма предпринимательства в ЧР. Это самостоятельная доходная деятельность. Предприниматели - это лица, самостоятельно ведущие трудовую деятельность. Для начала необходимо выбрать вид деятельности (свободный вид деятельности или лицензированный вид деятельности, в зависимости от вида деятельности необходимо выполнить условия для выдачи лицензии на предпринимательскую деятельность или приложить к заявлению документ об образовании и опыте работы в выбранной сфере деятельности) и предмет деятельности (область предпринимательской деятельности). Все документы, необходимые для начала ведения предпринимательской деятельности оформляются в департаменте по делам предпринимательской деятельности (**živnostenském úřadu**). Этот департамент потом выдает свидетельство о регистрации, об индивидуальной трудовой деятельности. С момента получения свидетельства о регистрации Вы можете начать трудовую деятельность. Также Вы обязаны иметь действующее разрешение на пребывание(прилагается в департаменте по делам предпринимательской деятельности)и зарегистрироваться в иных учреждениях (налоговая инспекция, социальные службы, медицинская страховая компания).

Bắt đầu kinh doanh cá thể

Kinh doanh cá thể là loại hình kinh doanh phổ biến tại Cộng hòa Séc. Đó là tự mình làm chủ. Các doanh nhân kinh doanh cá thể gọi là **OSVČ**. Đầu tiên phải chọn loại hình kinh doanh (kinh doanh cá thể bình thường hay kinh doanh cá thể đòi hỏi chuyên môn, tùy thuộc vào việc: có đầy đủ tất cả các điều kiện cơ bản hay không hoặc phải chứng nhận trình độ cũng như kinh nghiệm trong lĩnh vực đó) và phạm vi kinh doanh (công việc, lĩnh vực kinh doanh). **Phòng quản lý thương mại** sẽ giải quyết tất cả mọi thủ tục liên quan đến việc khi bạn bắt đầu kinh doanh cá thể. Cơ quan này sẽ cấp **trích lục đăng ký thương mại**. Đây là chứng từ có chứa thông tin về doanh nghiệp của bạn. Sau khi thông báo bạn có thể bắt đầu kinh doanh. Đồng thời, lúc nào bạn cũng phải có **giấy phép cư trú hợp lệ** (bạn phải xuất trình tại phòng quản lý thương mại) và **đăng ký tại các công sở khác** (phòng tài chính, phòng xã hội, bảo hiểm y tế công cộng).

Povinnosti podnikatelů

Živnostenské podnikání II.

**MOTTO: „PODNIKÁNÍ, SOCIÁLNÍ, ZDRAVOTNÍ
A DANĚ, PORADÍME VÁM, JAK NA NĚ“**

Rady této lekce se týkají průběhu podnikání. Jaké povinnosti mají podnikatelé? O tom je tato kapitola.

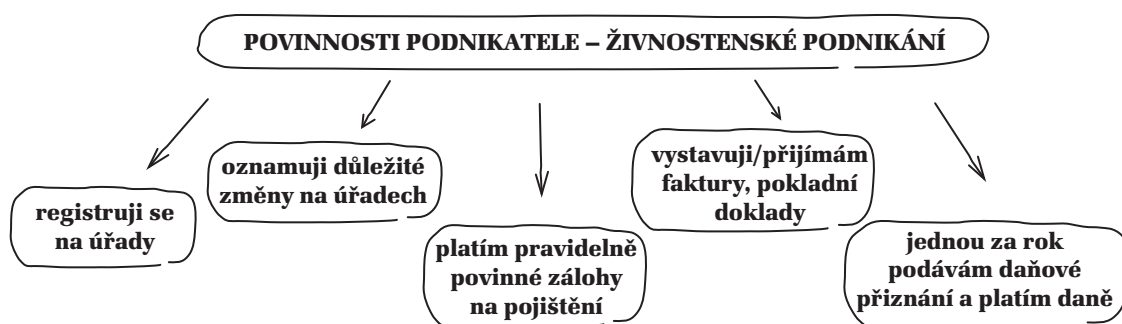
V KAPITOLE SE DOZVÍTE:

Hlavní téma kapitoly je opět podnikání. Navážeme na předchozí kapitolu a znovu se zaměříme na živnostenské podnikání. Dozvíte se důležité informace o tom, jaké povinnosti podnikatelé mají. Jeden okruh povinností se dotýká vedení financí, jaké účetní doklady musíte používat a co s nimi máte dělat. Druhý okruh se týká povinností vůči úřadům, kdy a jak platit daně a pojištění.

CO JE DŮLEŽITÉ

SLOVÍČKA

Daň z příjmů fyzických osob

Jsou to peníze, které musím státu zaplatit z mého zisku (= z rozdílu mezi příjmy a výdaji z mého podnikání).

Daňová evidence

Je to rozpis příjmů a výdajů, majetku a závazků. Zaznamenávám si údaje o příjmech a výdajích. Slouží pro výpočet daně z příjmů.

Daňové přiznání

Je to dokument/formulář. Je to přehled příjmů a výdajů a výpočet, kolik budu platit daň. Podává se každý rok k 31. 3. na finanční úřad (za předcházející kalendářní rok).

Dodavatel

Je to osoba, která mi dodává zboží nebo služby.

Faktura

Je to dokument za provedenou práci (služby) nebo dodané zboží. Musí obsahovat zákonem stanovené údaje (například údaje o dodavateli a odběrateli, popis toho, co má zaplatit). Také je zde uvedeno, jak a do kdy se zaplatí peníze.

Odběratel

Je to můj zákazník, osoba, která ode mne nakupuje zboží nebo služby.

Penále

Je to pokuta. Peníze, které musím platit navíc, když včas nezaplatím daň nebo pojistné.

Pokladní příjmový /výdajový doklad

Dokument/doklad o příjmu nebo předání peněz.

Přehled o příjmech a výdajích

Formulář s příjmy a výdaji, který posílám na zdravotní pojišťovnu a Okresní správu sociálního zabezpečení (nejlépe do 31. 3. za předchozí kalendářní rok). Je to roční vyúčtování.

Příjem

Jsou to peníze, které přijmeme v hotovosti nebo na bankovní účet (ve chvíli, kdy peníze obdržíme nebo jsou připsány na bankovní účet).

Sleva na dani na poplatníka

Jsou to peníze, které může odečíst z daní každá osoba, která splní podmínky dané zákonem. Potom bude platit méně.

Účetnictví

Evidence (záznamy) všech pohybů majetku, závazků, výnosů, nákladů a výsledků hospodaření, kterou si vede podnikatel (dříve to bylo podvojně účetnictví).

Výdaj

Jsou to peníze, kterými zaplatíme v hotovosti nebo bankovním převodem (ve chvíli, kdy peníze předáme nebo jsou odeslány z bankovního účtu, jedná se o výdaj).

Výdaje procentem z příjmů

Způsob evidence, kterou vede podnikatel. Zaznamenávám si jenom příjmy. Výdaje jsou v daňovém přiznání vypočítány příslušným procentem z příjmů.

Vyživovaný manžel nebo manželka, dítě

Na osoby v rodině, které mají malý nebo žádný příjem, můžu mít další slevu na dani.

Zálohy na pojistné

Každý měsíc musím platit peníze (zálohy) na pojistné (sociální a zdravotní pojištění). Roční vyúčtování odevzdávám každý rok do 31. 3. (za předchozí kalendářní rok).

Když jsem všechno zařídila, mohla jsem začít podnikat, věnovat se práci, na kterou mám kvalifikaci. Nejdřív jsem si ale musela svou dílnu vybavit. Kde vzít na nové vybavení peníze? To byla teď má otázka. Nedalo se nic dělat, peníze jsem neměla, a tak jsem musela začít šít na svém starém šicím stroji. Řekla jsem si, že si na nový už musím vydělat ze zakázek. Zatím jsem netušila, jestli nějaké zakázky vůbec budu mít. Ještě mi zbývalo krejčovský salón dobrým způsobem označit, aby si lidé všimli, že tu je. Doma jsme s manželem vymysleli název, který jsem umístila na dveře, a už jsem mohla jen čekat, jestli někdo přijde. Samozřejmě jsem nezůstala jen u toho, ale propagaci jsem si dělala všude, kde to šlo. Dětem do školy jsem dala letáčky vytištěné na domácí tiskárně, sama jsem roznesla letáky po městě a všem známým jsem řekla, že mají mou práci doporučovat. Brzy přišel první zákazník, po něm další. A tak se mi podařilo se osamostatnit a dnes je můj salón zavedeným podnikem, kam se lidé rádi vrací.

CO ŘÍKÁ ZÁKON

Když chcete založit tzv. ohlašovací živnost (volná, řemeslná nebo vázaná), ohlásíte živnost na živnostenském úřadu. V předchozí kapitole jsme si řekli, jak na to.

Jako podnikatelé potom máte hodně povinností, hlavně ke státním úřadům. Co musíte udělat ihned po založení živnosti a co musíte dělat během podnikatelské činnosti?

POVINNOSTI VŮČI ÚŘADŮM (V PRVNÍM ROCE PODNIKÁNÍ)

Okresní správa sociálního zabezpečení (OSSZ)

- 1) Na začátku vašeho podnikání** (po ohlášení živnosti na živnostenském úřadu) musíte na tomto úřadu ohlásit zahájení samostatné výdělečné činnosti – přihlásit se musíte do 8. dne následujícího měsíce po měsíci, v němž zahájíte činnost.
- 2) Na začátku vašeho podnikání** – povinně musíte podat přihlášku OSVČ k účasti na důchodovém pojištění, dobrovolně potom přihlášku OSVČ k účasti na nemocenském pojištění.
- 3) Každý měsíc platíte** minimální zálohy na sociální pojištění (důchodové, nemocenské) – zálohy jsou splatné od 1. do 20. dne následujícího měsíce. Výše minimální měsíční zálohy je stanovena na každý rok.
- 4) Jednou za rok** musíte vyplnit a odevzdat formulář „Přehled o příjmech a výdajích OSVČ“ (= roční vyúčtování) – nejlépe do 31. 3. následujícího roku (nejpozději do 30. 4.).

Finanční úřad (místně příslušný podle sídla podnikání)

- 1) Na začátku vašeho podnikání** – registrujete se jako daňový subjekt (vybíráte si daně, ke kterým se chcete registrovat. Vždy se musíte registrovat k dani z příjmů fyzických osob.) – do 30 dnů od ohlášení živnosti získáte daňové identifikační číslo (DIČ).
- 2) Jednou za rok** – musíte vyplnit a podat daňové přiznání – do 31. 3. (následujícího roku). Formulář „Přiznání k dani z příjmů fyzických osob“.

Měsíční zálohy na daň – když vaše výsledná daň přesáhne částku 30 000 Kč, budete muset platit také zálohy na daň z příjmů fyzických osob.

Zdravotní pojišťovna (veřejná)

Jestliže už máte **trvalý pobyt**, máte přístup k veřejnému zdravotnímu pojištění. Musíte plnit tyto povinnosti:

1) Na začátku vašeho podnikání – musíte ohlásit zahájení samostatné výdělečné činnosti a přihlásit se k účasti na pojištění – do 8 dnů od zahájení činnosti.

2) Každý měsíc – platit minimální zálohy – pojistné na zdravotní pojištění. Zálohy jsou splatné od 1. do 8. dne následujícího měsíce. Výše minimální měsíční zálohy je stanovena na každý rok.

3) Jednou za rok musíte vyplnit a odevzdat „**Přehled o příjmech a výdajích OSVČ**“ (= roční vyúčtování) – nejlépe do 31. 3. (následujícího roku).

Během podnikání musíte hlásit na úřady všechny důležité změny!

Finanční úřad – do 15 dnů

OSSZ – do 8 dnů následujícího měsíce

Zdravotní pojišťovna – do 8 dnů

Formulář: Přehled o příjmech a výdajích OSVČ

Na základě tohoto dokumentu se vypočítá (podle výše zisku = rozdíl mezi příjmy a výdaji):

- zda byly zaplacené zálohy na pojistné dostatečné
- zda máte povinnost doplatit pojistné
- zda budete mít následující rok zálohy vyšší / stejné / nebo nižší

Daň z příjmů fyzických osob

Jsou to peníze, které se vypočítají z vašeho zisku (= rozdíl mezi příjmy a výdaji) a které musíte odvádět státu.

Výše daně: 15 % (rok 2011)

Výpočet:

Příjmy – výdaje = základ daně – (odečteme) odčitatelné položky (například úroky ze stavebního spoření, dary apod.) = upravený základ daně $\times 15\%$ = daň

Od daně ještě odečteme zaplacené zálohy a slevy na dani (na poplatníka, na vyživovaného manžela/manželku nebo dítě, případně další slevy) a výsledná částka je daň, kterou zaplatíte.

POVINNOSTI SOUVISEJÍCÍ S PODNIKÁNÍM

Účetní a daňové doklady

Jednou z povinností podnikatelů je vystavovávání různých dokumentů (dokladů). Jsou to zejména tyto:

- faktura
- příjmový pokladní doklad
- výdajový pokladní doklad
- paragon (účtenka)
- dodací list a další

Tyto doklady si vždy schovejte!

Faktura – musíte ji vystavit, když je váš příjem vyšší než 10 000 Kč a když platba proběhla bankovním převodem (peníze na účet, ne v hotovosti).

Příjmový pokladní doklad – vystavíte, když váš příjem bude nižší nebo roven 10 000 Kč a platba byla v hotovosti.

Jaké přesné informace (náležitosti) musí být na těchto dokladech, si můžete zjistit v zákonech (zákon o účetnictví, obchodní zákoník a zákon o dani z přidané hodnoty).

VZOR – FAKTURA

		Faktura		číslo: 20100126
Dodavatel: Pavel Voříšek Železniční 33 301 00 Plzeň IČ: 333 333 333 neplátce DPH		Odběratel: HALO, s. r. o. Americká 1 301 00 Plzeň IČ: 211 22 212, DIČ: CZ 313 33 313		
Zapsán v živnostenském rejstříku č.j. 125689354, u Magistrátu města Plzně				
Platební podmínky: Forma úhrady Bankovním převodem Bankovní spojení: Česká spořitelna Číslo účtu: 03-12345678 / 0800 Variabilní symbol: 20100126		Datum vystavení: 18.1.2010 Splatnost: 18.2.2010		
Fakturujeme vám:		hod 15 hodin	cena za hod 100 Kč / hod	cena celkem 1 500,00 Kč
		Celkem k úhradě: 1 500,00 Kč		
Vystavil: * Pavel Voříšek Tel: +420 555 555 555 Email: vorisek@abc.cz		Podpis * Razítko *		

Záznamy o vašich příjmech a výdajích

V průběhu vašeho podnikání musíte evidovat (= zaznamenávat), co se ve vašem podnikání děje (například své příjmy, výdaje, majetek, závazky atd.)

Je několik způsobů:

- daňová evidence (evidujete příjmy a výdaje, majetek a závazky)
- výdaje procentem z příjmů (evidujete jenom příjmy)
- účetnictví

Jako živnostníci (fyzické osoby) si sami můžete zvolit, který způsob budete používat. Účetnictví je nejsložitější systém (je povinné zejména pro právnické osoby), živnostníci nejčastěji využívají daňovou evidenci nebo výdaje procentem z příjmů.

Pokud si nejste jistí, poraďte se s odborníky (daňoví a účetní poradci, neziskové organizace)!

SHRNUTÍ

- Jako podnikatelé (živnostníci) máte povinnosti ke státním úřadům – na začátku podnikání se musíte **registrovat** na úřadech, v průběhu podnikání **musíte hlásit všechny důležité změny**.
- Důležité úřady jsou: finanční úřad (platíte daň z příjmů, do 31. 3. odevzdáte daňové přiznání), OSSZ (platíte měsíční zálohy na sociální pojištění, nejpozději do 30. 4. každý rok odevzdáte roční vyúčtování = přehled o příjmech a výdajích OSVČ), veřejná zdravotní pojišťovna pro cizince s trvalým pobytem (platíte měsíční zálohy na zdravotní pojištění, jednou za rok nejlépe do 31. 3. odevzdáte roční vyúčtování = přehled o příjmech a výdajích OSVČ).
- V průběhu podnikání musíte vystavovat účetní a daňové doklady – faktury, příjmové a výdajové podkladní doklady a další.
- Zaměstnavatel za zaměstnance platí (odvádí ze mzdy) sociální a zdravotní pojištění a daň. Pozor! Na DPP se platí pouze daň.
- Všechny své příjmy a výdaje (a majetek a závazky) z podnikatelské činnosti musíte evidovat (= zaznamenávat). Musíte vést daňovou evidenci, výdaje procentem z příjmů nebo účetnictví

MŮJ OSOBNÍ PŘÍBĚH. JAKÁ JE MÁ ZKUŠENOST?

Už podnikáte? Ohlásili jste živnost na živnostenském úřadu?
Máte splněné všechny tyto základní povinnosti?

Zaškrtněte:

- ☐ Mám výpis z živnostenského rejstříku.
- ☐ Jsem registrovaný/á na zdravotní pojišťovně k placení veřejného zdravotního pojištění (mám trvalý pobyt).
- ☐ Mám uzavřené a zaplacené „komerční“ zdravotní pojištění na dobu mého povoleného pobytu v ČR (mám vízum, dlouhodobý pobyt).
- ☐ Jsem registrovaný/á na okresní správě sociálního zabezpečení (OSSZ).
- ☐ Každý měsíc podnikání platím alespoň minimální zálohu na důchodové (sociální) pojištění.
- ☐ Každý měsíc podnikání platím alespoň minimální zálohu na veřejné zdravotní pojištění (když už mám trvalý pobyt).
- ☐ Každý rok podávám Přehled příjmů a výdajů na OSSZ, a pokud mám trvalý pobyt, tak také na zdravotní pojišťovně.
- ☐ Jsem registrovaný/á na finančním úřadu.
- ☐ Vedu evidenci příjmů (faktury doložené pokladními bloky nebo výpisem z účtu).
- ☐ Každý rok do 31. 3. podávám daňové přiznání a zaplatím daň.
- ☐ Dobrovolně: platím každý měsíc zálohy na nemocenské pojištění na OSSZ.

Přichází na řadu procvičování. Tentokrát budete procvičovat i informace z předchozí kapitoly, abyste věděli, jak podnikání založit a jak v něm dále pokračovat bez zbytečných chyb.

Váš úkol: Přečtěte si otázky. Vyberte u každé otázky jednu správnou odpověď.

- Musí podnikatel/živnostník sám za sebe platit daně, sociální a zdravotní pojištění?
 - ano
 - ne, platí to za něj zaměstnavatel
- Co musím odevzdat na finanční úřad každý rok k 31. 3., když jsem podnikatel/ka?
 - daňové přiznání
 - průkaz totožnosti
- Co ještě musím každý rok odevzdat (nejlépe) k 31. 3.?
 - kartu zdravotního pojištěnce
 - přehled o příjmech a výdajích na okresní správu sociálního zabezpečení (OSSZ)
- Když jsem podnikatel/ka, musím vystavovat faktury?
 - ne
 - ano
- Když jsem podnikatel/ka co musím platit povinně každý měsíc na OSSZ („sociálku“)?
 - zálohu na důchodové pojištění
 - zálohu na nemocenské pojištění
- Jaký je rozdíl mezi zdravotním pojištěním toho, kdo má trvalý pobyt, a toho, kdo ještě nemá trvalý pobyt?
 - Žádný rozdíl, oba mají veřejné pojištění a platí zálohy každý měsíc.
 - Kdo má trvalý pobyt má veřejné pojištění a platí každý měsíc zálohy, kdo ještě nemá trvalý pobyt, musí mít zařízení komerční pojištění a zaplacené najednou celé předem

VYSVĚTLENÍ

a1	d2
b1	e1
c2	f2

Hlavní povinnosti podnikatelů (živnostníků):

- musíte být přihlášení na úřadech a hlásit na úřady důležité změny
- musíte vystavovat účetní a daňové doklady v průběhu vašeho podnikání (to je nejčastěji faktura nebo příjmový pokladní doklad nebo výdajový pokladní doklad)
- každý měsíc platíte zálohy na pojištění:
 - 1) všichni povinně musí platit důchodové pojištění na OSSZ
 - 2) dobrovolně můžete platit nemocenské pojištění na OSSZ
 - 3) když máte trvalý pobyt, povinně musíte platit veřejné zdravotní pojištění
- pokud máte dlouhodobý pobyt, musíte mít zařízení „komerční“ zdravotní pojištění – zaplatíte celé najednou na celou dobu povolení k pobytu, takže neplatíte měsíční zálohy

Cvičení

A přichází na řadu další procvičování. Ověřte si, jak jste zvládli obsah této kapitoly.

① POVINNOSTI PODNIKATELE V PRŮBĚHU PODNIKÁNÍ

Váš úkol: Přečtěte si následující text a vyberte ze dvou možností, co je správně (čísla 1–8).

Pan Ruslan podniká, nabízí služby – úklidové práce. Žije v ČR už 3 roky, má povolení k dlouhodobému pobytu. Od živnostenského úřadu dostal dokument, že může podnikat. Tento dokument se jmenuje (a) _____ (*pracovní povolení / výpis z živnostenského rejstříku*). Pan Ruslan dříve pracoval u stavební firmy jako zaměstnanec. Tam ale dostal výpověď a při odchodu mu zaměstnavatel předal (b) _____ (*zápočtový list / pracovní smlouvu*). Teď už není zaměstnanec, ale podnikatel, osoba samostatně výdělečně činná. Na pracovišti Ministerstva vnitra podal žádost o (c) _____ (*nové povolení k pobytu za účelem podnikání / krátkodobé vízum*). Úklidové práce dělá pan Ruslan na třech místech: v supermarketu, v domě, kde bydlí, a na obecním úřadě. Každý den si píše (d) _____ (*daňové přiznání / přehled, kolik hodin odpracoval a kde*). Na konci měsíce vystaví (e) _____ (*pracovní povolení / faktury svým odběratelům*). Protože v ČR ještě nemá trvalý pobyt, je pojištěný u (f) _____ (*veřejné zdravotní pojišťovny / komerční pojišťovny*). Tam zaplatil pojištění najednou. Každý měsíc ale musí zaplatit zálohy na (g) _____ (*sociální pojištění / zdravotní pojištění*) na OSSZ. Jednou ročně podává daňové přiznání na (h) _____ (*úřad práce / finanční úřad*).

② CO MUSÍ DĚLAT PODNIKATELÉ KAŽDÝ DEN, KAŽDÝ MĚSÍC, JEDNOU ZA ROK

Paní Anna podniká. Podnikání je její hlavní výdělečná činnost. Paní Anna již má trvalý pobyt. Anna má pronajatou malou cukrárnu. Prodává dorty, koláče a zmrzlinu. Všechny výrobky odebrává od místní velkopekárny „Houska“ s. r. o. Anna vstává každý den brzy ráno. Podniká jako fyzická osoba. V cukrárně pracuje sama.

**Váš úkol: Odpovězte na otázky na následující straně. Přečtěte si tyto situace/ povinnosti a přiřadte, kam patří.
Co musí Anna dělat pravidelně v průběhu měsíce, co musí dělat jednou za měsíc a jednou za rok?**

- vyplnit a odevzdat daňové přiznání (k 31. 3.)
- zaplatit faktury za pečivo
- vystavovat objednávky na odběr pečiva
- přebrat zboží od dodavatele
- vystavovat pokladní příjmové a výdajové doklady (účtenky/paragony)
- vést daňovou evidenci (zapisovat všechny příjmy a výdaje, majetek a závazky)
- poslat přehled o příjmech a výdajích na OSSZ a zdravotní pojišťovnu (k 31. 3.)
- platit zálohy na sociální a zdravotní pojištění
- zaplatit daň z příjmů fyzických osob na finanční úřad

a. Co všechno musí udělat pravidelně každý den nebo v průběhu měsíce?

b. Co musí udělat jednou za měsíc?

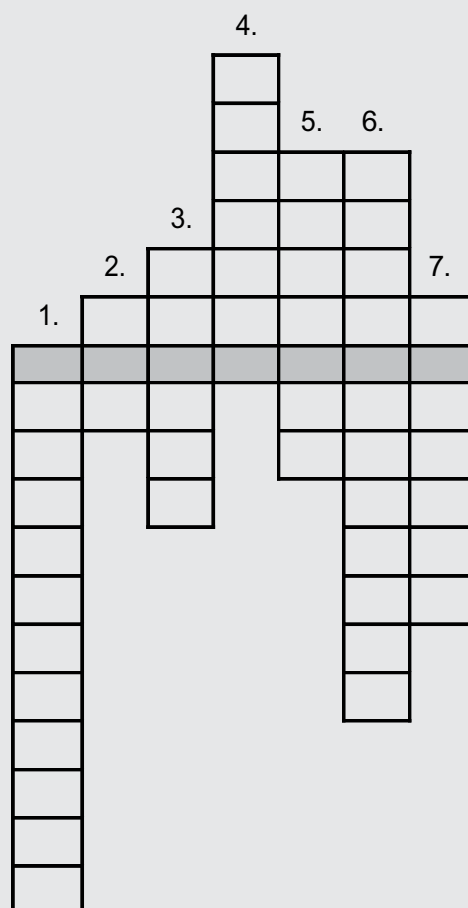
c. Co musí udělat jednou za rok?

VYPLNIT A ODEVZDAT DAŇOVÉ PŘIZNÁNÍ (K 31. 3.)

③ KRÍŽOVKA

**Váš úkol: Odpovězte na otázky,
doplňte do křížovky.
Jaká je tajenka?**

1. Úřad, kde platím daně.
Kontroluje účetnictví podnikatelů.
2. Peníze, které platím státu z vydělaných peněz .
3. Co to je penále?
4. Když chci začít podnikat jako živnostník,
musím ohlásit
5. Písemný dokument, který dostane zaměstnanec
před nástupem do nového zaměstnání.
Pracovní
6. Je to uznání zahraničního vzdělání.
7. Je vám hodně špatně a potřebujete okamžitě
lékařskou pomoc. Zavoláte na linku 155
a přijede pro vás

Jak správně mluvit česky?

Zlepšujte se v češtině!

Teď si procvičíme složitější vyjádření času, protože už nebudeme mluvit v celých hodinách. Cvičení, které bude následovat, budete dělat ústně. Pro kontrolu můžete použít číselky ze 7. kapitoly.

Nezapomeňte, že hodinu dělíme na 4 části:
celá hodina (= 60 minut)
čtvrt hodiny (= 15 minut)
půl hodiny (= 30 minut)
tři čtvrtě hodiny (= 45 minut)

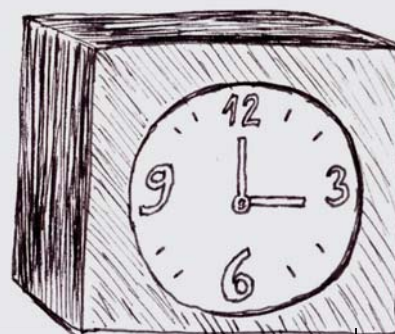

GRAMATICKÁ CVIČENÍ

Váš úkol: doplňte chybějící časové údaje.

	KOLIK JE HODIN?	V KOLIK HODIN?
08:00	Je osm hodin./Je osm hodin ráno	V osm hodin./V osm hodin ráno.
08:01	Je osm hodin a jedna minuta.	V osm hodin a jednu minutu.
08:02	Je osm hodin a dvě minuty.	V osm hodin a dvě minuty.
08:03	Je osm hodin a tři minuty.	V osm hodin a tři minuty.
08:04	Je osm hodin a čtyři minuty.	V osm hodin a čtyři minuty.
08:05	Je osm hodin a pět minut.	V osm hodin a pět minut.
08:06	Je osm hodin a šest minut.	V osm hodin a šest minut.
08:07	Je osm hodin a sedm minut.	V osm hodin a sedm minut.
08:08	Je osm hodin a osm minut.	V osm hodin a osm minut.
08:09	Je osm hodin a devět minut.	V osm hodin a devět minut.
08:10	Je osm hodin a deset minut.	V osm hodin a deset minut.
08:11	Je osm hodin a jedenáct minut.	V osm hodin a jedenáct minut.
08:12		
08:13		
08:14		
08:15	Je osm hodin a patnáct minut. JE ČTVRT NA DEVĚT.	V osm hodin a patnáct minut. VE ČTVRT NA DEVĚT.

08:16		
08:17		
08:18		
08:19		
08:20		
08:21		
08:22		
08:23		
08:24		
08:25		
08:26		
08:27		
08:28		
08:29		
08:30	Je osm hodin třicet minut. JE PŮL DEVÁTÉ.	V osm hodin třicet minut. V PŮL DEVÁTÉ.
08:31		
08:32		
08:33		
08:34		
08:35		
08:36		
08:37		
08:38		
08:39		
08:40		
08:41		
08:42		
08:43		
08:44		
08:45	Je osm hodin čtyřicet pět minut. JE TŘI ČTVRTĚ NA DEVĚT.	V osm hodin čtyřicet pět minut. VE TŘI ČTVRTĚ NA DEVĚT.
08:46		
08:47		
08:48		
08:49		
08:50		
08:51		
08:52		
08:53		
08:54		
08:55		
08:56		
08:57		
08:58		
08:59		
09:00	Je devět hodin./Je devět hodin ráno.	V devět hodin/V devět hodin ráno.

- 1 (a) výpis z živnostenského rejstříku
- (b) zápočtový list
- (c) nové povolení k pobytu za účelem podnikání
- (d) přehled, kolik hodin odpracoval a kde
- (e) faktury svým odběratelům
- (f) komerční pojišťovny
- (g) sociální pojištění
- (h) finanční úřad

- 2** a. Co všechno musí udělat podnikatelka každý den / pravidelně / v průběhu měsíce?
 - přebírat zboží od dodavatele
 - vystavovat pokladní příjmové a výdajové doklad (účtenky / paragony)
 - vést daňovou evidenci (zapisovat všechny příjmy a výdaje, majetek a závazky)
 - vystavovat objednávky na odběr pečiva
 - zaplatit faktury za pečivo
- b. Co musí udělat jednou za měsíc?
 - platit zálohy na sociální a zdravotní pojištění
- c. Co musí udělat jednou za rok?
 - vyplnit a odevzdat daňové přiznání (k 31. 3.)
 - zaplatit daň z příjmů fyzických osob na finanční úřad
 - poslat přehled o příjmech a výdajích na OSSZ a zdravotní pojišťovnu (k 31. 3.)

③

			4.			
			Z			
			I	5.	6.	
			V	S	N	
		3.	N	M	O	
	2.	P	O	L	S	7.
1.	D	O	S	O	T	S
F	A	K	T	U	R	A
I	N	U		V	I	N
N		T		A	F	I
A		A			I	T
N					K	K
C					A	A
N					C	
I					E	
U						
R						
A						
D						

MOJE POZNÁMKY:

CO NOVÉHO JSEM SE DOZVĚDĚL/A, CO JE PRO MĚ DŮLEŽITÉ?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

KDE SE DOZVÍTE VÍCE INFORMACÍ?

Úřady a organizace

Ministerstvo průmyslu a obchodu

Ministerstvo financí

Živnostenský úřad

Finanční úřad

Okresní správa sociálního zabezpečení (OSSZ)

GLE – vzdělávání a poradenství pro cizince v oblasti podnikání

Důležité zákony

Zákon o živnostenském podnikání (Zákon č. 455/1991 Sb.)

Zákon o účetnictví (Zákon č. 563/1991 Sb.)

Zákon o dani z přidané hodnoty (Zákon č. 235/2004 Sb.)

Obchodní zákoník (Zákon č. 513/1991 Sb.)

Zákon o daních z příjmů (Zákon č. 586/1992 Sb.)

Občanský zákoník (Zákon č. 40/1964 Sb.)

Informace a internetové odkazy

www.podnikatel.cz

www.finance.cz

www.rzp.cz

www.zivnostenskyrejstrik.cz

(živnostenský rejstřík)

www.mpo.cz

(Ministerstvo průmyslu a obchodu - sekce „Podpora podnikání – živnostenské podnikání - Průvodce živnostenským podnikáním“)

PŘEKLAD ZÁKLADNÍCH INFORMACÍ:

Prerequisites for running a business

Entrepreneurs are legally obliged to observe the government regulation. Before you start running a business, you need to **register** your firm with all the relevant offices. While running a business, you need to keep these offices **updated with any changes** that could occur. The offices you will want to focus on are: Finance Office (taxes), OSSZ (social security), and insurance company (health insurance). When you carry out the business, you need to keep a record of all the invoices, and also of all the income, property, and debts resulting from your running of the business. This would in many cases mean accountancy.

Обязанности индивидуального предпринимателя.

Предприниматели должны исполнять обязательства по отношению к государственным учреждениям. В начале индивидуальной трудовой деятельности Вы обязаны зарегистрироваться, в течение предпринимательства обязаны сообщать обо всех изменениях. Самыми важными департаментами является налоговая инспекция, районный отдел социального обеспечения (социальное страхование), и медицинская страховая компания (медицинское страхование). В период ведения предпринимательской деятельности предприниматель обязан оформлять бухгалтерские и налоговые документы (фактуры, документы, подтверждающие приход и расход в кассе и т.д.) и регистрировать все свои доходы, расходы, имущество и обязательства по отношению к партнерам. Т.е. вести бухгалтерский учет.

Nghĩa vụ khi kinh doanh cá thể

Doanh nhân (những người kinh doanh cá thể) phải thực hiện đầy đủ nghĩa vụ đối với các cơ quan chức năng của nhà nước. Khi bắt đầu kinh doanh bạn phải **đăng ký** tại các công sở, trong quá trình kinh doanh bạn **phải thông báo tất cả thay đổi quan trọng**. Các cơ quan quan trọng đó là phòng tài chính (thuế), phòng xã hội (bảo hiểm xã hội) và bảo hiểm y tế (bảo hiểm y tế). Khi kinh doanh thì các doanh nhân phải nộp các giấy tờ về kế toán và thuế (hóa đơn, chứng từ thu chi và những chứng từ khác) và phải lưu giữ lại tất cả chứng từ về thu nhập, chi phí, tài sản và nợ nần từ hoạt động kinh doanh (ví dụ lưu giữ hồ sơ, kế toán thuế).

Sociální zabezpečení

MOTTO: „V NOUZI POZNÁŠ PŘÍTELE.“

Příslloví říká, že v období, kdy se máme dobře po všech stránkách, se s námi rád přátelí každý. Když se nám pak nedaří a potřebujeme podporu, je pro nás přítel ten, kdo je ochotný nám pomoci.

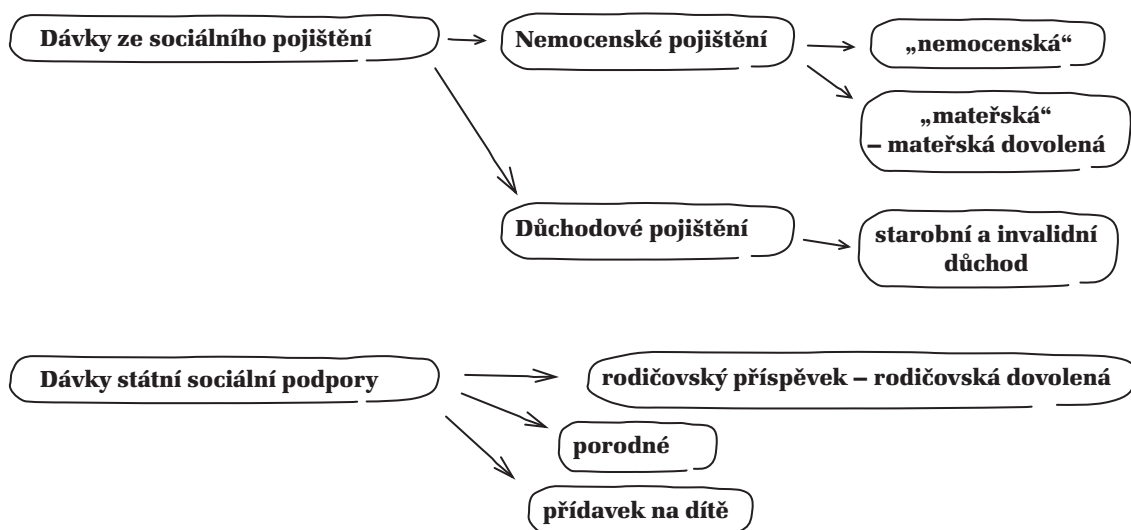
V KAPITOLE SE DOZVÍTE:

Sociální zabezpečení je systém podpory pro lidi, kteří se z různých důvodů nemohou spolehnout jen sami na sebe a potřebují podporu. Víte, jaké existují možnosti finanční podpory od státu, když se dostanete do životní situace, kdy potřebujete pomoc? Například nemůžete chodit do práce, jste nemocní, nemáte dost peněz pro rodinu, narodí se vám dítě, odcházíte do důchodu? A jaké podmínky musíte splnit, abyste mohli tuto podporu čerpat? Odpovědi naleznete v této kapitole.

CO JE DŮLEŽITÉ

SLOVÍČKA

Důchodové pojištění	Peníze, které platím státu (na okresní správu sociálního zabezpečení – OSSZ). Z tohoto pojištění budu dostávat důchod.
Invalidní důchod	Když se mi stane například vážný úraz a nemůžu už dál pracovat. Mám zdravotní postižení do konce života (= jsem člověk práce neschopný = invalida). Dostávám od státu peníze (invalidní důchod).
Nárok na dávky	Když splním podmínky, mám právo a můžu požádat o peníze od státu = dávky.
Nezaopatřené dítě	Dítě, o které se ze zákona musí starat a pečovat rodiče (= platit jídlo, bydlení, oblečení, studium atd.). Když stále studuje (denní, ne dálkové studium), může to být člověk až do věku 26 let.
Nezletilé dítě	Nezletilé dítě, je člověk, který je mladší než 18 let. Ještě mu nebylo 18 let.
Peněžitá pomoc v mateřství	Říká se tomu „mateřská“. Je to dávka nemocenského pojištění – peníze, které dostává žena před porodem a po porodu po dobu 28 týdnů, když je na mateřské dovolené. Od sedmého týdne po porodu může matku vystřídat otec.
Podpůrčí doba	Doba, po kterou je poskytována (= vyplácena) dávka.
Porodné	Peníze, které v určitých případech dostane matka od státu po narození dítěte. Je to jednorázový příspěvek.
Přídavek na dítě	Finanční pomoc (= peníze) od státu rodinám s dětmi, které mají málo peněz.
Rodičovská dovolená	Období, kdy matka nebo otec zůstanou doma a pečují (= starají se) o dítě. Je to doba po mateřské dovolené. Trvá maximálně 3 roky.
Rodičovský příspěvek	Jsou to peníze (= dávka), které dostává od státu matka nebo otec, když jsou na rodičovské dovolené.
Starobní důchod	Peníze, které dostávám od státu ve stáří. Jsem senior (= penzista) a už nechodím do práce. Je to dávka z důchodového pojištění.
Státní sociální podpora	Finanční pomoc od státu rodinám, které mají málo peněz (= nízký příjem). Je to například přídavek na dítě, příspěvek na bydlení a porodné.
Životní minimum	Je to minimum peněz, které má stačit na „přežití“ jednoho člověka.

Základní slovíčka pro zopakování

Dávka = slovo odvozené od slovesa „dávat“. Dávka je například starobní důchod (dávka z důchodového pojištění) nebo „mateřská“ (dávka z nemocenského pojištění). Tuto dávku dostáváte každý měsíc ve stejnou dobu. Je to náhrada platu (= mzdy).

Přídavek = je to finanční pomoc. Toto slovo je odvozeno od slovesa „přidávat“. Například, když nemám dost peněz a mám rodinu, můžu požádat o přídavek na dítě.

Příspěvek = slovo odvozené od slovesa „přispívat“ (= přidávat). Například rodičovský příspěvek. Jsou to peníze, kterými stát přispívá rodičům na výchovu malých dětí.

Podpora = slovo odvozené od slovesa „podporovat“ (= pomáhat). Například podpora v nezaměstnanosti nebo státní sociální podpora pro rodiny s finančními problémy.

Pomoc od státu je velkou podporou hlavně pro nás, kteří jsme tu noví a nemáme tu mnohdy svou rodinu, která by nám pomohla doma. Jsou ale životní situace, kdy si víc musíme pomoci sami nebo musíme vědět, kde jinde by nám pomohli.

Mám na mysli příběh mé kamarádky. Tamara byla už delší dobu na rodičovské dovolené. Jejímu synovi byl jeden rok a Tamara chtěla začít chodit na kurz počítačových dovedností. Kurz se ale konal v době, kdy její manžel byl ještě v práci, a tak nemohl být doma a hlídat malého synka. Neměla okolo sebe nikoho, kdo by ji dítě pohlídal. Nemá tu nikoho z rodiny a zatím ani žádnou kamarádku, která by mohla hlídat. Proto na kurz nezačala chodit. I když věděla, že by se jí hodně hodil v době, kdy se bude vracet do práce po skončení rodičovské dovolené. Po nějaké době objevila nový inzerát na vzdělávání a tentokrát na něm bylo napsáno: „Hlídaní dětí v době konání kurzů zajištěno.“ Na kurz se hned přihlásila a dokonce se na něm dozvěděla, že takových kurzů probíhá už několik. Některé neziskové organizace, které kurzy pro cizince a cizinky pořádají, si totiž už uvědomují důležitost hlídání dětí v době kurzu a zajišťují ho.

CO ŘÍKÁ ZÁKON

Sociální zabezpečení je podpora **od státu** pro lidi, kteří potřebují pomoc v situacích, které nejsou schopni (= nevládnou) řešit sami. Jedná se o finanční podporu státu. Jaké situace to můžou být? Nemoc, invalidita, stáří, péče o děti, chudoba, nezaměstnanost apod.

Zaměříme se na dva zdroje, ze kterých můžete dostat pomoc (= podporu), podle toho v jaké životní situaci jste:

1. Sociální pojištění

Pojištění se skládá ze dvou částí:

a. nemocenské pojištění

situace: pracovní neschopnost – nemůžete chodit do práce kvůli nemoci, v těhotenství nebo po porodu, když jste doma a pečujete o narozené dítě (když jste na mateřské dovolené) nebo se doma staráte o nemocné dítě nebo jiného člena rodiny

Více informací v 5. kapitole

b. důchodového pojištění

situace: jste senioři, už nechodíte do práce, jste doma; nebo máte vážné zdravotní problémy a nemůžete pracovat

2. Státní sociální podpora

Neplatíte dopředu žádné pojištění. Když se dostanete do situace, kdy budete potřebovat finanční příspěvek od státu, požádáte o dávky státní sociální podpory. Musíte splnit základní podmínky.

1. SOCIÁLNÍ POJIŠTĚNÍ – DŮCHODOVÉ POJIŠTĚNÍ – DŮCHODY

Jak se platí toto pojištění?

Zaměstnanci

- sociální pojištění (důchodové i nemocenské) odvádí z vaší mzdy každý měsíc váš zaměstnavatel

Podnikatelé (OSVČ)

- sami musíte platit důchodové pojištění (zálohy každý měsíc), nemocenské pojištění platit nemusíte (to je dobrovolné)

Dávky z důchodového pojištění:

- starobní důchod
- invalidní důchod – pro dlouhodobě, vážně nemocné lidi, kteří nemůžou chodit do práce nebo mohou pracovat jenom částečně
- vdovský a vdovecký důchod – pro případ úmrtí manžela/manželky, kteří již měli důchod nebo když splňovali podmínky pro získání důchodu
- sirotčí důchod – v případě, že dítěti zemře rodič, který měl důchod nebo splnil podmínky pro vlastní důchod

V této kapitole se více zaměříme na **starobní důchod** – to jsou peníze, které jsou pro seniory (= starší lidi).

Kdo má nárok na starobní důchod?

Musíte splnit tyto základní podmínky:

a. důchodový věk

Musíte být ve věku, který stanovuje zákon pro odchod do důchodu. Tento věk je různý pro muže a ženy (ženy odcházejí do důchodu dříve, pokud vychovaly alespoň 2 děti). Věk odchodu do důchodu se postupně zvyšuje na: 65 let pro muže a ženy bez dětí, nebo ženy, které vychovaly jedno dítě, a 62 až 64 let pro ženy, které vychovaly dvě nebo více dětí.

b. doba pojištění

Musíte mít potřebnou dobu pojištění – to je doba, po kterou jste byli pojištěni (v systému důchodového pojištění). Tato doba se také postupně zvyšuje až na 35 let pro lidi, kteří budou v důchodovém věku po roce 2018. Například v roce 2011 je to 27 let pro ty, kteří v tomto roce jsou v důchodovém věku.

Pokud splníte tyto 2 podmínky, máte nárok na stejný starobní důchod jako čeští občané.

Jste už v důchodovém věku, ale nežijete v České republice dlouho, a tak nesplňujete druhou podmínku = počet let doby pojištění? Musíte si zjistit, jestli stát, odkud pocházíte, má uzavřenou **mezinárodní smlouvu o sociálním zabezpečení s ČR** – pokud ano, český sociální systém vám započítá také dobu pojištění ze zahraničí.

Tuto smlouvu mají uzavřené země Evropské unie, Ukrajina, Bosna a Hercegovina, Černá Hora, Srbsko, Turecko a další – seznam zemí najdete na internetu nebo se zeptejte na okresní správě sociálního zabezpečení.

Co je to předčasný důchod?

Můžete odejít do důchodu až o 3 roky dříve, než je zákonem stanovený důchodový věk. Ale budete dostávat menší důchod (= méně peněz).

Úřad, kde můžete požádat o důchod a další dávky ze sociálního pojištění:

Žádost podáte písemně na **okresní správě sociálního zabezpečení (OSSZ)** v místě svého bydliště – to je stejný úřad, kam platíte sociální pojištění.

Žádost je možné podat nejdříve 4 měsíce před dnem, kdy chcete odejít do důchodu. Důchod (peníze) budete dostávat každý měsíc v hotovosti nebo na účet.

2. STÁTNÍ SOCIÁLNÍ PODPORA**Kdo má nárok na dávky státní sociální podpory?**

Základní podmínka je: musíte žít v České republice 1 rok –
musíte být hlášení k pobytu 1 rok.

Jsou 2 druhy dávek, o které můžete požádat:

- a.** Nezáleží na tom, jaký je váš příjem. Můžete o dávku požádat, **pokud splníte** základní podmínku.

Rodičovský příspěvek

- To jsou peníze, které dostáváte, když jste doma a staráte se o malé dítě. Může požádat matka nebo otec, záleží na tom, jak se domluvíte, kdo požádá o příspěvek. Můžete se i vystřídat.
- Nejdříve jste na mateřské dovolené a dostáváte „mateřskou“ – to je dávka nemocenského pojištění.
- Po skončení mateřské dovolené se můžete vrátit do práce nebo nastoupit na tzv. **rodičovskou dovolenou**. Délka rodičovské dovolené je 3 roky (zaměstnavatel vás musí z práce uvolnit na 3 roky!).
- Výši rodičovského příspěvku si můžete zvolit, **musíte se rozhodnout a včas na úřadu oznámit!** (vyplníte ve formuláři), kolik let chcete pobírat rodičovský příspěvek:
 - do 2 let věku dítěte – rychlejší čerpání – budete dostávat nejvíce peněz
 - do 3 let věku dítěte – klasické čerpání
 - nebo do 4 let věku dítěte – pomalé čerpání – budete dostávat nejméně peněz

b. Záleží na výši vašeho příjmu (a vaší rodiny).

Stát stanovuje výši minimálního příjmu člověka a jeho rodiny – tomu se říká **životní minimum** = kolik peněz člověk musí mít, aby měl na základní životní potřeby. Je to přibližně 3 000 Kč (na člověka; pokud žijete s rodinou, je to víc). Pokud je váš příjem nebo příjem celé vaší rodiny menší než 2 nebo 2,4 násobek životního minima, máte nárok na tyto dávky.

Zjistěte si na úřadu, jestli máte tak nízké příjmy, abyste mohli požádat o tyto dávky:

Přídavek na dítě

- finanční příspěvek na nezaopatřené dítě (měsíční příspěvek)
- výše závisí na věku dítěte

Porodné

- jednorázová finanční částka při narození dítěte (pouze na první dítě)

Příspěvek na bydlení

- příspěvek na náklady spojené s bydlením

Sociální příplatek

- finanční pomoc pro rodiny, které pečují o dlouhodobě nemocné nebo zdravotně postižené děti

Úřad, kde zjistíte více informací a kde můžete požádat o dávky státní sociální podpory:

Úřad práce – odbor státní sociální podpory

Kromě dávek z nemocenského a důchodového pojištění a dávek státní sociální podpory existuje ještě i další podpora od státu v rámci systému sociálního zabezpečení. Je to zejména **pomoc v hmotné nouzi** nebo **sociální služby** (například pečovatelská služba, sociální poradenství, domovy pro seniory a jiné) – více informací zjistíte na **sociálním odboru obecního nebo městského úřadu**.

SHRNUTÍ

- Pokud se dostanete do situace, kdy budete potřebovat finanční pomoc, protože nemůžete chodit do práce (pečujete o dítě, jste nemocní nebo staří), nedostáváte mzdu nebo máte nízký příjem, můžete požádat o dávky ze sociálního pojištění nebo dávky státní sociální podpory.
- Sociální pojištění se skládá z nemocenského a důchodového pojištění. Když splníte všechny podmínky, můžete požádat o dávky nemocenského pojištění (nemocenská nebo „mateřská“) a o důchod, to je dávka z důchodového pojištění. Vše vyřídíte na okresní správě sociálního zabezpečení.
- Když je váš příjem nízký (= máte málo peněz), můžete požádat o dávky státní sociální podpory – to je finanční pomoc zejména pro rodiny s dětmi. Základní podmínka je, že jste hlášení k pobytu v České republice 1 rok.
- Po mateřské dovolené, kdy dostáváte „mateřskou“, můžete nastoupit na rodičovskou dovolenou a požádat o rodičovský příspěvek – to je také dávka státní sociální podpory (nezáleží na výši vašeho příjmu, stačí splnit základní podmínku 1 rok pobytu v ČR).
- Všechny dávky státní sociální podpory vyřídíte na odboru státní sociální podpory úřadu práce.

MŮJ OSOBNÍ PŘÍBĚH. JAKÁ JE MÁ ZKUŠENOST?

Plníte všechny povinnosti spojené s placením sociálního pojištění? Jste zaměstnanec / zaměstnankyně nebo podnikáte? Pokud podnikáte, jaké pojištění si platíte?

Požádali jste už v ČR o důchod?

Splníte všechny podmínky, když budete žádat o důchod?

Máte tu rodinu (dětí) a potřebujete finanční pomoc od státu? Máte nárok na dávky státní sociální podpory? Splňujete všechny podmínky?

Byli jste v České republice na mateřské nebo rodičovské dovolené?

*Potřeby každého z nás se v různém věku liší.
Když se nám narodí děti, potřebujeme jinou pomoc než v době, kdy
přichází seniorský věk, a odcházíme do důchodu. Cvičení vás provedou všemi
životními situacemi, kdy je pravděpodobné, že budeme potřebovat cizí pomoc.
Pust'te se do procvičování, přejí hodně úspěchů.*

Váš úkol: Doplňte do textu (a–g) co chybí. Vyberte z těchto možností:

**podnikatelé (OSVČ) - nemocenského - příspěvek na dítě - důchodového - 1 rok
- příspěvek na bydlení - starobní důchod**

Sociální pojištění se skládá z (a) _____ pojištění a (b) _____ pojištění.

Důchodové pojištění z vaší mzdy odvádí zaměstnavatel, ale musíte si ho platit sami, když jste
(c) _____.

Až budete staří a nebudete moct chodit do práce, požádáte o dávku z důchodového pojištění,
která se jmenuje (d) _____.

Dávky státní sociální podpory jsou například rodičovský příspěvek, porodné, (e) _____
a také (f) _____.

Musíte žít a být hlášeni k pobytu alespoň (g) _____, když chcete požádat o dávky státní
sociální podpory.

VYSVĚTLENÍ

(a) nemocenského, (b) důchodového, (c) podnikatelé (OSVČ), (d) starobní důchod, (e) příspěvek na
bydlení, (f) příspěvek na dítě, (g) 1 rok.

Zaměstnavatel za zaměstnance povinně odvádí sociální pojištění – důchodové a nemocenské. Podnika-
telé musí platit důchodové pojištění, nemocenské je dobrovolné.

Nezapomeňte, že pokud podnikáte, musíte splnit všechny povinnosti, včetně placení pojištění, abyste
měli v pořádku povolení k pobytu a mohli si povolení k pobytu prodloužit!

Je důležité vědět, jaké existují možnosti podpory od státu a také z jakých zdrojů jsou, protože u různých
dávek jsou různé podmínky nároku. Musíte rozlišovat mezi dávkami ze sociálního pojištění (důchodové
a nemocenské) a dávkami státní sociální podpory.

Cvičení

① NÁZVY DÁVEK – SITUACE - ÚŘADY

Váš úkol: Doplňte do tabulky, co chybí (1–7). Vyberte z těchto možností:

- a. Starobní důchod
- b. Okresní správa sociálního zabezpečení
- c. Odbor státní sociální podpory – úřad práce
- d. Měl jsem velice vážný úraz, už nemůžu pracovat. Nebudu mít žádný příjem, tak požádám o dávku z důchodového pojištění.
- e. Narodilo se mi první dítě, nemáme moc peněz, dostaneme jednorázový finanční příspěvek od státu.
- f. Příspěvek na bydlení
- g. Přídavek na dítě

	NÁZEV DÁVKY	SITUACE	ÚŘAD
1	„Mateřská“ (= peněžitá pomoc v mateřství)	Jsem na mateřské dovolené, před porodem a po porodu jsem doma, pečuji o narozené dítě.	Okresní správa sociálního zabezpečení
2	Rodičovský příspěvek	Jsem na rodičovské dovolené. Zůstávám doma po mateřské dovolené a starám se o malé dítě.	(1)
3	(2)	Je mi 65 let, už nebudu chodit do práce, odcházím do důchodu.	Okresní správa sociálního zabezpečení
4	Nemocenské	Jsem už 4 týdny nemocný, nemůžu chodit do práce. Místo mzdy dostávám dávku.	(3)
5	Porodné	(4)	Odbor státní sociální podpory – úřad práce
6	(5)	Naše rodina má moc malý příjem, potřebujeme peníze na péči pro našeho 15letého syna.	Odbor státní sociální podpory – úřad práce
7	Invalidní důchod	(6)	Okresní správa sociálního zabezpečení
8	(7)	Naše rodina má moc malý příjem, potřebujeme finanční pomoc od státu na bydlení.	Odbor státní sociální podpory – úřad práce

② DÁVKY STÁTNÍ SOCIÁLNÍ PODPORY

Váš úkol: Odpovězte na otázku: Které z dávek sociální podpory závisí na výši vašeho příjmu (a vaší rodiny)?

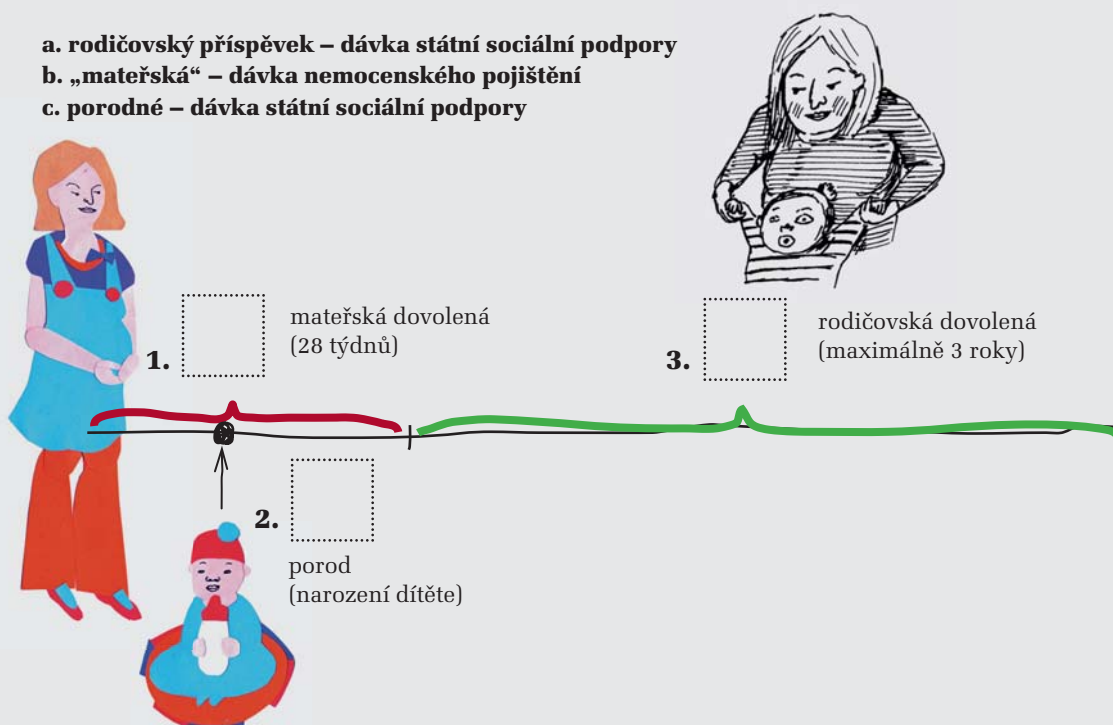
Ke každé dávce napište ANO = mám nárok na tuto dávku, pokud mám malý příjem; nebo NE (mohu požádat o tuto dávku, když splním základní podmínku, nezáleží na výši mého příjmu).

- a. přídavek na dítě ANO
- b. porodné _____
- c. příspěvek na bydlení _____
- d. rodičovský příspěvek _____
- e. sociální příplatek _____

3. NAROZENÍ DÍTĚTE

Váš úkol: Prohlédněte si schéma a obrázky a doplňte názvy dávek (1–3), které jsou určeny pro situaci těhotenství, porodu, narození dítěte a péče o malé dítě. Vyberte z těchto možností:

- a. rodičovský příspěvek – dávka státní sociální podpory
- b. „mateřská“ – dávka nemocenského pojištění
- c. porodné – dávka státní sociální podpory

3. DŮCHODOVÉ POJIŠTĚNÍ – DŮCHODY

Váš úkol: Přečtete si 2 příběhy. U každého příběhu vyberte pokračování – správnou variantu A nebo B.

1. Stanislav pracuje jako automechanik. Do práce nastoupil v 18 letech, hned po střední škole. Od té doby pracoval u 5 různých zaměstnavatelů. Posledních pět let pracuje v Škoda servisu. Za rok mu bude 65 let.

A. Uspořádá velkou narozeninovou oslavu pro své kolegy a odejde do starobního důchodu. Má nárok na důchod, protože odpracoval více než 35 let, kdy odváděl důchodové pojištění, a je v důchodovém věku.

B. Bude pracovat ještě dalších pět let, protože jeho zaměstnavatel ho nechce pustit do důchodu. Nařídí mu, že musí ještě 5 let zůstat v práci.

2. Alyssa se narodila na Ukrajině, kde vystudovala střední ekonomickou školu a 15 let pracovala jako účetní v jedné továrně. Když továrnu zavřeli, odešla za prací do České republiky. V ČR žije a pracuje už 20 let, podruhé se tu vdala a má tu hodně kamarádů. Na Ukrajinu se vracet nebude, ale přemýšlí, jak to bude s vyplácením jejího důchodu.

A. Alysse bude vyplácen důchod jen za dobu, kterou odpracovala v České republice.

B. Protože má Ukrajina uzavřenou mezinárodní dohodu s Českou republikou, bude dostávat důchod v ČR i za dobu, kdy pracovala na Ukrajině.

Jak správně mluvit česky?

Zlepšujte se v češtině!

*A už je to
opět gramatika. Tentokrát naposledy. Podíváme se na
to, co jste si zapamatovali z celé učebnice. Myslíte si, že už umíte opravdové
základy českého jazyka, které potřebujete pro běžnou komunikaci?
Zkuste si vyplnit tento test a uvidíte.*

GRAMATICKÁ CVIČENÍ

1. Váš úkol: Spojte písmena a čísla.

Která věta nebo otázka patří ke kterému místu?

a. Dobrý den, chtěl bych to rekomando.	1. čekárna u doktora
b. Jedno pivo a zeleninové rizoto se sýrem.	2. metro
c. Máte kartu pojištěnce?	3. pošta
d. Prosím vás, jak se dostanu na Hlavní nádraží?	4. ulice
e. Máte praxi?	5. přijímací pohovor
f. Dva tvarohové koláče a jedno mléko.	6. restaurace/hospoda
g. Váš průkaz totožnosti, prosím.	7. tramvaj/metro/autobus...
h. Dobrý den, kontrola jízdenek.	8. potraviny
i. Máte větší číslo? Tyhle mě tlačí.	9. cizinecká policie
j. Ukončete nástup a výstup! Dveře se zavírají.	10. obuv

2. Váš úkol: Slovesa v infinitivu dejte do přítomnosti, minulosti a budoucnosti v první osobě jednotného čísla (= já).

INFINITIV	PŘÍTOMNÝ ČAS	MINULÝ ČAS	BUDOUCÍ ČAS
studovat	studuju/studuji	studoval/la jsem	budu studovat
pracovat			
jet			
přijet			
spát			
platit			
být			

3. Váš úkol: Určete rody podstatných jmen (mužský rod, ženský rod, střední rod).

- a. formulář
- b. životopis
- c. motivační dopis
- d. úřednice
- e. podatelna
- f. kolek
- g. rodičovská dovolená
- h. dítě
- i. pojištění
- j. přijímací pohovor

4. Váš úkol: Je ve cvičení 3 některý z mužských rodů životný?

.....

5. Váš úkol: Doplňte chybějící dny v týdnu a měsíce v roce.

DNY V TÝDNU	MĚSÍCE V ROCE
PONDĚLÍ	LEDEN
STŘEDA	BŘEZEN
	KVĚTEN
SOBOTA	ČERVENEC
	SRPEN
	ŘÍJEN
	PROSINEC

6. Váš úkol: Napište, kolik je hodin?

- a. 15:15
- b. 21:30
- c. 07:45
- d. 17:00

7. Váš úkol: Napište opaky k těmto přídavným jménům (= adjektivům).

velký	malý	zaplacené	
starý		přihlášený	
.....	drahý	zaregistrovaná	

8. Váš úkol: Vypište, která přídavná jména (= adjektiva) ze 7. cvičení jsou v mužském rodě, ženském rodě a středním rodě.

MUŽSKÝ ROD	ŽENSKÝ ROD	STŘENÍ ROD
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		

9. Váš úkol: Čtete číslovky a data. Napište si.

a. 258		f. 1. 01. 2011	
b. 10 231		g. 12. 07. 1978	
c. 1 128 000		h. 5. 10. 2003	
d. 9		i. 22. 03. 1850	
e. 18			

ŘEŠENÍ CVIČENÍ

- 1 1 – c, 2 – a, 3 – b, 4 – e, 5 – g, 6 – d, 7 – f
- 2 a. ano, b. ano, c. ano, d. ne, e. ano
- 3 1. b, 2. c., 3. a.
- 4 1. Stanislav – A
2. Alyssa – B

Gramatická cvičení:

- 1 a. 3, b. 6, c. 1, d. 4, e. 5, g. 9, i. 10, j. 2
- 2
pracovat	pracuju/i	pracoval/la jsem	budu pracovat
jet	jedu	jel/a jsem	pojedu
přijet	přijíždím	přijel/a jsem	přijedu
spát	spím	spal/a jsem	budu spát
platit	platím	platil/a jsem	budu platit
být	jsem	byl/a jsem	budu
- 3.
- mužský rod (= maskulinum)
 - mužský rod (= maskulinum)
 - mužský rod (= maskulinum)
 - ženský rod (= femininum)
 - ženský rod (= femininum)
 - mužský rod (= maskulinum)
 - ženský rod (= femininum)
 - střední rod (= neutrum)
 - střední rod (= neutrum)
 - mužský rod (= maskulinum)

4. Ne, není tam žádný.

5. **DNY V TÝDNU**

PONDĚLÍ

ÚTERÝ

STŘEDA

ČTVRTEK

PÁTEK

SOBOTA

NEDELE

MĚSÍCE V ROCE

LEDEN

ÚNOR

BŘEZEN

DUBEN

KVĚTEN

ČERVEN

ČERVENEC

SRPEN

ZÁŘÍ

ŘÍJEN

LISTOPAD

PROSINEC

6. a. Je čtvrt na čtyři odpoledne./ Jsou tři hodiny a patnáct minut.
 b. Je půl desáté večer./ Je devět hodin a třicet minut.
 c. Je tři čtvrtě na osm ráno./ Je sedm hodin a čtyřicet pět minut.
 d. Je pět hodin odpoledně. / Je sedmnáct hodin.

7. mladý, levný, nezaplacené, nepřihlášený, nezaregistrovaná

8. **MUŽSKÝ ROD**

velký

malý

starý

mladý

drahý

levný

přihlášený

nepřihlášený

ŽENSKÝ ROD

zaregistrovaná

nezaregistrovaná

STŘENÍ ROD

zaplacené

nezaplacené

9. a. dvě stě padesát osm
 b. deset tisíc dvě stě třicet jedna
 c. jeden milion sto dvacet osm tisíc
 d. devět
 e. osmnáct
 f. prvního ledna dva tisíce jedenáct
 g. dvanáctého července tisíc devět set sedmdesát osm (=devatenáct set sedmdesát osm)
 h. pátého října dva tisíce tři
 i. dvacátého druhého března tisíc osm set padesát (=osmnáct set padesát)

MOJE POZNÁMKY:

CO NOVÉHO JSEM SE DOZVĚDĚL/A, CO JE PRO MĚ DŮLEŽITÉ?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

KDE SE DOZVÍTE VÍCE INFORMACÍ?

Úřady

Úřad práce – odbor státní sociální podpory

- dávky státní sociální podpory (rodičovský příspěvek a další)

Okresní správa sociálního zabezpečení (OSSZ)

- důchodové pojištění, důchody
- nemocenské pojištění, „mateřská“

Česká správa sociálního zabezpečení

- řídí a kontroluje činnost OSSZ a rozhoduje o nároku na důchody, jejich výši a výplatě, vyplácí důchody

Sociální odbor obecního nebo městského úřadu/magistrátu

- sociální služby a pomoc v hmotné nouzi

Ministerstvo práce a sociálních věcí

Důležité zákony

Zákon o organizaci a provádění sociálního zabezpečení (Zákon č. 582/1991 Sb.)

Zákon o důchodovém pojištění (Zákon č. 155/1995 Sb.)

Zákon o státní sociální podpoře (Zákon č. 117/1995 Sb.)

Zákon o pomoci v hmotné nouzi (Zákon č. 111/2006 Sb.)

Zákon o sociálních službách (Zákon č. 108/2006 Sb.)

Informace a internetové odkazy

Call centrum (poradenství) - důchodové pojištění:

Telefon: 257 062 860

www.cssz.cz

(Česká správa sociálního zabezpečení)

www.mpsv.cz

(Ministerstvo práce a sociálních věcí)

www.cssz.cz/cz/mezinarodni-smlouvy/smlouvy-uzavrene-cr

(seznam zemí, které uzavřely s ČR mezinárodní smlouvu o sociálním zabezpečení)

www.portal.mpsv.cz/soc/poradce

(sociální poradce na internetu vám pomůže odhadnout, jestli máte nárok na nějakou dávku nebo příspěvek, poradí, jak řešit tíživou sociální situaci)

socialniporadce.mpsv.cz

(zde najdete aktuální informace ze zákonů a rady, jak řešit různé životní situace)

www.cssz.cz/cz/tiskopisy/duchodove-pojisteni.htm

(seznam všech formulářů v elektronické formě – důchodové pojištění)

<http://forms.mpsv.cz/sspforms>

(formuláře - dávky státní sociální podpory)

PŘEKLAD ZÁKLADNÍCH INFORMACÍ:

Social security

If for some reason (caring about little child, are ill or old) you cannot go to work and earn money, you might end up needing financial assistance. This may also occur in case you earn no or below minimum wage. In these cases, you can request government assistance from the social insurance fund, on condition of meeting government-set criteria. **The social security insurance** contains sickness insurance and pension insurance. This financial assistance can be applied for at your **local OSSZ office**.

Furthermore, financial assistance can be provided from the government-run **social security fund**. This is primarily geared at families with little children. This can be applied for at the **Government social security branch of your local Labour Office**.

Социальное страхование.

Если возникнет ситуация, когда Вам потребуется финансовая помощь, в связи с невозможностью работать (уход за ребенком, болезнь либо достигнете пенсионного возраста), при отсутствии заработной платы или получении минимальной заработной платы можете запросить (при исполнении условий, данных законом) о пособии социального страхования или пособия государственной социальной поддержки. Социальное страхование состоит из медицинского и пенсионного страхования (частью этого страхования является пенсия), это страхование назначает районный отдел социального обеспечения. Также существует пособие государственной социальной поддержки. Эту финансовую помощь главным образом предоставляют для семей с детьми. Эти пособия назначает отдел социальной поддержки при центре занятости.

Bảo hiểm xã hội

Nếu như xảy ra trường hợp là bạn sẽ cần trợ giúp tài chính bởi vì bạn không thể đi làm và không kiếm được tiền (bạn phải chăm sóc con, bạn bị ốm hay bạn đã có tuổi), bạn không được nhận lương hay bạn có thu nhập thấp, bạn có thể nộp đơn xin trợ cấp xã hội (phải tuân thủ theo đúng điều kiện mà pháp luật đưa ra). **Bảo hiểm xã hội** bao gồm bảo hiểm ốm đau và **bảo hiểm hưu trí** (khoản tiền từ bảo hiểm này là lương hưu trí). Bảo hiểm này và trợ cấp được giải quyết ở **phòng xã hội**. Còn có cả **trợ cấp xã hội của nhà nước**. Đó là sự giúp đỡ đặc biệt dành cho gia đình có trẻ con. **Phòng trợ cấp xã hội nhà nước thuộc phòng lao động** sẽ giải quyết những trợ cấp này.

Úřady státní správy a samosprávy:

**Policie ČR (odbor cizinecké policie)
Oddělení pobytových agend Plzeň**

Adresa: Slovanská alej 2046/26, 307 51 Plzeň

**Ministerstvo vnitra (odbor azylové
a migrační politiky)**

Regionální oddělení pobytu cizinců Plzeň

Adresa: Slovanská alej 2046/26, 307 51 Plzeň

Telefon: 974 320 290

Krajský úřad Plzeňského kraje

Adresa: Škroupova 1760/18, 306 13 Plzeň

Telefon: 377 195 111

**Krajský úřad Plzeňského kraje – Odbor
sociálních věcí a zdravotnictví**

Adresa: Škroupova 1760/18, 306 13 Plzeň

Telefon: 377 195 111

**Krajský úřad Plzeňského kraje – Odbor
školství, mládeže a sportu**

Adresa: Škroupova 1760/18, 306 13 Plzeň

Telefon: 377 195 524, 377 195 428

Magistrát města Plzně

Adresa: Nám. Republiky 1, 306 32 Plzeň

Telefon: 378 031 111

E-mail: posta@plzen.eu

Odbor sociálních služeb

Magistrátu města Plzně

Adresa: Martinská 141/2, 301 00 Plzeň

Telefon: 378 033 350

Odbor státní sociální péče

Magistrátu města Plzně

Adresa: Martinská 141/2, 301 00

Telefon: 378 033 301

Odbor školství, mládeže a tělovýchovy

Magistrátu města Plzně

Adresa: Kopeckého sady 11, 306 32 Plzeň

Telefon: 378 033 100

Úřad práce v Plzni

Adresa: Kaplířova 2731/7, 301 00 Plzeň – Jižní

Předměstí

Telefon: 377 411 111

E-mail: up@pm.mpsv.cz

Úřad práce – Odbor státní sociální podpory

Adresa: Klatovská třída 2848/200e, 304 53 Plzeň

Telefon: 950 148 111

**Okresní správa sociálního zabezpečení
(OSSZ) Plzeň-město**

Adresa: Americká 28–30, 303 18 Plzeň

Telefon: 377 486 111

Živnostenský úřad

Adresa: Tylova 36, Plzeň

Telefon: 378 034 800

Finanční úřad

Adresa: nám. Českých bratří 2490/8, 303 48 Plzeň

Telefon: 377 192 111

**Oblastní inspektorát práce pro Plzeňský kraj
a Karlovarský kraj se sídlem v Plzni**

Adresa: Schwarzova 27, 301 00 Plzeň

Telefon: 377 423 066

E-mail: plzen@oip.cz

Ministerstvo průmyslu a obchodu

Adresa: Na Františku 32, 110 15 Praha 1

Telefon: 224 851 111

E-mail: posta@mpo.cz

Ministerstvo financí

Adresa: Letenská 15, 118 10 Praha 1

Telefon: 257 041 111

Ministerstvo zahraničních věcí

Adresa: Loretánské nám. 101/5,

118 00 Praha 1-Hradčany

Telefon: 224 181 111

Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV)

Adresa: Na Poříčním právu 1, 128 01 Praha 2

Telefon: 221 921 111

E-mail: posta@mpsv.cz

Ministerstvo zdravotnictví

Adresa: Palackého nám. 4, 128 01 Praha 2

Telefon: 224 971 111

Ministerstvo vnitra

Adresa: Nad Štolou 3, poštovní schránka 21,

170 33 Praha 7

Telefon: 974 811 111

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Adresa: Karmelitská 7, 118 12 Praha 1

Telefon: 234 811 111

Česká správa sociálního zabezpečení

Adresa: Křížová 25, 225 08 Praha 5

E-mail: posta@cssz.cz

Neziskové a jiné organizace:

Kontaktní centrum pro cizince, o. s.

Adresa: Tylova 1 (2. patro), 301 00 Plzeň
Telefon: 605 244 902
Email: kc.plzen@gmail.com

Občanská poradna Plzeň, o. s.

Adresa: Koterovská 41, 326 00 Plzeň
Telefon: 377 456 468
Mobil: 777 964 563
E-mail: poradna@opplzen.cz

META, o. s. – Sdružení pro příležitosti mladých migrantů

Adresa: Rumunská 29, 120 00 Praha 2
Telefon: 420 222 521 446
Mobil: 775 339 003
E-mail: info@meta-os.cz

Člověk v tísni, o. p. s.

Adresa: Mikulášské náměstí 17, 326 00 Plzeň
Telefon: 377 240 090

Organizace pro pomoc uprchlíkům, o. s.

Adresa: Tylova 1, 301 00 Plzeň
Telefon: 377 222 098

Diecézní charita Plzeň

Adresa: Cukrovarská 16, 301 00, Plzeň
Telefon: 377 441 736

Centrum SOS Archa, Diakonie ČCE Plzeň

Adresa: Prokopova 17, Plzeň 301 00
Telefon: 377 223 221
Mobil: 733 414 421
E-mail: archa.plzen@diakoniecce.cz

Občanské sdružení Totem – regionální dobrovolnické centrum

Adresa: Rokycanská 44, 312 00, Plzeň
Telefon: 377 260 425

Společnost tady a teď

Adresa: Mikulášské náměstí 17, 326 00, Plzeň
Telefon: 377 240 034

GLE, o. p. s.

Adresa: Křižíkova 185/35, 186 00 Praha 8
Telefon: 221 863 124
E-mail: prague@gle.co.uk

Svaz zdravotních pojišťoven ČR

Adresa: Nám. W. Churchilla 2, 113 59 Praha 3
Telefon: 234 462 108
E-mail: info@szpocr.cz

Svaz pacientů ČR

Adresa: Sokolská 32, 120 00 Praha 2

Krajská hospodářská komora Plzeňského kraje

Adresa: Teslova 3, 301 00 Plzeň
Telefon: 724 613 015

Veřejný ochránce práv (ombudsman)

Adresa: Údolní 39, 602 00 Brno
Telefon: 542 542 888
E-mail: podatelna@ochrance.cz

Centrum na podporu integrace cizinců (integrační centrum)

Adresa: Americká 3, 301 00 Plzeň
Telefon: 974 320 780, 377 223 157

Univerzita třetího věku Západočeské univerzity v Plzni

Adresa: Univerzitní 22, 306 14 Plzeň
Telefon: 377 631 907

Mateřské centrum Barvínek

Adresa: Ruská 16, 326 00 Plzeň-Slovany
Telefon: 602 157 772, 606 909 633

Mateřské centrum Plzeňské panenky

Adresa: Sady 5. května 8, Plzeň
Telefon: 728 930 030

Mateřské centrum Jablíčko

Adresa: Jablonského 4, 326 00 Plzeň-Slovany
Telefon: 776 040 503

Pedagogicko-psychologická poradna

Adresa: Částkova 78, 301 00 Plzeň
Telefon: 377 468 145, 602 273 379

Krajské centrum vzdělávání a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky

Adresa: Sady 5. května 42, Plzeň
Telefon: 378 010 007

Vyšší odborná škola, Obchodní akademie a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky

Adresa: Plánická 196, Klatovy
Telefon: 376 311 960, 376 313 556

Západočeská univerzita v Plzni, Pedagogická fakulta

Adresa: Veleslavínova 42, Plzeň
Telefon: 377 636 020

Internetové odkazy

Adresář úřadů podle místa bydliště:
www.statnisprava.cz

Informace pro cizince:

www.cestina-pro-cizince.cz

www.cicpraha.org

www.cizinci.cz

www.clovekvtisni.cz

www.domavcr.cz

www.ekscrc.cz

www.charita.cz

www.imigrant.cz

www.inbaze.cz

www.iom.cz

www.meta-os.cz

www.migraceonline.cz

www.mkc.cz

www.mostlp.org

www.opu.cz

www.poradna-prava.cz

www.p-p-i.cz

www.procizince.cz

www.slovo21.cz

www.soze.cz

www.strada.cz

www.uprchlici.cz

